

1054 Budapest, Alkotmány u. 5.

Levélcím: 1391 Budapest 62. Pf.: 211.

Telefon: (06-1) 472-8865, **Fax:** (06-1) 472-8860

Ügyszám: Vj/112/2015.

Iktatószám: Vj/112-158/2015.

Nyilvános változat!¹

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa a Sándor Szegedi Szent-Ivány Komáromi Eversheds Ügyvédi Iroda (1026 Budapest, Pasaréti út 59.) által képviselt **NUMIL Hungary Tápszerkereskedelmi Kft.** (1135 Budapest, Róbert Károly krt. 82-84.) és a Dr. P. Gy. elnök által képviselt **Házi Gyermekorvosok Országos Érdekvédelmi Egyesülete** (1133 Budapest, Ipoly utca 5/E. V. em./24.) eljárás alá vont vállalkozások ellen fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának feltételezett megsértése miatt indult versenyfelügyeleti eljárásban – nyilvános tárgyalást követően - meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t .

- I. Az eljáró versenytanács megállapítja, hogy nem jogsértőek a jelen versenyfelügyeleti eljárásban vizsgált alábbi állítások:
- a Milumil termékek népszerűsítésére szolgáló kereskedelmi kommunikációkban és a termékek csomagolásán feltüntetett, az A-, C- és D- vitaminokra, valamint a vasra vonatkozó állítások, valamint
  - a 2015. január 19. és 2015. január 26. között alkalmazott televíziós reklámon kívüli kommunikációs eszközökön feltüntetett, különböző Pronutra (PRONUTRA⁺, illetve PRONUTRA^S valamint a PRONUTRAVI) formulákkal és a kapcsolódó, az (A-), C- és D- vitamin és a vas vonatkozásában tett állítások.
- II. Az eljáró versenytanács megállapítja, hogy megtévesztő volt a MILUMIL termékek azon (2014. november 1-től 2016. március 31-ig tartó) kereskedelmi gyakorlata, amely a Házi Gyermekorvosok Országos Érdekvédelmi Egyesülete ajánlását tartalmazta, mivel az egyesület ajánlása (szlogenek, logó használat) azt a látszatot keltette a fogyasztók számára, hogy az egy független, szakmai álláspontot és kontrollt jelentő ajánlás, miközben nem nyert igazolást az ajánlás szakmai megalapozottsága, az együttműködés alapvetően marketing célú volt, az egyesület az ajánlás kereskedelmi gyakorlatbeli felhasználásáért cserébe anyagi jutásban részesült.
- Ezen magatartásért a NUMIL Hungary Tápszerkereskedelmi Kft. és a Házi Gyermekorvosok Országos Érdekvédelmi Egyesülete felelőssége is fennáll.
- III. Az eljáró versenytanács megállapítja továbbá, hogy a NUMIL Hungary Tápszerkereskedelmi Kft. megtévesztő kereskedelmi gyakorlatot tanúsított azzal, hogy
- a Rossmann üzletekben (2015 nyarán) megjelenő Kentaur Magazinban található cikkben a Milumil Junior 3 gyerektől vonatkozásában is alkalmazta „Az oligoszacharidok elősegítik az egészséges bélflóra kialakulását” állítást,
  - a Milumil Junior 1 gyerektől népszerűsítésére 2015. január 19. és 2015. január 26. között alkalmazott televíziós reklámban azt sugallta, hogy az egészségre vonatkozó kedvező hatások a

¹ Az eljárás alá vontak üzleti titka az [ÜZLETI TITOK] jelöléssel látható.

különleges Pronutra formulának és nem azon összetevőknek, hatóanyagoknak tulajdoníthatóak, amellyel más hasonló termékek is rendelkeznek.

IV. Az eljáró versenytanács a II. és III. pont szerinti magatartásra tekintettel a NUMIL Hungary Tápszerkereskedelmi Kft.-t 54.000.000 Ft (azaz ötvennégy millió forint), a II. pont szerinti magatartásra tekintettel a Házi Gyermekorvosok Országos Érdekvédelmi Egyesületét 500.000 Ft (azaz ötszáz ezer forint) versenyfelügyeleti bírság megfizetésére kötelezi. A bírságot a kötelezettek a Gazdasági Versenyhivatal 10032000-01037557-00000000 számú bírságbevételei számlája javára kötelesek megfizetni a határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül.

Ha a kötelezett a bírságfizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, késedelmi pótlékot köteles fizetni. A késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. A bírság és a késedelmi pótlék meg nem fizetése esetén a Gazdasági Versenyhivatal megindítja a határozat végrehajtását.

A határozat felülvizsgálatát a kézhezvételtől számított 30 napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz címzett, de a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsánál benyújtott vagy ajánlott küldeményként postára adott keresettel lehet kérni. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart, mely kérelmet az ügyfél a keresetlevelében terjesztheti elő.

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanács meghozta továbbá a következő

v é g z é s t .

Az eljáró versenytanács – a Rossmann üzletekben (2015 nyarán) megjelenő Kentaur Magazinban található cikkben a Milumil Junior 3 gyerekital vonatkozásában tett oligoszacharid-állításon kívüli további – oligoszacharid-állítások tekintetében a versenyfelügyeleti eljárást megszünteti.

A végzéssel szemben a közléstől számított 8 napon belül a Gazdasági Versenyhivatalnál benyújtott vagy ajánlott küldeményként postára adott, a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz címzett jogorvoslati kérelemmel lehet élni. A jogorvoslati kérelmet a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság nemperes eljárásban bírálja felül, amely során kizárólag okirati bizonyításnak van helye, azonban a bíróság a feleket a szükségeshez képest meghallgathatja.

Ha a jogorvoslatra jogosult az egybefoglalt határozat és végzés ellen jogorvoslattal él, a határozat elleni jogorvoslat szabályait kell alkalmazni.

INDOKOLÁS

I.

Az eljárás tárgya

1. A Gazdasági Versenyhivatal a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) 26. §-ának (1) bekezdésének alkalmazásával 2015. november 9-én indított versenyfelügyeleti eljárást a NUMIL Hungary Tápszerkereskedelmi Kft. ellen fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának feltételezett megsértése miatt. A Gazdasági Versenyhivatal a versenyfelügyeleti eljárásba 2016. március 25-én vonta be ügyfélként a Házi Gyermekorvosok Országos Érdekvédelmi

Egyesületét. A versenyfelügyeleti eljárás során a vizsgálat több magatartásra, illetve jogalpra is kiterjesztette a vizsgálatot.

2. A Gazdasági Versenyhivatal észlelte, hogy a NUMIL Hungary Tápszerkereskedelmi Kft. (a továbbiakban: NUMIL vagy eljárás alá vont)

- a MILUMIL Junior 1 (12 hó+) gyerekital,
- a MILUMIL Junior 1 (12 hó+) új vaníliás gyerekital,
- a MILUMIL Junior 2 (24 hó+) gyerekital és
- a MILUMIL Junior 3 (36 hó+) gyerekital

elnevezésű termékek népszerűsítésére szolgáló kereskedelmi kommunikációs anyagokban (televíziós reklám, csomagolás, www.miluklub.hu weboldal, banner, e-DM levél és szórólap)

- „a Milumil Pronutra+”, „Támogatja az immunrendszert*”, „*A-, C- és D-vitamin tartalma hozzájárul az immunrendszer egészséges működéséhez”,
- „a Milumil Junior Gyerekital Pronutra+ formulája hozzájárul az agy fejlődéséhez és az immunrendszer egészséges működéséhez” (Vasat tartalmaz. A vas hozzájárul az agy fejlődéséhez. A-, C- és D-vitaminokkal, melyek hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez)”

állítások közzétételével azt a látszatot kelti, hogy a Milumil Junior Gyermekitalok Pronutra+ formulája egy olyan különleges, egyedi formula, amely önmagában „támogatja az immunrendszert”, valamint „hozzájárul az agy fejlődéséhez és az immunrendszer egészséges működéséhez”, e tulajdonságokkal ugyanakkor a benne lévő vas, valamint az A-, C- és D-vitaminok rendelkeznek.

3. Az eljárás alá vont vállalkozás a fenti magatartásával valószínűsíthetően megsértette

- a 2014. december 12-ig tanúsított magatartás tekintetében az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.) 76/A. §-a alapján alkalmazott 10. §-a (2) bekezdésének b) pontjában foglaltakat,
- a 2014. december 13. napjától tanúsított magatartás tekintetében pedig a fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról szóló, 2011. október 25-i 1169/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: 1169/2011/EU rendelet) 7. cikk (1) bekezdés b) pontjában foglaltakat az Éltv. 25. § (3) bekezdésére figyelemmel.

4. A Gazdasági Versenyhivatal észlelte továbbá, hogy a NUMIL a 2. pont szerinti MILUMIL termékek népszerűsítésére szolgáló kereskedelmi kommunikációs anyagokban (TV reklám, www.miluklub.hu, banner, e-DM, szórólap) olyan egészségre vonatkozó állítást („A *Házi Gyermekorvosok Egyesületének ajánlásával*”) fogalmazott meg a termék hatásaihoz kapcsolódóan, amelyben egészségügyi szervezet ajánlotta a terméket a fogyasztóknak.

5. Az élelmiszerekkel kapcsolatos, tápanyag összetételre és egészségre vonatkozó állításokról szóló, 2006. december 20-i 1924/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: 1924/2006/EK rendelet) 12. cikkének c) pontja az élelmiszerek népszerűsítése során tiltja olyan állítások alkalmazását, amely egyes orvosok vagy egészségügyi szakemberek, valamint egyéb, a 11. cikkben nem említett szervezetek ajánlásaira hivatkoznak, így az eljárás alá vont vállalkozás fenti magatartásával valószínűsíthetően megsértette az Fttv. 3. §-a (2) bekezdésében foglalt tényállás megvalósításával az Fttv. 3. § (1) bekezdésében előírt tilalmat.

6. A Gazdasági Versenyhivatal észlelte továbbá, hogy a NUMIL

- a Milumil Banános Tejpép – ízek bevezetése,

- a Milumil 5 gyümölcsös Tejpép – ízek bevezetése,
- a Milumil 3 gyümölcs + 3 gabona tejpép,
- a Milumil Első kanál tejberizspép

elnevezésű termékek csomagolásán, illetve a www.miluklub.hu weboldalon olyan állításokat tett közzé („*A Milumil Ízek bevezetésére tejpép Pronutravi+-t tartalmaz, ami válogatott összetevők egyedi keveréke: Klinikailag tesztelt prebiotikus rostkeverék (scGOS/lcFOS (9:1)): Az oligoszacharidok (speciális élelmi rostok) elősegítik az egészséges bélflóra kialakulását. ....*”), amelyek valószínűsíthetően nem felelnek meg az élelmiszerek tekintetében irányadó ágazati jogszabályi előírásoknak.

7. Az eljárás alá vont vállalkozás a fenti magatartásával valószínűsíthetően megsértette a 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (1) bekezdés b) pontjában foglaltakat.
8. A Gazdasági Versenyhivatal észlelte továbbá, hogy a NUMIL a 6. pont szerinti termékek népszerűsítésére szolgáló kereskedelmi kommunikációs anyagokban (DM levél, szórólap, www.miluklub.hu, csomagolás) is olyan egészségre vonatkozó állítást („*A Házi Gyermekorvosok Egyesületének ajánlásával*”) fogalmazott meg a termék hatásaihoz kapcsolódóan, amelyben egészségügyi szervezet ajánlotta a terméket a fogyasztóknak, így az eljárás alá vont vállalkozás ezen magatartásával is valószínűsíthetően megsértette az Fttv. 3. §-a (2) bekezdésében foglalt tényállás megvalósításával az Fttv. 3. § (1) bekezdésében előírt tilalmat.
9. A 2015. november 9-én indított versenyfelügyeleti eljárás kiterjed az eljárás alá vont 2014. november 1. napjától alkalmazott valamennyi kereskedelmi gyakorlatára.
10. A versenyfelügyeleti eljárás indulását követően a Gazdasági Versenyhivatal észlelte az eljárás alá vont vállalkozás nyilatkozata alapján, hogy a Házi Gyermekorvosok Egyesülete az eljárás alá vont vállalkozással kötött együttműködési megállapodás alapján, a logó és névhasználat fejében anyagi ellenszolgáltatásban részesül, így a termékek népszerűsítésére szolgáló kereskedelmi kommunikáció közzététele közvetlenül érdekében áll. Mivel az eljárásban vizsgált magatartásnak valószínűsíthetően a Házi Gyermekorvosok Országos Egyesülete is részese volt, a felelőssége a kereskedelmi gyakorlat közzétételéért az Fttv. 9. §-ának (1) és (2) bekezdésében foglaltak alapján megállapítható, ezért a Gazdasági Versenyhivatal 2016. március 25-én kelt Vj/112-8/2015. számú végzésével a Házi Gyermekorvosok Országos Egyesületét a versenyfelügyeleti eljárásba ügyfélként bevonta.
11. A Gazdasági Versenyhivatal észlelte továbbá, hogy a Vj/112/2015. számú ügyindító végzésben megjelölt (2. és 6. pontok szerinti) magatartásokkal az eljárás alá vontak
  - megsérthették az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében foglalt tilalmat az Fttv. 6. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltak megvalósításával, valamint
  - megsérthették a 2014. december 12-ig tanúsított magatartásokkal az Éltv. 10. §-a (2) bekezdésének c) pontjában, a 2014. december 13. napjától tanúsított magatartás tekintetében pedig a 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (1) bekezdésének c) pontjában foglaltakat,
 ezért a Gazdasági Versenyhivatal 2016. április 28-án kelt Vj/112-11/2015. számú végzésével a vizsgálatot kiterjesztette a fenti jogalapokra is.
12. A Gazdasági Versenyhivatal a Vj/112-23/2015. számú végzésével a vizsgálatot kiterjesztette annak a magatartásnak vizsgálatára, hogy az eljárás alá vontak
  - a Milumil Jó éjszakát! anyatej-kiegészítő tápszer népszerűsítése során alkalmazott kereskedelmi kommunikációban

- a Milumil Pronutra^S „Támogatja az immunrendszert*” „*A Milumil Jó éjszakát! tápszerek C- és D-vitamint tartalmaznak, melyek hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez”,
- a Milumil 2 anyatej-kiegészítő tápszer és a Milumil 3 anyatej-kiegészítő tápszer népszerűsítése során alkalmazott kereskedelmi kommunikációban
  - a Milumil Pronutra+ „Támogatja az immunrendszert*” „*A-, C- és D-vitamin tartalma hozzájárul az immunrendszer egészséges működéséhez”,
  - „a Milumil anyatej-kiegészítő tápszerek Pronutra+ tartalmuknak köszönhetően hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez*” (A Milumil Pronutra+ formula A-, C- és D-vitaminokat tartalmaz, amelyek hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez)”

állítások közzétételével, amellyel azt a látszatot keltik, hogy a Pronutra+ és a Pronutra^S formula egy olyan különleges, egyedi formula, amely önmagában „támogatja az immunrendszert”, valamint „hozzájárul az immunrendszer egészséges működéséhez”, e tulajdonságokkal ugyanakkor a benne lévő (A-,) C- és D-vitaminok rendelkeznek, megsértették-e a 2014. december 12-ig tanúsított magatartás tekintetében az Éltv. 10. §-a (2) bekezdésének c) pontjában foglaltakat, a 2014. december 13. napjától tanúsított magatartás tekintetében pedig a 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (1) bekezdés c) pontjában foglaltakat, valamint megvalósították-e az Fttv.) 6. §-a (1) bekezdésének b) pontjában foglaltakat, és ezzel megsértették-e az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében foglalt tilalmat.

13. A Gazdasági Versenyhivatal a vizsgálatot kiterjesztette továbbá annak vizsgálatára, hogy a 12. pont szerinti termékek népszerűsítése során alkalmazott kereskedelmi kommunikációban szereplő egészségre gyakorolt hatásra vonatkozó állításokkal (pl. „...a speciális oligoszacharid keveréket** (scGOS/lcFOS (9:1) tartalmazó Milumil tápszereket! **Az oligoszacharidok elősegítik az egészséges bélflóra kialakulását.”), amelyek valószínűsíthetően nem felelnek meg az élelmiszerek tekintetében irányadó ágazati jogszabályi előírásoknak, az eljárás alá vontak megvalósították-e az Fttv. 6. §-a (1) bekezdése b) pontjában foglaltakat, és ezzel megsértették-e az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében foglalt tilalmat.
14. A Gazdasági Versenyhivatal a vizsgálatot kiterjesztette továbbá annak vizsgálatára is, hogy a 12. pont szerinti termékek népszerűsítése során alkalmazott kereskedelmi kommunikációban olyan ajánlást („A Házi Gyermekorvosok Egyesületének ajánlásával”) fogalmaztak meg a termékek hatásaihoz kapcsolódóan, amelyben egészségügyi szervezet ajánlotta a terméket a fogyasztóknak, és ezzel megsértették-e az Fttv. 3. §-a (2) bekezdésében foglalt tényállás megvalósításával az Fttv. 3. § (1) bekezdésében előírt tilalmat.
15. A Gazdasági Versenyhivatal a Vj/112-49/2015. számú végzésével a vizsgálatot kiterjesztette a fentiekén túl annak vizsgálatára is, hogy a NUMIL
  - a Milumil Első kanál tejberizspép,
  - a Milumil 5 Gyümölcsös Tejpép, valamint
  - a Milumil 3 gyümölcs + 3 gabona tejpép
 népszerűsítésére 2014. december 12-ig alkalmazott kereskedelmi kommunikációjával megsértette-e az Éltv. 10. §-ának (2) bekezdésének b) pontjában foglaltakat.
16. A Gazdasági Versenyhivatal a vizsgálatot kiterjesztette továbbá annak a vizsgálatára, hogy a NUMIL a 2. pont szerinti termékek népszerűsítésére szolgáló kereskedelmi kommunikációban és a termékek csomagolásán tett állításaival („... Pronutra+-t tartalmaz, ami válogatott összetevők egyedi keveréke: Klinikailag tesztelt prebiotikus rostkeverék (scGOS/lcFOS (9:1)): Az

oligoszacharidok (speciális élelmi rostok) elősegítik az egészséges bélflóra kialakulását. ....”), amelyek valószínűsíthetően nem felelnek meg az élelmiszerek tekintetében irányadó ágazati jogszabályi előírásoknak, megsértette-e a 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (1) bekezdés b) pontjában foglaltakat és az Éltv. 10. §-ának (2) bekezdésének b) pontjában foglaltakat, valamint megvalósította-e az Fttv. 6. §-a (1) bekezdésének b) pontjában foglaltakat és ezzel megsértette-e az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében foglalt tilalmat.

17. A Gazdasági Versenyhivatal az eljárást kiterjesztette továbbá annak vizsgálatára, hogy a 12. pont szerinti termékek népszerűsítésére
- a 2014. december 13-át megelőzően alkalmazott kereskedelmi kommunikációban és a termékek csomagolásán feltüntetett, a Vj/112-23/2015. számon iktatott, 2016. június 9-én kelt végzés rendelkező részében megjelölt egészségre gyakorolt hatást megfogalmazó állításokkal megsértette-e az Éltv. 10. §-a (2) bekezdésének b) pontját és
  - a 2014. december 13-ától alkalmazott kereskedelmi kommunikációban és a termékek csomagolásán feltüntetett, a Vj/112-23/2015. számon iktatott, 2016. június 9-én kelt végzés rendelkező részében megjelölt egészségre gyakorolt hatást megfogalmazó állításokkal megsértette-e a 1169/2011/EU rendelet 7. cikke (1) bekezdésének b) pontjában foglaltakat.
18. A Gazdasági Versenyhivatal a Vj/112-51/2015. számú végzésével a vizsgálatot kiterjesztette annak vizsgálatára, hogy az eljárásban vizsgált termékek népszerűsítése során alkalmazott kereskedelmi kommunikációban megfogalmazott ajánlással („A Házi Gyermekorvosok Egyesületének ajánlásával”) az eljárás alá vontak megsértették-e az Fttv. 6. §-a (1) bekezdés b) pontjában foglalt tényállás megvalósításával az Fttv. 3. § (1) bekezdésében előírt tilalmat.
19. A versenyfelügyeleti eljárás 2016. augusztus 5-én versenytanácsi szakba került a vizsgálati jelentés felterjesztésével. Az eljáró versenytanács azonban úgy döntött, hogy indokolt a versenyfelügyeleti eljárás kiterjesztése a jogalapok tekintetében, így a Vj/112-67/2015. számú irattal a vizsgálat részére a versenyfelügyeleti eljárás iratait visszaadta.
20. A vizsgálat a Vj/112-68/2015. számú irattal kiterjesztette a jogalapot az eljárásban vizsgált termékek népszerűsítése során alkalmazott kereskedelmi kommunikációban megfogalmazott ajánlás („A Házi Gyermekorvosok Egyesületének ajánlásával” szlogen és logó) vonatkozásában
- a 2014. december 12-ig tanúsított magatartás tekintetében az Éltv. 10. §-a (2) bekezdésének a) pontjára,
  - a 2014. december 13-tól tanúsított magatartás tekintetében a 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (1) bekezdésének a) pontjára.
21. A vizsgálat a kiegészítő vizsgálati jelentéseket 2016. november 7-én terjesztette a Versenytanács elé. Az eljáró versenytanács 2016. november 28-án megküldte² az eljárás alá vontaknak a Vj/112/2015. számú versenyfelügyeleti eljárásban készült vizsgálati jelentéseket és kiegészítő vizsgálati jelentéseket észrevételezés, illetve nyilatkozattétel céljából a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 73. §-ának (3) bekezdése alapján.
22. A jelen ügyben a következő iratszámú jelentések készültek:
- Vj/112-63/2015. számú vizsgálati jelentés (a NUMIL számára betekinhető),
  - Vj/112-64/2015. számú vizsgálati jelentés (a Házi Gyermekorvosok Országos Érdekvédelmi Egyesülete számára betekinhető),

---

² Vj/112-77,78/2015. számú iratokkal

- Vj/112-65/2015. számú vizsgálati jelentés (betekínthető változat, üzleti titkot nem tartalmaz),
  - Vj/112-73/2015. számú kiegészítő vizsgálati jelentés (a NUMIL számára betekínthető),
  - Vj/112-74/2015. számú kiegészítő vizsgálati jelentés (a Házi Gyermekorvosok Országos Érdekvédelmi Egyesülete számára betekínthető),
  - Vj/112-75/2015. számú kiegészítő vizsgálati jelentés (betekínthető változat, üzleti titkot nem tartalmaz).
23. Az eljárás alá vontak fenti vizsgálati jelentésekre tett észrevételeit a Vj/112-82/2015. és a Vj/112-83/2015. számú iratok tartalmazzák.
24. Az eljáró versenytanács 2017. január 26-án küldte meg előzetes álláspontját az eljárás alá vontaknak (a NUMIL számára betekínthető változat a Vj/112-75/2015. számú, a Házi Gyermekorvosok Országos Érdekvédelmi Egyesülete számára betekínthető a Vj/112-75/2015. számú). Az eljáró versenytanács a versenyfelügyeleti eljárásban 2017. március 1-jén tartott tárgyalást.
25. A versenyfelügyeleti eljárásban 2017. március 1-jén tartott a tárgyaláson elhangzott és az azt követően beérkezett, az eljárás alá vontak együttműködésének jellegére vonatkozó információkra is figyelemmel az eljáró versenytanács a versenyfelügyeleti eljárás iratait 2017. március 10-én a Vj/112-99/2015. számú végzésével visszaadta a vizsgálatnak további tényállási elemek feltárására és a vizsgált magatartások indokolásbeli kiegészítésére, illetve jogalapbeli kiterjesztésére az eljárásban vizsgált termékek népszerűsítése során alkalmazott kereskedelmi kommunikációban megfogalmazott ajánlás („A Házi Gyermekorvosok Egyesületének ajánlásával”) vonatkozásában.
26. A vizsgálat 2017. március 14-én kelt, Vj/112-100/2015. számú végzésével kiterjesztette az eljárást:
- *„annak vizsgálatára, hogy az eljárás alá vontak a vizsgált termékek népszerűsítése során alkalmazott kereskedelmi kommunikációban megfogalmazott ajánlás („A Házi Gyermekorvosok Egyesületének ajánlásával”) közzétételével azt a látszatot keltették-e, hogy a vizsgált termékeken a termékcsalád hatékonyságára, illetve megfelelőségére vonatkozó, függetlenséget, szakmai álláspontot és kontrollt sugárzó ajánlás szerepel, valójában azonban alapvetően marketing célú az együttműködés, az egyesület az ajánlásért, annak kereskedelmi gyakorlatbeli felhasználásáért cserébe ellentételezést kap és az eljárás alá vontak ezen magatartásuk révén*
    - *a teljes vizsgált időszak vonatkozásában az Fttv. 6. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt tényállás megvalósításával valószínűsíthetően megsértették-e az Fttv. 3. § (1) bekezdésében foglalt tilalmat,*
    - *a 2014. november 1-től 2014. december 12-ig tanúsított magatartás tekintetében valószínűsíthetően megsértették-e az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.) 10. § (2) bekezdés a) pontját,*
    - *valamint a 2014. december 13-tól tanúsított magatartás tekintetében valószínűsíthetően megsértették-e a fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról szóló, 2011. október 25-i 1169/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: 1169/2011/EU rendelet) 7. cikk (1) bekezdés a) pontját”;*
  - *új jogalapra abban a tekintetben, hogy az eljárás alá vontak „együttműködésük kialakítása, előkészítése és lefolytatása kapcsán tanúsított magatartásukkal megsértették-e az Fttv. 3. § (2) bekezdésében foglalt tényállás megvalósításával az Fttv. 3. § (1) bekezdésben előírt tilalmat.”*
27. A vizsgálat 2017. május 9-én terjesztette fel a vizsgálati jelentést a Versenytanács elé. Az újabb kiegészítő vizsgálati jelentések száma:
- Vj/112-117/2015. számú kiegészítő vizsgálati jelentés (a NUMIL számára betekínthető),

- Vj/112-118/2015. számú kiegészítő vizsgálati jelentés (a Házi Gyermekorvosok Országos Érdekvédelmi Egyesülete számára betekinthes),
- Vj/112-119/2015. számú kiegészítő vizsgálati jelentés (betekinthes változat, üzleti titkot nem tartalmaz).

II.

Az eljárás alá vontak és az együttműködésük keretei

Numil Hungary Tápszerkereskedelmi Kft.

28. A NUMIL (Cg. 01-09-260563) 1992. november 24-én került bejegyzésre, így több mint 20 éve meghatározó szereplője a magyarországi tápszerpiacnak. Kizárólagos tulajdonosa a holland székhelyű Nutricia International B.V., jelenleg a Groupe Danone S.A. vállalatcsoport tagja. A csecsemőtápszerek és száraz bébiételek mellett felnőtt klinikai tápszerek forgalmazásával is foglalkozik.³
29. A NUMIL tulajdonosi szerkezetét a Vj/112-5/2015. számon iktatott irat 2. számú mellékleteként csatolt organigram mutatja be.
30. A vállalkozás 2015. évi nettó árbevétele 11.020.576.000 Ft volt, amelyből a belföldi értékesítés nettó árbevétele 9.600.112.000 Ft.⁴
31. Az Igazságügyi Minisztérium Céginformációs és az Elektronikus Cégeljárásban Közreműködő Szolgálatának honlapján található beszámoló szerint a NUMIL 2016. évi nettó árbevétele 11.748.951.000 Ft, ezen belül a belföldi értékesítés nettó árbevétele 10.019.343.000 Ft volt.⁵

Házi Gyermekorvosok Országos Érdekvédelmi Egyesülete

32. A Házi Gyermekorvosok Országos Érdekvédelmi Egyesülete (a továbbiakban: HGYE) 1995-ben alakult az országban dolgozó mintegy 1600 házi gyermekorvos szakmai és érdekvédelmi szervezeteként. Mára az egyesület 1300 tagot számlál.⁶
33. A HGYE Alapszabálya szerint országos hatáskörű civil szervezet, amely céljai megvalósítása érdekében vállalkozási tevékenységet is folytathat. A 2016. november 25-i küldöttgyűlés által elfogadott Alapszabály⁷ 4. §-a értelmében:

(1) A szervezet célja

a) a házi gyermekorvosok speciális szakmai, gazdasági és jogi érdekeinek képviselete és -értékesítése,

b) a házi gyermekorvosi tevékenység szakmai színvonalának megőrzése és fejlesztése,

c) a házi gyermekorvosokat érintő szakmai protokoll és minőségbiztosítási rendszer kidolgozásában és karbantartásában való folyamatos részvétel,

d) általános érdekvédelem és -képviselet biztosítása.

(2) Elősegíti a házi gyermekorvosok szakmai és gazdasági tevékenységét, hozzájárul a fejlesztési lehetőségek kimunkálásához, ideértve különösen:

³ VJ/112-5/2015. számú irat 2. pontja

⁴ VJ/112-35/2015. számú irat 2. számú melléklete

⁵ http://e-beszamolo.im.gov.hu/oldal/beszamolo_megjelenites?arrivalNumber=b%2b8ijVtPjqMC%2fTdk1PRIYFhR7w4FfB4gfItrZGhtKfA%3d

⁶ <http://www.hgye.hu/kezdoldal/bemutatkozas/>

⁷ <http://www.hgye.hu/wp-content/uploads/Alapszabaly-2016.11.pdf>

- a) a hazai és a nemzetközi tapasztalatok rendszeres beszerzését és továbbadását,
- b) szervezi és anyagi lehetőségeihez mérten hozzájárul a közérdeklődésre számot tartó témát feldolgozó hazai és nemzetközi konferenciákra való részvételhez,
- c) lehetőségeihez mérten szakmailag elősegíti a gyermekorvoslásban kidolgozott új módszerek bevezetését és elterjesztését,
- d) elősegíti a szakmai képzések és továbbképzések szervezését,
- e) hozzájárul az érdekeltek együttműködésének szélesítéséhez és fejlesztéséhez.

(3) Biztosítja az együttműködést az érdekelt központi állami és államigazgatási szervezetekkel, így különösen az Emberi Erőforrások Minisztériumával, a Nemzetgazdasági Minisztériummal; az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálattal, a Magyar Orvosi Kamarával; a Szakmai Kollégiumokkal, ezen belül különösen a Gyermek-alapellátás (Házi gyermekorvostan, ifjúság- és iskolaorvostan, a Gyermekgyógyászati) Tagozattal illetve Tanáccsal; a Magyar Gyermekorvosok Társaságával, a Falusi Körzeti Orvosok Országos Szövetségével, a Magyar Védőnők Egyesületével valamint az egyéb társadalmi és szakmai szervezetekkel.

(4) Az Egyesület célul tűzi, hogy biztosítja a tagok számára, hogy közösen egyeztetett álláspontjuk eljusson a jogalkotóhoz.

(5) Tagjai és harmadik személyek számára gazdasági és szakmai tanácsadó tevékenységet végez.

(6) Céljainak elérése érdekében információkat nyújt, nyilvántartásokat vezet, adatbankot hoz létre, amelynek szolgáltatásait tagjai illetve harmadik személy számára rendelkezésre bocsát.

(7) A házi gyermekorvosi tevékenység fejlesztése érdekében, igény esetén, alapítványokat vagy pénzügyi alapokat hoz létre, díjakat alapít, kitüntetések adományoz.

(8) Részt vesz a szakember képzés elveinek kialakításában, a szakmai újdonságok széleskörű ismertetésében.

(9) Nemzetközi kapcsolatokat tart fent külföldi szervekkel, szervezetekkel.

(10) Az egyesületi élet eseményeit, valamint szakma-politikai információkat tartalmazó újságot ad ki.

(11) Céljai elérése érdekében vállalkozási tevékenységet folytat, különös tekintettel a következőkre: kiadói tevékenység, reklám és marketing tevékenység, rendezvény, kiállítás szervezői tevékenység, kutatás, képzés, továbbképzési tevékenység jogi tevékenység, egyéb szakmai, tudományos és kiegészítő üzleti tevékenység.

34. A HGYE a tevékenységét – az Alapszabálya szerint – három forrásból biztosítja: tagdíjak, támogatások és gazdasági tevékenység. A HGYE szerteágazó tevékenységének költségeit nem fedezik a tagdíjak és támogatások, ezért az Alapszabályban megfogalmazott célok megvalósítása érdekében gazdasági tevékenységet is végez (pl. logóhasználat engedélyezése, szakmai lapban reklámok elhelyezése, konferenciákra kiállítási terület értékesítése), és ennek eredményét kizárólag szervezeti, érdekképviseleti és szakmai célok megvalósítására fordítja.⁸

35. A HGYE 2015. évi árbevétele 54.144.283 Ft, amelyből 36.940.015 Ft származik vállalkozási tevékenységből.⁹ A HGYE Vj/112-87/2015. számú irat mellékleteként csatolta a 2016. január 1. és

⁸ VJ/112-10/2015. sz. nyilatkozat

⁹ VJ/112-10/2015. számú irat melléklete

2016. december 31. közötti időszak főkönyvi kivonatának másolatát, melynek egyenlege 45.503.769 Ft. Az egyesület a Vj/112-87/2015. számú iratban úgy nyilatkozott, hogy 2016. évi nettó árbevétele 73.010.333 Ft¹⁰, vállalkozási tevékenységből származó árbevétele 41.220.108 Ft¹¹ volt.

Az eljárás alá vontak együttműködése

36. A NUMIL és a HGYE [ÜZLETI TITOK].
37. [ÜZLETI TITOK].
38. [ÜZLETI TITOK].
39. Ugyan a versenyfelügyeleti eljárás során az egyesület több alkalommal is arra hivatkozott, hogy az ajánlás kapcsán arra törekedett, hogy a kizárólagosság látszatát elkerülje, azonban [ÜZLETI TITOK].
40. [ÜZLETI TITOK].
41. [ÜZLETI TITOK].
42. [ÜZLETI TITOK].
43. [ÜZLETI TITOK].
44. [ÜZLETI TITOK].
45. A HGYE nyilatkozata szerint [ÜZLETI TITOK]
46. A feltárt kereskedelmi gyakorlat időszakára (2014. november 1-től 2016. május 31-ig) és a versenyfelügyeleti eljárásban érintett magatartásra [ÜZLETI TITOK] vetítve az együttműködési megállapodás alapján a HGYE-t arányosan az alábbi összegek illették meg:
[ÜZLETI TITOK]
47. Az egyesület az eljáró versenytanács kérdésére benyújtotta (a Vj/112-147/2015. számú irattal) egy korábbi hasonló – közel tív évig, 2013 végéig fennálló – szerződéses kapcsolata dokumentációját.
[ÜZLETI TITOK]
48. A fenti szerződés értelmében [ÜZLETI TITOK]
49. A szerződésbe foglalt szlogenek pedig az alábbiak voltak:
[ÜZLETI TITOK]

Az eljárás alá vontak együttműködésének kialakítása

50. A versenyfelügyeleti eljárásban tartott első tárgyalást követően a vizsgálat a következőket tárta fel az eljárás alá vont együttműködése kapcsán.
51. Az eljárás alá vontak vezetői szakmai rendezvényeken rendszeresen találkoztak, folyamatosan kapcsolatban álltak egymással, ezért utólag nem állapítható meg, hogy melyik eljárás alá vont kezdeményezte az együttműködést.¹²
52. Az együttműködési megállapodásról 2013 őszén kezdődtek meg az egyeztetések.¹³ Az együttműködési megállapodás megkötését megelőzően az egyesület már folyamatos kapcsolatot tartott a NUMIL-lal. Arra vonatkozóan nem tudott az egyesület nyilatkozatot tenni, hogy melyik fél

¹⁰ VJ/112-115/2015. számú beadvány 1. pontja

¹¹ VJ/112-115/2015. számú beadvány melléklete

¹² VJ/112-5/2015. számú irat 18/1. számú melléklete

¹³ VJ/112-113/2015. számú beadvány 34-36. pontjai

kezdeményezte a megállapodás tárgyát képező logó-, név- és szlogenhasználati megállapodást, de álláspontja szerint erre 2013 végén kerülhetett sor.

53. A megállapodást a HGYE készítette elő, folyamatos egyeztetés során alakult ki annak végleges szövege.¹⁴ A felek alapvetően személyesen vagy telefonon egyeztettek egymással, az együttműködés kialakítása kapcsán mindössze [ÜZLETI TITOK] e-mailváltás áll a NUMIL rendelkezésére, melyet a versenyfelügyeleti eljárás irataihoz csatolt.

54. Az eljárás alá vontak az elektronikus levelezéseik során egyeztették, illetve pontosították az együttműködési megállapodásban foglalt feltételeket. Az elektronikus levélváltások releváns tartalma a következőképpen foglalható össze:

- Szakmai egyeztetés valósult meg az anyatej-helyettesítő tápszerek reklámozására vonatkozó speciális szabályok, illetve az anyatej-helyettesítő és az anyatej-kiegészítő tápszer címkéjének tartalmára vonatkozó szabályozás tekintetében.
- A HGYE ismertette az „A szintű” evidenciára vonatkozó szakmai irodalmat, illetve kitért az „A szintű” evidencia kifejezés alkalmazásának helytelenségére.
- Egyeztetés folyt az eljárás alá vontak között a HGYE ajánlás orvosokat célzó marketingeszközökön való alkalmazásának jogszabályi megengedettsége tekintetével.
- Egyeztetés folyt az együttműködés keretében a HGYE által kapott támogatás fizetési feltételeiről, illetve a kifizetés ütemezéséről.
- Igény fogalmazódott meg a NUMIL részéről, arra hogy a termékeken elhelyezett egyesületi ajánlás a házi-, illetve gyermekorvosok számára egyértelműen kifejezze a HGYE támogatását.
- A HGYE többször tett javaslatot az ajánlás szövegének módosítására, abból a célból, hogy az ne sugallja a NUMIL termékek felé a kizárólagos ajánlás látszatát.

55. Az elektronikus levelezések tartalmát teljes terjedelmükben a kiegészítő vizsgálati jelentés 3. számú melléklete tartalmazza, a következő táblázat az egyes releváns részeket ismerteti:

[ÜZLETI TITOK]

56. A NUMIL előadása szerint korábban soha nem kérte fel az egyesületet, hogy termékeiről szakmai álláspontot, véleményt fogalmazzon meg.¹⁵

57. A HGYE előadása szerint a NUMIL termékekkel összefüggésben kizárólag a 2014-ben megkötött együttműködési megállapodás kapcsán fejtette ki véleményét a NUMIL kérésére a termékekkel összefüggésbe hozható közleményekkel kapcsolatban.

58. A HGYE az együttműködés kialakítása során az ajánlás tartalmának kialakításában közreműködött,¹⁶ megfogalmazta, hogy az ajánlás mit tartalmazhat, milyen szavak használatát tartja megfelelőnek. A HGYE levelében hangsúlyozta, hogy az „evidencia” kifejezés használatához nem tud hozzájárulni, de javasolta az eredeti „Klinikai vizsgálat igazolja, hogy...” szöveg helyett a „Nagyszámú, megbízható vizsgálat igazolja, hogy...” szöveg használatát, abból a célból, hogy a jelenlegi tudományos adatoknak leginkább megfelelővé és hitelesebbé tegyék a kommunikáció tartalmát.¹⁷

¹⁴ Az együttműködési megállapodás tervezeteit a VJ/112-113/2015. számú beadvány mellékletei tartalmazzák.

¹⁵ VJ/112-113/2015. számú beadvány 40. pont

¹⁶ Az elektronikus levél teljes tartalmát a VJ/112-104/2015. beadvány melléklete tartalmazza

¹⁷ VJ/112-112/2015. számú beadvány 7. pontja

59. A HGYE véleménye kialakítása során szakirodalmi adatok tudományos bizonyítékként való értékelését tekintette alapvető szempontnak, ezért is vetette el a NUMIL javaslatát, az evidencia szó használatára.¹⁸

A HGYE döntéshozatala/eljárása az együttműködés/ajánlás kapcsán¹⁹

60. Az egyesület alapszabálya²⁰ nem tartalmaz arra vonatkozóan rendelkezést, hogy a HGYE által megkötött együttműködési megállapodások, szerződések milyen eljárásrend szerint kerülnek kialakításra vagy megkötésre.

61. A HGYE kialakult gyakorlata szerint a szakmai kérdések kialakításában – az együttműködési megállapodás megkötésének időszakában – a következő személyek vettek részt:

- az orvos-szakmai állandó bizottság részéről dr. K.Á. az állandó bizottság elnöke,
- az Ellenőrző Bizottság részéről dr. K.L. tag,
- a vezetőség részéről: dr. M.G. szakmai alelnök, dr. P.L. alelnök, dr. H. É. vezetőségi tag,
- a titkárság részéről dr. K.F. titkár és F.É. titkár, valamint
- dr. E.I. jogász.

62. A HGYE nyilatkozata szerint a fent megjelölt összetételű ad hoc grémium kapott felhatalmazást a vezetőségtől arra, hogy a szerződésekkel, együttműködésekkel összefüggő szakmai kérdésekben döntést hozzon. A döntések vita alapján, szóban történtek, egyszerű szótöbbséggel, a grémium üléseiről jegyzőkönyv nem készült.²¹ A munka során a testület kizárólag szakmai érvek mentén hozott döntéseket, így történhetett meg, hogy az adott évben egy másik tápszerforgalmazó cég, amúgy gazdaságilag kedvezőbb ajánlatát az egyesület szakmai érvek alapján elutasította.²²

63. Az eljáró versenytanács megjegyzi, hogy a HGYE nem az eredeti dokumentumot (2014. március 29-30. vezetőségi ülés) csatolta, hanem egy arról 2017. április 4-én készült kivonatot. A kivonat értelmében [ÜZLETI TITOK] a fenti grémium szerint a Milupa (NUMIL) ajánlata szakmailag megalapozottabb, így az ő ajánlatuk elfogadását javasolta. A határozat kapcsán a kivonat annyit tartalmaz, hogy az együttműködési megállapodást a Milupával írja alá az egyesület a vezetőség egyhangú döntése szerint. [ÜZLETI TITOK].

64. Az együttműködési megállapodást tehát az eljárás alá vont egyesület előadása szerint a szakmai grémium javaslata alapján, az alapszabály értelmében, az egyesület elnöke írta alá.

65. A HGYE annak alátámasztására, hogy az együttműködés keretében alkalmazandó „ajánlás” jogszerűségéről a NUMIL-lal egyeztetéseket folytatott a fent hivatkozott elektronikus levelezés tartalmát mutatta be.²³

66. Az egyesület nem vezet nyilvántartást a HGYE tagjainak és egyes szerveinek egy-egy termékkel vagy termékkategóriával kapcsolatos szakmai álláspontjairól, tapasztalatairól. Az évente megrendezett akkreditált szakmai konferenciáin, valamint az akkreditált továbbképzéseken van

¹⁸ VJ/112-112/2015. számú beadvány 8. pont

¹⁹ VJ/112-112/2015. számú beadvány 5. pont

²⁰ VJ/112-5/2015. számú beadvány 34. számú melléklete

²¹ VJ/112-112/2015. számú beadvány 5. pontja

²² VJ/112-112/2015. számú beadványhoz csatolt melléklet (Kivonat a HGYE 2014. március 29-30. vezetőségi ülésének jegyzőkönyvéből és határozatok tárából)

²³ VJ/112-104/2015. számú beadvány melléklete

módja a tagságnak megismerkedni a legújabb szakmai információkkal, és ezen alkalommal oszthatják meg tapasztalataikat egymással.²⁴

Szempontrendszer, amely szerint a HGYE a NUMIL termékeit értékelte²⁵

67. A HGYE előadása szerint szakmai döntését az együttműködési megállapodásban szereplő termékekhez adandó ajánlás megalapozásához – többek között – a következőkre alapozta:

- Szakirodalmi adatok alapján a MILUMIL tápszer a piacon jelenleg egyike az optimálist leginkább megközelítő összetételű tápszereknek (Cochrane adatbázis áttekintése, Magyar Gyermekorvosok Társasága Evidencia Bizottság állásfoglalása), számos vizsgálat igazolja, hogy a MILUMIL tápszerekben alkalmazott egyedi rövid láncú galaktooligoszacharid és hosszú láncú fruktooligoszacharid (scGOS/lcFOS) 9:1 arányú rostkeverék szignifikánsan növeli a csecsemők bélflórájának bifidus és lactobacillus tartalmát.
- Internetes szakirodalmi adatok nagy száma támasztja alá, hogy az A, C és D vitaminok támogatják az immunrendszer működését. A Harvard Egyetem Orvosi Fakultása tanulmánya szerint (How to boost your immune system, forrás: <http://www.health.harvard.edu/staying-healthy/how-to-boost-your-immune-system>) az A-vitamin hiány összefüggésbe hozható az immunrendszer gyengülésével, illetve a fertőző betegségek megjelenésével. Ugyanezen publikáció szerint a B-vitaminok részt vesznek az emésztésben és elősegítik az agyfunkciók megfelelő működését, ahogyan immunrendszer erősítőként is jelentős szerepet játszanak. Másik tanulmány szerint (Effects of vitamin C on the immune system by Harri Hemilä, forrás: <http://www.mv.helsinki.fi/home/hemila/immunity/>) a C-vitamin erős antioxidáns, elősegíti a kollagén termelést, valamint a vas felszívódását. A C vitamin megvédi a sejteket a szabad gyököktől és fertőzésektől, javítja a seb gyógyulását, enyhíti a gyulladásokat, hozzájárul a szívbetegség és a rák megelőzéséhez. A B-vitaminnal együttműködve, fokozza az energiatermelést, illetve az E-vitamin antioxidáns hatását, folyamatos és fokozott bevitele segíthet megelőzni a megfázás kialakulását. A HGYE álláspontja szerint az az állítás, amely szerint az A, C, D vitaminok támogatják az immunrendszert, bizonyítottnak tekinthető. A HGYE álláspontja szerint ugyanez elmondható az oligoszacharidok vonatkozásában is, amelyek elősegítik az egészséges bélflóra kialakulását. Példaként a következő publikáció áll rendelkezésre: Evidenciák a csecsemőtáplálásban, a prebiotikumok immunmoduláló hatása Dr. Kocsis István PhD Szent Lázár Megyei Kórház, Salgótarján; (forrás: <http://docplayer.hu/13722321-Evidenciak-a-csecsemotaplalásban-aprebiotikumok-immunmodulalo-hatasa-dr-kocsis-istvan-phd-szent-lazar-megyeikorhaz-salgotarjan.html>)
- A MILUMIL tápszerek alkalmazása számos nemzetközi klinikai vizsgálat szerint igazoltan hatásos.
- A MILUMIL tápszerek a szülők által közkedvelt és elfogadott termékek.
- A MILUMIL tápszerek a napi házi gyermekorvosi gyakorlatban eredményesen használható, bevált csecsemőtápszernek minősülnek.

III.

Az érintett termékek

Az érintett Milumil termékek

68. A jelen ügyben érintett termékeket a NUMIL forgalmazza Magyarországon. A NUMIL által forgalmazott társadalombiztosítási támogatásban nem részesülő termékek meghatározó értékesítési

²⁴ VJ/112-112/2015. számú beadvány 6. pont

²⁵ VJ/112-112/2015. számú beadvány 7. pont

csatornája az élelmiszer-kereskedelem,²⁶ emellett egyes termékeket gyógyszer-nagykereskedők (Hungaropharma, Pharmaroad) is forgalmazznak.²⁷

69. A termékek csomagolását, tápanyagtartalmát és összetételét a vizsgálati jelentés tartalmazza.

70. Az egyes termékek esetében a forgalmazás kezdő időpontja²⁸ és a feltárt időszakban (2014. november 1. és 2016. május 31. között) a forgalma az alábbiak szerint alakult:

Termék neve	Forgalmazás kezdete	Vizsgált időszak nettó árbevétele (Ft)
Gyerekitalok		
Milumil Junior 1 (12 hó+) gyerekital	2014. augusztus	[ÜZLETI TITOK]
Milumil Junior 1 (12 hó+) vaníliás gyerekital	2014. szeptember	[ÜZLETI TITOK]
Milumil Junior 2 (24 hó+) gyerekital	2014. augusztus	[ÜZLETI TITOK]
Milumil Junior 3 (36 hó+) gyerekital	2015. január	[ÜZLETI TITOK]
Tejpépek		
Milumil Első kanál tejberizspép	2014. október	[ÜZLETI TITOK]
Milumil Banános tejpép	2015. január	[ÜZLETI TITOK]
Milumil 5 gyümölcsös tejpép	2014. november	[ÜZLETI TITOK]
Milumil 3 gyümölcs + 3 gabona tejpép	2014. november	[ÜZLETI TITOK]
Tápszerek		
Milumil 2 Jó éjszakát! anyatej-kiegészítő tápszer	2014. május	[ÜZLETI TITOK]
Milumil 2 anyatej-kiegészítő tápszer 600 g	2014. május	[ÜZLETI TITOK]
Milumil 3 anyatej-kiegészítő tápszer 600 g	2014. május	[ÜZLETI TITOK]
Milumil 2 anyatej-kiegészítő tápszer 300 g	2016. április	[ÜZLETI TITOK]
Milumil 3 anyatej-kiegészítő tápszer 300 g	2016. május	[ÜZLETI TITOK]
Milumil 3 anyatej-kiegészítő tápszer 1200 g	2016. május	[ÜZLETI TITOK]

71. Az adatokat a gyerekitalok esetében a Vj/112-5/2015. számú irat 16. számú melléklete és a Vj/112-41/2015. számú irat 1. számú melléklete, a tejpépek esetében a Vj/112-5/2015. számú irat 16. számú melléklete és a Vj/112-41/2015. számú irat 1. számú melléklete, a tápszerek esetében pedig a Vj/112-29/2015. számú irat 2. számú melléklete tartalmazza.

Élelmiszer-kategóriák

72. A versenyfelügyeleti eljárásban gyerekitalok, tejpépek és tápszerek érintettek. Mindhárom termékcsoporthoz élelmiszer.

73. Az Éltv. mellékletének 10. pontja szerint élelmiszer az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszerbiztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról szóló 2002. január 28-i 178/2002/EK európai parlamenti és a tanácsi rendelet 2. cikke szerinti fogalom. Ennek értelmében az élelmiszer

²⁶ VJ/112-5/2015. számú irat 2. pontja

²⁷ A viszonteladó partnerek listáját, valamint azok belistázási időpontját a Vj/112-34/2015. számú irat 1. számú mellékletének 9. számú melléklete tartalmazza.

²⁸ VJ/112-5/2015. számú irat 10) pontja, a VJ/112-29/2015. számú irat 2. pontjának 32. alpontja és a VJ/112-41/2015. számú irat 1. pontja

minden olyan feldolgozott, részben feldolgozott vagy feldolgozatlan anyagot vagy terméket jelent, amelyet emberi fogyasztásra szánnak, illetve amelyet várhatóan emberek fogyasztanak el.

74. Élelmiszernek minősülnek a különleges táplálkozási célú élelmiszerek is, amelyekre azonban külön ágazati szabályozás vonatkozik. A különleges táplálkozási célú élelmiszerekről szóló 36/2004. (IV. 26.) ESZCSM rendelet egy keretszabályozást jelent, melyet termék-specifikus rendelkezések egészítenek ki.²⁹
75. A 36/2004. (IV. 26.) ESZCSM rendelet értelmében „*a különleges táplálkozási célú élelmiszerek olyan élelmiszerek, amelyek különleges összetételük vagy az előállításuk során alkalmazott különleges eljárás következtében megfelelnek a meghatározott táplálkozási céloknak, egyértelműen megkülönböztethetők az általános közfogyasztásra készült élelmiszerektől és az erre való alkalmasságuk egyértelműen kifejezésre jut jelölésük, forgalomba hozataluk során.*”
76. A rendelet értelmében a különleges táplálkozási célú élelmiszernek ki kell elégítenie az olyan fogyasztók speciális táplálkozási igényeit
- akik emésztési vagy anyagcserezavarban szenvednek,
  - akiknek sajátos élettani állapotuk miatt bizonyos anyagok ellenőrzött mértékben történő fogyasztása előnyös, valamint
  - az egészséges csecsemők és kisgyermekek speciális táplálkozási igényeit.
77. A különleges táplálkozási célú élelmiszerek külön, termék-specifikus rendelettel is szabályozott termékcsoportjai a következők:
- anyatej-helyettesítő és anyatej-kiegészítő tápszerek [20/2008. (V. 14.) EüM rendelet],
  - speciális gyógyászati célra szánt tápszerek [24/2003. (V. 9.) ESzCsM rendelet],
  - csecsemők és kisgyermekek számára készült feldolgozott gabona alapú élelmiszerek és bébiételek [35/2004. (IV. 26.) ESzCsM rendelet],
  - testtömegcsökkentés céljára szolgáló, csökkentett energiatartalmú étrendben felhasználásra szánt élelmiszerek [27/2004. (IV. 24.) ESzCsM rendelet],
  - a glutén-érzékenyeknek szánt élelmiszerek [41/2009/EK Bizottsági rendelet].

A gyerektalok

78. A Milumil Junior 1 (12 hó+) gyerektal, a Milumil Junior 1 (12 hó+) új vaníliás gyerektal és a Milumil Junior 2 (24 hó+) gyerektal termékek a 36/2004. (IV. 26.) ESZCSM rendelet értelmében különleges táplálkozási célú élelmiszerek, mivel az egészséges csecsemők és kisgyermekek speciális táplálkozási igényeit elégíti ki. A 36/2004. (IV. 26.) ESZCSM rendelet 8. § (1) bekezdése alapján a termékek az Országos Gyógyszerészeti és Élelmezés-egészségügyi Intézet Országos Élelmezés- és Táplálkozástudományi Intézet (a továbbiakban: OGYÉI) felé bejelentésre kötelesek. Az OGYÉI csatolta a notifikációs igazolásokat a fenti három termék vonatkozásában.
79. Tekintettel arra, hogy a Milumil Junior 3 (36 hó+) nem csecsemők és kisgyermekek táplálására szolgál, – egyéb, különleges táplálkozási célú élelmiszer kategóriában történő nyilvántartásba vétel

²⁹ Az új szabályozást tartalmazó Európai Uniói rendelet (az Európai Parlament és a Tanács 609/2013/EU rendelete a csecsemők és kisgyermekek számára készült, a speciális gyógyászati célra szánt, valamint a testtömeg-szabályozás céljára szolgáló, teljes napi étrendet helyettesítő élelmiszerekről, továbbá a 92/52/EGK tanácsi irányelv, a 96/8/EK, az 1999/21/EK, a 2006/125/EK és a 2006/141/EK bizottsági irányelv, a 2009/39/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv és a 41/2009/EK és a 953/2009/EK bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről) 2013. június 29-én megjelent, 2013. július 20-án hatályba lépett, és 2016. július 20-tól kötelezően alkalmazandó.

(forrás: https://www.ogyei.gov.hu/kulonleges_taplalkozasi_celu_elelmiszerek/, utolsó letöltés: 2016. július 10.)

hiányában – általános közfogyasztásra készült élelmiszer kategóriába tartozik, nem bejelentésköteles.

80. A NUMIL kereskedelmi kommunikációja alapján az érintett – többféle kiszerelésben forgalmazott – gyerekitalok **Pronutra+** formulával készülnek, amely A-, C- és D-vitaminokat, nélkülözhetetlen tápanyagokat és klinikailag tesztelt prebiotikus rostokat tartalmaz (GOS/FOS 90:10).

Tejpépek

81. A Milumil Első kanál tejberizspép, a Milumil Banános tejpép, a Milumil 5 gyümölcsös tejpép és a Milumil 3 gyümölcs + 3 gabona tejpép termékek a csecsemők és kisgyermekek számára készült feldolgozott gabona alapú élelmiszerek termékkategóriába tartoznak a csecsemők és kisgyermekek számára készült feldolgozott gabonaalapú élelmiszerekről és bébiételekről szóló 35/2004. (IV. 26.) ESZCSM rendelet alapján és bejelentéskötelesek. A rendelet 1. §-ának (2) bekezdése értelmében ha a rendelet eltérő rendelkezést nem tartalmaz, a csecsemők és a kisgyermekek számára készült gabona alapú élelmiszer és bébiétel előállítása, csomagolása, jelölése, forgalomba hozatala és reklámozása során a 609/2013/EU rendelet előírásait kell alkalmazni.

82. A 35/2004. (IV. 26.) ESZCSM rendelet 1. §-a értelmében a rendelet előírásait a Magyarországon forgalomba hozatalra szánt olyan a különleges táplálkozási célú élelmiszerekre kell alkalmazni, amelyek az egészséges csecsemők és a kisgyermekek különleges igényeit elégítik ki és a csecsemő elválasztása idején, valamint a kisgyermek étrendjének kiegészítéseként, illetve az általánosan fogyasztott élelmiszerekhez való fokozatos hozzászoktatás folyamán használhatók fel. A csecsemők és kisgyermekek számára készült gabona alapú élelmiszer és bébiétel kizárólag olyan anyagok felhasználásával állítható elő, amelyek az általánosan elfogadott tudományos ismeretek alapján megfelelnek a csecsemők, illetve kisgyermekek különleges táplálkozási igényeinek. A gabona alapú élelmiszer összetételének meg kell felelnie az 1. számú melléklet szerinti előírásoknak. [a rendelet 3. § és 4. § alapján].

83. A gabona alapú élelmiszerek jelölésén feltüntethető a számszerű adatok mellett a vitaminok és ásványi anyagok mennyisége az 5. számú melléklet szerinti referenciaértékek százalékában 100 gramm (g) vagy 100 milliliter (ml) termékre, illetve ahol adott mennyiség elfogyasztása javasolt, egy adag fogyasztásra kész termékre vonatkozóan, amennyiben a mennyiségek a referenciaértékek legalább 15%-át elérik [a 7. § (2) bekezdés b) pontja alapján].

84. A NUMIL kereskedelmi kommunikációja alapján az érintett tejpépek **Pronutravi+**-t tartalmaznak, ami válogatott összetevők egyedi keveréke:

- Klinikailag tesztelt prebiotikus rostkeverék [scGOS/lcFOS (9:1)]: Az oligoszacharidok (speciális élelmi rostok) elősegítik az egészséges bélflóra kialakulását.
- Az A-, C- és D-vitaminok hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez.
- A vas elősegíti a kognitív képességek fejlődését.

Tápszerek

85. A Milumil Jó éjszakát! anyatej-kiegészítő tápszer, a Milumil 2 anyatej-kiegészítő tápszer és a Milumil 3 anyatej-kiegészítő tápszer termékek az anyatej kiegészítő tápszerek termékkategóriába tartoznak az anyatej-helyettesítő és anyatej-kiegészítő tápszerről szóló 20/2008. (V. 14.) EüM rendelet előírásai alapján, amelynek értelmében a rendelet az egészséges csecsemők számára fogyasztásra szánt anyatej-helyettesítő és anyatej-kiegészítő tápszer előállítására, összetételére, kiszerelésére, jelölésére, forgalomba hozatalára, forgalmazására és alkalmazására vonatkozó rendelkezéseket állapítja meg.

86. Anyatej-kiegészítő tápszernek minősül az olyan különleges táplálkozási célú élelmiszer, amely csecsemők táplálására szolgál a megfelelő kiegészítő táplálás bevezetésekor, és amely a fő folyadékelemet alkotja ezen csecsemők fokozatosan változatosabbá váló étrendjében [a rendelet 2. § (1) d) pontja értelmében]. Az anyatej-kiegészítő tápszer – a rendelet 2. melléklet 2. pontjában meghatározott – fehérjeforrásokból és adott esetben egyéb olyan élelmiszer-összetevőkből állítható elő, amelyek a tudományos ismeretek szerint bizonyítottan alkalmasak a hat hónapnál idősebb csecsemők különleges táplálására [a rendelet 6. §-a alapján].

Az érintett piac

87. A piaci információk alapvetően a NUMIL nyilatkozataiból ismertek.

88. Az újszülött kortól 6 hónapos korig, az anyatej helyettesítésére, illetve kiegészítésére alkalmas tápszereket, anyatej-helyettesítő vagy kezdő, illetve 1-es tápszereknek nevezzük. 6 hónapos kor felett a csecsemő változó élettani igényeihez az anyatej kiegészítésére alkalmas anyatej-kiegészítő tápszerek vannak forgalomban, melyeket más néven elválasztási tápszereknek (2-es, 3-as tápszerek) is neveznek. A 3-as tápszerek javasolt adhatósági kora 9 hónapnál kezdődik.³⁰

89. A gyerekitalok piacának nagysága bruttó fogyasztói áron 2014-ben kb. 1,8 milliárd Ft volt, a tejpépek piaca nem érte el a 2 milliárd Ft-ot. Az elmúlt időszakban a sajátmárkás termékek forgalma jelentősen nőtt. A gyerekitalok szegmensében a NUMIL részesedése a Milumil márkával 45%, a legfontosabb konkurens a Nestlé, 19%-os részesedéssel. A tejpépek piacán a NUMIL két márkát forgalmaz, a Milumilt és a Milupát, amelyek piaci részesedése 17%, illetve 24%. Ebben a szegmensben is a meghatározó konkurens termék a Nestlé, 35%-os piaci részesedéssel.³¹

90. A tápszerek piacának nagysága bruttó fogyasztói áron 2014-ben kb. 920 millió Ft, 2015-ben 930 millió Ft volt. A NUMIL legfontosabb versenytársa a Nestlé, 18%-os részesedéssel.³²

91. A piac keresleti oldalán a kisgyermekes szülők – elsősorban az édesanyák – állnak. Ugyan a kisgyermekes szülők nem tekinthetők kifejezetten sérülékeny fogyasztói csoportnak, az azonban megállapítandó, hogy az átlagos szülő viszonylag könnyen befolyásolható a gyermekével – különösen a gyermeke egészségével – kapcsolatban. A célcsoport tagjai akár anyagi lehetőségeiket is meghaladó kiadásokat is vállalnak gyermekeik egészségének megőrzéséért, megfelelő táplálásáért, immunrendszerük és szervezetük megfelelő fejlődéséért.

IV.

A vizsgált kereskedelmi gyakorlat

92. A versenyfelügyeleti eljárás a fenti Milumil termékek 2014. november 1-jétől folytatott kereskedelmi kommunikációjára terjed ki. A vizsgált állítások

- egészségre vonatkozó állítások,
- összetételre vonatkozó állítások,
- egészségügyi szervezet (orvos-szakmai) ajánlását megfogalmazó állítások.

93. A kereskedelmi kommunikációk tartalmát és a megjelenési jellemzőket a Vj/112-63,64,65/2015. számú vizsgálati jelentés 8.5. és 8.5. számú mellékletei tartalmazzák, a jelen döntés csak a kereskedelmi gyakorlat lényegi, jelen ügyben releváns elemeit tartalmazza, arra is figyelemmel, hogy az eljáró versenytanács már előzetes álláspontjában is ismertette ezeket.

³⁰ VJ/112-29/2015. számú irat 3. pontja

³¹ Vj/112-5/2015. számú irat 9. bekezdése

³² VJ/112-29/2015. számú irat 3. pontja

94. A termék népszerűsítésére vonatkozó adatok 2014. november 1-jétől 2016. május 31-ig állnak a Gazdasági Versenyhivatal rendelkezésére.

95. A NUMIL az egyes kommunikációs eszközök megjelenési adatainál az alábbi csomagokat jelöli meg.³³

[ÜZLETI TITOK]

96. A NUMIL az egyes DM levelek kapcsán előadta, hogy a Tesco és a Drogerie Markt küldte ki postai úton a saját adatbázisában található címekre. Adatvédelmi előírásokra hivatkozva sem a Tesco, sem pedig a Drogerie Markt nem adta meg a NUMIL-nak a megkeresett személyek számát, illetve a megkeresett fogyasztók lakcímét, így a megkeresett fogyasztók lakcímének a listáját csatolni nem tudta. A Vj/112-5/2015. számú irat 11. számú mellékletének „Megjelenés száma” elnevezésű oszlopában a Tesco és a Drogerie Markt részére átadott anyagok darabszáma szerepel.³⁴

97. A Rossmann által kiküldött elektronikus DM (EDM) levelek kapcsán a NUMIL szintén nem tudta megadni az adatokat a megkeresett fogyasztók számáról és címéről.³⁵

98. A saját adatbázisnak ad hoc jelleggel elküldött EDM levelek esetében összesen [ÜZLETI TITOK] főnek került kiküldésre a levél (az akkori adatbázisban ennyi volt az 1-3. éves gyerekek száma). Közülük [ÜZLETI TITOK] címzett nyitotta meg a levelet, azaz ennyi címzethez jutott el a kommunikáció. A NUMIL a levél címzettjei tekintetében csupán az e-mail címet és a gyermek születési adatait ismeri, így nem rendelkezik információval arról, hogy a címzettek összességében hány megyében élnek, lakcím listával sem rendelkezik.³⁶

99. A Vj/112-5/2015. számon iktatott beadványának 11-15. számú mellékleteként csatolt egyes kommunikációs eszközök esetében a megjelenés száma oszlop a kereskedelmi kommunikációk darabszámát tartalmazza, amelyet a NUMIL az egyes partnereinek (Tesco, Rossmann, Drogerie Markt) átadott. A megvalósítást, kihelyezést, terítést ezen vállalkozások végzik, így a NUMIL nem kap információt az érintett üzletekről, illetve a megvalósulásról. Az EAS kapudekor esetében, melyet csak a Drogerie Markt helyezett ki, bizonyos, hogy abból egy-egy üzletben több is kihelyezésre kerülhetett, tehát a NUMIL által átadott kapudekorok száma nem feleltethető meg az üzletszámmal.³⁷

100. A NUMIL saját honlapjaként 2014. november 1-től 2016. május 15-ig üzemeltette a www.miluklub.hu oldalt, majd 2016. május 16-tól a www.nutriklub.hu oldalt.³⁸

Az egészségre gyakorolt hatást megfogalmazó állítások

101. A következő táblázat a jelen versenyfelügyeleti eljárás szempontjából releváns egészségre vonatkozó állításokat és a kereskedelmi gyakorlat egyes megjelenési jellemzőit ismerteti:

Kereskedelmi kommunikáció releváns tartalma	Kommunikációs eszköz megjelenési jellemzője, megnevezése	Termék
Televíziós reklám		
<u>Narráció:</u> A Milumil Junior gyerektal Pronutra+ formulája hozzájárul az agy fejlődéséhez és az immunrendszer egészséges működéséhez.	TVC 2014 őszi, 30 másodperces reklámfilm	Milumil Junior 1 gyerektal

³³ Azt, hogy ezek a csomagok mely médiafelületeket tartalmazzák, a Vj/112-41/2015. számú irat 10. számú melléklete tartalmazza.

³⁴ VJ/112-41/2015. számú irat 7. pontja

³⁵ VJ/112-41/2015. számú irat 8. pontja

³⁶ VJ/112-41/2015. számú irat 9. pontja

³⁷ VJ/112-41/2015. számú irat 10. pontja

³⁸ VJ/112-35/2015. számú feljegyzés 9. számú melléklete

<p>Felirat: Pronutra+™ A-, C- és D-vitaminokkal, melyek hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez. (apróbetű) Vasat tartalmaz. A vas hozzájárul az agy fejlődéséhez.(apróbetű)</p>		
<p>A Milumil Junior gyerektal Pronutra+ formulája hozzájárul az agy fejlődéséhez és az immunrendszer egészséges működéséhez. Felirat: Milumil Pronutra+™ A-, C- és D-vitaminokkal, melyek hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez. Vasat tartalmaz. A vas hozzájárul az agy fejlődéséhez.</p>	TVC 2015, 30 másodperces reklámfilm	Milumil Junior 1 gyerektal
Online hirdetés (banner)		
<p>Milumil Pronutra+ Támogatja az immunrendszert* *A-, C- és D-vitaminokat tartalmaz, melyek hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez. (apróbetű)</p>	www.tescobaba.hu	Milumil Junior 1 gyerektal
<p>„Milumil Pronutra+ Támogatja az immunrendszert* *A-, C- és D-vitaminokat tartalmaz, melyek hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez. (apróbetű)</p>	www.tescobaba.hu	Milumil Junior 1 gyerektal
<p>Milumil Pronutra+ támogatja az immunrendszert *A-, C- és D-vitaminokat tartalmaz, melyek hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez. (apróbetű) A-, C- és D-vitaminok Milumil Junior gyerektalok Pronutra+ formulával</p>	www.tescobaba.hu	Milumil Junior 1 gyerektal Milumil Junior 2 gyerektal Milumil Junior 3 gyerektal
<p>Milumil Pronutra+™ Támogatja az immunrendszert* *A-, C- és D-vitaminokat tartalmaz, melyek hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez. (apróbetű)</p>	Tesco Facebook poszt	Milumil Junior 1 gyerektal
<p>Támogasd 3 éves kor után is gyermeked immunrendszerét! Támogatja az immunrendszert* *A-, C- és D-vitaminokat tartalmaz, melyek hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez. (apróbetű)</p>	Tesco Facebook poszt	Milumil Junior 3 gyerektal
<p>Milumil Pronutra+ Támogasd 3 éves kor után is gyermeked immunrendszerét! Támogatja az immunrendszert* *A-, C- és D-vitaminokat tartalmaz, melyek hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez. (apróbetű)</p>	Tesco Facebook poszt	Milumil Junior 3 gyerektal
<p>Milumil Pronutra+™ Támogatja az immunrendszert* *A-, C- és D-vitaminokat tartalmaz, melyek hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez. (apróbetű) Támogasd 3 éves kor után is gyermeked immunrendszerét!</p>	Tesco Facebook poszt	Milumil Junior 3 gyerektal
<p>Támogatja az immunrendszert* *A-, C- és D-vitaminokat tartalmaz, melyek hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez. (apróbetű)</p>	Tesco Facebook poszt	Milumil Junior 3 gyerektal
<p>Milumil Pronutra+ Támogatja az immunrendszert.* Támogasd 3 éves kor után is gyermeked immunrendszerét! *A-, C- és D-vitaminokat tartalmaz, melyek hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez.</p>	DM Facebook poszt	Milumil Junior 1 gyerektal Milumil Junior 3 gyerektal
<p>Milumil Pronutra+ Támogatja az immunrendszert.* Támogasd 3 éves kor után is gyermeked immunrendszerét!</p>	www.dm-drogeriemarkt.hu	Milumil Junior 1 gyerektal Milumil Junior 3 gyerektal

*A-, C- és D-vitaminokat tartalmaz, melyek hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez.		gyerekital
3 éves korban a legtöbb gyermek már fogyaszthat tejfehérjét és tejcukrot tartalmazó készítményeket – ilyen esetben ajánljuk az új Milumil Junior 3-as gyerekitalt, amivel ebben az időszakban is tudod támogatni gyermeked immunrendszerét* és segítségével biztosíthatod a szükséges D-vitamin mennyiség 100%-át**. *A Milumil Junior gyerekital A-, C- és D-vitaminokat tartalmaz, melyek hozzájárulnak az immunrendszer megfelelő működéséhez.. ** Napi 2 pohár (2x250ml) gyerekital elfogyasztása esetén.	www.dm-drogeriemarkt.hu	Milumil Junior 3 gyerekital
Milumil Pronutra+ Támogatja az immunrendszert* *A-, C- és D-vitaminokat tartalmaz, melyek hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez. (apróbetű) Junior gyerekitalok Pronutra+ formulával	Infinity RON csomag Index/Poronty	Milumil Junior 2 gyerekital Milumil Junior 3 gyerekital
Milumil Pronutra+ támogatja az immunrendszert *A-, C- és D-vitaminokat tartalmaz, melyek hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez. (apróbetű) Milumil Junior gyerekitalok Pronutra+ formulával	Adaptive media csomag – picibaba.hu, idokep.hu, fem3.hu, csaladinet.hu, vatera.hu Centrál Média Glamour & Beauty csomag babaszoba.hu Infinity baba tematikus csomag CEMP gyerek csomag (divany.hu Poronty, blog.hu baba témák, port.hu Gyerek rovat) Centrál Média total RON portfolio Centrál Média total RON portfolio Jaguár gyerek csomag Adaptive media Baba csomag Infinity Baba-Mama csomag Centrál média hybrid csomag Infinity hybrid csomag	Milumil Junior 1 gyerekital Milumil Junior 2 gyerekital Milumil Junior 3 gyerekital
Milumil Pronutra+ Támogatja az immunrendszert* *A-, C- és D-vitaminokat tartalmaz, melyek hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez. (apróbetű) Tápszerek és gyerekitalok Pronutra formulával	Adaptive media csomag – picibaba.hu, idokep.hu, fem3.hu, csaladinet.hu, vatera.hu Centrál Média Glamour & Beauty csomag babaszoba.hu Infinity baba tematikus csomag CEMP gyerek csomag (divany.hu Poronty, blog.hu baba témák, port.hu Gyerek rovat) Centrál Média total RON portfolio Centrál Média total RON portfolio	Milumil 2 anyatej- kiegészítő tápszer Milumil Junior 1 gyerekital

	Jaguár gyerek csomag	
Honlap		
VANÍLIÁS A Milumil Junior 1 Pronutra + formulája A-, C- és D-vitaminokat, nélkülözhetetlen tápanyagokat és klinikailag tesztelt prebiotikus rostokat tartalmaz (GOS/FOS 90:10). Vitamin tartalmának köszönhetően...	www.miluklub.hu	Milumil Junior gyerektal Vaníliás
A Milumil Junior 1 Pronutra+ formulája A-, C- és D-vitaminokat, nélkülözhetetlen tápanyagokat és klinikailag tesztelt prebiotikus rostokat tartalmaz (GOS/FOS 90:10). Vitamintartalmának köszönhetően hozzájárul az immunrendszer egészséges működéséhez.	https://www.miluklub.hu/milumil-junior-gyerektal-12ho/	Milumil Junior 1 gyerektal
Támogasd gyermeked immunrendszerét 1 év felett gyerektalal (anyatej után is)	https://www.nutriklub.hu/milumil-termek/	Milumil Junior 1 gyerektal
Napi két pohár Junior gyerektalal – vegyes étrend részeként – sokat teszel azért, hogy hozzájárulj gyermeked immunrendszerének egészséges működéséhez. A Milumil Junior gyerektalok A-, C- és D-vitamin tartalma hozzájárul az immunrendszer egészséges működéséhez, a benne található vas pedig támogatja az agy fejlődését*. *Hozzájárul a gyermekek kognitív képességeinek fejlődéséhez	https://www.nutriklub.hu/milumil-termekek/gyerektal/milumil-junior-1-gyerektal-1-eves-gum1	Milumil Junior 1 gyerektal
A Milumil Junior 1 Pronutra + formulája A-, C- és D-vitaminokat, nélkülözhetetlen tápanyagokat és klinikailag tesztelt prebiotikus rostokat tartalmaz (GOS/FOS 90:10). Vitamintartalmának köszönhetően hozzájárul az immunrendszer egészséges működéséhez.	https://www.miluklub.hu/milumil-junior-gyerektal-12ho-vanilias/	Milumil Junior 1 gyerektal Vaníliás
Gyermeked immunrendszerének támogatása-Próbálgatók ki a vaníliás változatot is!	https://www.nutriklub.hu/milumil-termek/	Milumil Junior gyerektal Vaníliás
Napi két pohár Junior gyerektalal – vegyes étrend részeként – sokat teszel azért, hogy hozzájárulj gyermeked immunrendszerének egészséges működéséhez. A Milumil Junior gyerektalok A-, C- és D-vitamin tartalma hozzájárul az immunrendszer egészséges működéséhez, a benne található vas pedig támogatja az agy fejlődését*. *Hozzájárul a gyermekek kognitív képességeinek fejlődéséhez	https://www.nutriklub.hu/milumil-termekek/gyerektal/milumil-junior-1-gyerektal-1-eves-vanilias-gum1	Milumil Junior gyerektal Vaníliás
A Milumil Junior 2 Pronutra+ formulája A-, C- és D-vitaminokat, nélkülözhetetlen tápanyagokat és klinikailag tesztelt prebiotikus rostokat tartalmaz (GOS/FOS 90:10). Vitamintartalmának köszönhetően hozzájárul az immunrendszer egészséges működéséhez.	https://www.miluklub.hu/milumil-junior-gyerektal-24ho/	Milumil Junior 2 gyerektal
Napi két pohár Junior gyerektalal – vegyes étrend részeként – sokat teszel azért, hogy hozzájárulj gyermeked immunrendszerének egészséges működéséhez. A Milumil Junior gyerektalok A-, C- és D-vitamin tartalma hozzájárul az immunrendszer egészséges működéséhez, a benne található vas pedig támogatja az agy fejlődését*. *Hozzájárul a gyermekek kognitív képességeinek fejlődéséhez	https://www.nutriklub.hu/milumil-termekek/gyerektal/milumil-junior-2-gyerektal-2-eves-gum2	Milumil Junior 2 gyerektal
A Milumil Junior 3 Pronutra + formulája A-, C- és D-vitaminokat, nélkülözhetetlen tápanyagokat és klinikailag tesztelt prebiotikus rostokat tartalmaz (GOS/FOS 90:10).	www.miluklub.hu	Milumil Junior 3 gyerektal
A Milumil Junior gyerektalok A-, C- és D-vitamin tartalma hozzájárul az immunrendszer egészséges működéséhez, a benne található vas pedig támogatja az agy fejlődését*. *Hozzájárul a gyermekek kognitív képességeinek fejlődéséhez	https://www.nutriklub.hu/milumil-termekek/gyerektal/milumil-junior-3-gyerektal-3-eves-gum3	Milumil Junior 3 gyerektal
3 éves korban a legtöbb gyermek már fogyaszthat tejfehérjét és tejcukrot tartalmazó készítményeket – ilyen esetben ajánljuk az új Milumil Junior 3-as gyerektalt, amivel ebben az időszakban is tudod támogatni gyermeked immunrendszerét* *A Milumil Junior gyerektal A-, C- és D-vitaminokat tartalmaz, melyek hozzájárulnak az immunrendszer megfelelő működéséhez. Vasat tartalmaz. A vas hozzájárul az agy fejlődéséhez.(apróbetű)	www.dm-drogeriemarkt.hu	Milumil Junior 3 gyerektal

<p>Milumil Video: https://www.youtube.com/watch?v=sF4oJrGz4rc Narráció: A Milumil Junior gyerekital Pronutra+ formulája hozzájárul az agy fejlődéséhez és az immunrendszer egészséges működéséhez. A-, C- és D-vitaminokkal, melyek hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez. (apróbetű)</p>		
<p>A Milumil Első kanál tejberizspép Pronutravi++-t tartalmaz, ami válogatott összetevők egyedi keveréke: – Klinikailag tesztelt prebiotikus rostkeverék (scGOS/lcFOS (9:1)): Az oligoszacharidok (speciális élelmi rostok) elősegítik az egészséges bélflóra kialakulását. – Az A-, C- és D-vitaminok hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez. – Vas: A vas elősegíti a kognitív képességek kialakulását. Kognitív képesség például a tanulás, a memória, a figyelem, a problémamegoldás és a nyelvi képességek. A vegyes étrend részeként az ízek bevezetésére a Házi Gyermekorvosok Egyesülete ajánlja a speciális oligoszacharid keveréket (scGOS/lcFOS, 9:1)* tartalmazó Milumil tejpépeket! *Az oligoszacharidok elősegítik az egészséges bélflóra kialakulását.</p>	<p>https://www.miluklub.hu/milumil-elso-kanal-tejberizspep-4-ho/</p>	<p>Milumil Első kanál tejberizspép</p>
<p>A Milumil Első kanál tejberizspép Pronutravi++-t tartalmaz, ami válogatott összetevők egyedi keveréke: • Oligoszacharid keverék (scGOS/lcFOS (9:1)) • A-, C- és D-vitaminok, melyek hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez. • Vas, amely elősegíti a kognitív képességek kialakulását. Kognitív képesség például a tanulás, a memória, a figyelem, a problémamegoldás és a nyelvi képességek.</p>	<p>https://www.nutriklub.hu/milumil-termek/tejpep/milumil-elso-kanal-tejpep-4-hos-ht1</p>	<p>Milumil Első kanál tejberizspép</p>
<p>A Milumil Ízek bevezetésére tejpép Pronutravi++-t tartalmaz, ami válogatott összetevők egyedi keveréke: – Klinikailag tesztelt prebiotikus rostkeverék (scGOS/lcFOS (9:1)): Az oligoszacharidok (speciális élelmi rostok) elősegítik az egészséges bélflóra kialakulását. – Az A-, C- és D-vitaminok hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez. – Vas: A vas elősegíti a kognitív képességek kialakulását. Kognitív képesség például a tanulás, a memória, a figyelem, a problémamegoldás és a nyelvi képességek. A Házi Gyermekorvosok Egyesülete a szoptatás elkötelezett támogatója! A vegyes étrend részeként az ízek bevezetésére a Házi Gyermekorvosok Egyesülete ajánlja a speciális oligoszacharid keveréket (scGOS/lcFOS, 9:1)* tartalmazó Milumil tejpépeket! *Az oligoszacharidok elősegítik az egészséges bélflóra kialakulását.</p>	<p>www.miluklub.hu/milumil-bananos-tejpep/</p>	<p>Milumil banános tejpép</p>
<p>A Milumil Ízek bevezetésére tejpép Pronutravi++-t tartalmaz, ami válogatott összetevők egyedi keveréke: • Oligoszacharid keverék (scGOS/lcFOS (9:1)) • A-, C- és D-vitaminok, melyek hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez. • Vas, amely elősegíti a kognitív képességek fejlődését. Kognitív képesség például a tanulás, a memória, a figyelem, a problémamegoldás és a nyelvi képességek.</p>	<p>https://www.nutriklub.hu/milumil-termek/tejpep/milumil-bananos-tejpep-6-hos-ht1</p>	<p>Milumil banános tejpép</p>
<p>A Milumil Ízek bevezetésére tejpép Pronutravi++-t tartalmaz, ami válogatott összetevők egyedi keveréke: – Klinikailag tesztelt prebiotikus rostkeverék (scGOS/lcFOS (9:1)): Az oligoszacharidok (speciális élelmi rostok) elősegítik az egészséges bélflóra kialakulását. – Az A-, C- és D-vitaminok hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez. – Vas: A vas elősegíti a kognitív képességek kialakulását. Kognitív</p>	<p>https://www.miluklub.hu/milumil-gyumolcsos-tejpep/</p>	<p>Milumil 5 gyümölcsös tejpép</p>

<p>képesség például a tanulás, a memória, a figyelem, a problémamegoldás és a nyelvi képességek.</p> <p>A Házi Gyermekorvosok Egyesülete a szoptatás elkötelezett támogatója! A vegyes étrend részeként az ízek bevezetésére a Házi Gyermekorvosok Egyesülete ajánlja a speciális oligoszacharid keveréket (scGOS/lcFOS, 9:1)* tartalmazó Milumil tejpépeket! *Az oligoszacharidok elősegítik az egészséges bélflóra kialakulását.</p>		
<p>A Milumil Ízek bevezetésére tejpép Pronutravi+-t tartalmaz, ami válogatott összetevők egyedi keveréke:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oligoszacharid keverék (scGOS/lcFOS (9:1)) • A-, C- és D-vitaminok, melyek hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez. • Vas, amely elősegíti a kognitív képességek fejlődését. Kognitív képesség például a tanulás, a memória, a figyelem, a problémamegoldás és a nyelvi képességek. 	https://www.nutriklub.hu/products/milumil-5-gyumolcsos-tejpep-6-hos-ht1	Milumil 5gyümölcsös tejpép
<p>A Milumil „Tanuljunk Önállóan enni” tejpép Pronutravi+-t tartalmaz, ami válogatott összetevők egyedi keveréke:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Klinikailag tesztelt prebiotikus rostkeverék (scGOS/lcFOS (9:1)): Az oligoszacharidok (speciális élelmi rostok) elősegítik az egészséges bélflóra kialakulását. • A-, C- és D-vitaminok, melyek hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez. • Vas: A vas elősegíti a kognitív képességek fejlődését. Kognitív képesség például a tanulás, a memória, a figyelem, a problémamegoldás és a nyelvi képességek. <p>A Házi Gyermekorvosok Egyesülete a szoptatás elkötelezett támogatója! A vegyes étrend részeként az ízek bevezetésére a Házi Gyermekorvosok Egyesülete ajánlja a speciális oligoszacharid keveréket (scGOS/lcFOS, 9:1)* tartalmazó Milumil tejpépeket! *Az oligoszacharidok elősegítik az egészséges bélflóra kialakulását.</p>	www.miluklub.hu/milumil-3-gabona-3-gyumolcs-tejpep-8-ho/	Milumil 3 gyümölcs+3 gabona tejpép
<p>A Milumil Ízek bevezetésére tejpép Pronutravi+-t tartalmaz, ami válogatott összetevők egyedi keveréke:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oligoszacharid keverék (scGOS/lcFOS (9:1)) • A-, C- és D-vitaminok, melyek hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez. • Vas, amely elősegíti a kognitív képességek fejlődését. Kognitív képesség például a tanulás, a memória, a figyelem, a problémamegoldás és a nyelvi képességek. 	https://www.nutriklub.hu/milumil-termekek/tejpep/milumil-harom-gyumolcs-harom-gabona-tejpep-8-hos-ht1	Milumil 3 gyümölcs+3 gabona tejpép
<p>A tápláló Milumil 2 Jó éjszakát! anyatej-kiegészítő tápszer C- és D-vitamint tartalmaz, így hozzájárul a baba immunrendszerének egészséges működéséhez.</p>	www.miluklub.hu	Milumil 2 Jó éjszakát! anyatej-kiegészítő tápszer
<p>A tápláló Milumil 2 anyatej-kiegészítő tápszer A-, C- és D-vitamint tartalmaz, így hozzájárul a baba immunrendszerének egészséges működéséhez.</p>	www.miluklub.hu	Milumil 2 anyatej-kiegészítő tápszer
<p>Támogasd gyermeked immunrendszerét a tápláló és ízletes Milumil 3 anyatej-kiegészítő tápszerrel, amely A-, C- és D-vitamint tartalmaz.</p>	www.miluklub.hu	Milumil 3 anyatej-kiegészítő tápszer
<p>A Milumil anyatej-kiegészítő tápszerek C- és D-vitamin tartalma hozzájárul gyermeked immunrendszerének egészséges működéséhez.</p>	https://www.nutriklub.hu/milumil-termekek/tapszer/milumil-2-jo-ejszakat-tapszer-fo2	Milumil 2 Jó éjszakát! anyatej-kiegészítő tápszer
<p>A Milumil anyatej-kiegészítő tápszerek A-, C- és D-vitamin tartalma hozzájárul gyermeked immunrendszerének egészséges működéséhez.</p>	https://www.nutriklub.hu/milumil-termekek/tapszer/milumil-2-tapszer-fo2	Milumil 2 anyatej-kiegészítő tápszer
<p>A Milumil anyatej-kiegészítő tápszerek A-, C- és D-vitamin tartalma hozzájárul gyermeked immunrendszerének egészséges működéséhez.</p>	https://www.nutriklub.hu/milumil-termekek/tapszer/milumil-3-tapszer-fo2	Milumil 3 anyatej-kiegészítő tápszer

Sajtóhirdetés (napilap, hetilap, havilap, folyóirat, reklámújságok)		
1 éves kor felett a Házi Gyermekorvosok Egyesülete ajánlja a speciális oligoszacharid keveréket (scGOS/FOS, 9:1) tartalmazó, a tehéntej kiváltására alkalmas Milumil Junior gyerekitalokat! (Az oligoszacharidok elősegítik az egészséges bélflóra kialakulását). A Milumil Junior gyerekitalok A-, C- és D-vitamin tartalma támogatja az immunrendszer működését!	Rossmann üzletek - Kentaur Magazin	Milumil Junior 1 gyerekital Milumil Junior 2 gyerekital Milumil Junior 3 gyerekital
A Milumil anyatej-kiegészítő tápszerek és Junior gyerekitalok A-, C- és D-vitamintartalma hozzájárul gyermekek immunrendszerének egészséges működéséhez.	Rossmann üzletek - Kentaur Magazin	Milumil 2 Jó éjszakát! anyatej-kiegészítő tápszer Milumil 2 anyatej-kiegészítő tápszer Milumil Junior 1 gyerekital Milumil Junior 2 gyerekital Milumil Junior 3 gyerekital
Junior gyerekitalok Pronutra+ formulával* 3 éves kor után is támogatja az immunrendszert! *A-, C- és D-vitaminokat tartalmaz, melyek hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez. (apróbetű)	Gyermekorvos Továbbképzés	Milumil Junior 1 gyerekital Milumil Junior 2 gyerekital Milumil Junior 3 gyerekital
DM-level		
Milumil Junior gyerekital Támogatja az immunrendszert. A Milumil Junior gyerekital Pronutra+ formulájának köszönhetően támogatja az immunrendszer egészséges működését.* * A Pronutra+ formula A-, C és D-vitamint tartalmaz, melyek hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez. Milumil Pronutra+ Támogatja az immunrendszert* (pajzs)	Postai kiküldés Tesco által	Milumil Junior 1 gyerekital
A Milumil tápszerek A-, C- és D-vitamin tartalmuknak köszönhetően hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez	Postai kiküldés Tesco által	Milumil 2 anyatej-kiegészítő tápszer Milumil 3 anyatej-kiegészítő tápszer
Milumil Junior gyerekital Természetes módon támogatja az immunrendszert. A Milumil Junior gyerekital Pronutra+ formulájának köszönhetően támogatja az immunrendszer egészséges működését.* Támogatja az immunrendszert* (pajzs) * A Milumil Junior gyerekitalok A-, C és D-vitamint tartalmaznak, melyek hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez. (apróbetű)	Postai Dm küldemény	Milumil Junior 1 gyerekital
A Milumil tápszerek A, C- és D-vitamin tartalmuknak köszönhetően támogatják az immunrendszert.	Postai kiküldés DM által	Milumil Junior 1 gyerekital Milumil Junior 2 gyerekital Milumil Junior 3 gyerekital Milumil 2 anyatej-kiegészítő tápszer Milumil 3 anyatej-kiegészítő tápszer
A Milumil tápszerek A, C- és D-vitamin tartalmuknak köszönhetően támogatják az immunrendszert. A Milumil gyerekital támogatja az immunrendszer egészséges	Postai kiküldés DM által	Milumil Junior 1 gyerekital Milumil Junior 2

<p>működését* és az agy fejlődését.** *A-, C- és D-vitaminokat tartalmaz, melyek hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez **A vas elősegíti a gyermekek kognitív képességeinek fejlődését.</p>		<p>gyerekital Milumil Junior 3 gyerekital Milumil 2 anyatej- kiegészítő tápszer Milumil 3 anyatej- kiegészítő tápszer</p>
E-DM		
<p>1 éves kor felett a Házi Gyermekorvosok Egyesülete ajánlja a speciális oligoszacharid keveréket (scGOS/FOS, 9:1) tartalmazó, a tehéntej kiváltására alkalmas Milumil Junior gyerekitalokat! A Milumil Junior gyerekitalok A-, C- és D-vitamin tartalma támogatja az immunrendszer egészséges működését!</p>	Rossmánó adatbázis	<p>Milumil Junior 1 gyerekital Milumil Junior 2 gyerekital Milumil Junior 3 gyerekital</p>
<p>Milumil Junior gyerekitalok az immunrendszer támogatására Az immunrendszer egészséges működéséhez hozzájárul a Milumil junior gyerekital, a benne található A-, C- és D-vitaminnak köszönhetően.</p>	Ad-hoc EDM saját adatbázisnak	<p>Milumil Junior 1 gyerekital Milumil Junior 2 gyerekital Milumil Junior 3 gyerekital</p>
<p>A Milumil Junior gyerekitalok • A-, C- és D-vitamin tartalma hozzájárul az immunrendszer megfelelő működéséhez. D-vitamin tartalma segíti a csontok fejlődését, erősödését, * A Milumil termékek A-, C- és D-vitamint tartalmaznak, mely hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez.</p>	Új Milumil Junior termékek kommunikációja – saját rendszeren belül	<p>Milumil Junior 3 gyerekital</p>
Szórólap		
<p>A Milumil anyatej-kiegészítő tápszerek Pronutra+™ tartalmuknak köszönhetően hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez.* *A Milumil Pronutra+ formula A-, C- és D-vitaminokat tartalmaz, amelyek hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez. (apróbetű) Keresd azokat a tápszereket, amelyek: • Támogatják az immunrendszer egészséges működését.* *Az A-, C- és D-vitaminok hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez. (apróbetű) Próbáld ki a Milumil anyatej-kiegészítő tápszereket! • Támogatják az immunrendszert* Anyatej hiányában, annak kiegészítésére a Házi Gyermekorvosok Egyesülete ajánlja a speciális oligoszacharid keveréket** (scGOS/lcFOS, 9:1) tartalmazó Milumil tápszereket! **Az oligoszacharidok elősegítik az egészséges bélflóra kialakulását. (apróbetű)</p>	Országos terjesztés védőnőkön keresztül	<p>Milumil 2 anyatej- kiegészítő tápszer Milumil 3 anyatej- kiegészítő tápszer</p>
<p>Támogatja az immunrendszert.* Milumil * A Milumil Junior 1-es és 3-as gyerekitalok A-, C és D-vitamin tartalmuknak köszönhetően hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez. (apróbetű)</p>	Tesco üzletek - leaflet	<p>Milumil Junior 1 gyerekital Milumil Junior 3 gyerekital</p>
<p>Támogatja az immunrendszert.* * A-, C- és D-vitaminokat tartalmaz, amelyek hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez.</p>	Tesco üzletek - leaflet	<p>Milumil 2 anyatej- kiegészítő tápszer Milumil Junior 1 gyerekital Milumil tejberizspép</p>
<p>Támogatja az immunrendszert.* * A-, C- és D-vitaminokat tartalmaz, melyek hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez.</p>	Tesco üzletek - leaflet	<p>Milumil Junior 1 gyerekital Milumil Junior 3 gyerekital</p>

		Milumil Tejberizspép
* A-, C- és D-vitaminokat tartalmaz, melyek hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez. Milumil Pronutra+ Támogatja az immunrendszert.*	Rossmann üzletek - leaflet	Milumil Tejberizspép Milumil Junior 3 gyerekital Milumil Junior 1 gyerekital
Támogatja az immunrendszert.* * A-, C- és D-vitaminokat tartalmaz, melyek hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez.	Rossmann üzletek - leaflet	Milumil Junior 1 gyerekital Milumil Junior 3 gyerekital
Támogatja az immunrendszert.* * A-, C- és D-vitaminokat tartalmaz, melyek hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez. (apróbetű)	Rossmann üzletek - leaflet	Milumil Junior 1 gyerekital Milumil Junior 2 gyerekital
Milumil Pronutra+ Támogatja az immunrendszert.* * A-, C- és D-vitaminokat tartalmaz, melyek hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez.	Rossmann üzletek - leaflet	Milumil 5 gyümölcsös tejpép Milumil Junior 3 gyerekital Milumil Junior 1 gyerekital
Milumil Pronutra+ Támogatja az immunrendszert.* * A-, C- és D-vitaminokat tartalmaz, melyek hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez.	Rossmann üzletek - leaflet	Milumil Junior 1 gyerekital
Milumil Pronutra+ Támogatja az immunrendszert.* * A-, C- és D-vitaminokat tartalmaz, melyek hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez.	Rossmann üzletek - leaflet	Milumil Junior 1 gyerekital Milumil 5 gyümölcsös tejpép
Támogatja az immunrendszert.* Milumil Pronutra+ * A-, C- és D-vitaminokat tartalmaz, melyek hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez.	Rossmann üzletek - leaflet	Milumil 3 anyatej- kiegészítő tápszer Milumil Junior 1 gyerekital
Támogatja az immunrendszert.* * A-, C- és D-vitaminokat tartalmaz, melyek hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez.	Rossmann üzletek - leaflet	Milumil 5 gyümölcsös tejpép Milumil 3 anyatej- kiegészítő tápszer Milumil Junior 1 gyerekital
Milumil Pronutra+ Támogatja az immunrendszert.* * A-, C- és D-vitaminokat tartalmaz, melyek hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez. (apróbetű) A Milumil gyerekitalok Pronutra+ tartalmuknak köszönhetően hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez.* * A-, C- és D-vitaminokat tartalmaz, melyek hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez.	Rossmann üzletek – bliszteres (elvehető) szórólap	Milumil Junior 1 gyerekital Milumil Junior 2 gyerekital Milumil Junior 3 gyerekital
A Milumil Junior 1, 2 és 3 gyerekitalok támogatja az immunrendszert.* * A-, C- és D-vitaminokat tartalmaz, melyek hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez. (apróbetű) A Milumil gyerekitalok Pronutra+ tartalmuknak köszönhetően hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez.* * A-, C- és D-vitaminokat tartalmaz, melyek hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez. (apróbetű)	DM üzletek – bliszteres (elvehető) szórólap DM üzletek – bliszteres (elvehető) szórólap DM üzletek – bliszteres (elvehető) szórólap	Milumil Junior 1 gyerekital Milumil Junior 3 gyerekital
Milumil Pronutra+ Támogatja az immunrendszert.* * A-, C- és D-vitaminokat tartalmaz, melyek hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez. (apróbetű)	DM üzletek – bliszteres (elvehető) szórólap DM üzletek – bliszteres (elvehető) szórólap	Milumil Junior 1 gyerekital

>> A Milumil gyerekitalok Pronutra+ tartalmuknak köszönhetően hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez.* * A-, C- és D-vitaminokat tartalmaz, melyek hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez. (apróbetű)		
>> A Milumil Junior gyerekitalok Pronutra+ tartalmuknak köszönhetően hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez.* * A-, C- és D-vitaminokat tartalmaz, melyek hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez. (apróbetű)	GUM letépő - Védőnőkön keresztül a fogyasztókhöz	Milumil Junior 1 gyerekital Milumil Junior 2 gyerekital Milumil Junior 3 gyerekital
Display		
Milumil Pronutra + Támogatja az immunrendszert* * A-, C- és D-vitamin tartalmának köszönhetően. Milumil Pronutra + Támogatja az immunrendszert* * A Pronutra+ formula A-, C- és D-vitaminokat tartalmaz, melyek hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez. (apróbetű)	Tesco üzletek	Milumil Junior 1 gyerekital Milumil Junior 2 gyerekital Milumil Junior 3 gyerekital
Egyéb		
Milumil Pronutra+ Támogatja az immunrendszert.* * A-, C- és D-vitaminokat tartalmaz, melyek hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez. (apróbetű)	Rossmann üzletek – polci jelölő (wobbler)	Milumil Junior 1 gyerekital Milumil Junior 2 gyerekital Milumil Junior 3 gyerekital
Milumil Promutra+ Támogatja az immunrendszert* *A Pronutra+ formula A-, C- és D-vitaminokat tartalmaz, melyek hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez.	Tesco üzletek - polcdekor	Milumil 2 anyatej-kiegészítő tápszer Milumil 3 anyatej-kiegészítő tápszer Milumil Junior 1 gyerekital
Milumil Pronutra+ Támogatja az immunrendszert* A-, C- és D-vitamin tartalmának köszönhetően. Milumil Pronutra+ Támogatja az immunrendszert* *A Pronutra+ formula A-, C- és D-vitaminokat tartalmaz, melyek hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez.	Tesco üzletek	Milumil 3 anyatej-kiegészítő tápszer Milumil Junior 3 gyerekital Milumil Junior 1 gyerekital
Támogatja az immunrendszert* *A Pronutra+ formula A-, C- és D-vitaminokat tartalmaz, melyek hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez. Milumil Támogatja az immunrendszert* A-, C- és D-vitamin tartalmának köszönhetően.	Tesco üzletek	Milumil 3 anyatej-kiegészítő tápszer Milumil Junior 3 gyerekital Milumil Junior 1 gyerekital
Támogatja az immunrendszert.* * A-, C- és D-vitaminokat tartalmaz, melyek hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez. (apróbetű)	DM üzletek – EAS kapudekor	Milumil Junior 2 gyerekital Milumil Junior 3 gyerekital
Anyatej hiányában, annak kiegészítésére a Házi Gyermekorvosok Egyesülete ajánlja a speciális oligoszacharid keveréket (scGOS/lcFOS, 9:1) tartalmazó Milumil tápszereket, gyerekitalokat, valamint a hozzátápláláshoz a Milumil tejpépeket.	Miluklub Hozzátáplálási Táblázatban a Milumil tejpépek az életkori ajánlásokkal összhangban feltüntetésre kerültek. (www.miluklub.hu/hozzataplalais-tablázat)	2-es Milumil anyatej-kiegészítő tápszer 3-as Milumil anyatej-kiegészítő tápszer Milumil „Első kanál” tejpépek Milumil „Ízek bevezetésére” tejpépek, Milumil

		Junior 1 gyerektal Milumil Junior 1 vanília ízű gyerektal Milumil Junior 2 gyerektal
Ter mékcsomagolás		
Milumil Junior gyerektalok Pronutra+™ formulával Klinikailag tesztelt prebiotikus rost keverék* Létfontosságú tápanyagok A-, C- és D-vitaminok (ábra) Pronutra+™ válogatott összetevők egyedi keveréke A-, C- és D-vitaminokat tartalmaz, melyek hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez. * scGOS/lcFOS (9:1) oligoszacharid keverék 1 éves kor felett a Házi Gyermekorvosok Egyesülete ajánlja a speciális oligoszacharid keveréket ¹ (scGOS/lcFOS, 9:1) tartalmazó, a tehéntej kiváltására alkalmas Milumil Junior gyerektalokat! ¹ Az oligoszacharidok elősegítik az egészséges bélflóra kialakulását.		Milumil Junior 1 gyerektal 300 g
Milumil Junior gyerektalok Pronutra+™ formulával Klinikailag tesztelt prebiotikus rost keverék** Létfontosságú tápanyagok A-, C- és D-vitaminok (ábra) Pronutra+™ válogatott összetevők egyedi keveréke az immunrendszer egészséges működéséért ** scGOS/lcFOS (9:1) oligoszacharid keverék 1 éves kor felett a Házi Gyermekorvosok Egyesülete ajánlja a speciális oligoszacharid keveréket ¹ (scGOS/lcFOS, 9:1) tartalmazó, a tehéntej kiváltására alkalmas Milumil Junior gyerektalokat! 1 Az oligoszacharidok elősegítik az egészséges bélflóra kialakulását.		Milumil Junior 1 gyerektal 600 g Milumil Junior 1 gyerektal 800 g Milumil Junior 1 gyerektal 1,2 kg Milumil Junior 1 vaníliás gyerektal Milumil Junior 2 gyerektal 600 g Milumil Junior 2 gyerektal 800 g Milumil Junior 2 gyerektal 1,2 kg
Milumil Junior gyerektalok Pronutra+™ formulával Klinikailag tesztelt oligoszacharid keverék** Fontos tápanyagok A-, C- és D-vitaminok (ábra) Pronutra+™ válogatott összetevők egyedi keveréke ** scGOS/lcFOS (9:1) oligoszacharid keverék		Milumil Junior 3 gyerektal
Milumil tejpépek Pronutravi+ formulával Pronutravi+™ válogatott összetevők egyedi keveréke Klinikailag tesztelt prebiotikus rostkeverék* - Az oligoszacharidok (speciális élelmi rostok) elősegítik az egészséges bélflóra kialakulását. *scGOS/lcFOS(9:1) A vegyes étrend részeként az ízek bevezetésére a Házi Gyermekorvosok Egyesülete ajánlja a speciális oligoszacharid keveréket (scGOS/lcFOS, 9:1)* tartalmazó Milumil tejpépeket! * Az oligoszacharidok elősegítik az egészséges bélflóra kialakulását. Milumil tejpépek Pronutravi+ formulával Pronutravi+™ válogatott összetevők egyedi keveréke		Milumil Első kanál tejberizspép Milumil Banános Tejpép Milumil 5 gyümölcsös Tejpép Milumil 3 gyümölcs + 3 gabona tejpép
Milumil anyatej-kiegészítő tápszerek Pronutra ^S ™ formulával Oligoszacharid keverék** C-vitamin D-vitamin ** scGOS/lcFOS (9:1) Pronutra ^S ™ válogatott összetevők egyedi keveréke		Milumil 2 Jó éjszakát! anyatej- kiegészítő tápszer
Milumil anyatej-kiegészítő tápszerek Pronutra+™ formulával Oligoszacharid keverék** LCP AA/DHA A-, C- és D-vitamin ** scGOS/lcFOS (9:1)		Milumil 2 anyatej- kiegészítő tápszer 600g Milumil 3 anyatej- kiegészítő tápszer

Pronutra+ TM válogatott összetevők egyedi keveréke	600g Milumil 3 anyatej- kiegészítő tápszer 1,2 kg
--	--

A termékek összetételének egyediségére vonatkozó állítás

102. A következő táblázat az összetétel egyediségére vonatkozó állításokat és a kereskedelmi gyakorlat egyes megjelenési jellemzőit ismerteti:

Kereskedelmi kommunikáció releváns tartalma	Kommunikációs eszköz megjelenési jellemzője, megnevezése	Termék
Televíziós reklám		
Narráció: A Milumil Junior gyerektal Pronutra+ formulája hozzájárul az agy fejlődéséhez és az immunrendszer egészséges működéséhez. Felirat: Pronutra+ ^{TM} A-, C- és D-vitaminokkal, melyek hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez. (apróbetű)	TVC 2014 ősz, 30 másodperces reklámfilm	Milumil Junior 1 gyerektal
A Milumil Junior gyerektal Pronutra+ formulája fedezi a napi D-vitamin szükséglet 100%-át, hozzájárul az agy fejlődéséhez és az immunrendszer egészséges működéséhez. Pronutra+ ^{TM} A-, C- és D-vitamin az egészséges immunrendszerért Vas az agy fejlődéséért A vas hozzájárul az agy fejlődéséhez.(apróbetű) Az A-, C- és D-vitamin hozzájárul az immunrendszer egészséges működéséhez. (apróbetű)	TVC 2015, 30 másodperces reklámfilm (kétféle változatban, apró betűs szövegrész betűméretének növelése 2015. január 27-től)	Milumil Junior 1 gyerektal

Egészségügyi szervezet ajánlása

103. A következő táblázat az egészségügyi szervezet ajánlásának megjelenítési formáit és az ajánlással érintett kommunikációs eszközök egyes megjelenési jellemzőit ismerteti:

Kereskedelmi kommunikáció releváns tartalma		Kommunikációs eszköz megnevezése	Termék
Logótól független állítás	A Házi Gyermek-orvosok Egyesületének ajánlásával (logó)		
Televízió reklám			
„A Házi Gyermekorvosok Egyesületének ajánlásával.”	X	TVC 2014 ősz, 30 másodperces reklámfilm	Milumil Junior 1 gyerektal
„A Házi Gyermekorvosok Egyesületének ajánlásával.”	X	TVC 2015, 30 másodperces reklámfilm	Milumil Junior 1 gyerektal
Online hirdetés (banner)			
	X	www.tescobaba.hu	Milumil Junior 1 gyerektal
	X	www.tescobaba.hu	Milumil Junior 1 gyerektal
	X	www.tescobaba.hu	Milumil Junior 1 gyerektal Milumil Junior 2 gyerektal Milumil Junior 3 gyerektal
	X	Tesco Facebook poszt	Milumil Junior 1 gyerektal
	X	DM Facebook poszt https://www.facebook.com/dm.Magyarország/photos/pb.159837587378853.-2207520000.1441889992./1030013323694604/?type=3	Milumil Junior 3 gyerektal

		<u>&theater</u>	
	X	Tesco Facebook poszt https://www.facebook.com/tescoaruhazak/photos/pb.208854949186732.-2207520000.1441892599./815746625164225/?type=3&theater	Milumil Junior 3 gyerekital
	X	Tesco Facebook post https://www.facebook.com/tescoaruhazak/photos/pb.208854949186732.-2207520000.1441892510./825943014144586/?type=3&theater	Milumil Junior 1 gyerekital Milumil Junior 3 gyerekital
	X	Tesco Facebook poszt	Milumil Junior 3 gyerekital
	X	Tesco Facebook poszt https://www.facebook.com/tescoaruhazak/photos/pb.208854949186732.-2207520000.1441892270./870625573009663/?type=3&theater	Milumil Junior 3 gyerekital
	X	www.dm-drogeriemarkt.hu	Milumil Junior 1 gyerekital Milumil Junior 3 gyerekital
	X	Infinety RON csomag	Milumil Junior 1 gyerekital Milumil Junior 2 gyerekital
	X	Index/Poronty	Milumil Junior 1 gyerekital Milumil Junior 2 gyerekital
	X	Adaptive media csomag – picibaba.hu, idokep.hu, fem3.hu, csaladinet.hu, vatera.hu	Milumil Junior 1 gyerekital Milumil Junior 2 gyerekital Milumil Junior 3 gyerekital
	X	Centrál Média Glamour & Beauty csomag	Milumil Junior 1 gyerekital Milumil Junior 2 gyerekital Milumil Junior 3 gyerekital
	X	babaszoba.hu	Milumil Junior 1 gyerekital Milumil Junior 2 gyerekital Milumil Junior 3 gyerekital
	X	Infinety baba tematikus csomag	Milumil Junior 1 gyerekital Milumil Junior 2 gyerekital Milumil Junior 3 gyerekital
	X	CEMP gyerek csomag (divany.hu Poronty, blog.hu baba témák, port.hu Gyerek rovat)	Milumil Junior 1 gyerekital Milumil Junior 2 gyerekital Milumil Junior 3 gyerekital
	X	Centrál Média total RON portfolio	Milumil Junior 1 gyerekital Milumil Junior 2 gyerekital Milumil Junior 3 gyerekital
	X	Centrál Média total RON portfolio	Milumil Junior 1 gyerekital Milumil Junior 2 gyerekital Milumil Junior 3 gyerekital
	X	Jaguár gyerek csomag	Milumil Junior 1 gyerekital Milumil Junior 2 gyerekital Milumil Junior 3 gyerekital
	X	Adaptive media Baba csomag	Milumil Junior 1 gyerekital Milumil Junior 2 gyerekital Milumil Junior 3 gyerekital

	X	Infinyt Baba-Mama csomag	Milumil Junior 1 gyerektal Milumil Junior 2 gyerektal Milumil Junior 3 gyerektal
	X	Centrál média hybrid csomag	Milumil Junior 1 gyerektal Milumil Junior 2 gyerektal Milumil Junior 3 gyerektal
	X	Infinyt hybrid csomag	Milumil Junior 1 gyerektal Milumil Junior 2 gyerektal Milumil Junior 3 gyerektal
	X	Adaptive media csomag – picibaba.hu, idokep.hu, fem3.hu, csaladinet.hu, vatera.hu	Milumil 2 anyatej-kiegészítő tápszer Milumil Junior 1 gyerektal
	X	Centrál Média Glamour & Beauty csomag	Milumil 2 anyatej-kiegészítő tápszer Milumil Junior 1 gyerektal
	X	babaszoba.hu	Milumil 2 anyatej-kiegészítő tápszer Milumil Junior 1 gyerektal
	X	Infinyt baba tematikus csomag	Milumil 2 anyatej-kiegészítő tápszer Milumil Junior 1 gyerektal
	X	CEMP gyerek csomag (divany.hu Poronty, blog.hu baba témák, port.hu Gyerek rovat)	Milumil 2 anyatej-kiegészítő tápszer Milumil Junior 1 gyerektal
	X	Centrál Média total RON portfolio	Milumil 2 anyatej-kiegészítő tápszer Milumil Junior 1 gyerektal
	X	Centrál Média total RON portfolio	Milumil 2 anyatej-kiegészítő tápszer Milumil Junior 1 gyerektal
	X	Jaguár gyerek csomag	Milumil 2 anyatej-kiegészítő tápszer Milumil Junior 1 gyerektal
Honlap			
	X	www.miluklub.hu	Milumil Junior 1 gyerektal Milumil Junior gyerektal 12hó+ Vaníliás Milumil Junior 2 gyerektal Milumil Junior 3 gyerektal
	X	https://www.miluklub.hu/milumil-junior-gyerektal-12ho/	Milumil Junior 1 gyerektal
	X	https://www.miluklub.hu/milumil-junior-gyerektal-12ho-vanilias/	Milumil Junior gyerektal 12hó+ Vaníliás
	X	https://www.miluklub.hu/milumil-junior-gyerektal-24ho/	Milumil Junior 2 gyerektal
		https://www.miluklub.hu/milumil-junior-gyerektal-36ho/	Milumil Junior 3 gyerektal
„A vegyes étrend részeként az ízek bevezetésére a Házi Gyermekorvosok Egyesülete ajánlja a speciális oligoszacharid keveréket (scGOS/IcFOS, 9:1)*		https://www.miluklub.hu/milumil-első-kanal-tejberizspép-4-ho/	Milumil Első kanál tejberizspép

<i>tartalmazó Milumil tejpépeket!”</i>			
<i>„A vegyes étrend részeként az ízek bevezetésére a Házi Gyermekorvosok Egyesülete ajánlja a speciális oligoszacharid keveréket (scGOS/IcFOS, 9:1)* tartalmazó Milumil tejpépeket!”</i>		www.miluklub.hu/milumil-bananos-tejpep/	Milumil banános tejpép
<i>„A vegyes étrend részeként az ízek bevezetésére a Házi Gyermekorvosok Egyesülete ajánlja a speciális oligoszacharid keveréket (scGOS/IcFOS, 9:1)* tartalmazó Milumil tejpépeket!”</i>		https://www.miluklub.hu/milumil-gyumolcsos-tejpep/	Milumil gyümölcsös tejpép
<i>„A vegyes étrend részeként az ízek bevezetésére a Házi Gyermekorvosok Egyesülete ajánlja a speciális oligoszacharid keveréket (scGOS/IcFOS, 9:1)* tartalmazó Milumil tejpépeket!”</i>		www.miluklub.hu/milumil-3-gabona-3-gyumolcs-tejpep-8-ho/	Milumil 3 gyümölcs+3 gabona tejpép
<i>„A Házi Gyermekorvosok Egyesületének ajánlásával.”</i>	X	www.dm-drogeriemarkt.hu Link Milumil Junior TV copy https://www.youtube.com/watch?v=sF4oJrGz4rc	Milumil Junior 1 gyerektál Milumil Junior 3 gyerektál
Sajtóhirdetés (napilap, hetilap, havilap, folyóirat, reklámújság)			
<i>„A Milumil tejpépeket a Házi Gyermekorvosok Egyesülete is ajánlja.”</i>		Rossmann üzletek - Kentaur Magazin	Milumil 3 gyümölcs + 3 gabona tejpép Milumil 5 gyümölcsös tejpép Milumil 7 gabonás tejpép Milumil Tejberizspép Milumil banános tejpép
<i>„1 éves kor felett a Házi Gyermekorvosok Egyesülete ajánlja a speciális oligoszacharid keveréket (scGOS/FOS, 9:1) tartalmazó, a tehéntej kiváltására alkalmas Milumil Junior gyerektalokat!”</i>	X	Rossmann üzletek - Kentaur Magazin	Milumil Junior 1 gyerektál Milumil Junior 2 gyerektál Milumil Junior 3 gyerektál
DM-levél			
	X	Postai kiküldés Tesco által	Milumil Junior 1 gyerektál
	X	Postai kiküldés Tesco által	Milumil 2 anyatej-kiegészítő tápszer Milumil 3 anyatej-kiegészítő tápszer
	X	Postai Dm küldemény	Milumil Junior 1 gyerektál
<i>„A Házi Gyermekorvosok Egyesületének ajánlásával.”</i>		Postai kiküldés DM által	Milumil Junior 1 gyerektál Milumil Junior 2 gyerektál Milumil Junior 3 gyerektál Milumil 2 anyatej-kiegészítő tápszer Milumil 3 anyatej-kiegészítő tápszer
E-DM			
<i>„1 éves kor felett a Házi Gyermekorvosok Egyesülete ajánlja a speciális oligoszacharid keveréket (scGOS/FOS, 9:1) tartalmazó, a tehéntej kiváltására</i>	X	Rossmán adatbázis	Milumil Junior 1 gyerektál Milumil Junior 2 gyerektál Milumil Junior 3 gyerektál

<i>alkalmas Milumil Junior gyerekitalokat!”</i>			
<i>„A tehéntej kiváltására alkalmas Milumil Junior gyerekitalokat a Házi Gyermekorvosok Egyesülete is ajánlja!”</i>		Új Milumil Junior termékek kommunikációja – saját rendszeren belül	Milumil Junior 3 gyerekital
<i>„A Milumil tejpépeket a Házi Gyermekorvosok Egyesülete is ajánlja.”</i>		Tescobaba adatbázis	Milumil 3 gyümölcs + 3 gabona tejpép Milumil 5 gyümölcsös tejpép Milumil 7 gabonás tejpép Milumil Tejberizspép Milumil banános tejpép
<i>„A Milumil tejpépeket a Házi Gyermekorvosok Egyesülete is ajánlja.”</i>		Tescobaba adatbázis	Milumil 3 gyümölcs + 3 gabona tejpép Milumil 5 gyümölcsös tejpép Milumil 7 gabonás tejpép Milumil Tejberizspép Milumil banános tejpép
<i>„A Milumil tejpépeket a Házi Gyermekorvosok Egyesülete is ajánlja a vegyes étrend részeként az ízek bevezetésére.”</i>		Saját e-DM adatbázis	Milumil 3 gyümölcs + 3 gabona tejpép Milumil 5 gyümölcsös tejpép Milumil Tejberizspép Milumil banános tejpép
<i>„A Milumil tejpépeket a Házi Gyermekorvosok Egyesülete is ajánlja”</i>		Saját e-DM adatbázis	Milumil 3 gyümölcs + 3 gabona tejpép Milumil 7 gabonás tejpép Milumil Tejberizspép Milumil banános tejpép Milumil 5 gyümölcsös tejpép
Szórólap			
	X	Tesco üzletek - leaflet	Milumil Junior 1 gyerekital Milumil Junior 3 gyerekital
	X	Tesco üzletek - leaflet	Milumil 2 anyatej-kiegészítő tápszer Milumil Junior 1 gyerekital Milumil tejberizspép
	X	Tesco üzletek - leaflet	Milumil Junior 1 gyerekital Milumil Junior 3 gyerekital Milumil Tejberizspép
	X	Tesco üzletek - leaflet	Milumil Junior 1 gyerekital Milumil Junior 3 gyerekital Milumil Tejberizspép
	X	Rossmann üzletek - leaflet	Milumil Tejberizspép Milumil Junior 3 gyerekital Milumil Junior 1 gyerekital
	X	Rossmann üzletek - leaflet	Milumil Junior 1 gyerekital Milumil Junior 3 gyerekital
	X	Rossmann üzletek - leaflet	Milumil Junior 1 gyerekital Milumil Junior 2 gyerekital
	X	Rossmann üzletek - leaflet	Milumil 3 anyatej-kiegészítő tápszer Milumil Junior 1 gyerekital
	X	Rossmann üzletek - leaflet	Milumil 5 gyümölcsös tejpép Milumil Junior 3 gyerekital Milumil Junior 1 gyerekital
	X	Rossmann üzletek - leaflet	Milumil Junior 1 gyerekital
	X	Rossmann üzletek - leaflet	Milumil Junior 1 gyerekital Milumil 5 gyümölcsös tejpép

	X	Rossmann üzletek – bliszteres (elvehető) szórólap	Milumil Junior 1 gyerektal Milumil Junior 2 gyerektal Milumil Junior 3 gyerektal
	X	DM üzletek – bliszteres (elvehető) szórólap	Milumil Junior 1 gyerektal Milumil Junior 3 gyerektal
	X	DM üzletek – bliszteres (elvehető) szórólap	Milumil Junior 1 gyerektal Milumil Junior 3 gyerektal
	X	DM üzletek – bliszteres (elvehető) szórólap	Milumil Junior 1 gyerektal Milumil Junior 3 gyerektal
	X	DM üzletek – bliszteres (elvehető) szórólap	Milumil Junior 1 gyerektal
	X	DM üzletek – bliszteres (elvehető) szórólap	Milumil Junior 1 gyerektal
	X	GUM letépő - Védőnőkön keresztül a fogyasztókhoz	Milumil Junior 1 gyerektal Milumil Junior 2 gyerektal Milumil Junior 3 gyerektal
„Anyatej hiányában, annak kiegészítésére a Házi Gyermekorvosok Egyesülete ajánlja a speciális oligoszacharid keveréket** (scGOS/lcFOS, 9:1) tartalmazó Milumil tápszereket!”	X	Országos terjesztés védőnőkön keresztül	Milumil 2 anyatej-kiegészítő tápszer Milumil 3 anyatej-kiegészítő tápszer
Rendezvény			
„A Milumil tejpépeket a Házi Gyermekorvosok Egyesülete is ajánlja.”		Baba-Mama Expo 2014.	Milumil 3 gyümölcs + 3 gabona tejpép Milumil 5 gyümölcsös tejpép Milumil 7 gabonás tejpép Milumil Tejberizspép Milumil banános tejpép
„A Milumil tejpépeket a Házi Gyermekorvosok Egyesülete is ajánlja.”		Baba-Mama Expo 2015.	Milumil 3 gyümölcs + 3 gabona tejpép Milumil 5 gyümölcsös tejpép Milumil 7 gabonás tejpép Milumil Tejberizspép Milumil banános tejpép
Display			
	X	Tesco üzletek	Milumil Junior 1 gyerektal Milumil Junior 2 gyerektal Milumil Junior 3 gyerektal
Egyéb			
	X	Tesco üzletek - polcdekor	Milumil 2 anyatej-kiegészítő tápszer Milumil 3 anyatej-kiegészítő tápszer Milumil Junior 1 gyerektal
	X	Tesco üzletek	Milumil 3 anyatej-kiegészítő tápszer Milumil Junior 3 gyerektal Milumil Junior 1 gyerektal
	X	DM üzletek – EAS kapudekor	Milumil Junior 2 gyerektal Milumil Junior 3 gyerektal
	X	DM üzletek – EAS kapudekor	Milumil Junior 2 gyerektal Milumil Junior 3 gyerektal
„Anyatej hiányában, annak kiegészítésére a Házi Gyermekorvosok Egyesülete ajánlja a speciális oligoszacharid keveréket (scGOS/lcFOS, 9:1)	X	Miluklub Hozzátáplálási Táblázatban a Milumil tejpépek az életkori ajánlásokkal összhangban feltüntetésre kerültek.	2-es Milumil anyatej-kiegészítő tápszer 3-as Milumil anyatej-kiegészítő tápszer Milumil „Első kanál” tejpépek

tartalmazó Milumil tápszereket, gyerekitalokat, valamint a hozzátápláláshoz a Milumil tejpépeket.”		(www.miluklub.hu/hozzataplalais-tablázat)	Milumil „Ízek bevezetésére” tejpépek, Milumil Junior 1 gyerekital Milumil Junior 1 vanília ízű gyerekital Milumil Junior 2 gyerekital
Termékcsoomagolás			
Logótól független állítás	Logó	Termék	
	X	Milumil Junior 1 gyerekital 30,6 g Milumil Junior 3 gyerekital	
„A Házi Gyermekorvosok Egyesülete a szoptatás elkötelezett támogatója! 1 éves kor felett a Házi Gyermekorvosok Egyesülete ajánlja a speciális oligoszacharid keveréket ¹ (scGOS/lcFOS, 9:1) tartalmazó, a tehéntej kiváltására alkalmas Milumil Junior gyerekitalokat!”	X	Milumil Junior 1 gyerekital 300 g Milumil Junior 1 gyerekital 600 g Milumil Junior 1 gyerekital 800 g Milumil Junior 1 gyerekital 1,2 kg Milumil Junior 1 új vaníliás gyerekital Milumil Junior 2 gyerekital 600 g Milumil Junior 2 gyerekital 800 g Milumil Junior 2 gyerekital 1,2 kg	
„A Házi Gyermekorvosok Egyesülete a szoptatás elkötelezett támogatója. A vegyes étrend részeként az az ízek bevezetésére a Házi Gyermekorvosok Egyesülete ajánlja a speciális oligoszacharid keveréket (scGOS/lcFOS, 9:1)* tartalmazó Milumil tejpépeket!”	X	Milumil Első kanál tejberizspép Milumil Banános Tejpép Milumil 5 gyümölcsös Tejpép Milumil 3 gyümölcs + 3 gabona tejpép	
„A Házi Gyermekorvosok Egyesülete a szoptatás elkötelezett támogatója! Anytej hiányában, annak kiegészítésére a Házi Gyermekorvosok Egyesülete ajánlja a speciális összetételű, oligoszacharid keveréket ¹ (scGOS/lcFOS, 9:1) tartalmazó Milumil tápszereket! ¹ Az oligoszacharidok/élelmi rostok elősegítik az egészséges bélflóra kialakulását.”	X	Milumil 2 Jó éjszakát! anyatej-kiegészítő tápszer Milumil 3 anyatej-kiegészítő tápszer 600g	
„A Házi Gyermekorvosok Egyesülete a szoptatás elkötelezett támogatója! Anytej hiányában, annak kiegészítésére a Házi Gyermekorvosok Egyesülete ajánlja a speciális oligoszacharid keveréket ¹ (scGOS/lcFOS, 9:1) tartalmazó Milumil tápszereket! ¹ Az oligoszacharidok elősegítik az egészséges bélflóra kialakulását.”	X	Milumil 2 anyatej-kiegészítő tápszer 600g	

V.

Az egyes állítások jogszerűsége kapcsán beszerzett bizonyítékok

Az eljárás alá vontak által benyújtott dokumentumok³⁹

104. A NUMIL a következő bizonyítékokat nyújtotta be:

- IDACE egészségre vonatkozó állítás engedélyezése iránti kérelem az élelmi rostokkal (beleértve az oligoszacharidokat és az inulint) és az egészséges emésztéssel kapcsolatban („bifidogén” hatás, tranzitidő befolyásolása) csecsemők és kisgyermekes esetében (születéstől 3 éves korig),⁴⁰ amely az alábbi, az ügy szempontjából releváns megállapításokat tartalmazza:

A benyújtás dátuma: 2008. január 18.

Kérelem az 1924/2006/EK rendelet 14. cikkének megfelelően

Élelmiszer/összetevő

³⁹ VJ/112-4/2015., VJ/112-5/2015., VJ/112-7/2015., VJ/112-10/2015., VJ/112-19/2015., VJ/112-20/2015., VJ/112-22/2015., VJ/112-28/2015., VJ/112-29/2015., VJ/112-41/2015., VJ/112-42/2015. és VJ/112-43/2015. számú iratok

⁴⁰ VJ/112-5/2015. számú irat 19. számú melléklete, magyar nyelven

Élelmi rostok, többek között a fruktooligoszacharidok (FOS), a galaktooligoszacharidok (GOS) és az inulin alkalmazása a csecsemők és kisgyermek (születéstől 3 éves korig) különleges táplálkozási igényeit kielégítő élelmiszerekben.

Oligoszacharidok a 89/398/EGK irányelv által felsorolt, csecsemők és kisgyermek (születéstől 3 éves korig) különleges táplálkozási igényeit kielégítő élelmiszerekben.

Az oligoszacharidok kis molekulású szénhidrátok, amelyek polimerizációs foka (DP) 2 és 9 közé esik, és amelyek megtalálhatók olyan növényi forrásokban, mint a cikória, articsóka, hagymafélék és fokhagyma, csakúgy, mint az emberi anyatejben és a tejben.

A jelen dossziében érintett oligoszacharid vegyületek az inulin, a galakto-oligoszacharidok (GOS) és a frukto-oligoszacharidok (FOS). Az oligofruktóz és a FOS elnevezések szinonimának számítanak az olyan kis oligomerek keveréke számára, amelyek esetén a DP <10.

Az inulint és az oligofruktózt Flamm és mtsai (2001) sorolták be az élelmi rostok közé.

Az egészségre vonatkozó állítás megfogalmazása

Az oligoszacharidok fontos Prebiotikumok; Bifidogének; Tranzit; Emésztőszervi egészség Egyenértékű megfogalmazás

Az élelmi rostok / A prebiotikus rostok / Az oligoszacharidok / A frukto-oligoszacharidok / A galakto-oligoszacharidok / Az oligofruktóz / Az inulin / A cikóriából származó dúsított inulin

- prebiotikumok / „bifidogének” / elősegítik a megfelelő „bifidogén”-baktériumok növekedését / serkentik a Bifidobaktériumok növekedését a vastagbélben / elősegítik az egészséges bélflóra kialakulását / jótékonyan befolyásolják a bélflórát / javítják a bélrendszer állapotát / segítik a jó bélbaktériumokat / helyreállítják a bélflóra egyensúlyát / megtalálhatóak ebben a termékben
- fontosak a bélműködéshez / hozzájárulnak az egészséges bélműködés fenntartásához / segítik a rendszeres emésztést / elősegítik a béltranzitot / biztosítják (vagy elősegítik, vagy segítik, vagy támogatják) az emésztőrendszer egészségét (vagy egészséges működését) / elősegítik az egészséges emésztést / segítenek a megfelelő emésztőrendszeri működésben / javítják a bélrendszer egészségét / segítenek elkerülni a székrekedést / fontosak a széklet lágyításában / segítik a hasunk egészségét / helyrehozzák az emésztést / fontosak a hasi komfortérzethez / rendezik az emésztést.

A jelen kérelem az alábbiakra vonatkozik

- Az 1924/2006. sz. EK rendelet 14. cikkének megfelelő kérelem
- A gyermekek egészségére és fejlődésére vonatkozó állítás

A jelen állítás megfelel az alábbiaknak:

- Az 1924/2006. sz. EK rendelet 3. cikkében említett általános alapelvek
- Az 1924/2006. sz. EK rendelet 5. cikkében említett általános alapelvek
- Az 1924/2006. sz. EK rendelet 10. cikkében említett általános alapelvek

[...]

- Oligoszacharid-keverék megfeleltetés angol nyelven, és annak magyar nyelvű összefoglalója,⁴¹ amelynek az ügy szempontjából releváns megállapításai:

Termékek	Szabályozás	Szénhidrát típusa	g/100 kJ	g/100 kcal
Anyatej-kiegészítő tápszerek, a gyártó utasításainak megfelelően elkészítve	2006/141/EK	Frukto-oligoszacharidok és galakto-oligoszacharidok	A hozzáadott frukto-oligoszacharidok és galakto-oligoszacharidok mennyisége nem haladhatja meg a 0,8g/100 ml értéket, 90 % oligogalaktozil-laktóz és 10 % magas molekulású oligofruktózil-szacharóz formájában. Egyéb keverékek és a frukto-oligoszacharidok és galakto-oligoszacharidok megengedett legnagyobb mennyisége a 6. cikknek megfelelően alkalmazandók.	

⁴¹ VJ/112-5/2015. számú irat 20/1 és 20/2. számú mellékletei

(8) [...] A kifejezetten (nem koraszülött) csecsemők számára készült speciális gyógyászati célra szánt tápszerek (FSMP) esetében a megengedett nem-emészhető oligoszacharid tartalom 0,8 g / 100 ml.

A növekedést serkentő / kisgyermek számára gyártott tejek (GUM termékek) esetében a napi beviteli mennyiség kisebb, mint az anyatej-kiegészítő tápszerek esetében, vagyis a nem-emészhető oligoszacharidok mennyiségének magasabbnak kell lennie bennük, hogy az egészségre vonatkozó állítás használható legyen. 1,2 g / 100 ml.

[...] Milumil termékeink a következőket tartalmazzák:

Gyerekkitalok: a következő probiotikumok keveréke: scGOS/lcFOS 9:1 arányban, 1,2 g / 100 ml mennyiségben (címke)

Feldlgozott gabonalapú élelmiszereinkben (tejpépek) a következő prebiotikumok keveréke: scGOS/lcFOS 9:1 arányban, 0,8 g / 100 ml mennyiségben (címke).

Rövid láncú galakto-oligoszacharidok (a továbbiakban: scGOS) és hosszú láncú frukto-oligoszacharidok (a továbbiakban lcFOS) prebiotikus keveréke, 9:1 arányban hozzáadva csecsemőknek és kisgyermek számára előállított tápszerekhez. A prebiotikus keverék 90 % alacsony molekulású scGOS-t és 10 % nagy molekulású lcFOS-t tartalmaz. Az scGOS összetevők tej alapúak, míg az lcFOS összetevők cikória inulinból származnak.

A dossziéval szemben támasztott, élelmiszer-összetevőkkel és a szükséges mennyiséggel szemben támasztott követelményeknek maradéktalanul megfelelnek.

- Office for Harmonization in the Internal Market (OHIM) nyilvántartás kivonata a „PRONUTRA” védjegy bejegyzéséről⁴²
- Nemzetközi védjegy adatlap⁴³
- A European Food Law Association által az 1924/2006/EU rendelethez készített magyarázat 1. és az 1924/2006/EU rendelet 1. cikkének (3) bekezdéséhez fűzött magyarázatot tartalmazó oldala (angol nyelven),⁴⁴ valamint a 1924/2006/EU rendelet 11. és 12. cikkének c) pontjához fűzött magyarázatát tartalmazó oldala (angol nyelven)⁴⁵
- A Bizottságnak a nem betegségek kockázatának csökkentését, illetve a gyermekek fejlődését és az egészséget érintő, élelmiszerekkel kapcsolatos, egészségre vonatkozó, engedélyezett állítások jegyzékének megállapításáról szóló 432/2012/EU rendelete relevánsnak tartott részei⁴⁶
- A Bizottságnak az élelmiszerekkel kapcsolatos, a betegségek kockázatának csökkentéséről, illetve a gyermekek fejlődéséről és az egészségéről szóló, egészségre vonatkozó, egyes állítások engedélyezéséről, illetve engedélyezésének elutasításáról szóló 975/2010/EU rendelete.⁴⁷ Ennek releváns része az alábbi:

Kérelem – az 1924/2006/EK rendelet vonatkozó rendelkezései	Tápanyag, anyag, élelmiszer vagy élelmiszercsoport	Állítás	Az állítás alkalmazásának feltételei
A 14. cikk (1) bekezdésének b) pontja szerint gyermekek fejlődésével és egészségével kapcsolatos, egészségre vonatkozó állítás	Vas	A vas elősegíti a gyermekek kognitív képességének fejlődését	Az állítás csak olyan élelmiszer esetében alkalmazható, amely az 1924/2006/EK rendelet mellékletében felsorolt „[VITAMIN(OK) NEVE]- ÉS/VAGY [ÁSVÁNYI ANYAG(OK) NEVE]-FORRÁS” állítás szerint legalább

⁴² VJ/112-5/2015. számú irat 21. számú melléklete

⁴³ VJ/112-5/2015. számú irat 22. számú melléklete

⁴⁴ VJ/112-5/2015. számú irat 23. számú melléklete

⁴⁵ VJ/112-5/2015. számú irat 31. számú melléklete

⁴⁶ VJ/112-5/2015. számú irat 24. számú melléklete

⁴⁷ VJ/112-5/2015. számú irat 25. számú melléklete

			vasforrás.
--	--	--	------------

- Az Ausztriában alkalmazott Milumil csomagolás⁴⁸
- A Romániában alkalmazott csomagolás⁴⁹
- Nestlé Beba csomagolások és reklámfilm⁵⁰
- „Questions and Answers on Health and Nutrition Claims” című sajtóközlemény (angol nyelven)⁵¹
- Áttekintés a tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításokról” című cikk kivonata⁵²
- A NUMIL továbbá a vizsgálat felhívására⁵³ az alábbi táblázatot csatolta:⁵⁴

Termék / összetevő	Termékre / összetevőre vonatkozó állítás	Termékben található tápanyag / anyag mennyisége	Előírt min. mennyiség / 100 ml élelmiszer	Alapul vett EFSA állítás száma	A Bizottság rendelete
<i>a Milumil Pronutra+</i> ⁵⁵	„Támogatja az immunrendszert*” „*A-, C- és D-vitamin tartalma hozzájárul az immunrendszer egészséges működéséhez” [apró betűvel] ⁵⁶	<i>Milumil Jó éjszakát!</i> C-vitamin: 8,8 mg D-vitamin: 1,3 µg <i>Milumil 2:</i> A-vitamin: 68 µg C-vitamin: 9,9 mg D-vitamin: 1,4 µg	A-vitamin: 30 µg C-vitamin: 3,375 mg D-vitamin: 0,525 µg	A-vitamin állítás: 14, 200, 1462 C-vitamin állítás: 134, 4321 D-vitamin állítás: 154, 159	432/2012/EU rendelet
<i>a Milumil anyatej-kiegészítő tápszerek Pronutra+ tartalmuknak köszönhetően</i>	hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez* (A <i>Milumil Pronutra+</i> formula A-, C- és D-vitaminokat tartalmaz, amelyek hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez) ⁵⁷	<i>Milumil 3</i> A-vitamin: 68 µg C-vitamin: 10 mg D-vitamin: 1,5 µg			

105. A HGYE által benyújtott bizonyítékok a következők:

- a 2014. április 15-én kelt együttműködési megállapodás és annak módosításai,⁵⁸
- Supplementation of Infant Formula with Probiotics and/or prebiotics: A Systematic Review and Comment by ESPGHAN Committee on Nutrition (angol nyelven)⁵⁹ és annak magyar nyelvű összefoglalója.⁶⁰

⁴⁸ VJ/112-5/2015. számú irat 26. számú melléklete

⁴⁹ VJ/112-5/2015. számú irat 27. számú melléklete

⁵⁰ VJ/112-5/2015. számú irat 28-30. számú mellékletek

⁵¹ VJ/112-5/2015. számú irat 32. számú melléklete

⁵² VJ/112-5/2015. számú irat 33. számú melléklete e

⁵³ VJ/112-25/2015. számú irat

⁵⁴ VJ/112-29/2015. számú irat 4. számú melléklete

⁵⁵ Milumil Jó éjszakát anyatej kiegészítő tápszer Pronutra S formulát tartalmaz.

⁵⁶ Az eljárás alá vont vállalkozás nyilatkozata szerint a Milumil Jó éjszakát! anyatej-kiegészítő tápszer esetében nem alkalmazott A-vitamin állítást.

⁵⁷ Az eljárás alá vont vállalkozás nyilatkozata szerint a Milumil Jó éjszakát! anyatej-kiegészítő tápszer esetében nem alkalmazta ezt az állítást.

⁵⁸ VJ/112-4/2015. számú irat melléklete

⁵⁹ VJ/112-4/2015. számú irat melléklete

Az OGYÉI belföldi jogsegélyre adott válasza

106. A vizsgálók belföldi jogsegély kérelemmel fordultak az OGYÉI-hez, amelyben arra kérték a választ, hogy a NUMIL által becsatolt prebiotikum dossziében szereplő prebiotikumok és oligoszacharidok teljes mértékben megfeleltethetők-e a jelen versenyfelügyeleti eljárásban érintett termékekben megtalálható prebiotikumokkal és oligoszacharidokkal.⁶¹
107. Az OGYÉI a megkeresésre tájékoztatta a Gazdasági Versenyhivatalt, hogy az étrend-kiegészítő készítmények, és a különleges táplálkozási célú élelmiszerekről szóló 36/2004. (IV. 26.) ESzCsM rendelet alapján a rendelet 1. számú mellékletének I.A.1. pontjában szereplő anyatej-helyettesítő tápszerek, valamint az I.A.2. és 5. pontjába, valamint I.B.3. pontjába tartozó élelmiszerek forgalmazásának bejelentése kötelező, vagyis az anyatej-helyettesítő tápszerek, a speciális – gyógyászati célra szánt – tápszerek, a különleges táplálkozási célú gluténérzékenyeknek szánt élelmiszerek, és az ún. egyéb különleges táplálkozási célú élelmiszerek [pl. kisgyermekeknek (1-3 éves) szánt tejalapú italok és hasonló készítmények] bejelentés kötelesek.
108. A Milumil Junior 1 (12 hó+) gyerekital, a Milumil Junior 1 (12 hó+) vanília ízű gyerekital és a Milumil Junior 2 (24 hó+) gyerekital forgalmazását bejelentette a NUMIL. Ezen termékek galakto-oligoszacharidot (GOS, oligogalaktozil-laktózt, tejből) és fruktooligoszacharidot (FOS, oligofruktozil-szacharózt) tartalmaznak a bejelentéshez beadott dokumentumok szerint. Ezen anyagok besorolhatók azon élelmiszer összetevők közé, amelyeket a prebiotikum dossziében az állítás engedélyezésének kérvényezéséhez megjelöltek:

„Élelmi rostok, többek között a fruktooligoszacharidok (FOS), a galaktooligoszacharidok (GOS) és az inulin alkalmazása a csecsemők és kisgyermekek (születéstől 3 éves korig) különleges táplálkozási igényeit kielégítő élelmiszerekben.

Oligoszacharidok a 89/398/EGK irányelv által felsorolt, csecsemők és kisgyermekek (születéstől 3 éves korig) különleges táplálkozási igényeit kielégítő élelmiszerekben.

Az oligoszacharidok kis molekulású szénhidrátok, amelyek polimerizációs foka (DP) 2 és 9 közé esik, és amelyek megtalálhatók olyan növényi forrásokban, mint a cikória, articsóka, hagymafélék és fokhagyma, csakúgy, mint az emberi anyatejben és a tehéntejben.

A jelen dossziében érintett oligoszacharid vegyületek az inulin, a galakto-oligoszacharidok (GOS) és a frukto-oligoszacharidok (FOS). Az oligofruktóz és a FOS elnevezések szinonimának számítanak az olyan kis oligomerek keveréke számára, amelyek esetén a DP <10.

Az inulint és az oligofruktózt Flamm és mtsai (2001) sorolták be az élelmi rostok közé.”

109. A dosszié nem specifikálja ennél részletesebben az élelmiszer összetevőt, amivel kapcsolatban kérvényezték egészségre vonatkozó állítás engedélyezését.⁶²

Az OGYÉI által csatolt notifikációs dokumentumok

110. A **Milumil Junior 1 gyerekital (12 hó+)**⁶³ – OGYÉI által csatolt – notifikációs dokumentuma értelmében a terméket a NUMIL jelentette be az OGYÉI-hez. A terméket 2015. június 8-án az OGYÉI K/176/2015. számon vette nyilvántartásba. A termék különleges táplálkozási célú élelmiszer, egyéb készítmény kategóriába tartozik, előállítója a Nutricia Zaklady Sp.Z.o.o (Ul. Marka z Jemielnicy 1., 45-952, Opole, Lengyelország). A termék felhasználási területe szerint vegyes táplálékkal kiegészítve használható:

⁶⁰ VJ/112-43/2015. számú irat melléklete

⁶¹ VJ/112-21/2015. számú irat

⁶² VJ/112-26/2015. számú irat

⁶³ VJ/112-46/2015. számú irat melléklete

„A Junior gyerekitalok egy év felett adható tejalapú készítmények, ásványi anyag- és vitamintartalmuk az 1-3 éves kisgyermekek igényeihez igazodik. Milumil Junior gyerekitalok Pronutra+^{TM} formulával. Pronutra+^{TM} válogatott összetevők egyedi keveréke:

- scGOS/lcFOS (9:1) oligoszacharid keverék
- a Pronutra+ formula A-, C- és D-vitamint tartalmaz, melyek hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez.
- Támogatja az immunrendszert*

*A-, C- és D-vitamin tartalma hozzájárul az immunrendszer egészséges működéséhez.

100 % D-vitamin**

** Napi 2 pohár (500 ml) elfogyasztása esetén.

Ajánlott napi 500 ml.

A Milumil Junior gyerekital standard hígítása: 3 adagolókanál (15,3 g) italpor + 90 ml ivóvíz: 100 ml kész ital (1 adagolókanál: 5,1 g italpor)

Megjegyzés:

Az összetevők között a dokumentációban tejaroma is szerepel, ami a címketerven az összetevők felsorolásában nem jelenik meg.

Az „A-, C- és D-vitamin tartalma hozzájárul az immunrendszer egészséges működéséhez” szöveg helyett az „A-, C- és D-vitamin hozzájárul az immunrendszer egészséges működéséhez” megfogalmazás lenne összhangban az engedélyezett állítások szövegével.

A címketerven az etető poháron lévő „100 % D-vitamin” szöveg magyarázatában nem szerepel, hogy ez a százalékos érték arra utal, hogy 500 ml ital elfogyasztásával a kisgyermek számára ajánlott napi D-vitamin beviteli érték 100 %-a fedezhető. A deklaráció alapján egyébként 500 ml ital a kisgyermek számára ajánlott napi bevitelnek nem 100 %-át, hanem 128 %-át fedezi.

A fenti termék a 36/2004/ESzCsM rendelet 8. §-a alapján bejelentettnek tekintendő.

A jelen visszaigazolás kizárólag azt igazolja, hogy a bejelentő eleget tett a bejelentési kötelezettségének, nem gyártási, illetve forgalomba hozatali engedély, továbbá nem tanúsítja a termék és a jelölés/címke megfelelőségét.

A termék összetételében, jelölésében, címkeszövegében bekövetkezett bármilyen változás új bejelentési eljárást von maga után.”

111. A Milumil Junior 1 vaníliás gyerekital (12 hó+)⁶⁴ terméket is a NUMIL jelentette be az OGYÉI-hez. A terméket 2015. január 26-án az OGYÉI K/126/2015. számon vette nyilvántartásba. A notifikációs dokumentum szerint termék előállítója a Nutricia Zaklady Sp.Z.o.o. A termék különleges táplálkozási célú élelmiszer, egyéb készítmény kategóriába tartozik, továbbá a termék felhasználási területe szerint vegyes táplálékkal kiegészítve használható. A dokumentáció szerint továbbá:

„A Junior gyerekitalok egy év felett adható tejalapú készítmények, ásványi anyag- és vitamintartalmuk az 1-3 éves kisgyermekek igényeihez igazodik. Milumil Junior gyerekitalok Pronutra+^{TM} formulával. Pronutra+^{TM} válogatott összetevők egyedi keveréke:

- scGOS/lcFOS (9:1) oligoszacharid keverék

⁶⁴ VJ/112-55/2015. számú irat melléklete

- a Pronutra+ formula A-, C- és D-vitamint tartalmaz, melyek hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez.

Támogatja az immunrendszert*

*A-, C- és D-vitamin tartalma hozzájárul az immunrendszer egészséges működéséhez.

100 % D-vitamin**

** Napi 2 pohár (500 ml) elfogyasztása esetén.

A Milumil Junior gyerekital standard hígítása: 3 adagolókanál (15 g) italpor + 90 ml ivóvíz: 100 ml kész ital (1 adagolókanál: 5 g italpor)

Megjegyzés:

Az „A-, C- és D-vitamin tartalma hozzájárul az immunrendszer egészséges működéséhez” szöveg helyett az „A-, C- és D-vitamin hozzájárul az immunrendszer egészséges működéséhez” megfogalmazás lenne összhangban az engedélyezett állítások szövegével.

A címketerven az etető poháron lévő „100 % D-vitamin” szöveg magyarázatában nem szerepel, hogy ez a százalékos érték arra utal, hogy 500 ml ital elfogyasztásával a kisgyermek számára ajánlott napi D-vitamin beviteli érték 100 %-a fedezhető. A deklaráció alapján egyébként 500 ml ital a kisgyermek számára ajánlott napi bevitelnek nem 100 %-át, hanem 124 %-át fedezi.

A fenti termék a 36/2004/ESzCsM rendelet 8. §-a alapján bejelentettnek tekintendő.

A jelen visszaigazolás kizárólag azt igazolja, hogy a bejelentő eleget tett a bejelentési kötelezettségének, nem gyártási, illetve forgalomba hozatali engedély, továbbá nem tanúsítja a termék és a jelölés/címke megfelelőségét.

A termék összetételében, jelölésében, címkeszövegében bekövetkezett bármilyen változás új bejelentési eljárást von maga után.”

112. A **Milumil Junior 2 gyerekital (24 hó+)** terméket is a NUMIL jelentette be az OGYÉI-hez. A 600 g-os kiszerelést az OGYÉI K/128/2015. számon,⁶⁵ az 1200 g-os kiszerelést pedig K/129/2015.⁶⁶ számon 2015. január 26-án vette nyilvántartásba. A termék előállítója a Nutricia Zaklady Sp.Z.o.o., a termék felhasználási területe szerint vegyes táplálékkal kiegészítve használható. A dokumentáció szerint továbbá:

„A Junior gyerekitalok egy év felett adható tejalapú készítmények, ásványi anyag- és vitamintartalmuk az 1-3 éves kisgyermekek igényeihez igazodik. Milumil Hunior gyerekitalok Pronutra+^{TM} formulával. Pronutra+^{TM} válogatott összetevők egyedi keveréke:

- scGOS/lcFOS (9:1) oligoszacharid keverék
- a Pronutra+ formula A-, C- és D-vitamint tartalmaz, melyek hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez.

Támogatja az immunrendszert*

*A-, C- és D-vitamin tartalma hozzájárul az immunrendszer egészséges működéséhez.

100 % D-vitamin**

** Napi 2 pohár (500 ml) elfogyasztása esetén.

- önálló italként használható (például reggeli vagy vacsora mellé)

⁶⁵ VJ/112-47/2015. számú irat melléklete

⁶⁶ VJ/112-48/2015. számú irat melléklete

- kakaóporral vagy gabonakávéval is összekeverhető
- gyümölcsös turmixok is készíthetők belőle
- főzelékek habarására használható

A Milumil Junior gyerekital standard hígítása: 3 adagolókanál (14,4 g) italpor + 90 ml ivóvíz: 100 ml kész ital (1 adagolókanál: 4,8 g italpor)

100 ml kész ital (1 adagolókanál: 5,1 g italpor)

Megjegyzés:

Az összetevők között a dokumentációban tejaroma is szerepel, ami a címketerven az összetevők felsorolásában nem jelenik meg.

Az „A-, C- és D-vitamin tartalma hozzájárul az immunrendszer egészséges működéséhez” szöveg helyett az „A-, C- és D-vitamin hozzájárul az immunrendszer egészséges működéséhez” megfogalmazás lenne összhangban az engedélyezett állítások szövegével.

A címketerven az etető poháron lévő „100 % D-vitamin” szöveg magyarázatában nem szerepel, hogy ez a százalékos érték arra utal, hogy 500 ml ital elfogyasztásával a kisgyermek számára ajánlott napi D-vitamin beviteli érték 100 %-a fedezhető. A deklaráció alapján egyébként 500 ml ital a kisgyermek számára ajánlott napi bevételnek nem 100 %-át, hanem 116 %-át fedezi.

A fenti termék a 36/2004/ESzCsM rendelet 8. §-a alapján bejelentettnek tekintendő.

A jelen visszaigazolás kizárólag azt igazolja, hogy a bejelentő eleget tett a bejelentési kötelezettségének, nem gyártási, illetve forgalomba hozatali engedély, továbbá nem tanúsítja a termék és a jelölés/címke megfelelőségét.

A termék összetételében, jelölésében, címkeszövegében bekövetkezett bármilyen változás új bejelentési eljárást von maga után.”

Egyéb bizonyítékok

113. A 432/2012/EU rendelet mellékletében a következő, az egyes termékekben található összetevőkre vonatkozó, engedélyezett állítások szerepelnek:⁶⁷

Tápanyag, anyag, élelmiszer vagy élelmiszercsoport	Állítás	Az állítás alkalmazásának feltételei	Az EFSA-értékelésre megküldött konszolidált listán szereplő, vonatkozó bejegyzés száma
A-vitamin	Az A-vitamin részt vesz megfelelő a normál vasanyagcserében.	Az állítás csak olyan élelmiszer esetében alkalmazható, amely az 1924/2006/EK rendelet mellékletében felsorolt „[VITAMIN(OK) NEVE]- ÉS/VAGY [ÁSVÁNYI ANYAG(OK) NEVE]-FORRÁS” állítás szerint legalább A-vitaminforrás.	206
A-vitamin	Az A-vitamin hozzájárul a nyálkahártyák normál állapotának fenntartásához.	Az állítás csak olyan élelmiszer esetében alkalmazható, amely az 1924/2006/EK rendelet mellékletében felsorolt „[VITAMIN(OK) NEVE]- ÉS/VAGY [ÁSVÁNYI ANYAG(OK) NEVE]-FORRÁS” állítás szerint legalább A-vitaminforrás.	15, 4702

⁶⁷ A táblázatban félkövérek azok az állítások, amelyekre az eljárás alá vontak maguk is hivatkoznak.

A-vitamin	Az A-vitamin hozzájárul a bőr normál állapotának fenntartásához.	Az állítás csak olyan élelmiszer esetében alkalmazható, amely az 1924/2006/EK rendelet mellékletében felsorolt „[VITAMIN(OK) NEVE]- ÉS/VAGY [ÁSVÁNYI ANYAG(OK) NEVE]-FORRÁS” állítás szerint legalább A-vitaminforrás.	15, 17, 4660, 4702
A-vitamin	Az A-vitamin hozzájárul a normál látás fenntartásához.	Az állítás csak olyan élelmiszer esetében alkalmazható, amely az 1924/2006/EK rendelet mellékletében felsorolt „[VITAMIN(OK) NEVE]- ÉS/VAGY [ÁSVÁNYI ANYAG(OK) NEVE]-FORRÁS” állítás szerint legalább A-vitaminforrás.	16, 4239, 4701
A-vitamin	Az A-vitamin hozzájárul az immunrendszer normál működéséhez.	Az állítás csak olyan élelmiszer esetében alkalmazható, amely az 1924/2006/EK rendelet mellékletében felsorolt „[VITAMIN(OK) NEVE]- ÉS/VAGY [ÁSVÁNYI ANYAG(OK) NEVE]-FORRÁS” állítás szerint legalább A-vitaminforrás.	14, 200, 1462
A-vitamin	Az A-vitamin szerepet játszik a sejtek differenciálódásában.	Az állítás csak olyan élelmiszer esetében alkalmazható, amely az 1924/2006/EK rendelet mellékletében felsorolt „[VITAMIN(OK) NEVE]- ÉS/VAGY [ÁSVÁNYI ANYAG(OK) NEVE]-FORRÁS” állítás szerint legalább A-vitaminforrás.	14
C-vitamin	A C-vitamin hozzájárul az immunrendszer normál működéséhez intenzív testmozgás alatt vagy azt követően.	Az állítás csak olyan élelmiszer esetében alkalmazható, amely naponta 200 mg C-vitamin bevitelét biztosítja. Ahhoz, hogy az állítást fel lehessen tüntetni, a fogyasztót tájékoztatni kell arról, hogy a kedvező hatás 200 mg C-vitamin napi bevitelével érhető el az ajánlott napi C-vitaminbevitelen túl.	144
C-vitamin	A C-vitamin hozzájárul a normál kollagéneképződéshez és ezen keresztül az erek normál állapotának, működésének fenntartásához.	Az állítás csak olyan élelmiszer esetében alkalmazható, amely az 1924/2006/EK rendelet mellékletében felsorolt „[VITAMIN(OK) NEVE]- ÉS/VAGY [ÁSVÁNYI ANYAG(OK) NEVE]-FORRÁS” állítás szerint legalább C-vitaminforrás.	130, 131, 149
C-vitamin	A C-vitamin hozzájárul a normál kollagéneképződéshez és ezen keresztül a normál csontozat fenntartásához.	Az állítás csak olyan élelmiszer esetében alkalmazható, amely az 1924/2006/EK rendelet mellékletében felsorolt „[VITAMIN(OK) NEVE]- ÉS/VAGY [ÁSVÁNYI ANYAG(OK) NEVE]-FORRÁS” állítás szerint legalább C-vitaminforrás.	131, 149
C-vitamin	A C-vitamin hozzájárul a normál kollagéneképződéshez és ezen keresztül a porcok normál állapotának, működésének fenntartásához.	Az állítás csak olyan élelmiszer esetében alkalmazható, amely az 1924/2006/EK rendelet mellékletében felsorolt „[VITAMIN(OK) NEVE]- ÉS/VAGY [ÁSVÁNYI ANYAG(OK) NEVE]-FORRÁS” állítás szerint legalább C-vitaminforrás.	131, 149
C-vitamin	A C-vitamin hozzájárul a normál kollagéneképződéshez és ezen keresztül a fogíny normál állapotának fenntartásához.	Az állítás csak olyan élelmiszer esetében alkalmazható, amely az 1924/2006/EK rendelet mellékletében felsorolt „[VITAMIN(OK) NEVE]- ÉS/VAGY [ÁSVÁNYI ANYAG(OK) NEVE]-FORRÁS” állítás szerint legalább C-vitaminforrás.	131, 136, 149
C-vitamin	A C-vitamin hozzájárul a megfelelő kollagéneképződéshez és	Az állítás csak olyan élelmiszer esetében alkalmazható, amely az 1924/2006/EK rendelet mellékletében felsorolt „[VITAMIN(OK) NEVE]- ÉS/VAGY [ÁSVÁNYI	131, 137, 149

	ezen keresztül a bőr normál állapotának, működésének fenntartásához.	ANYAG(OK) NEVE]-FORRÁS” állítás szerint legalább C-vitaminforrás.	
C-vitamin	A C-vitamin hozzájárul a megfelelő kollagéneképződéshez és ezen keresztül a fogak normál állapotának fenntartásához.	Az állítás csak olyan élelmiszer esetében alkalmazható, amely az 1924/2006/EK rendelet mellékletében felsorolt „[VITAMIN(OK) NEVE]- ÉS/VAGY [ÁSVÁNYI ANYAG(OK) NEVE]-FORRÁS” állítás szerint legalább C-vitaminforrás.	131, 149
C-vitamin	A C-vitamin hozzájárul a normál energiatermelő anyagcsere-folyamatokhoz.	Az állítás csak olyan élelmiszer esetében alkalmazható, amely az 1924/2006/EK rendelet mellékletében felsorolt „[VITAMIN(OK) NEVE]- ÉS/VAGY [ÁSVÁNYI ANYAG(OK) NEVE]-FORRÁS” állítás szerint legalább C-vitaminforrás.	135, 2334, 3196
C-vitamin	A C-vitamin hozzájárul az idegrendszer normál működéséhez.	Az állítás csak olyan élelmiszer esetében alkalmazható, amely az 1924/2006/EK rendelet mellékletében felsorolt „[VITAMIN(OK) NEVE]- ÉS/VAGY [ÁSVÁNYI ANYAG(OK) NEVE]-FORRÁS” állítás szerint legalább C-vitaminforrás.	133
C-vitamin	A C-vitamin hozzájárul a normál pszichológiai funkció fenntartásához.	Az állítás csak olyan élelmiszer esetében alkalmazható, amely az 1924/2006/EK rendelet mellékletében felsorolt „[VITAMIN(OK) NEVE]- ÉS/VAGY [ÁSVÁNYI ANYAG(OK) NEVE]-FORRÁS” állítás szerint legalább C-vitaminforrás.	140
C-vitamin	A C-vitamin hozzájárul az immunrendszer normál működéséhez.	Az állítás csak olyan élelmiszer esetében alkalmazható, amely az 1924/2006/EK rendelet mellékletében felsorolt „[VITAMIN(OK) NEVE]- ÉS/VAGY [ÁSVÁNYI ANYAG(OK) NEVE]-FORRÁS” állítás szerint legalább C-vitaminforrás.	134, 4321
C-vitamin	A C-vitamin hozzájárul a sejtek oxidatív stresszel szembeni védelméhez.	Az állítás csak olyan élelmiszer esetében alkalmazható, amely az 1924/2006/EK rendelet mellékletében felsorolt „[VITAMIN(OK) NEVE]- ÉS/VAGY [ÁSVÁNYI ANYAG(OK) NEVE]-FORRÁS” állítás szerint legalább C-vitaminforrás.	129, 138, 143, 148, 3331
C-vitamin	A C-vitamin hozzájárul a fáradtság és a kifáradás csökkentéséhez.	Az állítás csak olyan élelmiszer esetében alkalmazható, amely az 1924/2006/EK rendelet mellékletében felsorolt „[VITAMIN(OK) NEVE]- ÉS/VAGY [ÁSVÁNYI ANYAG(OK) NEVE]-FORRÁS” állítás szerint legalább C-vitaminforrás.	139, 2622
C-vitamin	A C-vitamin hozzájárul az E-vitamin redukált formájának regenerálásához.	Az állítás csak olyan élelmiszer esetében alkalmazható, amely az 1924/2006/EK rendelet mellékletében felsorolt „[VITAMIN(OK) NEVE]- ÉS/VAGY [ÁSVÁNYI ANYAG(OK) NEVE]-FORRÁS” állítás szerint legalább C-vitaminforrás.	202
C-vitamin	A C-vitamin fokozza a vas felszívódását.	Az állítás csak olyan élelmiszer esetében alkalmazható, amely az 1924/2006/EK rendelet mellékletében felsorolt „[VITAMIN(OK) NEVE]- ÉS/VAGY [ÁSVÁNYI ANYAG(OK) NEVE]-FORRÁS” állítás szerint legalább C-vitaminforrás.	132, 147
D-vitamin	A D-vitamin hozzájárul a kalcium és a foszfor normál felszívódásához/	Az állítás csak olyan élelmiszer esetében alkalmazható, amely az 1924/2006/EK rendelet mellékletében felsorolt „[VITAMIN(OK) NEVE]- ÉS/VAGY [ÁSVÁNYI	152, 157, 215

	hasznosulásához.	ANYAG(OK) NEVE]-FORRÁS” állítás szerint legalább D-vitaminforrás.	
D-vitamin	A D-vitamin hozzájárul a vér normál kalciumszintjének fenntartásához.	Az állítás csak olyan élelmiszer esetében alkalmazható, amely az 1924/2006/EK rendelet mellékletében felsorolt „[VITAMIN(OK) NEVE]- ÉS/VAGY [ÁSVÁNYI ANYAG(OK) NEVE]-FORRÁS” állítás szerint legalább D-vitaminforrás.	152, 157 215
D-vitamin	A D-vitamin hozzájárul az egészséges csontozat fenntartásához.	Az állítás csak olyan élelmiszer esetében alkalmazható, amely az 1924/2006/EK rendelet mellékletében felsorolt „[VITAMIN(OK) NEVE]- ÉS/VAGY [ÁSVÁNYI ANYAG(OK) NEVE]-FORRÁS” állítás szerint legalább D-vitaminforrás.	150, 151, 158, 350
D-vitamin	A D-vitamin hozzájárul az egészséges izomfunkció fenntartásához.	Az állítás csak olyan élelmiszer esetében alkalmazható, amely az 1924/2006/EK rendelet mellékletében felsorolt „[VITAMIN(OK) NEVE]- ÉS/VAGY [ÁSVÁNYI ANYAG(OK) NEVE]-FORRÁS” állítás szerint legalább D-vitaminforrás.	155
D-vitamin	A D-vitamin hozzájárul a normál fogazat fenntartásában.	Az állítás csak olyan élelmiszer esetében alkalmazható, amely az 1924/2006/EK rendelet mellékletében felsorolt „[VITAMIN(OK) NEVE]- ÉS/VAGY [ÁSVÁNYI ANYAG(OK) NEVE]-FORRÁS” állítás szerint legalább D-vitaminforrás.	151, 158
D-vitamin	A D-vitamin hozzájárul az immunrendszer normál működéséhez.	Az állítás csak olyan élelmiszer esetében alkalmazható, amely az 1924/2006/EK rendelet mellékletében felsorolt „[VITAMIN(OK) NEVE]- ÉS/VAGY [ÁSVÁNYI ANYAG(OK) NEVE]-FORRÁS” állítás szerint legalább D-vitaminforrás.	154, 159
D-vitamin	A D-vitamin szerepet játszik a sejtosztódásban.	Az állítás csak olyan élelmiszer esetében alkalmazható, amely az 1924/2006/EK rendelet mellékletében felsorolt „[VITAMIN(OK) NEVE]- ÉS/VAGY [ÁSVÁNYI ANYAG(OK) NEVE]-FORRÁS” állítás szerint legalább D-vitaminforrás.	153
Vas	A vas hozzájárul a normál szellemi működés fenntartásához.	Az állítás csak olyan élelmiszer esetében alkalmazható, amely az 1924/2006/EK rendelet mellékletében felsorolt „[VITAMIN(OK) NEVE]- ÉS/VAGY [ÁSVÁNYI ANYAG(OK) NEVE]-FORRÁS” állítás szerint legalább vasforrás.	253
Vas	A vas részt vesz a normál energiatermelő anyagcserefolyamatokban.	Az állítás csak olyan élelmiszer esetében alkalmazható, amely az 1924/2006/EK rendelet mellékletében felsorolt „[VITAMIN(OK) NEVE]- ÉS/VAGY [ÁSVÁNYI ANYAG(OK) NEVE]-FORRÁS” állítás szerint legalább vasforrás.	251, 1589, 255
Vas	A vas hozzájárul a normál vörösvérsejt- és hemoglobin-képződéshez.	Az állítás csak olyan élelmiszer esetében alkalmazható, amely az 1924/2006/EK rendelet mellékletében felsorolt „[VITAMIN(OK) NEVE]- ÉS/VAGY [ÁSVÁNYI ANYAG(OK) NEVE]-FORRÁS” állítás szerint legalább vasforrás.	249, 1589, 374, 2889
Vas	A vas a szervezetben részt vesz a normál oxigénzállításban.	Az állítás csak olyan élelmiszer esetében alkalmazható, amely az 1924/2006/EK rendelet mellékletében felsorolt „[VITAMIN(OK) NEVE]- ÉS/VAGY [ÁSVÁNYI ANYAG(OK) NEVE]-FORRÁS” állítás szerint legalább vasforrás.	250, 254, 256, 255

Vas	A vas hozzájárul az immunrendszer normál működéséhez.	Az állítás csak olyan élelmiszer esetében alkalmazható, amely az 1924/2006/EK rendelet mellékletében felsorolt „[VITAMIN(OK) NEVE]- ÉS/VAGY [ÁSVÁNYI ANYAG(OK) NEVE]-FORRÁS” állítás szerint legalább vasforrás.	252, 259
Vas	A vas hozzájárul a fáradtság és a kifáradás csökkentéséhez.	Az állítás csak olyan élelmiszer esetében alkalmazható, amely az 1924/2006/EK rendelet mellékletében felsorolt „[VITAMIN(OK) NEVE]- ÉS/VAGY [ÁSVÁNYI ANYAG(OK) NEVE]-FORRÁS” állítás szerint legalább vasforrás.	255, 374, 2889
Vas	A vas szerepet játszik a sejtosztódásban.	Az állítás csak olyan élelmiszer esetében alkalmazható, amely az 1924/2006/EK rendelet mellékletében felsorolt „[VITAMIN(OK) NEVE]- ÉS/VAGY [ÁSVÁNYI ANYAG(OK) NEVE]-FORRÁS” állítás szerint legalább vasforrás.	368

114. Az egyes anyagok kapcsán az alkalmazás feltételeként előírt mennyiségek az alábbiak szerint kerültek meghatározásra:

<p>*Az 1924/2006/EK rendelet szerint VITAMIN(OK) NEVE]- ÉS/VAGY [ÁSVÁNYI ANYAG(OK) NEVE]-FORRÁS: Az állítás, amely szerint az élelmiszer vitamin- és/vagy ásványianyag-forrás, valamint a fogyasztó számára vélhetően ugyanezzel a jelentéssel bíró bármely állítás csak akkor alkalmazható, ha a termék legalább a 90/496/EGK irányelv mellékletében meghatározott jelentős mennyiséget, vagy a vitaminok és ásványi anyagok, valamint egyes más anyagok élelmiszerekhez történő hozzáadásáról szóló, 2006. december 20-i 1925/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 6. cikke szerint engedélyezett eltérések által megállapított mennyiséget tartalmaz.</p> <p>A fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról szóló 1169/2011/EU rendelet 53. cikke szerint a 90/496/EGK irányelv 2014. december 13-tól hatályát veszti. A hatályon kívül helyezett jogi aktusokra történő hivatkozásokat a 1169/2011/EU rendeletre való hivatkozásként kell értelmezni.</p> <p>Az anyatej-kiegészítő tápszerek és a bébiételek esetében a beviteli referencia értékek tekintetében nem az 1169/2011/EK rendelet alkalmazandó, hanem</p> <p>a bébiételek (gyerekitalok és tejpépek) esetében a <u>csecsemők és kisgyermek számára készült feldolgozott gabona alapú élelmiszerekről és bébiételekről</u> szóló 35/2004. (IV. 26.) ESzCsM rendelet 5. számú melléklete tartalmazza a referenciaértékeket a csecsemők és kisgyermek számára készült élelmiszerek tápértékének jelöléséhez.</p> <p>anyatej-kiegészítő tápszereknél az anyatej-helyettesítő és anyatej-kiegészítő tápszerről szóló 20/2008. (V. 14.) EüM rendelet 7. <u>melléklete</u> tartalmazza a csecsemőknek és a kisgyermeknek szánt élelmiszerek tápérték jelölési referenciaértékeit (amely azonos a 141/2006/</p> <p>Ez utóbbi még egy korábban elfogadott referencia értéksor és nem azonos az anyatej-helyettesítő és anyatej-kiegészítő tápszerről szóló rendletben lévővel, ahol már az értékeket frissítették. Ezzel együtt is bébiételek esetében a róluk szóló rendelet alkalmazandó.</p>	
A-vitamin	<p>Bébiételek (Gyerekitalok és tejpépek)</p> <p>A 35/2004/ESzCsM. rendelet 5. számú melléklete szerint az A-vitamin referenciaértéke a csecsemők és kisgyermek számára készült élelmiszerek tápértékének jelöléséhez 400 µg. A 1169/2011/EU irányelv 13. számú melléklete szerint a jelentős mennyiség rendszerint, italok esetében a táplálkozási referenciaérték 7,5 %-a, italok kivételével minden más termék esetében a táplálkozási referenciaérték 15 %-a az élelmiszer 100 grammja, illetve 100 milliliterje tekintetében</p> <p>Az állításhoz kapcsolódó alkalmazási feltétel tehát italok esetében akkor teljesül, ha 100 ml termék 30 µg A-vitamint tartalmaz, italok kivételével minden más termék esetében pedig, ha 100 g/100 ml termék 60 µg A-vitamint tartalmaz.</p>
	<p>Anyatej-kiegészítő tápszerek</p> <p>A 20/2008/EüM. rendelet 7. számú melléklete szerint az A-vitamin jelölési referenciaértéke a csecsemőknek és kisgyermeknek szánt élelmiszerek esetében 400 µg. A 1169/2011/EU irányelv 13. számú melléklete szerint a</p>

	<p>jelentős mennyiség rendszerint, italok esetében a táplálkozási referenciaérték 7,5 %-a, italok kivételével minden más termék esetében a táplálkozási referenciaérték 15 %-a az élelmiszer 100 grammja, illetve 100 milliliterje tekintetében</p> <p>Az állításhoz kapcsolódó alkalmazási feltétel tehát italok esetében akkor teljesül, ha 100 ml termék 30 µg A-vitamint tartalmaz, italok kivételével minden más termék esetében pedig, ha 100 g/100 ml termék 60 µg A-vitamint tartalmaz.</p>
C-vitamin	<p>Bébiételek (Gyerekitalok és tejpépek)</p> <p>A 35/2004/ESzCsM. rendelet 5. számú melléklete szerint a C-vitamin referenciaértéke a csecsemők és kisgyermekek számára készült élelmiszerek tápértékének jelöléséhez 25 mg. A 1169/2011/EU irányelv 13. számú melléklete szerint a jelentős mennyiség rendszerint, italok esetében a táplálkozási referenciaérték 7,5 %-a, italok kivételével minden más termék esetében a táplálkozási referenciaérték 15 %-a az élelmiszer 100 grammja, illetve 100 milliliterje tekintetében</p> <p>Az állításhoz kapcsolódó alkalmazási feltétel tehát italok esetében akkor teljesül, ha 100 ml termék 1,875 mg C-vitamint tartalmaz, italok kivételével minden más termék esetében pedig, ha 100 g/100 ml termék 3,75 mg C-vitamint tartalmaz.</p> <p>Anyatej-kiegészítő tápszerek</p> <p>A 20/2008/EüM. rendelet 7. számú melléklete szerint a C-vitamin jelölési referenciaértéke a csecsemőknek és kisgyermekeknek szánt élelmiszerek esetében 45 mg. A 1169/2011/EU irányelv 13. számú melléklete szerint a jelentős mennyiség rendszerint, italok esetében a táplálkozási referenciaérték 7,5 %-a, italok kivételével minden más termék esetében a táplálkozási referenciaérték 15 %-a az élelmiszer 100 grammja, illetve 100 milliliterje tekintetében</p> <p>Az állításhoz kapcsolódó alkalmazási feltétel tehát italok esetében akkor teljesül, ha 100 ml termék 3,375 mg C-vitamint tartalmaz, italok kivételével minden más termék esetében pedig, ha 100 g/100 ml termék 6,75 mg C-vitamint tartalmaz.</p>
D-vitamin	<p>Bébiételek (Gyerekitalok és tejpépek)</p> <p>A 35/2004/ESzCsM. rendelet 5. számú melléklete szerint a D-vitamin referenciaértéke a csecsemők és kisgyermekek számára készült élelmiszerek tápértékének jelöléséhez 10 µg. A 1169/2011/EU irányelv 13. számú melléklete szerint a jelentős mennyiség rendszerint, italok esetében a táplálkozási referenciaérték 7,5 %-a, italok kivételével minden más termék esetében a táplálkozási referenciaérték 15 %-a az élelmiszer 100 grammja, illetve 100 milliliterje tekintetében</p> <p>Az állításhoz kapcsolódó alkalmazási feltétel tehát italok esetében akkor teljesül, ha 100 ml termék 0,75 µg D-vitamint tartalmaz, italok kivételével minden más termék esetében pedig, ha 100 g/100 ml termék 1,5 µg D-vitamint tartalmaz.</p> <p>Anyatej-kiegészítő tápszerek</p> <p>A 20/2008/EüM. rendelet 7. számú melléklete szerint a D-vitamin jelölési referenciaértéke a csecsemőknek és kisgyermekeknek szánt élelmiszerek esetében 7 µg. A 1169/2011/EU irányelv 13. számú melléklete szerint a jelentős mennyiség rendszerint, italok esetében a táplálkozási referenciaérték 7,5 %-a, italok kivételével minden más termék esetében a táplálkozási referenciaérték 15 %-a az élelmiszer 100 grammja, illetve 100 milliliterje tekintetében</p> <p>Az állításhoz kapcsolódó alkalmazási feltétel tehát italok esetében akkor teljesül, ha 100 ml termék 0,525 µg D-vitamint tartalmaz, italok kivételével minden más termék esetében pedig, ha 100 g/100 ml termék 1,05 µg D-vitamint tartalmaz.</p>
Vas	<p>Bébiételek (Gyerekitalok és tejpépek)</p> <p>A 35/2004/ESzCsM. rendelet 5. számú melléklete szerint a vas referenciaértéke a csecsemők és kisgyermekek számára készült élelmiszerek tápértékének jelöléséhez 6 mg. A 1169/2011/EU irányelv 13. számú melléklete szerint a jelentős mennyiség rendszerint, italok esetében a táplálkozási referenciaérték 7,5 %-a, italok kivételével minden más termék esetében a táplálkozási referenciaérték 15 %-a az élelmiszer 100 grammja, illetve 100 milliliterje tekintetében</p> <p>Az állításhoz kapcsolódó alkalmazási feltétel tehát italok esetében akkor teljesül, ha 100 ml termék 0,45 mg vasat tartalmaz, italok kivételével minden más termék esetében pedig, ha 100 g/100 ml termék 0,9 mg vasat</p>

tartalmaz.
Anyatej-kiegészítő tápszerek
A 20/2008/EüM. rendelet 7. számú melléklete szerint a vas jelölési referenciaértéke a csecsemőknek és kisgyermeknek szánt élelmiszerek esetében 8 mg. A 1169/2011/EU irányelv 13. számú melléklete szerint a jelentős mennyiség rendszerint, italok esetében a táplálkozási referenciaérték 7,5 %-a, italok kivételével minden más termék esetében a táplálkozási referenciaérték 15 %-a az élelmiszer 100 grammja, illetve 100 milliliterje tekintetében
Az állításhoz kapcsolódó alkalmazási feltétel tehát italok esetében akkor teljesül, ha 100 ml termék 0,6 mg D-vitamint tartalmaz, italok kivételével minden más termék esetében pedig, ha 100 g/100 ml termék 1,2 mg vasat tartalmaz.

115. A fentiek alapján a vizsgálattal érintett termékeknek az alábbi jelentős mennyiségeket kell tartalmazniuk:

Bébiételek (Gyerektalok és tejpépek)		
Anyag neve	Jelentős mennyiség italok esetében (jelölési referenciaérték 7,5%-a)	Jelentős mennyiség italok kivételével minden más termék esetében (jelölési referenciaérték 15%-a)
A-vitamin	30 µg	60 µg
C-vitamin	1,875 mg	3,75 mg
D-vitamin	0,75 µg	1,5 µg
Vas	0,45 mg	0,9 mg
Anyatej-kiegészítő tápszerek		
Anyag neve	Jelentős mennyiség italok esetében (jelölési referenciaérték 7,5%-a)	Jelentős mennyiség italok kivételével minden más termék esetében (jelölési referenciaérték 15%-a)
A-vitamin	30 µg	60 µg
C-vitamin	3,375 mg	6,75 mg
D-vitamin	0,525 µg	1,05 µg
Vas	0,6 mg	1,2 mg

116. A 20/2008/EüM. rendelet 2. §-a (1) bekezdésének d) pontja szerint a rendelet alkalmazásában anyatej-kiegészítő tápszer az olyan különleges táplálkozási célú élelmiszer, amely csecsemők táplálására szolgál a megfelelő kiegészítő táplálás bevezetésekor, és amely a fő folyadékkelemltet alkotja ezen csecsemők fokozatosan változatosabbá váló étrendjében.

Az „A” szintű ajánlás értelmezése

117. Tekintettel arra, hogy a jelen ügyben vizsgált egyik magatartás egy szakmai szervezet ajánlása, így szükséges annak ismertetése, hogy az adott egészségvédelmi, egészségügyi szakma (ha nem is az élelmiszerek, hanem alapvetően gyógyszerek, illetve a betegellátás vonatkozásában) milyen sztenderdekert állított fel az egyes termékek vizsgálata, illetve a vizsgálatok alapján nyújtott ajánlások kapcsán.

118. A tudományos bizonyítékok hierarchiába sorolhatóak annak alapján, hogy milyen bizonyító erővel rendelkeznek.⁶⁸ A hierarchia csúcsán a több ún. RCT (Randomizált Kontrollált Trial) alapján készült meta-analízisek és az alján pedig a szakértői vélemények állnak:

⁶⁸ http://medicalonline.hu/gyogyitas/cikk/evidence_based_medicina_a_gyakorlati_betegellatasban
http://medicalonline.hu/cikk/5_2_tudomanyos_bizonyitekok_hierarchiaja

119. A bizonyító erő számszerűsíthető is, ekként megadható az ajánlások ereje is. A bizonyítékok szintjeinek fokozati besorolása az alábbiak szerint történik:⁶⁹

Fokozat	Meghatározás
I++	Az eredmények olyan magas minőségű szisztematikus áttekintő közleményből vagy több randomizált, kontrollált vizsgálatból származnak, melyekben nagyon alacsony a szisztematikus torzítás lehetősége.
I+	Az eredmények olyan jól kivitelezett szisztematikus áttekintő közleményből vagy több randomizált, kontrollált vizsgálatból származnak, melyekben alacsony a szisztematikus torzítás lehetősége.
I–	Az eredmények olyan magas minőségű szisztematikus áttekintő közleményből vagy több randomizált, kontrollált, vizsgálatból származnak, melyekben nagy a szisztematikus hiba lehetősége.
2++	Az eredmények jó minőségű kohorsz- vagy esetkontroll-vizsgálatok szisztematikus áttekintéséből vagy olyan jó minőségű kohorsz- vagy esetkontroll-vizsgálatokból származnak, melyekben nagyon alacsony a szisztematikus hiba és a zavaró hatások esélye, továbbá a bizonyítékok és következtetések közötti ok-okozati kapcsolat valószínűsége nagy.
2+	Az eredmények jól kivitelezett kohorsz- vagy esetkontroll-vizsgálatokból származnak, melyekben alacsony a szisztematikus hiba és zavaró hatások esélye, és a bizonyítékok és következtetések közötti ok-okozati kapcsolat valószínűsége közepes.
2–	Az eredmények olyan kohorsz- és esetkontroll-vizsgálatokból származnak, melyekben nagy a szisztematikus hiba és zavaró hatások esélye, és a bizonyítékok és következtetések közötti kapcsolat nagy valószínűséggel nem okozati jellegű.
3	Az eredmények vizsgálati elrendezés nélküli megfigyelésből származnak (pl. esettanulmányok, esetsorozatok).
4	Az eredmények szakmai véleményen (szakmai kollégium, kutatócsoport, szakértő) alapulnak.

⁶⁹ VJ/112-116/2015. számú irat 1. és 2. számú melléklete, a lista az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium (2004) dokumentuma alapján készült.

120. Mivel a bizonyítékok ereje a fenti besorolás szerint változó, így a belőlük megfogalmazott ajánlások is különböző erősségűek. Az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium a bizonyítékokon alapuló szakmai irányelvek fejlesztéséhez készült dokumentuma szerint az ajánlások megbízhatósága érdekében célszerű azok kialakításakor az alábbi elveket és eljárásokat követni:⁷⁰

- Az ajánlások megfogalmazása során a rendelkezésre álló, kritikusan értékelt külső irányelvekből, vagy primer és szekunder szakirodalomból származó, rangsorolt bizonyítékokat először össze kell foglalni és szintetizálni kell.
- A bizonyítékok és az ajánlások között egyértelmű összefüggésnek kell lenni.
- Az ajánlások kialakításakor azonban nemcsak a bizonyítékok erejét, hanem azok általánosíthatóságát, alkalmazhatóságát, klinikai (pl. várható hatás, mellékhatás, egészségnyeresség, kockázat) és egyéb (pl. költség, szervezeti, betegjogi, etikai, szociális) kihatásait is vizsgálni kell, melyek hozzájárulnak az ajánlások erősségi fokozatának megállapításához. A jó irányelvek explicit módon közlik ajánlásaik erejét, azaz hogy ajánlásaik mennyire megbízható, vagy bizonytalan adatokon alapulnak, és ezáltal világos útmutatást nyújtanak a klinikusok számára, hogy egyéni és egyedi klinikai döntéseiket milyen mértékben alapozhatják az ajánlásokra.
- Ha sem nemzetközi irányelvek, sem tudományos bizonyítékok nem állnak rendelkezésre az adott kérdés megválaszolására szolgáló ajánlás kialakításához, az irányelvfejlesztő csoport szakértői véleményeken alapuló konszenzusát kell biztosítani. Ilyen esetekben is explicit módon közölni kell azonban, hogy az ajánlás egyéni véleményeken vagy konszenzuson alapul.
- Fentieket követően célszerű összeállítani az irányelv első, konzultációra és külső véleményezésre előkészített változatát.

121. A bizonyítékokon alapuló ajánlások szintjei az alábbiak szerint csoportosíthatóak:⁷¹

Az ajánlás szintje	Bizonyítékok
„A” szintű	Az ajánlások legalább egy 1++ fokozatú bizonyítéknak számító rendszerezett irodalmi áttekintésen alapulnak, és az egészségügyi ellátás adott helyzetére jól adaptálhatók; vagy legalább 1+ szintű bizonyítéknak számító, jól adaptálható, és egyértelműen hasonló hatást mutató vizsgálatokon alapulnak.
„B” szintű	Az ajánlások legalább 2++ szintű bizonyítéknak számító, az egészségügyi ellátás adott helyzetére jól adaptálható és egyértelműen hasonló hatást mutató vizsgálatokon alapulnak; vagy 1++ és 1+ szintű, de az egészségügyi ellátás adott helyzetére csak fenntartásokkal alkalmazható bizonyítékokon alapulnak.
„C” szintű	Az ajánlások legalább 2+ szintű bizonyítéknak számító, az egészségügyi ellátás adott helyzetére jól adaptálható és egyértelműen hasonló hatást mutató vizsgálatokon alapulnak; vagy 2++ szintű, de az egészségügyi ellátás adott helyzetére csak fenntartásokkal alkalmazható bizonyítékokon alapulnak.
„D” szintű	Az ajánlások 3-4 szintű bizonyítékon; vagy 2+ szintű, de az egészségügyi ellátás adott helyzetére csak fenntartásokkal alkalmazható bizonyítékokon alapulnak.

⁷⁰ VJ/112-116/2015. számú irat 2. számú melléklete,

http://www.agreetrust.org/wp-content/uploads/2013/06/AGREE_Instrument_Hungarian.pdf

⁷¹ VJ/112-116/2015. számú irat 1. és 2. számú melléklete

Magyar Gyermekorvosok Társasága Evidencia Bizottságának véleménye

122. A Magyar Gyermekorvosok Társasága (a továbbiakban: MGYT) Evidencia Bizottsága egy nyilvánosan is elérhető dokumentum szerint áttekintette a NUMIL hozzá beérkezett 2014. februári beadványát,⁷² amelynek alapján a következő véleményt alakította ki.⁷³

„1/ „A szintű” evidenciával igazolt, hogy a Milumil tápszerekben alkalmazott egyedi rövid láncú galaktooligoszacharid és hosszú láncú fruktooligoszacharid (scGOS/lcFOS) 9:1 arányú prebiotikus rostkeverék 8 g/l adagban szignifikánsan növeli a csecsemők bélflórájának bifidus tartalmát, mely változásnak a csecsemők egészségi állapotára való pozitív hatására nincs kellő súlyú tudományos adat.

2/ „A szintű” evidenciával igazolt, hogy a scGOS/lcFOS rostkeverék hatására csökken a széklet pH-ja, valamint megnő a székletürítések gyakorisága és lágyabbá válik a csecsemők széklete, azonban a fenti változásoknak a csecsemők egészségi állapotára való pozitív hatására nincs kellő súlyú tudományos adat.

3/ Vannak biztató vizsgálatok arra vonatkozóan, hogy a Milumil tápszerekben alkalmazott egyedi rövid láncú galaktooligoszacharid és hosszú láncú fruktooligoszacharid (scGOS/lcFOS) 9:1 arányú prebiotikus rostkeverék 8 g/l adagban alkalmazva csökkenti 2 éves korra az atópiás dermatitisz előfordulási gyakoriságát. Nem ismeretes azonban olyan áttekintő közlemény, amely az atópiás dermatitisz megelőzése céljából rutin használatra javasolná.”

Az Önszabályozó Reklám Testület útmutatója

123. A NUMIL megküldte a Gazdasági Versenyhivatal részére az Önszabályozó Reklám Testület (a továbbiakban: ÖRT) élelmiszerreklámokkal kapcsolatos útmutatóját, amelynek a 11. oldalán szereplő, a 3. fejezethez tartozó 6. pontja, valamint a 13. oldalán található 4.9.3. pontja foglalkozik az egészségre vonatkozó állításokkal. A hivatkozott pontok kimondják az orvosi, táplálkozástudományi és dietetikus szakemberek nemzeti egyesületei és az egészségügyi jótékonyági intézmények által kiadott ajánlásokkal kapcsolatban, hogy „Tekintettel arra tehát, hogy az EU nem tiltja, és nemzeti szabályozás sincs erre vonatkozóan, ezen szakmai szervezetek ajánlása lehetséges. Egyéb szakmai szervezet ajánlása azonban tilos.”⁷⁴

124. A fentieket az ÖRT útmutatója dr. Tóth Tihamér egyetemi docens szakmai álláspontjaként hivatkozza.

125. A NUMIL hivatkozik továbbá az ÖRT útmutatójának mellékeletében foglaltakra, melyben dr. Tóth Tihamér a Vj/54/2014. versenyfelügyeleti eljárásban hozott határozatában abban a kérdésben foglalt állást, hogy a 1924/2006/EK rendelet 11. és 12. cikkei együtt olvasandóak, illetve, hogy a 12. cikk kiveszi a 11. cikkben meghatározott személyek ajánlásait az egészségügyi szakemberek és szervezetek ajánlásainak általános tilalma alól.⁷⁵

⁷² http://www.gyermekorvostarsasag.hu/upload/gyermekorvostarsasag/document/Milumil_Prebiotic_evidenciak_2015.pdf?web_id=

⁷³ VJ/112-116/2015. számú irat 3. számú melléklete, <http://www.gyermekorvostarsasag.hu/hirek.aspx?nid=42355>

⁷⁴ VJ/112-106/2015. számú beadvány 1. pontja

⁷⁵ VJ/112-106/2015. számú beadvány 2 -3 pontjai

VI.

Az eljárás alá vontak álláspontja

A NUMIL álláspontja

A NUMIL álláspontja a vizsgálati szakban

126. A NUMIL következőkben ismertetett álláspontja a különböző eljárási cselekmények (kiterjesztések, vizsgálati jelentés, előzetes álláspont észrevételezése) sorrendjét követi.
127. A NUMIL Vj/112-5/2015. számú beadványában előterjesztett jogi álláspontja szerint az ügyindító végzés egészségre vonatkozó állításokkal, illetve megtevésztéssel kapcsolatos indokolása téves, a kommunikációs anyagokban megjelenő üzenet ugyanis nem téveszti meg a fogyasztót. A társaság nagyfokú szakismerettel, a jóhiszeműség és tisztesség alapelveinek megfelelő gondossággal, azaz a jogszabályi előírásokkal összhangban tájékoztatja a fogyasztót. A társaság kommunikációja az ésszerűen tájékozott átlagfogyasztó magatartásának torzítására nem alkalmas. Az állított hatásokkal a Pronutra⁺ formulát tartalmazó **gyerekitalok** ténylegesen rendelkeznek. A Pronutra⁺ formula egy vasat és A-, C- és D-vitaminokat tartalmazó speciális keverék fantázianeve. [A MILUMIL Junior 3 (36 hó +) gyerekital a nyilatkozattétel időpontjában a többi Gyerekital csomagolásától eltérő csomagolásban volt forgalomban. Az eltérő csomagolású Gyerekitalok csomagolása az egységes megjelenés érdekében a MILUMIL Junior 3 (36 hó+) gyerekital csomagolásával egyezően meg fog változni a már legyártott csomagolóanyag kifutását követően, azaz hozzávetőlegesen 8-10 héten belül.]
128. A Pronutra a társaság cégcsoportjának bejegyzett védjegye. Az Office for Harmonization in the Internal Market az N. V. Nutricia 2011. december 22-én benyújtott kérelmére a „Pronutra” védjegyet 010521771. lajtszomszám alatt bejegyezte. A Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala nyilvántartása szerint a „Pronutra” 1110152. lajtszomszám alatt regisztrált nemzetközi védjegy is, melynek jogosultja az N. V. Nutricia, a társaság cégcsoportjának tagja.
129. Az 1924/2006/EU rendelet 1. cikkének (3) bekezdése értelmében *„az élelmiszer címkéjén, megjelenítésén vagy reklámjában megjelenő - tápanyag-összetételre vagy egészségre vonatkozó állításként értelmezhető - védjegy, márkanév vagy fantázianév anélkül alkalmazható, hogy azt az e rendeletben meghatározott engedélyezési eljárásoknak alávetnék, feltéve, hogy az élelmiszer címkéjén, megjelenítésén vagy reklámjában a tápanyag-összetételre vagy egészségre vonatkozó, e rendelet előírásainak megfelelő kapcsolódó állítást is feltüntetnek.”* Az 1924/2006/EU rendelet 1. cikkének (3) bekezdése értelmében tehát a „Pronutra⁺” védjegy / fantázianév, amennyiben annak használata egészségre vonatkozó állítás látszatát keltené, azaz akként lenne értelmezhető, még külön engedélyeztetés nélkül is jogszerűen alkalmazható, mivel mellette az egészségre vonatkozó, a 1924/2006/EU rendelet előírásainak megfelelő kapcsolódó állítást is feltüntették: *„Támogatja az immunrendszert*”* „*A-, C- és D-vitamin tartalma hozzájárul az immunrendszer egészséges működéséhez”, *„Vasat tartalmaz. A vas hozzájárul az agy fejlődéséhez. A-, C- és D-vitaminokkal, melyek hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez.”*
130. A European Food Law Association (a továbbiakban : EFLA), azaz az Európai Élelmiszerjogi Szövetség olyan a jog és az élelmiszertudomány területén tevékenykedő szakemberek és jogi személyek szövetsége, melynek célja, hogy hozzájáruljon az élelmiszeriparág fejlesztéséhez és annak jobb megismeréséhez. Az EFLA ezen tevékenysége során adta ki többek között 2010 novemberében az *„EFLA/AEDA Interpretation Notes on Régulation EC no 1924/2006 on nutrition and health claims made on foods”* című magyarázatot.
131. Az EFLA által az 1924/2006/EU rendelethez készített magyarázat szerint kapcsolódó állításként olyan állítás értendő, amely egyértelműen kifejezi azt az egészségre gyakorolt

jellegzetes hatást, amelyre a védjegy utal. A „Pronutra⁺” védjegy fantázianévként olyan válogatott összetevők egyedi keverékét jelöli, amely meghatározott összetételben tartalmaz többek között vasat, A-, C- és D-vitamint, amely összetevőknek jellegzetes kedvező hatása van az egészségre, tehát az ezekre vonatkozó állítások fejezik ki az egészségre gyakorolt hatást.

132. A kommunikációban alkalmazott egészségre vonatkozó állítások kapcsán az eljárás alá vont előadta, hogy az 1924/2006/EU rendelet 10. cikke (1) bekezdésének értelmében megengedett az egészségre vonatkozó állítások alkalmazása, ha azok szerepelnek az 1924/2006/EU rendelet 13. vagy 14. cikke szerinti engedélyezett állítások listáján, és alkalmazásuk megfelel az 1924/2006/EU rendeletben megfogalmazott általános és különös feltételeknek.

133. Az alkalmazott kapcsolódó egészségre vonatkozó állításokat a Bizottság 2012. május 16-i, az 1924/2006/EU rendelet 13. és 14. cikke (1) bekezdés b) pontja szerinti engedélyezett állítások jegyzékének megállapításáról szóló 432/2012/EU rendelete, valamint a Bizottság 957/2010/EU rendelete tartalmazza:

- A-vitamin állítás: „Az A-vitamin hozzájárul az immunrendszer normál működéséhez.” (EFSA bejegyzés számai: 14, 200, 1462);
- C-vitamin állítás: „A C-vitamin hozzájárul az immunrendszer normál működéséhez.” (EFSA bejegyzés számai: 134,4321);
- D-vitamin állítás: „A D-vitamin hozzájárul az immunrendszer normál működéséhez.” (EFSA bejegyzés számai: 154, 159);
- Vas állítás: „A vas elősegíti a gyermekek kognitív képességének fejlődését.” (EFSA hivatkozási száma: Q-2008-325).

134. Az eljárás alá vont kiemelte, hogy a 432/2012/EU rendelet bevezetőjének (9) bekezdése, valamint a 957/2010/EU rendelet bevezetőjének (11) bekezdése kimondja, hogy „amennyiben tehát az állítások megfogalmazása a fogyasztó számára ugyanazzal a jelentéssel bír, mint egy (...) engedélyezett állítás, (...) azokra az (...) engedélyezett állításokkal azonos felhasználási feltételek vonatkoznak.” Az egészségre vonatkozó állítás tehát jogszerűen alkalmazható akkor is, ha nem szó szerint egyezik az engedélyezett állítások listáján szereplő állítással, de a fogyasztó számára ugyanazzal a jelentéssel bír. A NUMIL szerint a társaság kommunikációinak állításai teljes mértékben megfelelnek az engedélyezett állításoknak, tehát jogszerűen alkalmazhatók.

135. Az eljárás alá vont kiemelte továbbá, hogy mind a négy állítás alkalmazásának feltétele, hogy azok csak olyan élelmiszer esetében alkalmazhatóak, amely a 1924/2006/EU rendelet mellékletében felsorolt „[VITAMIN(OK) NEVE]- ÉS/VAGY [ÁSVÁNYI ANYAG (OK) NEVE-FORRÁS]” állítás szerint legalább A-, C- és D-vitaminforrás, vagy vasforrás. A feltételeknek a Gyerekitalok teljes mértékben megfelelnek a következők szerint:

	Előírt min. mennyiség / 100 g élelmiszer	Gyerekitalok által tartalmazott mennyiség / 100 ml			
		Milumil Junior 1 (12 hó+) gyerekital	Milumil Junior 1 (12 hó+) új vaníliás	Milumil Junior 2 (24 hó+) gyerekital	Milumil Junior 3 (36 hó+) gyerekital
A-vitamin	60 µg	70 µg	68 µg	65 µg	62 µg
C-vitamin	6 mg	15 mg	15 mg	14,4mg	18 mg
D-vitamin	0,375 µg	3,2 µg	3,1 µg	2,9 µg	2,9 µg
Vas	1,05 mg	1,2 mg	1,2 mg	1,1 mg	1,2 mg

136. A 1924/2006/EU rendelet 10. cikk (2) bekezdésében meghatározottaknak eleget téve a gyerekitalok csomagolásán szerepel a változatos és kiegyensúlyozott étrend és az egészséges

életmód jelentőségére vonatkozó kijelentés, az állításban megfogalmazott kedvező hatás eléréséhez szükséges ételmisszer-mennyiség és fogyasztási minta, valamint a szükséges figyelmeztetések.

137. Az eljárás alá vont kiemelte továbbá, hogy a kereskedelmi gyakorlat megítélése során egyértelmű, hogy az olyan fogyasztói magatartást kell alapul venni, aki ésszerűen tájékozottan, az adott helyzetben általában elvárható figyelemmel és körültekintéssel jár el. A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa elvi jelentőségű döntései összefoglalójának (2014. december 31-ig meghozott döntések) 1.4.7. pontja értelmében az egészségre és az emberi szervezetre ható termékek esetén jellemzően csak a potenciális fogyasztók egy része (pl. valamilyen betegségben szenvedők, akik gyógyulni vágnak) sérülékeny. A vizsgált kereskedelmi gyakorlat egészséges gyermekek döntéshozó szülei, gondviselői felé irányult, akik nem sérülékeny fogyasztók, hiszen gyermekeik nem betegek (Vj/52/2012.; Vj/068/2013.).
138. Az eljárás alá vont szerint a gyerekitalok közvetett fogyasztói, a kisgyermek szülei, gondviselői az átlagfogyasztónál racionálisabban, általában fokozott gondossággal járnak el. A rendelkezésükre álló összes információ birtokában, sokszor szakemberrel, gyermekorvossal és védőnővel is konzultálva, alapos mérlegelés után döntenek a gyermekük számára legkedvezőbb termék mellett. A szakemberekkel való konzultáció esetleges szükségességére a MILUMIL Junior 1 (12 hó +) és a MILUMIL Junior 1 (12 hó +) új vaníliás gyerekital, valamint a Tejpépek dobozán külön is felhívja a társaság a figyelmet.
139. Az eljárás alá vont szerint az állítások megfelelnek a valóságnak, mivel a gyerekitalok tartalmazzák a kedvező hatással bíró összetevőket. Az állítások megjelenítése nem megtévesztő, mert abból egyértelműen kiderül, hogy nem a „Pronutra⁺” formula önmagában, hanem az abban szereplő összetevők (A-, C-, D-vitaminok, vas) idézik elő a hatást. A „Pronutra⁺” formula és a „Támogatja az Immunrendszert^{*}” „*A-, C- és D-vitamin tartalma hozzájárul az immunrendszer egészséges működéséhez” egészségre vonatkozó állítás egymástól elkülönül, nem kelti azt a látszatot, hogy a „Pronutra⁺” formula önmagában és nem annak összetevői idézik elő a hatást. A * jel alkalmazása miatt is egyértelmű, hogy nem a „Pronutra⁺” formulának tulajdonítható az állításban szereplő egészségre gyakorolt hatás, hanem az egészségre vonatkozó állításhoz a * jellel félreérthetetlenül összekapcsolt szöveg szerinti, a „Pronutra⁺” formula részét képező összetevőknek, az A-, C- és D-vitaminoknak.
140. Az eljárás alá vont kiemelte, hogy a Gazdasági Versenyhivatal elvi jelentőségű döntései között több olyan megállapítást is tett, amelyek a jelen eljárásra is vonatkoztathatóak:
- jelentősége van annak, hogy a fogyasztói döntési folyamat azonos szakaszában szükségszerűen (saját döntésétől függetlenül) megismerje a fogyasztó az összes releváns információt. A jelen eljárással érintett termékek esetében ez így történik, hiszen minden idevágó állítás azonos látómezőben van, a fogyasztó azonos döntési szakaszban, szükségszerűen megismer minden információt. Különös tekintettel arra, hogy fokozottan racionális fogyasztókról van szó, kétséget kizáróan a valós információk tudatosulnak benne. (Elvi döntések 1.6.8. pont),
  - a fogyasztó a kommunikációs anyagok egy részének esetében (csomagolás, weboldal) jelentéktelen ráfordítással ugyanazon döntési szakaszban a fentiekben túlmenően is hozzájuthat saját döntése szerint további információ(k)hoz, mellyel szintén csökken annak kockázata, hogy egy fogyasztót a tájékoztatás megtévesszen. (Elvi döntések 1.6.8. pont),
  - az integrált kommunikációs kampány során a fogyasztói döntési folyamat azonos szakaszában megvalósuló párhuzamos tájékoztatások ráadásul azt is eredményezik, hogy

a fogyasztó a különböző kereskedelmi kommunikációkból szerzett információkat elemzi, összeveti, és a benne esetlegesen kialakuló téves információkat maga korrigálja. Különösen igaz ez abban az esetben, amikor a fogyasztó kifejezetten hangsúlyt helyez a gyermekének megfelelő gyerektal kiválasztására. (Elvi döntések 1.6.9. pont)

141. Az eljárás alá vont megjegyezte továbbá, hogy a cégcsoport sok más EU tagállamban folytat azonos kereskedelmi kommunikációt hasonló reklámmal és megjelenéssel, és egyik tagállam hatósága sem kifogásolta azt, és nem indult eljárás a cégekkel szemben. A gyerektalok piacán más vállalkozás is ugyanezt a kommunikációs gyakorlatot folytatja. A társaság sem a gyerektalokat, sem pedig a „Pronutra⁺” formulát nem ruházta fel olyan hatással, amellyel az nem rendelkezik, így nem folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot. A társaság által alkalmazott állítások valóságosak és nem megtévesztőek. Alkalmazásuk megfelel a vonatkozó jogszabályok előírásainak. A racionális fogyasztóban nem kelthetnek megtévesztő látszatot.
142. Az eljárás alá vont a **HGYE ajánlása** kapcsán előadta, hogy azt jogszerűen alkalmazta (az összes érintett Milumil termék vonatkozásában), kereskedelmi gyakorlata e tekintetben is tisztességes. Az 1924/2006/EU rendelet 11. cikke kimondja, hogy az orvosi szakemberek nemzeti egyesületei által kiadott ajánlásokkal kapcsolatos külön közösségi szabályok hiányában a vonatkozó nemzeti jogszabályok alkalmazhatóak. Jelenleg az 1924/2006/EU rendelet 11. cikkében foglaltak szerinti nemzeti jogszabály nincs hatályban. Abból következően, hogy sem európai uniós, sem magyar jogszabály nem tiltja az orvosi szakemberek nemzeti egyesületei által kiadott ajánlásokat, az ilyen ajánlások megengedettek. Ezt a következtetést vonja le az EFLA által az 1924/2006/EU rendelethez készített magyarázat is, amely szerint *„In the case where specific rules on this matter would not exist at the national level and that, therefore, no prohibition exists at national level, it is understood that such recommendations and/or endorsement would be permitted.”*
143. Az 1924/2006/EU rendelet 12. cikkének c) pontja alapján nem megengedett ugyanakkor olyan egészségre vonatkozó állítások alkalmazása, amelyek egyes orvosok, vagy egyes egészségügyi szakemberek, valamint egyéb, a 11. cikkben nem említett szervezetek ajánlásaira hivatkoznak. A felsorolás tehát csak egyes orvosokat, szakembereket, és olyan szervezeteket foglal magában, amelyeket a 11. cikk nem említ. Erre hívja fel a figyelmet az EFLA által az 1924/2006/EU rendelethez készített magyarázat is, amikor kiemeli, hogy csak az egyes orvosok ajánlásaira történő hivatkozás tilos: *„any health claims, in commercial Communications, referring to recommendations by "individual doctors(...)"*.
144. Ugyanezt erősíti meg az Európai Bizottság 2006. május 16-i *„Questions and Answers on Health and Nutrition Claims”* című sajtóközleménye, amikor a sajtóközlemény kiadásának időpontjában még csak tervezetként létező szabályozás vonatkozásában arra a kérdésre, hogy *„Lesznek-e olyan tápanyag-összetételre vagy egészségre vonatkozó állítások, amelyek abszolút tilalom alá esnek?”* az Európai Bizottság válasza az, hogy többek között *„az egyes orvosok ajánlásaira hivatkozó állítások lesznek tilosak”*.
145. Az eljárás alá vont utalt arra is, hogy Dr. H.M., az Országos Élelmezés- és Táplálkozástudományi Intézet munkatársa a <http://www.italipar.hu/node/53> weboldalon közzétett *„Áttekintés a tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításokról”* című cikkében a következőket fejteti ki: *„Tilos olyan, egészségre vonatkozó állítások alkalmazása, amelyek: ... egyes orvosok vagy egyéb egészségügyi szakemberek vagy nem nemzeti szinten elfogadott orvosi, táplálkozástudományi és dietetikus szakemberek egyesületeire hivatkoznak.”*
146. Az eljárás alá vont szerint az 1924/2006/EU rendelet 11. és 12. cikke c) pontjának értelmezéséből, valamint az azokhoz szakemberek által fűzött magyarázatokból következően az orvosok nemzeti egyesületei ajánlhatnak termékeket (11. cikk), és ezen felül még olyan egészségre

vonatkozó ajánlások is alkalmazhatók, amelyek az orvosok nemzeti egyesületeire hivatkoznak [12. cikk c) pont]. Az 1924/2006/EU rendelet tehát kifejezetten lehetővé teszi a nemzeti orvosi szervezetek számára ajánlások megfogalmazását még egészségre vonatkozó állítások vonatkozásában is. Mivel közvetlenül maga az 1924/2006/EU rendelet is megfogalmazza a fogyasztók magas szintű védelme iránti kötelezettséget, nyilván nem sérti a 11. cikk szerinti ajánlás ezt a védelmet, hiszen maga az 1924/2006/EU rendelet engedi azt meg.

147. Azon aggály, amely szerint egy orvos vagy szervezet termékajánlása magában hordozza annak a veszélyét, hogy az adott ajánlás egyben az érintett termékkel kapcsolatos egészségre vonatkozó hatáshoz, állításhoz kapcsolódik, orvosok nemzeti szervezeti esetében nem áll fenn, hiszen az 1924/2006/EU rendelet kifejezetten megengedi ilyen szervezet számára még az egészségre vonatkozó állítás vonatkozásában tett ajánlást is.
148. A HGYE egy olyan nemzeti egyesület, amely 1995-ben alakult az országban dolgozó mintegy 1600 házi gyermekorvos szakmai és érdekvédelmi szervezeteként. A HGYE működési területe Magyarország [Alapszabály 2. § (1)]. Tagjai száma napjainkban meghaladja az 1300 főt, ami azt jelenti, hogy az országban tevékenykedő házi gyermekorvosok túlnyomó többsége a tagja. A HGYE véleményére rendszeresen igényt tart az egészségügyi kormányzat és képviselteti magát az alapellátás, valamint a gyermekgyógyászat irányító testületeiben. Rendes tagja lehet minden magyar állampolgárságú csecsemő- és gyermekgyógyász szakvizsgával rendelkező természetes személy.
149. A NUMIL szerint tehát a HGYE ajánlásaira hivatkozó egészségre vonatkozó állítások és termékajánlások is megengedettek az előzőekben bemutatottak alapján. A fentiek ellenére a társaság a HGYE ajánlását egészségre vonatkozó állítás hivatkozási alapjaként, annak ellenére, hogy még ezt is jogszerűen tehetné volna, nem alkalmazta. A HGYE mindig csak magát az adott Milumil terméket ajánlotta.
150. Az eljárás alá vont a **tejpépek**kel kapcsolatos kereskedelmi gyakorlat kapcsán is kiemelte, hogy a kommunikációs anyagokban megjelenő üzenet nem téveszti meg a fogyasztót. A társaság kommunikációja az ésszerűen tájékozott átlagfogyasztó magatartásának torzítására nem alkalmas.
151. A „Pronutravi” is a társaság cégcsoportjának bejegyzett védjegye. Ebben a körben is hivatkozott a 1924/2006/EU rendelet 1. cikkének (3) bekezdésére az EFLA által az 1924/2006/EU rendelethez készített, fentebb már hivatkozott magyarázatra, miszerint kapcsolódó állításként olyan állítás értendő, amely egyértelműen kifejezi azt az egészségre gyakorolt jellegzetes hatást, amelyre a védjegy utal. A „Pronutravi⁺” védjegy / fantázianév olyan válogatott összetevők egyedi keverékét jelöli, amely meghatározott összetételben tartalmaz többek között vasat, A-, C- és D-vitamint és klinikailag tesztelt prebiotikus rostkeveréket, azaz ezeknek az összetevőknek van jellegzetes kedvező hatása az egészségre, tehát az ezekre vonatkozó állítások fejezik ki az egészségre gyakorolt hatást.
152. Az eljárás alá vont kiemelte, hogy a kereskedelmi gyakorlatbeli megjelenítés egyértelműen, azonos látómezőben jeleníti meg a fent írtakat, továbbá a tejpépek vonatkozásában is ismertette az összetétel relevanciáját (vitamin-, illetve ásványi anyag forrás mibenlétét):

	Előírt min. mennyiség / 100 g élelmiszer	Tejpépek által tartalmazott mennyiség / 100 g elkészített tejpép			
		Milumil 5 gyümölcsös Tejpép – ízek bevezetése	Milumil Első kanál tejberizspép	Milumil 3 gyümölcs + 3 gabona tejpép	Milumil Banános Tejpép – ízek bevezetése
A-vitamin	60 µg	85 µg	89 µg	118 µg	177 µg
C-vitamin	3,75 mg	8 mg	10,6 mg	18,5mg	16,2 mg
D-vitamin	1,5 µg	1,6 µg	2,1 µg	2,4 µg	2,8 µg

Vas	0,9 mg	1 mg	0,72 mg	1,4 mg	1,3 mg
-----	--------	------	---------	--------	--------

153. Az eljárás alá vont előadta, hogy az 1924/2006/EU rendelet 7. cikke értelmében kötelező tápértékjelölést a tejpépek csomagolása tartalmazza.

154. Az 1924/2006/EU rendelet 28. cikk (6) bekezdése⁷⁶ értelmében az egészségre vonatkozó állítások alkalmazhatók, ha az 1924/2006/EU rendelet szerinti engedélyezés iránti kérelmet 2008. január 19. előtt benyújtották. Az European Dietetic Food Industry Association (IDACE) a fenti határidőben benyújtotta a „0061_FR - Art. 14 Claim, Reg.(EC) No 1924/2006 Dietary fibre, and prebiotic” megjelölésű ún. prebiotikum dosszióját, mellyel a dosszióban szereplő egészségre vonatkozó állítások engedélyezését kérelmezte. A kérelem elbírálása tárgyában döntés még nem született, így a prebiotikum dosszióban szereplő egészségre vonatkozó állítások használata megengedett. Az egészségre vonatkozó állítás használatának feltételeit és a javasolt megfogalmazásokat a dosszió tartalmazza. A prebiotikum dosszióban szereplő oligoszacharidok (prebiotikum) teljes mértékben megfeleltethetők a társaság által forgalmazott és jelen versenyfelügyeleti eljárással érintett termékekben megtalálható oligoszacharidokat (prebiotikum), tehát az állítások alkalmazása megengedett.

155. Az eljárás alá vont előadta továbbá, hogy a tejpépek csomagolásán is szerepel a változatos és kiegyensúlyozott étrend és az egészséges életmód jelentőségére vonatkozó kijelentés, az állításban megfogalmazott kedvező hatás eléréséhez szükséges ételmiszer-mennyiség és fogyasztási minta, valamint a szükséges figyelmeztetések, így különösen, hogy:

- a termék az egészséges, vegyes étrend részeként ajánlott;
- a termék a hozzátápláláshoz, a szilárd ételeknek a babák étrendjébe történő bevezetéséhez nyújt segítséget;
- a HGYE is a vegyes étrend részeként ajánlja a terméket;
- a fogyasztási minta a termékek csomagolásán megtalálható;
- összhangban az 1169/2011/EU rendelet 21. cikk (1) bekezdése b) pontjával az összetevők felsorolása vastagon szedve tartalmazza az allergéneket;
- további figyelmeztetések olvashatók a csomagolás oldalán a fogyasztás módjára vonatkozóan.

156. A tejpépek közvetett fogyasztói, a kisgyermek szülei, gondviselői az átlagfogyasztónál racionálisabbak.

157. Az eljárás alá vont a tejpépek kapcsán is kiemelte, hogy az alkalmazott állítások megfelelnek a valóságnak, mivel a tejpépek tartalmazzák a kedvező hatással bíró összetevőket. Az állítások megjelenítése nem megtévesztő, mert abból egyértelműen kiderül, hogy nem a „Pronutravi⁺” formula maga, hanem az összetevők idézik elő a hatást. Továbbá a fogyasztói döntési folyamat azonos szakaszában szükségszerűen (saját döntésétől függetlenül) megismeri a fogyasztó az összes releváns információt, hiszen minden idevágó állítás azonos látómezőben van. A fogyasztó a kommunikációs anyagok egy részének esetében (csomagolás, weboldal) jelentéktelen

⁷⁶ (6) A 13. cikk (1) bekezdésének a) pontjától és a 14. cikktől eltérő, egészségre vonatkozó állításokra, amelyeket a nemzeti rendelkezéseknek megfelelően e rendelet hatálybalépésének időpontja előtt alkalmaztak, a következők vonatkoznak:

b) azon egészségre vonatkozó állítások, amelyeket a tagállamok nem értékelték és nem engedélyeztek, tovább alkalmazhatók, feltéve, hogy e rendelet szerint kérelmet nyújtanak be 2008. január 19. előtt; az ezen eljárás során nem engedélyezett egészségre vonatkozó állítások tovább alkalmazhatók a 17. cikk (3) bekezdése szerinti határozat meghozatalát követő hat hónapig.

ráfördítással ugyanazon döntési szakaszban ezen túlmenően is hozzájuthat saját döntése szerint további információhoz, mellyel szintén csökken annak kockázata, hogy egy fogyasztót a tájékoztatás megtévesszen.

158. A NUMIL a VJ/112-12/2015. számú kiterjesztő végzéssel kapcsolatban a VJ/112-20/2015. számú iratban fejtette ki jogi álláspontját. Előadta, hogy a „Pronutra+” és a „Pronutravi+” védjegy/fantázianév olyan válogatott összetevők egyedi keverékét jelöli, amely meghatározott összetételben tartalmaz többek között vasat, A-, C- és D-vitamint és prebiotikus rostkeveréket. Ilyen összetételű keverék más hasonló termékben nincsen. A „Pronutra+” és a „Pronutravi+” formulának mint válogatott összetevők egyedi keverékének a jellegzetessége nemcsak magának a keveréknek az egyedisége, hanem a benne található speciális, scGOS/IcFOS 9:1 arányú oligoszacharid keverék önmagában is, hiszen ez egyetlen más hasonló termékben sem található meg.
159. Az eljárás alá vont előadta, hogy a Nutricia Anyatej-kutató Központ több mint 20 évvel ezelőtt kezdte meg a Humán Milk Oligosaccharid (a továbbiakban: HMO) vegyületek vizsgálatát az anyatej kutatása keretében. A rövid és hosszú szénláncú, HMO-vegyületeket először a Nutricia anyatej összetételét vizsgáló kutatócsoportja mutatta ki 1994-ben. Az anyatejben található oligoszacharidok egy része prebiotikumnak tekinthető. Klinikai vizsgálatok igazolják, hogy az oligoszacharidok csecsemőknél megnövelték a széklet gyakoriságot, és a széklet állagát hígabbá tették. Mivel a szervezetben nem metabolizálódnak, érintetlenül jutnak el a vastagbélbe. Az oligoszacharidok a jótékony probiotikumok kizárólagos táplálékait jelentik.
160. Az scGOS/IcFOS (rövid szénláncú galakto-oligoszacharid/hosszú szénláncú frukto-oligoszacharid) keveréket a MALDI TOF IMS módszerrel kapcsolatos analitikai tudás segítségével fejlesztettek ki. Ezen összetevők specifikus szerkezete, és funkciója hasonló az anyatejben levő HMO-vegyületekéhez.
161. Az scGOS/IcFOS 9:1 arányú oligoszacharid keverék bélfőrára gyakorolt pozitív hatásáról, a széklet állagának előnyös megváltozásáról, és a fertőzések előfordulási gyakoriságának csökkenéséről szóló tudományos eredmények tükrében, a szakhatóságnak a tudományos igazoltság tekintetében adott megerősítő válasza alapján az scGOS/IcFOS 9:1 arányú oligoszacharid keverék előnyös hatásait a Gazdasági Versenyhivatal már 2004-ben is elfogadta (lásd a Vj-106/2004/30. számú határozatot). Az 1994-ben kifejlesztett scGOS/IcFOS (9:1) összetevő 1998. óta szabadalommal védett az egyedi alkotórészeket és az egyedi arányt tekintve. A szabadalommal védett, 90% galakto-oligoszacharid (GOS) és 10% nagyobb molekulásúlyú frukto-oligoszacharid (FOS) kombinációja 0,8g/100 ml mennyiségben van jelen a Milumil termékekben.
162. A szabadalom eredményeképpen kizárólag a Milumil termékek tartalmazzák a scGOS/IcFOS (9:1) arányú oligoszacharid keveréket a „Pronutra+” és a „Pronutravi+” formula keretében. A „Pronutra+” és a „Pronutravi+” formula egyedisége továbbá, hogy abban az scGOS/IcFOS (9:1) arányú oligoszacharid keveréken túli további összetevők is általánosságban nagyobb mennyiségben vannak jelen hasonló termékekhez képest. Különösen igaz ez a C- és D-vitamin tartalom tekintetében.
163. Kiemelendő továbbá, hogy a termékek D-vitamin tartalma olyan magas, hogy az elkészített termékből naponta elfogyasztásra ajánlott mennyiség fedezi a gyermek teljes napi D-vitamin szükségletét. Az eljárás alá vont szerint ilyen tulajdonsággal egyetlen más hasonló termék sem rendelkezik.
164. Az eljárás alá vont összefoglalóan megjegyezte, hogy ekként a termékeken feltüntetett tulajdonsággal egyetlen más hasonló termék sem rendelkezik, ezért a „Pronutra+” és a

„Pronutravi” formula mint válogatott összetevők egyedi keveréke ténylegesen megkülönbözteti a termékeket más hasonló termékektől. Az alkalmazott állítások ezért nem minősülnek a fogyasztók megtévesztésének, illetve az eljárás alá vont nem sértette meg az Éltv 10. § (2) bekezdés c) pontját, az 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (1) bekezdés c) pontját, illetve az Fttv. 6. § (1) bekezdés b) pontját sem.

165. A NUMIL a VJ/112-25/2015. számú, a versenyfelügyeleti eljárást új magatartásra kiterjesztő végzésében foglaltakkal kapcsolatos álláspontját a VJ/112-29/2015. számú beadvány tartalmazza. Az eljárás alá vont kiemelte, hogy a **tápszerek** kommunikációja során is a jogszabályi előírásokkal összhangban tájékoztatja a fogyasztót: az állítások engedélyezettek, a tápszerek összetételük vonatkozásában az előírt mennyiségi feltételeknek hiánytalanul eleget tesznek.
166. Az eljárás alá vont a csatolt csomagolásokra utalva hivatkozott arra, hogy az 1924/2006/EU rendeletben, a fogyasztók ételkészítéssel kapcsolatos tájékoztatásáról szóló 1169/2011/EU rendeletben, a különleges táplálkozási célú ételkészítéssel kapcsolatos 36/2004. (IV. 26.) ESzCsM rendeletben, és az anyatej-helyettesítő és anyatej-kiegészítő tápszerről szóló 20/2008. (V. 14.) EüM rendeletben meghatározottaknak eleget téve a tápszerek csomagolásán szerepelnek az előírt tájékoztatások, így különösen a tápértékjelölés, a változatos és kiegyensúlyozott étrend és az egészséges életmód jelentőségére vonatkozó kijelentés, az állításban megfogalmazott kedvező hatás eléréséhez szükséges ételkészítés-mennyiség és fogyasztási minta, a szükséges figyelmeztetések.
167. Az eljárás alá vont a tápszerek kapcsán is előadta, hogy a „Pronutra+” formulának mint válogatott összetevők egyedi keverékének a jellegzetessége nemcsak magának a keveréknek az egyedisége, hanem a benne található speciális scGOS/IcFOS 9:1 arányú oligoszacharid keverék önmagában is egyedi, hiszen ez egyetlen más hasonló termékben sem található meg. Kizárólag a Milumil termékek tartalmazzák a szabadalommal védett scGOS/IcFOS (9:1) arányú oligoszacharid keveréket a „Pronutra+” formula keretében.
168. A „Pronutra+” formula egyedisége továbbá, hogy a további összetevők is általánosságban nagyobb mennyiségben vannak jelen hasonló termékekhez képest. Különösen igaz ez a tápszerek esetében a D-vitamin tartalom tekintetében. Ezt mutatja be az alábbi táblázat, melyben látható, hogy a Milumil tápszerek más hasonló termékhez képest kiemelkedően nagyobb mennyiségben tartalmaznak ételmi rostot [melynek egyik fajtája a scGOS/IcFOS (9:1) arányú oligoszacharid keverék], és D-vitamint:

Termék neve	Élelmi rost/100 ml	D-vitamin/100 ml
Milumil 2	0,8 g	1,4 µg
Milumil 3	0,8 g	1,5 µg
Milumil Jó éjszakát!	0,8 g	1,3 µg
Beba FO	0 g	1,1 µg
Babylove 2	0 g	0,9 µg
Humana 2	0,5 g	1,1 µg
Hipp 2	0,4 g	1,2 µg
Hipp 3	0,4 g	1,2 µg

169. Kiemelendő továbbá, hogy a termékek D-vitamin tartalma olyan magas, hogy az elkészített termékből naponta elfogyasztásra ajánlott mennyiség fedezi a gyermek teljes napi D-vitamin szükségletét. Ilyen tulajdonsággal egyetlen más hasonló termék sem rendelkezik.
170. Az eljárás alá vont a tápszerekkel kapcsolatban alkalmazott „oligoszacharid”-állítás ágazati szabályoknak való megfelelése kapcsán is hivatkozott arra, hogy a European Dietetic Food

Industry Association határidőben benyújtotta a „0061_FR - Art. 14 Claim, Reg.(EC) No 1924/2006 Dietary fibre, and prebiotic” megjelölésű ún. prebiotikum dossziéját. A kérelem elbírálása tárgyában döntés még mindig nem született, így a prebiotikum dossziében szereplő egészségre vonatkozó állítások használata megengedett. Az egészségre vonatkozó állítás használatának feltételeit és a javasolt megfogalmazásokat a dosszié tartalmazza. A prebiotikum dossziében szereplő oligoszacharidok (prebiotikum) teljes mértékben megfeleltethetők a társaság által forgalmazott és jelen versenyfelügyeleti eljárással érintett termékekben megtalálható oligoszacharidokkal (prebiotikum), tehát az állítások alkalmazása megengedett.

171. A megfeleltetés igazolásául a NUMIL csatolta a prebiotikum dosszié releváns részeit. Ebből látható, hogy a vonatkozó 2006/141/EK irányelv előírása értelmében az anyatej-kiegészítő tápszerek frukto-oligoszacharid és galakto-oligoszacharidok mennyisége nem haladhatja meg a 0,8g/100ml értéket. A 2006/141/EK irányelvet a 20/2008. (V. 14.) EüM rendelet implementálta.
172. Az eljárás alá vont kiemelte, hogy a tápszerek 0,8 g / 100 ml élelmi rostot tartalmaznak, és mivel a tápszerek a jogszabályok által megengedett legnagyobb mennyiséget tartalmazzák az élelmi rostokból, így egyértelmű, hogy a prebiotikum dossziében szereplő állítások alkalmazásának feltételével rendelkezik.
173. A NUMIL szerint az által csatolt csomagolások az oligoszacharid-állítás esetében is igazolják, hogy az 1924/2006/EU rendeletben, az 1169/2011/EU rendeletben, a különleges táplálkozási célú élelmiszerekről szóló 36/2004. (IV. 26.) ESzCsM rendeletben és az anyatej-helyettesítő és anyatej-kiegészítő tápszerről szóló 20/2008. (V. 14.) EüM rendeletben meghatározottaknak eleget téve a tápszerek csomagolásán szerepelnek az előírt tájékoztatások.
174. A fentiek alapján az eljárás alá vont szerint a kommunikációs anyagokban megjelenő üzenet nem téveszti meg a fogyasztót a tápszerek tekintetében sem, a társaság kommunikációja a tápszereket általában használó fogyasztó magatartásának torzítására nem alkalmas.
175. A NUMIL a VJ/112-49/2015. számon iktatott kiterjesztő végzésében foglaltakkal kapcsolatban előadta (a VJ/112-59/2015. számú iratban), hogy a 1169/2011/EU rendeletet 2014. december 13-tól kell alkalmazni. A Gazdasági Versenyhivatal által vizsgáltakra tehát ettől az időponttól nem az Éltv., hanem az 1169/2011/EU rendeletet 7. cikkének (1) bekezdés b) pontja alkalmazandó. A NUMIL rögzítette, hogy az Éltv. és az 1169/2011/EU rendelet vonatkozó szabálya ugyanazt a tilalmat tartalmazza. A NUMIL előadta, hogy álláspontja szerint a tejpépeket nem ruházta fel olyan hatással, amellyel azok nem rendelkeznek, így nem folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot. A NUMIL álláspontja szerint az általa alkalmazott állítások valóságosak és nem megtévesztőek, továbbá racionális fogyasztóban nem kelthetnek megtévesztő látszatot.
176. A NUMIL rögzítette, hogy a MILUMIL Junior 3 (36 hó+) gyerektal kommunikációja során tudomása szerint nem használt „oligoszacharid”-állítást, mivel ezen állítás használatának feltételei nem álltak fenn (a fent hivatkozott prebiotikum dosszié értelmében a használni kívánt egészségre vonatkozó állítás célpopulációján a kisgyermek 3 éves korig értendő).
177. A NUMIL a korábbi beadványaiban előadottakat a gyerektalok vonatkozásában is mindenben fenntartotta, és kiegészítette azzal, hogy a VJ/112-59/2015. számú beadványban hivatkozott prebiotikum dossziében a gyerektalok vonatkozásában előírt maximum 1,2 g / 100 ml frukto- oligoszacharid és galakto-oligoszacharid mennyiség⁷⁷ lehet. Mivel a gyerektalok a

⁷⁷ A vonatkozó rész a 20/2. számú mellékletként csatolt megfeleltetésből: „A növekedést serkentő / kisgyermek számára gyártott tejek (GUM termékek) esetében a napi beviteli mennyiség kisebb, mint az anyatej-kiegészítő tápszerek esetében, vagyis a nem-emészhető oligoszacharidok mennyiségének magasabbnak kell lennie bennük, hogy az egészségre vonatkozó állítást használható legyen: 1,2g / 100 ml”

megengedett legnagyobb mennyiséget tartalmazzák az élelmi rostokból, így egyértelmű, hogy a prebiotikum dossziében szereplő állítások alkalmazásának feltételével rendelkeznek.

178. A NUMIL ismertette, hogy a kisdedek (1-3 év) étrendjét illetően a Nemzeti Erőforrás Minisztérium szakmai protokollja az 1-3 éves kor közötti kisgyermekek táplálásáról rögzíti,⁷⁸ hogy „A kisdedek étrendjében [...] célszerű a szénhidrátbevitellel együtt a túlnyomóan komplex szénhidrátokból, illetve a szénhidrátokkal rokon kémiai struktúrájú vegyületekből álló diétás rostok bevitelére is figyelmet fordítani, ugyanis az általuk felszívott víz segíti a bélbaktériumok erjesztő hatását. Kisdedeknek 5-10 g diétás rost bevitelére javasolható naponta.” A gyerekitalok rosttartalma 1,2 g / 100 ml. A napi javasolt adag, azaz 500 ml elfogyasztása 6 g élelmi rost bevitelét biztosítja naponta, így ez a mennyiség a NUMIL szerint megfelel a szakmai protokollnak.
179. A NUMIL álláspontja szerint a korábban csatolt gyerekital csomagolások az oligoszacharid-állítás esetében is igazolják, hogy a vonatkozó jogszabályokban meghatározottaknak eleget téve a gyerekitalok csomagolásán is szerepelnek az előírt tájékoztatások (így különösen a tápértékjelölés, a változatos és kiegyensúlyozott étrend és az egészséges életmód jelentőségére vonatkozó kijelentés, az állításban megfogalmazott kedvező hatás eléréséhez szükséges élelmiszer-mennyiség és fogyasztási minta, a szükséges figyelmeztetések). A NUMIL álláspontja szerint tehát a gyerekitalokat sem ruházta fel olyan hatással, amellyel azok nem rendelkeznek, így nem folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot. A NUMIL véleménye szerint az általa alkalmazott állítások valósak és nem megtévesztőek, továbbá a racionális fogyasztóban nem kelhetnek megtévesztő látszatot.
180. A NUMIL a VJ/112-51/2015. számú kiterjesztő végzésében foglaltakkal kapcsolatban felhívta a figyelmet arra (VJ/112-60/2015. számú beadvány), hogy véleménye szerint a Gazdasági Versenyhivatal nem jelölte meg pontosan, hogy az Fttv. 6. § (1) bekezdés b) pontjának számos alpontja közül mely vagy melyek sérelmét feltételezi.
181. A NUMIL előadta, hogy az Fttv. 3. § (5) bekezdése értelmében a törvény által meghatározott kereskedelmi gyakorlatok vonatkozásában a külön jogszabályokban rögzített szigorúbb követelményeket kell figyelembe venni. E szabály alapján alkalmazandóak a jelen eljárásban az élelmiszerekkel kapcsolatos kommunikációt, az egészségre vonatkozó állítások alkalmazását szabályozó magyar és EU rendelkezések, melyeknek való tökéletes megfelelést a NUMIL álláspontja szerint a fenti termékek vonatkozásában már teljes mértékben igazolta.
182. A NUMIL ismertette, hogy a HGYE-vel kötött és korábban csatolt együttműködési szerződés értelmében jogosult a HGYE lógóját, ajánlását a kereskedelmi kommunikációja során alkalmazni. A NUMIL az együttműködés minden feltételét a szerződésben és az irányadó jogszabályokban foglaltaknak megfelelően teljesítette.
183. A NUMIL álláspontja szerint kereskedelmi gyakorlata során a jogszabályokkal összhangban, a szakmai gondosság követelményét betartva járt el. Az igazoltan valós tények nem kerültek megtévesztésre alkalmas módon feltüntetésre, a racionális fogyasztóban nem kelhetnek megtévesztő látszatot az alkalmazott állítások, HGYE ajánlások. A kereskedelmi gyakorlat nem alkalmas a fogyasztói magatartás torzítására. A NUMIL jogi álláspontja szerint a szakmai gondosság követelményét szem előtt tartva, és a fogyasztói magatartás torzítására alkalmatlan gyakorlattal fordult a fogyasztók felé, kereskedelmi gyakorlata tisztességes, nem ütközik az Fttv. 6. § (1) bekezdés b) pontjába, és ezzel a Fttv. 3. § (1) bekezdésébe.

⁷⁸ <http://kozlonvok.hu/kozlonvok/Kozlonvok/6/PDF/2011/18.pdn>

A NUMIL észrevételei a vizsgálati jelentésre

184. A NUMIL a Vj/112-82/2015. számú iratban ismertette a vizsgálati jelentésre tett észrevételeit. A vizsgálati jelentés alapján az eljárás alá vont kiemelte, hogy a vizsgálók 11 különböző terméknek a kommunikációját mindenre kiterjedően megvizsgálták és a több ezres nagyságrendű kommunikációs anyagból – a HGYE ajánlástól eltekintve – a vizsgálati jelentésben mindössze három magatartás vonatkozásában valószínűsítettek jogsértést. A három magatartás pedig csak 1-2 kommunikációs anyagot érint, azaz már a vizsgálati jelentés is megállapította, hogy a NUMIL minimális kivételtől eltekintve még csak valószínűsíthetően sem követett el jogsértést.
185. Erre való tekintettel az eljárás alá vont csak a vizsgálat által feltételezett jogsértések tekintetében fejtette ki álláspontját, ugyanis az eljárás alá vont szerint a társaság még ezen feltételezett esetekben sem szegte meg a vonatkozó jogszabályokat.
186. Az eljárás alá vont a Milumil Junior 3 gyerektal kapcsán alkalmazott oligoszacharid-állítás kapcsán kifejtette, hogy a társaság tudatában volt és a 2016. július 28-i beadványában maga is rögzítette, hogy az állítás nem alkalmazható a prebiotikum dossziében foglalt feltételek szerint 3 évest kort meghaladó korú gyermekeknek szánt élelmiszerek kommunikációja során, ezért a kommunikációs anyagokat ennek megfelelően készítette el. A társaság a csomagolástervek elkészítésekor is figyelembe vette a fentieket, így azok egyértelműen különböznek a többi Junior termék csomagolásától.
187. Azzal a ténnyel, hogy a jogkövető magatartás ellenére egyetlen kommunikációs anyagban véletlenül mégis együtt szerepelt az állítás és a Milumil Junior 3 dobozának képe,⁷⁹ maga a társaság is csak a vizsgálati jelentés tanulmányozása során szembesült. Az eljárás alá vont kiemelte azonban, hogy az érintett cikkből is kiderül,⁸⁰ hogy az az 1-3 éves korú gyermekek táplálásáról szól. A cikk elsősorban, ahogyan azt a cikk szövegének tartalmán túl a szöveg mellett közvetlenül látható nagy kép is igazolja, a Milumil Junior 1 gyerektalról hivatott tájékoztatásul szolgálni. Nem volt a társaság célja, hogy a cikkben a Milumil Junior 3, tehát a 3 évesnél idősebb gyermekeknek készült gyerektal is megjelenjen, erre csak véletlenül és nyilvánvalóan adminisztratív hiba miatt kerülhetett sor.
188. Az eljárás alá vont kiemelte, hogy a megszámlálhatatlan megjelenés közül egyetlen más kommunikációs anyagban sem jelent meg az oligoszacharid-állítás a Milumil Junior 3 gyerektalhoz kapcsolódóan, ez is alátámasztja, hogy a szóban forgó cikk esetében nem volt szándékos a jogsértés, hanem egy egyszerű hiba történt a kommunikációs anyag elkészítése során.
189. A Milumil 3 gyümölcs - 3 gabona tejpép kapcsán alkalmazott oligoszacharid-állítás kapcsán kifejtette, hogy a vizsgálati jelentés megállapítása nem helytálló, ugyanis a termék nem tartalmaz a prebiotikum dosszié által meghatározottnál nagyobb mennyiségű nem emészthető oligoszacharidot. Ahogyan azt már a 2016. július 28-i beadványban is kifejtette, a társaság tejpépei közül egyetlen egy sem tartalmaz a megengedett mennyiségnél többet frukto- és galakto-oligoszacharidokból (élelmi rost). Ennek megfelelően a Milumil 3 gyümölcs - 3 gabona tejpép is csak 0,8g/100ml mennyiségű élelmi rostot tartalmaz. Ennek igazolásaként az eljárás alá vont csatolta a minden termék esetében készítendő, és a bejelentés köteles termékek esetében egyébként az OGYÉI-nek be is nyújtandó termékspecifikációt, amelynek „Claims compliance”, azaz „Állítás-megfeleltetés” című táblázatában

⁷⁹ Kentaur Magazin - 2015. nyár

⁸⁰ „A Junior gyerektalok 1 év felett adható tejalapú készítmények, ásványianyag- és vitamintartalmuk az 1-3 éves kisgyermekek igényeihez igazodik.”, „Az immunrendszer 0-3 éves kor között fejlődik a legintenzívebben.”, „A Milumil Junior gyerektalok fedezik az 1-3 éves gyermekek számára a szükséges napi D-vitamin mennyiség 100%-át.”

olvasható, hogy a termék által tartalmazott élelmi rost keverék mennyisége „galakto-oligoszacharidok és frukto-oligoszacharidok: 0,8g/100ml”.

190. A termék csomagolásán olvasható tápanyagtáblázatban az élelmi rost mennyisége nem kizárólag az oligoszacharidok mennyiségét jelenti. A teljes feltüntetett élelmi rost mennyiség a fent említett galakto- és frukto-oligoszacharid keveréken kívül más összetevőt is tartalmaz, így gyümölcsöt és gabonaféléket, amelyeknek szintén van a galakto- és frukto-oligoszacharidtól különböző összetételű élelmi rost tartalma. A termék élelmi rost tartalma megfelel a csomagoláson feltüntetett mennyiségnek, azonban abból csak 0,8g/100ml-t tesz ki a galakto- és frukto-oligoszacharid keverék. Tekintettel arra, hogy a 3 gyümölcs - 3 gabona tejpép is csak a megengedett mennyiségű élelmi rostot tartalmazza, a társaság a termékkel kapcsolatban jogszerűen alkalmazott oligoszacharid-állítást.
191. Az eljárás alá vont szerint továbbá nem helytálló a vizsgálati jelentés azon megállapítása sem, hogy a Milumil Junior 1 Gyerekital 2015. január 19. és február 28. között leadott televízió reklámja jogsértő volt. Ahogyan azt már a korábbi beadványaiban is többször ismertette, a „Pronutra+” formulának, mint válogatott összetevők egyedi keverékének a jellegzetessége nemcsak magának a keveréknek az egyedisége (A-, C- és D-vitamint, és prebiotikus rostkeveréket hasonló termékekhez képest más összetételben, nagyobb mennyiségben tartalmaz), hanem a benne található speciális, scGOS/IcFOS 9:1 arányú oligoszacharid keverék önmagában is különleges, hiszen ez egyetlen más hasonló termékben sem található meg.
192. A társaság tehát akkor, amikor a „Pronutra+” formulát szerepelteti a kommunikációjában, jogosan állítja a termékről, hogy különbözik más hasonló termékektől. Attól, hogy más hasonló termékek is tartalmaznak az alkalmazott állítások használatához előírt mennyiségben összetevőket, még nem jelenti, hogy a Milumil Junior 1 gyerekital ne lenne egyedi és a többi terméktől különböző. Az ebben található összetevők mennyiségei eltérőek, nagyobbak, ezért egyértelműen könnyebben eléri az állított hatást, és ezen túlmenően különleges az scGOS/IcFOS 9:1 arányú oligoszacharid keverék önmagában is.
193. Az eljárás alá vont szerint tehát a fogyasztóban kialakuló azon benyomás, mely szerint a „Pronutra+” formula olyan válogatott összetevők egyedi keveréke, amely alkalmas az állításban megjelenő hatás kifejtésére, teljes mértékben megalapozott, nem tévesen alakul ki a fogyasztóban az a képzet, hogy a termék a „Pronutra+” formulával különlegesebb, mint más hasonló élelmiszerek.
194. A kapcsolódó egészségre vonatkozó állítások az eljárás alá vont szerint olvashatóak, és különös tekintettel arra, hogy fokozottan racionális fogyasztóról van szó, kétséget kizáróan a valós információk tudatosulnak benne, és amennyiben felkeltette a reklám az érdeklődését, később sem fog olyan további információhoz jutni, amelyek a korábbitól eltérő benyomást hoznának létre a fogyasztóban. Az eljárás alá vont szerint így a kifogásolt televízió reklám állításai valóságok, az állítások alkalmazása jogszabályokban előírt módon történt.
195. Az eljárás alá vont a HGYE ajánlás értékelése kapcsán is megerősítette korábbi álláspontját. Ismét hangsúlyozta, hogy nem alkalmazott a HGYE ajánlására hivatkozó egészségre vonatkozó állítást: a HGYE mindig csak magát a terméket ajánlotta, és nem tett egészségre vonatkozó állítást. A HGYE, mint szakmai szervezet nyilván nem adta volna a nevét egy olyan termékhez, amelyet nem ajánlana a szakmai szempontok alapján.
196. Az ajánlás nem téveszti meg a fogyasztókat, mert a HGYE függetlenül a név- és logóhasználat ellentételezésétől, kizárólag szakmai szempontok alapul vételével, meggyőződve a termékek minőségéről engedélyezte az ajánlások használatát.
197. Az eljárás alá vont ismét hangsúlyozta, hogy bár a termékeken szereplő egészségre vonatkozó állítás nem hivatkozik HGYE ajánlásra, még ez is jogszerű lenne, ugyanis a HGYE az

1924/2006/EK rendelet 11. cikke értelmében orvosok nemzeti egyesülete. Az eljárás alá vont álláspontja szerint ugyanis, ha nincsen az 1924/2006/EK rendelet 11. cikk szerinti egyesületekre, szervezetekre vonatkozó nemzeti szabályozás, akkor a rendeletben megfogalmazott szándék alapján kell az előírásokat alkalmazni. A 11. cikk pedig kiemeli, hogy a nemzeti szervezetekre a rendeletben meghatározott szabályoktól eltérő rendelkezések irányadók.

198. Nincsen olyan jogszabályi előírás, amely szerint kizárólag független szervezet ajánlhatna terméket. Amennyiben kizárólag független szervezetek véleménye lenne mérvadó, akkor semmilyen szakértői véleményt nem lehetne valósként (nem megtévesztőként), illetve bizonyítékként felhasználni, hiszen a szakértői vélemény elkészítéséért is fizet a megrendelője.
199. Az eljárás alá vont kiemelte, hogy a vizsgálati jelentés e tekintetben egy olyan korábbi döntésre hivatkozik, amelyben az OÉTI, amellet, hogy kimondta, nincs nemzeti szabály hatályban, állást foglalt arról is, hogy egy szervezet, a Magyar Rákellenes Liga a 11. cikk szerinti szervezetnek minősül-e. A HGYE azonban a Magyar Rákellenes Ligától nagyban különböző szervezet: míg a HGYE – a korábban írtak szerint – egy olyan nemzeti egyesület, amely az országban dolgozó mintegy 1600 házi gyermekorvos szakmai és érdekvédelmi szervezete, rendes tagja lehet minden magyar állampolgárságú csecsemő és gyermekgyógyász szakvizsgával rendelkező természetes személy, addig a Magyar Rákellenes Liga tagja lehet minden 18. éven felüli belföldi természetes személy, szakmai kitétel nincs. A két szervezet különbözőségéből adódóan a Magyar Rákellenes Ligára tett megállapítások a 11. cikk hatálya alá tartozás más forrásból való bizonyítottsága vonatkozásában nem alkalmazhatók a HGYE-re is.
200. Az eljárás alá vont felhívta továbbá a figyelmet arra is, hogy az OÉTI, illetve jogutódja, az OGYÉI az olyan termékek esetében, amelyek bejelentéskötelesek, vizsgálja, és a bejelentést követően jelezni szokta a címkével kapcsolatos megjegyzéseit, javaslatait, amelyekre a NUMIL mindig reagált, és az ajánlásnak megfelelően módosította a címkét. Az OÉTI a HGYE megállapodást is bekérte a társaságtól, tehát foglalkozott a címkén található HGYE ajánlással, mégsem jelzett semmilyen kifogást, esetleges aggályt azzal kapcsolatosan, tehát nyilvánvalóan megfelelőnek tartotta az ajánlást.
201. Bár álláspontja szerint a HGYE ajánlás alkalmazásával nem követett el jogsértést, tekintettel arra, hogy a HGYE ajánlás kapcsán a jelen eljárásban a jogsértés gyanúja egyáltalán felmerülhetett, a társaság a jogkövető magatartása hangsúlyozása érdekében úgy döntött, hogy a termékek kommunikációjában a HGYE ajánlást megszünteti, elkerülendő ezzel a jövőre nézve még a látszatát is bármilyen tisztességtelen gyakorlatnak. A csomagolásokról az ajánlás eltávolítása iránt a jelen eljárás megindítása után a társaság intézkedett, és jelenleg a nyomdában már csak ajánlástól mentes csomagolástervekkel dolgoznak, készleten sincsen már ilyen ajánlással termék, és információi szerint az üzletekben is csak nagyon kevés ajánlással ellátott termék található már (tekintettel az ilyen esetekre jellemző hosszú kifutási időre).

A NUMIL észrevételei az eljáró versenytanács első előzetes álláspontjára

202. A NUMIL a Vj/112-84/2015. számú előzetes álláspontra a Vj/112-93/2015. számú iratban ismertette észrevételeit. Az eljárás alá vont fenntartotta azt a korábbi beadványaiban már ismertetett álláspontját, hogy a HGYE ajánlás alkalmazása nem jogsértő, így az alkalmazott kereskedelmi gyakorlat nem tisztességtelen.
203. A vonatkozó, jelenleg hatályos jogi szabályozás, az 1924/2006/EK rendelet 12. cikk c) pontja kizárólag egyes orvosok, egészségügyi szakemberek, valamint egyéb, a 11. cikkben nem említett szervezetek esetében tartalmaz egyértelmű tiltást. A HGYE, mint házi gyermekorvosok országos egyesülete, a 11. cikkben nevesített szervezet, ezért nem esik a 12. cikkben meghatározott tilalom alá, sőt az ott említett kifejezett kivételhez tartozik. Erre vonatkozó kikristályosodott joggyakorlat

nélkül még nemzeti szabályozás hiányában is megalapozatlan következtetéshez vezet a HGYE, egy nemzeti egyesület ajánlását a 12. cikkben említett orvosok és egészségügyi szakemberek tilalmazott ajánlásával azonosan, tiltóként kezelni. Az előzetes álláspont vonatkozó értelmezései ezért tévesek és megalapozatlanok. Mindezekből pedig az következik, hogy az ezen az érvelésen alapuló megállapítás a jogszabályok megsértése vonatkozásában ugyancsak téves és megalapozatlan.

204. A nemzetközi gyakorlat, az eljárás során többször hivatkozott EFLA vélemény szerint nemzeti szabályozás hiányában a 11. cikkben szereplő ajánlás megengedett. Nincsen tehát olyan jogszabály, sőt még nemzetközi gyakorlat sem, amely rögzítené, vagy amely szerint egyértelmű lenne, hogy a HGYE, mint nemzeti egyesület ajánlása jogsértő. Nem egészen érthető az eljárás alá vont számára, hogy az eljáró versenytanács milyen okból vitatja az országosan működő HGYE nemzeti egyesületi minőségét. Ha az 1924/2006/EK rendelet 11. cikke lehetővé teszi, hogy jogszerűen lehessen nemzeti egyesületeknek és jótékonyági egészségügyi intézményeknek terméket ajánlani, akkor nem megalapozott letisztult szabályozás hiányában minden ilyen ajánlást jogsértésnek minősíteni, hiszen a közösségi szabályok szerint is ezen alanyok esetében feltehetően nem áll fenn a fogyasztók megtévesztésének veszélye.
205. Ha pedig elméletileg lehetséges olyan ajánlás, amely nem jogsértő, azaz a jelen ügyre vetítve nem tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat, akkor pusztán amiatt, mert nincsen határozott hazai szabályozás, nem lehet minden ajánlást egyformán a fogyasztók megtévesztésére alkalmasként szankcionálni. Az eljárás alá vont szerint nyilván nem véletlen, hogy az 1924/2006/EK rendelet különbséget tesz az ajánlások megengedhetősége szempontjából a 12. cikk c) pontjában meghatározott személyek és a 11. cikkben meghatározott szervezetek ajánlásai között. Álláspontja szerint a különbségtételt a konkrét személyek és szakmai szervezetek ajánlásainak a fogyasztókra gyakorolt hatása indokolja. Ebből következően az ajánlások jogi értékelésénél meg kell mutatkozni annak, hogy egy szervezet (nemzeti egyesület vagy jótékonyági szervezet) ajánlása nem rendelkezik olyan súllyal, mint az egyes szakemberek ajánlásai. A jogkövetkezmények alkalmazásának is tükröznie kell ezt a nagyfokú, a NUMIL álláspontja szerint teljes különbséget.
206. Az eljárás alá vont szerint továbbá a figyelem felkeltése csak akkor jogellenes, ha az tisztességtelenül, megtévesztő módon, vagy jogszabályba ütközően történik. Álláspontja szerint ilyen magatartás a társaság részéről nem történt, ez a HGYE ajánlás vonatkozásában sem állapítható meg.
207. A NUMIL ismertette továbbá (számlák csatolásával), hogy teljes jóhiszeműségének és fokozott együttműködésnek bizonyítékként jelentős összeget költött már az eljárás alatt arra, hogy a megkérdőjelezett HGYE ajánlást már az eljárás alatt eltávolítsa a termékekről. A HGYE ajánlás pusztán annak érdekében történt eltávolítása, hogy még a megtévesztés szándékának látszata se merülhessen fel, összesen 2.030.708 Ft és 24.949 Euró összegbe került.
208. A NUMIL ismét hangsúlyozta, hogy az OÉTI a HGYE ajánlást is vizsgálta és a HGYE-megállapodást is bekérte egyértelműen az ajánlásnak a csomagoláson való feltüntetése miatt, de ezzel kapcsolatban kifogást egyetlen alkalommal sem tett. A jóhiszeműen, a szakmai gondosság követelményeinek megfelelően működő társaságban fel sem merült azt követően, hogy az OÉTI vizsgálta, és nem kifogásolta a HGYE-ajánlást, hogy az jogsértő lehet.
209. A Kentaur Magazinban megjelent cikk kapcsán az eljárás alá vont úgy nyilatkozott, hogy a 2015-ben közzétett és a társaság által elismert jogsértő megjelenítés esetében, a vizsgálati jelentésben írtak szerint, tévedés történt, vagyis a társaság nem szándékosan tanúsított megtévesztő kereskedelmi gyakorlatot. A jogsértés még az eljárás megindítását megelőzően történt, és nem ismétlődött meg, továbbá az eljárás alá vont egy-egy Rossmann üzleten keresztül átlagosan mindössze 3 doboz Junior 3 Gyerekitalt értékesített 2015-ben, tehát a jogsértő kommunikáció hatása

az értékesítésre teljesen elhanyagolható lehetett. A jogsértő megjelenés a társaság teljes kommunikációjának elenyésző részét teszi ki.

210. A 2015. január 19. és 2015. február 28. közötti televíziós reklám kapcsán a NUMIL előadta, hogy az előzetes álláspont kézhezvételét követően, a vizsgálat során csatolt reklámfilmek ismételt ellenőrzése során észlelte, hogy az eljáró versenytanács által kifogásolt 2015. január 19. és 2015. február 28. között alkalmazott filmek közül csak az egyik került csatolásra, melynek oka az lehetett, hogy a kért adatszolgáltatás összeállítása igen jelentősen megnövelte a társaság dolgozóinak szokásos munkaterhét, ezért nem észlelték, hogy a szóban forgó időszakban két reklámfilm került adásba. A társaság ugyanis azonnal, már az első napon, 2015. január 19-én kérte a reklámügynökséget, hogy változtasson a feliraton, amelynek eredményeképpen már a második héten, 2015. január 27-től a nagyobb betűméretet, kiemelt feliratot tartalmazó másik (a később, 2015 tavaszán is leadott) film került sugárzásra. A társaság tehát jóval a jelen eljárás megindítása előtt is gondosan járt el, hiszen magatartásán azonnal, még bármilyen kétely felmerülését megelőzően változtatott. Ennek igazolásául csatolta azt az e-mailváltást is, amelyből kiderül a film cseréjének oka, a módosítás mibenléte, és annak időpontja, továbbá a 2015. január 27-én történt adásba kerülés ún. delivery report-ját.
211. A NUMIL szerint az eljáró versenytanács által felhozott enyhítő körülményeken túl még számos enyhítő körülmény szól a társaság mellett. Álláspontja szerint a társaság nem csak a fogyasztók felé történő kommunikáció során járt el jóhiszeműen és kellő szakmai gondossággal, hanem a jelen eljárás teljes ideje alatt is. Az eljárás alá vont a kért adatokat minden esetben teljes körűen, pontosan, és ami igazán hangsúlyos, olyan összeállításban és formában szolgáltatotta, amely meghaladja azt a szintet, amely a jogszabály által előírt együttműködési kötelezettség alapján elvárható volt.
212. A kért adatok az igényelt formában nem álltak a társaság rendelkezésére, ezért az adatszolgáltatás elkészítése minden esetben rendkívül nagy munkaráfordítást igényelt a társaság részéről, aki minden esetben betartotta a határidőket, még akkor is a lehető legrövidebb időn belül reagált a vizsgálók újabb és újabb igényeire, amikor a szabott határidők, figyelembe véve különösen az igényelt adatszolgáltatások terjedelmét és az összeállítások munkai igényét, irreálisan rövidek voltak. A szolgáltatott nagy adatmennyiség kigyűjtése, a vizsgálók által igényelt forma szerinti összeállítása, az egyes adatok és a hozzájuk tartozó kommunikációs eszközök azonosíthatóságának biztosítása, kereshetősége a társaság dolgozói közül 9-10 fő (a társaság munkavállalóinak több mint 10%-a) több napon át tartó, személyenként legalább 5 órányi munkáját igényelte az adott időszakokban. A NUMIL eljárást koordináló munkatársai ennél is jóval több további időt dolgoztak azon, hogy a Gazdasági Versenyhivatal a hatalmas adatmennyiséget könnyen kezelhető formában kapja meg. Álláspontja szerint a társaságnak az adatszolgáltatás során tanúsított fentiek szerinti együttműködő magatartása jelentősen megkönnyítette a vizsgálók munkáját, a beérkezett hatalmas adatmennyiség áttekintését és értékelését és messze meghaladja az eljárás alá vonttól általában elvárható együttműködést.
213. A fentiekre tekintettel az eljárás alá vont kérte az eljáró versenytanácsot, hogy a társaság együttműködésének ezt a jogszabályi kötelezettséget jelentősen meghaladó fokát enyhítő körülményként vegye figyelembe.
214. Az eljárás alá vont továbbá a következőket kérte enyhítő körülményként értékelni:
- a kifogásolt televíziós reklám sugárzásának első napján, azonnal (tehát még a versenyfelügyeleti eljárás indítását megelőzően) módosított a kifogásolt betűméretet, sőt még ezen felül is gondoskodott a jobb olvashatóságról;
  - az ajánlás tekintetében a társaság nem egyszerűen anélkül módosított a kereskedelmi gyakorlatán, hogy az bizonyítottan jogsértő lett volna, hanem jelentős költséget (kb. 10.000.000

Ft) vállalva gondoskodott a HGYE ajánlás pusztán annak érdekében történt eltávolításáról, hogy még a jogsértés, illetve a megtévesztés szándékának látszata se merülhessen fel;

- nincs kikristályosodott szabályozás, sem pedig gyakorlat (sem magyar, sem nemzetközi szinten) a nemzeti egyesületek ajánlásai tekintetében, továbbá nincs eligazítást nyújtó rendelkezés vagy bármilyen hivatalos tájékoztatás, amely egyértelmű iránymutatásul szolgálna;
- a társaság mindenkor az ésszerűen elvárható szintű szakismerettel, a jóhiszeműség és tisztesség alapelveinek megfelelő gondossággal járt el, amit az is igazol, hogy az átfogóan vizsgált kereskedelmi kommunikáció legnagyobb része esetében még csak fel sem merült a jogsértés elkövetése már a vizsgálat befejezésekor sem, és az eljáró versenytanács is az eljárás megszüntetését és jogsértés hiányának megállapítását tervezi a vizsgált magatartások többségénél.

215. Az eljárás alá vont azt is kiemelte, hogy álláspontja szerint az egyes termékek esetében pedig a nem jogsértő és a jogsértőnek megállapítani tervezett kommunikáció arányát az eljáró versenytanács nem helytállóan állapította meg, az nem a bírság kiinduló összegének megállapításánál figyelembe vett kétharmad/egyharmad aránynak felel meg. A szinte minden gyakorlatot érintő HGYE ajánlás mellett legalább egy nem jogsértő állítás is megjelenik az egyes kommunikációkon, a termékek jelentős részénél pedig a jogsértőnek minősített HGYE ajánlás mellett nem egy, hanem több nem jogsértő állítás is megjelent. Ebből kiindulva a jogsértő/nem jogsértő gyakorlatok arányát nem kétharmad/egyharmadban, hanem a magatartások többsége esetében a nem jogsértő gyakorlatok javára legalább kétharmad arányban lenne megalapozott meghatározni. Az egyes kommunikációk alkalmával a HGYE ajánlás soha nem volt túlsúlyban, hanem minimum még egy, de általában több nem jogsértő állítással együtt jelent meg.

216. A vállalkozás kiemelte, hogy több mint 20 éves magyarországi működése során egyetlen egyszer sem folytatott tisztességtelen vagy megtévesztő magatartást.

217. Az eljárás alá vont kérte, hogy az eljáró versenytanács még hangsúlyosabb enyhítő körülményként értékelje a kifogásolt magatartások mindegyikének megváltoztatását, és azt, hogy a módosítások többségére még az eljárás megindítását megelőzően került sor.

218. Az eljárás alá vont szerint a felrőhatóság körében tett eljáró versenytanácsai megállapítás megalapozatlan, hiszen az igen alapos és átfogó versenyfelügyeleti eljárás éppen azt állapította meg, hogy a társaság kereskedelmi kommunikációja alapvetően összhangban áll a vonatkozó szabályokkal, emiatt a vizsgált kommunikációk, illetve termékek túlnyomó többségében maga az eljáró versenytanács is a jogsértés hiányának kimondását és az eljárás megszüntetését tervezi. Ez alól kivételt a teljes kommunikáció volumenéhez képest teljesen elenyésző mértékű képező, tévedésből egy oda nem tartozó terméket is megjelenítő egyetlen cikk, egy rövid ideig tartó televíziós reklámban szereplő felirat méretének meglehetősen vitatható kifogásolása, továbbá a HGYE ajánlás jelent, amelynek utóbbinak jogsértő volta a nem egyértelmű jogszabályi környezet és a vonatkozó joggyakorlat hiánya miatt, beleértve a Versenytanács erre vonatkozó joggyakorlatának hiányát is, igen kétséges.

219. A felrőhatóság körében álláspontja szerint nem súlyosítóként, hanem éppen ellenkezőleg, enyhítő körülményként kell értékelni azt, hogy a HGYE ajánlás vonatkozásában nem egyértelmű a jogi szabályozás, nincsen ezzel kapcsolatban kialakult eligazítást nyújtó nemzetközi vagy magyar gyakorlat.

A NUMIL kötelezettségvállalása

220. A társaság - hangsúlyozva, hogy a Kentaur Magazinban tévedésből megjelent cikktől eltekintve - jogsértést nem követett el, a kifogásolt magatartások mindegyikét legkésőbb a jelen eljárás elején

megváltoztatta, kereskedelmi kommunikációja során mindig az ésszerűen elvárható szintű szakismerettel, és a jóhiszeműség és tisztesség alapelveinek megfelelő gondossággal járt el, követte a hatóságok iránymutatásait, mely által a közérdek hatékony védelme eddig is biztosított volt és az is lesz, a következőkben ismertetett kötelezettségvállalás elfogadását kéri az eljáró versenytanácstól.

221. Az eljárás alá vont vállalásával a versenytársaknak és más piaci szereplőknek is orientációt kíván nyújtani, valamint arra az esetre, amennyiben az eljáró versenytanács elmarasztalná a társaságot, a szükségképpen folytatandó jogorvoslati eljárással összefüggésben felmerülő további jelentős költségeket, erőforrás-ráfordításokat kívánja elkerülni mind a hatóság, mind a társaság tekintetében, hiszen ezek az erőforrások egy egyértelműen jogkövető társaság részéről kétséget kizáróan hasznosabban használhatók fel a közérdek javára.

222. Az eljárás alá vont kötelezettségvállalása keretében vállalja hat darab MIRIS anyatejjelező készülékek adományozását a következő Perinatális Intenzív Centrumok (a továbbiakban: PIC) részére:

- Soproni Erzsébet Oktató Kórház Csecsemő-Gyermekosztály-Koraszülött részleg,
- Szegedi Tudományegyetem Gyermekgyógyászati Klinika Koraszülött Intenzív Osztály (Neonatólis Intenzív Centrum),
- Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika,
- Debreceni Egyetem Orvos- és Egészségtudományi Centrum Gyermekgyógyászati Intézete,
- Zala Megyei Kórház Csecsemő és Gyermekosztály Perinatális Intenzív Centrum,
- Petz Aladár Megyei Oktató Kórház Csecsemő- és Gyermekgyógyászati Osztály.

223. A készülékek értéke egyenként nettó 15.000 EUR. A teljes kötelezettségvállalás értéke nettó 90.000 EUR. A társaság MIRIS készülékeket már adományozott 2013-ban és 2016-ban is, azonban további adományozás nem volt a társaság üzleti tervében, ahogyan már 2014-ben és 2015-ben sem került ilyenre sor. A készülék értékének igazolásául az eljárás alá vont csatolta a 2016-ban a társaság részére két készülékről kiállított számlát.

224. A kötelezettségvállalás elfogadása esetén a készülékek átadására 2017., 2018. és 2019. folyamán kerülne sor. A Perinatális Intenzív Centrumok olyan intenzív osztályok, ahol a születés körüli időszakban létrejött kór állapotokat, betegségeket látják el. Méhen belül fejlődési rendellenességek, a megszületés előtti hetekben létrejött fertőzések, a szülés alatt keletkezett kór állapotok mellett kiemelt tevékenységük a koraszülöttek ellátása. Magyarországon 21 PIC működik. A PIC-ben gondozott újszülöttek döntő többsége egészségesen hagyja el a centrumot, amit a kontrollvizsgálatok adatai is bizonyítanak. Annak érdekében, hogy minél hamarabb egészségesen távozhassanak, nagyon fontos, hogy a koraszülöttek és a beteg újszülöttek a lehető legrövidebb időn belül friss anyatejet kaphassanak. Anyatejes táplálás esetén az ő speciális igényeikhez igazodó dúsításra (fortifikálás) van szükség, ami történhet hagyományos formában, szabályozatlanul, vagy individualizált, szabályozott módon. Az utóbbi, korszerűbb eljáráshoz korszerű műszerre van szükség. Ez a műszer az ún. MIRIS készülék.

225. A készülékről, a hasznosságáról és a használatával kapcsolatos pozitív tapasztalatokról az eljárás alá vont részletes információkat csatolt.

226. Az eljárás alá vont előadta, hogy a felajánlás mellett azért döntött, mert a korábban adományozott készülékeket használó intézményektől kapott visszajelzések egyértelművé teszik, hogy a készülékek rendkívül hasznosak. Hasznosságuk pontosan annál a fogyasztói rétegnél, azon a

területen (csecsemő- és kisgyermektáplálás) jelentkezik, amelyet a társaság kereskedelmi kommunikációja is érint, és emellett jóval túlmutat az adott ügyön.

227. A felajánlott kötelezettségvállalásnak azért e fenti formája mellett döntött a társaság, mert már eddig is komolyan folytatott tájékoztatási kampányt és ezt meghaladóan kíván a már - nagyrészt a jelen eljárást megelőzően, illetve annak kezdeti szakaszában - módosított kereskedelmi gyakorlatán túlmutató, a fogyasztók szempontjából nagyon kedvező, a versenytársakkal szemben pedig példamutató szerepet vállalni.
228. Az eddig is folytatott tájékoztatási kampány, az „Első 1000 nap” elnevezésű program lehangsúlyosabb eleme az anyatejes táplálás, de kiemelt súlyt képvisel a kampányban a nők várandósságának ideje alatt fogyasztott, majd a szoptatást követően a kisgyermekkorban adott táplálék egészséges összetétele. A társaság az „Első 1000 nap” kiemelt támogatója, éves szinten 10.000.000 Ft körüli összeggel járul hozzá a program működéséhez.
229. Az „Első 1000 nap” programot a Primer Prevenciók Orvosi Egyesület hozta létre. A program szakmai szervezeteket és a gyermektáplálás területén dolgozó szakembereket fog össze, hogy felhívják a magyar társadalom, és főként az édesanyák figyelmét az Első 1000 Nap jelentőségére és tanácsokat adjanak az édesanyáknak. A népegészségügyi tájékoztató kampány célja, hogy ráirányítsa a társadalom és az orvos szakma figyelmét a fogantatástól 3 éves korig tartó időszakra és a kisgyermekkor helyes táplálkozás fontosságára. A program segítséget nyújt az egészségügyi problémák megelőzésében a megfelelő kisgyerekkori táplálkozás támogatásán keresztül. A népegészségügyi tájékoztató kampány kifejezetten a vizsgálattal érintett fogyasztói körhöz szól, kiterjedtségének köszönhetően a fogyasztók jelentős részéhez elér. Célja kifejezetten az, hogy segítse a fogyasztók tudatos döntéshozatalát a megfelelő csecsemő- és kisgyermekkor táplálás megválasztásakor, egyértelmű hangsúlyt helyezve az anyatejes táplálás mindent felülmúló előnyeinek széleskörben történő terjesztésére.
230. Kötelezettséget vállal az eljárás alá vont arra is, hogy az eddig és jelenleg folytatott nem kifogásolható magatartásán a jövőben sem változtat, kereskedelmi kommunikációja során teljes mértékben figyelembe veszi a jelen eljárás iránymutatását is, azaz tekintettel lesz arra is, hogy a még ki nem alakult szabályozás, gyakorlat által érintett területeken fokozott óvatossággal jár el, mindig különös figyelemmel arra, hogy még a látszata se alakuljon ki egy esetleges tisztességtelen gyakorlatnak.
231. Ugyancsak vállalja, hogy jövőbeni, a jelen eljárás során kifogásoltaktól eltérő kereskedelmi gyakorlatát a továbbiakban független szervezettel ellenőrizteti annak nyilvánosságra hozatalát megelőzően, és csak abban az esetben kezdi meg az így vizsgált gyakorlatot, ha a független szervezet igazolja, hogy a tervezett gyakorlat a jogszabályoknak teljes mértékben megfelel. Ezzel kapcsolatosan már lépéseket is tett, és megállapodást kötött az Önszabályozó Reklám Testülettel, amely már most is véleményezi az egyes kommunikációkat.
232. Az eljárás alá vont határozottan rögzítette, hogy a társaság a vizsgált magatartások közül jogsértést kizárólag a Kentaur Magazinban véletlenül megjelent cikkel összefüggésben ismer el, kérte az eljáró versenytanácsot, hogy a társaság kötelezettségvállalását, azaz hogy 2017-ben, 2018-ban és 2019-ben összesen hat nagyértékű MIRIS készüléket bocsát a koraszülöttek optimális táplálása érdekében hat magyarországi PIC-nek a rendelkezésére, fogadja el, és ne állapítsa meg jogsértés megvalósulását a vizsgálattal érintett kereskedelmi gyakorlat kapcsán.
233. Az eljárás alá vont szerint a kötelezettségvállalási felajánlás elfogadása mellett szól, hogy a Perinatális Intenzív Centrumok ilyen formában történő támogatása a közérdeket nagy mértékben szolgálja, példaértékű a piaci szereplők számára, a jelen eljárás befejezésével és az azt követő jogorvoslatokkal kapcsolatosan felmerülő ráfordítások elkerülhetők, a társaság jogsértést korábban

nem követett el, és a jelen eljárásban vizsgált magatartásokat is módosította, a kötelezettségvállalás az érintett fogyasztói kört célozza, végrehajtható, ellenőrizhető, egyértelműen összefügg az eljárás tárgyával.

234. A társaság vállalja, hogy a kötelezettségvállalási felajánlása elfogadása esetén minden év december hónapjában számot ad az adott évre vonatkozó vállalása teljesítéséről, melyet számlával, és az adott PIC igazolásával támaszt alá.
235. Abban az esetben, ha az eljáró versenytanács a kötelezettségvállalást nem fogadja el és mégis megállapítana jogsértést, kéri az eljárás alá vont, hogy az elhanyagolható hibára, azaz a Kentaur Magazinban véletlenül megjelent cikkekre, a kifogásolt televíziós reklám rövid időn belül, a vizsgálatot megelőzően önként történt kijavítására és a HGYE esetében a nem egyértelmű jogi háttérre tekintettel, az egyébként átfogó vizsgálatral igazolt jogkövető magatartást figyelembe véve, ne szabjon ki bírságot.

A HGYE álláspontja

A HGYE álláspontja a vizsgálati szakban

236. A HGYE a VJ/112-10/2015. számú beadványban ismertette jogi álláspontját a VJ/112-8/2015. számú végzésében foglaltakkal kapcsolatban.
237. Álláspontja szerint a HGYE-nek, amely elsősorban társadalmi szervezet és nem vállalkozás, az áru értékesítése és eladásának ösztönzése közvetlenül nem állt érdekében, a lógó és névhasználat engedélyezése független attól, hogy azt az engedélyes milyen eredménnyel alkalmazza. A NUMIL-lal kötött együttműködési megállapodás a HGYE-t a lógó és névhasználat fejében megillető pénzüsszeg átutalását nem köti értékesítéssel kapcsolatos feltételekhez.
238. A HGYE szándéka a szülői döntés megkönnyítését célozta, HGYE semmilyen módon nem érdekelt az áru eladásának ösztönzésében. Amennyiben a NUMIL megsértette volna a tisztességtelen verseny tilalmára vonatkozó előírásokat, azt nem az egyesület érdekében, vagy javára tette.
239. A HGYE kiemelte, hogy a lógónknak pénzben kifejezhető értéke van, ezért a használat engedélyezéséért ellenérték kérhető. Ez nem jelenti azt, hogy a termék értékesítésében is érdekelt lenne a HGYE. [ÜZLETI TITOK]. A kapott díjat kizárólag az Alapszabályban megfogalmazott, társadalmilag hasznos célok érdekében használják fel.
240. Álláspontja szerint a HGYE nemzeti orvos egyesület, és mint ilyenre nem vonatkozik a 12. cikkben megfogalmazott korlátozás, annál is inkább, mivel ajánlása nem tartalmaz az a) és b) pontokban leírt tartalmakat, és nem fogalmaz meg egészségre vonatkozó állítást. Az egyesület országos hatáskörrel rendelkezik, és mint az alapellátásban dolgozó gyermekorvosok egyetlen érdekképviselői- és szakmai szervezete, nemzeti orvos egyesületnek tekinthető, annál is inkább mivel - az alapszabálya értelmében - rendes tagjai csak csecsemő és gyermekgyógyász szakorvosok lehetnek. Álláspontja szerint az egyesület nem folytatott tisztességtelen tájékoztatási gyakorlatot az ajánlás megfogalmazásával, mivel a 1169/2011/EU rendelet 7. cikkében körülírtakat nem valósította meg.
241. A HGYE VJ/112-28/2015. számú beadványban előadta a VJ/112-23/2015. számú végzéssel kapcsolatban, hogy a HGYE szakemberei, mint csecsemő- és gyermekgyógyász szakorvosok megfelelő és elvárható szintű szakismerettel rendelkeznek, jóhiszeműen és elvárható gondossággal jártak el.

242. A szakirodalmi adatok nagy száma támasztja alá, hogy az A-, C- és D-vitaminok támogatják az immunrendszer működését. Nem kívánt a HGYE részletesebb szakmai indokolást adni, csak jelezte, hogy az állítás, amely szerint az A-, C-, D-vitaminok támogatják az immunrendszert, evidenciának tekinthető. Ugyanez elmondható az oligoszacharidok vonatkozásában is, amelyek elősegítik az egészséges bélflóra kialakulását.
243. Álláspontja szerint a HGYE ajánlása nem rontotta a fogyasztók lehetőségét az áruval kapcsolatos, a szükséges információk birtokában meghozott tájékozott döntésre, különösen pedig nem készítette olyan döntésre, amelyet az ajánlás nélkül nem hozott volna meg.

A HGYE észrevételei a vizsgálati jelentésre

244. A HGYE nem ért egyet azzal a burkolt állítással, hogy a szakmai ajánlás azonos lenne a megtévesztő tartalommal. Azzal egyetértve, hogy az ajánlás többféle értelmezéssel bírhat, jelezte, hogy a termékeket a szervezet jó minőségű, a csecsemők és kisgyermekek megfelelő fejlődését és növekedését biztosító termékeknek tartja, amelyek fogyasztása szakmai szempontból ajánlható. Álláspontja szerint a szervezet termékekre vonatkozó ajánlását a szülők kompetens szakmai tanácsként, javaslatként értelmezhetik, amely olyan szervezettől származik, amely tagjainak gyakorlati tapasztalataira és a szakirodalom ismeretére támaszkodik, nem sugallja, hogy a termék jobb lenne a versenytársak termékeinél, nem tartalmaz hamis állítást a termék összetételére vagy egyéb jellemzőire vonatkozóan.
245. A HGYE nem ért egyet azzal az értelmezéssel, hogy miután sem az európai, sem pedig a hazai jogi szabályozás nem határozza meg, hogy mely orvosi szervezet jogosult ajánlás megfogalmazására, ebből az következne, hogy erre semmilyen szervezet sem jogosult. A hivatkozott rendelet 11. cikke éppen ezt mondja, hogy a nemzeti orvosi egyesület ajánlásaira a nemzeti jogszabályok vonatkoznak. Helyesen állapítja meg a jelentés a HGYE szerint, hogy nemzeti szabályozás nincs érvényben, de ugyanakkor hivatkozik a nemzeti szabályozás céljára is.
246. A HGYE szerint a rendelet 12. cikke az egészségre vonatkozó állításokkal foglalkozik, különbséget téve az ajánlás és az egészségre vonatkozó állítás között. Ennek alapján véleménye szerint az ajánlás nem egyenlő az egészségre vonatkozó állítással. Nem értünk egyet azzal a megfogalmazással, hogy „*Erre tekintettel [11. cikk] – nevesített vagy körbeírt kivétel hiányában – orvosok, egészségügyi szakemberek vagy szervezetek nem ajánlhatnak egészségügyi állításokkal (hivatkozással) élelmiszert.*” A szervezet ajánlásában nem fogalmazott meg semmilyen egészségre vonatkozó állítást, továbbá álláspontja szerint a HGYE a 11. cikkben nevesített nemzeti orvosi egyesület.
247. A HGYE tehát nem fogalmazott meg egészségre vonatkozó állítást, ajánlásának ténye, tartalma vagy a vizsgálat során feltételezett fogyasztói értelmezése nem tekinthető megtévesztő kereskedelmi gyakorlatnak.

A HGYE észrevételei az eljáró versenytanács első előzetes állásponjtjára

248. A HGYE az előzetes álláspontra tett nyilatkozatában előadta, hogy a korábban kifejtett jogi állásponjtját továbbra is fenntartja, továbbá kiemelte, hogy
- az egyesület értelmezése szerint egy több mint ezer főt tömörítő szakmai szervezet nem tekinthető csupán az abban résztvevő egyes szakemberek egyéni ajánlásának, hanem mint az egyetlen házi gyermekorvosokat tömörítő, országos hatáskörű civil szervezet tekinthető nemzeti szervezetnek, annál is inkább, mert nincs olyan kritérium rendszer, amely kizárná ezt az értelmezést,
  - szabályozás hiányában, jóhiszeműen, a szervezet úgy értelmezte, hogy egyesület nemzeti szervezetnek tekinthető, így tehet ajánlásokat,

- az egyesületünk nem volt érdekelt a termékek értékesítésében,
- a szervezet szándéka az ajánlás megfogalmazásakor nem a vásárlók megtévesztése volt, felismerve azonban, hogy a termékek ajánlása milyen értelmezést vonhat maga után, az egyesület vezetősége, azt követően, hogy a Gazdasági Versenyhivatal az eljárást kiterjesztette szervezetünkre is, úgy döntött, hogy a jövőben az egyesület nem ajánl termékeket.

Az eljárás alá vontak versenyfelügyeleti eljárásban tartott tárgyalást követő kiterjesztésekkel kapcsolatos álláspontja

A NUMIL álláspontja⁸¹

249. A NUMIL előadta, hogy az ajánlások szövegéből megállapítható, hogy azok nem tartalmaznak a termékek hatékonyságára vonatkozóan semmilyen állítást, az egyes ajánlásokban szereplő, a termékek adott cél tekintetében való megfelelőségére vonatkozó állítás pedig bizonyított igazságot tartalmazó állítás és nem látszateltetés, hiszen a termékek valóban megfelelőek, erről a HGYE is meggyőződött, és azzal egyetért, így az állítások alkalmazása nem megtévesztő.⁸²
250. A NUMIL ismertette, hogy az egyes esetekben a megfelelőségre is vonatkozó állítás egy valóban független szervezettől, a HGYE-től származik. Az, hogy a HGYE és a NUMIL a logó- és névhasználat fejében ellentételezésben állapodott meg, még semmilyen módon nem szünteti meg a HGYE-nek a NUMIL-tól való függetlenségét. A NUMIL előadta, hogy a független szakértők nem vesztik el amiatt függetlenségüket, mert díj ellenében készítik szakvéleményeiket. A logóhasználatért való díjfizetés a kereskedelmi gyakorlatban szokásos, HGYE számára pedig pusztán a független szervezet működési költségeihez való hozzájárulást jelenti.
251. A NUMIL kiemelte, hogy *„az ilyen célzatú marketing megállapodások az egyik szokásos bevételi forrásai e szervezeteknek, ezek generális tiltása akár működésük fenntartását, s ezáltal a társadalmilag kívánatos célok megvalósítását is veszélyeztetné. [...] nem minősíthető piaci magatartásnak sem, az nem konkrét termék értékesítését szolgálja, hanem a nem gazdasági természetű tevékenységet folytató szervezet működéséhez járul hozzá”*⁸³. A NUMIL álláspontja szerint az állítás nem kelti a függetlenség látszatát, mivel a HGYE valóban független. Előadta, hogy az ajánlás alkalmazása tehát e szempontból sem alkalmas a fogyasztók megtévesztésére.⁸⁴
252. A NUMIL nyilatkozata szerint a HGYE-nek rendelkezésére áll a szükséges szaktudás, a belső eljárásrendje, gyakorlata szerint egyeztetett véleményének megfelelően ajánlja a termékeket. Nyilatkozata szerint, az, hogy az ajánlás szakmaiságot és kontrollt sugároz, nem téveszti meg a fogyasztót, hiszen a HGYE tagjai kizárólag házi gyermekorvosok, akik közül az egyesület saját gyakorlata szerint meghatározott tagokból álló testület dönt gondos mérlegelés alapján arról, hogy mely termékeket ajánlják.
253. A NUMIL ismételten hangsúlyozta, hogy az ajánlások egyike sem értelmezhető úgy, hogy a HGYE ajánlása kizárólagos.⁸⁵
254. A NUMIL előadta, hogy nem folytat tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot. Előadta továbbá, hogy az Fttv. 3. §-a értelmében négy esetben minősülhet egy kereskedelmi gyakorlat tisztességtelennek:⁸⁶

⁸¹ VJ/112-113/2015. számú beadvány 1. főpont

⁸² VJ/112-113/2015. számú beadvány 1-3. pontjai

⁸³ Önszabályozó Reklám Testület, ÚTMUTATÓ, Élelmiszerek, 2016. szeptember 14., 6. Melléklet: Dr. Tóth Tihamér szakmai álláspontja az egészségügyi szervezetek ajánlásáról.

⁸⁴ VJ/112-113/2015. számú beadvány 4. pontja

⁸⁵ VJ/112-113/2015. számú beadvány 5. pontja

- I. ha külön jogszabályban előírt szigorúbb követelményeket sért meg [Fttv. 3. § (5) bekezdés];
- II. ha szerepel az Fttv. mellékletét képező ún. „feketelistán” [Fttv. 3. § (4) bekezdés];
- III. ha az Fttv. 6-8. §-ai szerint megtévesztő vagy agresszív [Fttv. 3. § (3) bekezdés]; vagy
- IV. ha – az Fttv. 3. § (2) bekezdésének megfelelően - a kereskedelmi gyakorlat alkalmazása során
  - a) a kereskedelmi gyakorlat megvalósítója nem az ésszerűen elvárható szintű szakismerettel, illetve nem a jóhiszeműség és tisztesség alapelveinek megfelelően elvárható gondossággal jár el (a továbbiakban: „szakmai gondosság követelménye”), és
  - b) érzékelhetően rontja azon fogyasztó lehetőségét az áruval kapcsolatos, a szükséges információk birtokában meghozott tájékozott döntésre, akivel kapcsolatban alkalmazzák, illetve akihez eljut, vagy aki a címzettje, és ezáltal a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készíti, amelyet egyébként nem hozott volna meg (a továbbiakban: a fogyasztói magatartás torzítása), vagy erre alkalmas.

255. A NUMIL ezen négy eset alapján mutatta be, hogy a vizsgált kereskedelmi gyakorlata a vizsgált magatartás esetében alkalmazandó jogszabályok értelmében nem tisztességtelen.

I. Külön jogszabályban előírt szigorúbb követelmények sérelme

256. A NUMIL előadta, hogy az Fttv. 3. § (5) bekezdése rendelkezik a más jogszabály megsértésével összefüggő tisztességtelen magatartásokról. Az Fttv. 3. § (5) bekezdésben hivatkozott, és jelen eljárásban releváns rendelkezés, az Fttv. 1. § (4) bekezdés c) pontja értelmében külön törvény vagy az annak végrehajtására kiadott jogszabály a fogyasztók tájékoztatására vonatkozóan az e törvényben foglalt szabályokon túl részletesebb, illetve szigorúbb szabályokat írhat elő az áru egészségügyi vonatkozásaival vagy biztonságosságával összefüggő követelmények érvényesítése céljából. A vizsgált magatartás esetében az élelmiszerekkel kapcsolatos, tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításokról szóló 1924/2006/EK rendelet 11. és 12. cikkei, a fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról 1169/2011/EU rendelet 7. cikke, valamint a 2014. december 12-ig alkalmazandó, az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény 10. cikke ír elő részletesebb, illetve szigorúbb követelményeket.

257. A NUMIL előadta továbbá, hogy az Fttv.-hez fűzött Nagykomentár⁸⁷ által is alátámasztottan a következő szabályozási piramis áll fenn: 1924/2006/EK rendelet <1169/2011/EU rendelet és Éltv. < Fttv.

258. A NUMIL nyilatkozata szerint ennek megfelelően a jelen eljárásban vizsgált magatartást – mint lex specialis – az 1924/2006/EK rendelet szabályozza közvetlenül. Előadta, hogy az 1924/2006/EK rendelet jelen eljárásban többször elemzett, releváns 11. és 12. cikke együtt olvasandóak. A NUMIL álláspontja szerint az ÖRT útmutatója is úgy értelmezi, hogy a „12. cikk az egyes orvosokon túl ugyanis csak a 11. cikkben nem említett szervezetek ajánlásait tilalmazza általános érvénnyel. A 11. cikkben említett egészségügyi és karitatív szervezetek terméktámogatásait, ajánlásait a tagállamok külön szabályozhatják, azaz akár meg is tilthatják, vagy különböző feltételektől tehetik függővé. Ilyen szabályozás azonban Magyarországon nem született, [...] Ilyen korlátozó szabályok hiányában viszont a 11. cikk kivétele a maga teljességében él, azaz az egészségügyi és karitatív szervezetek nevüket adhatják egyes termékek kommunikációjához.”⁸⁸

⁸⁶ VJ/112-113/2015. számú beadvány 8-28. pontjai

⁸⁷ Zavodnyik József: Nagykomentár a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvényhez (Wolters Kluwer Kft., Jogtár, kézirat lezárva: 2015. január 1., 22. oldal)

⁸⁸ Önszabályozó Reklám Testület, ÚTMUTATÓ, Élelmiszerek, 2016. szeptember 14., 6. Melléklet: Dr. Tóth Tihamér szakmai álláspontja az egészségügyi szervezetek ajánlásáról

259. A NUMIL álláspontja szerint a HGYE egyértelműen az 1924/2006/EK rendelet 11. cikke szerinti szervezet, azaz jogszerűen adhatja nevét a NUMIL termékeivel kapcsolatos kommunikációhoz. Nyilatkozata szerint a NUMIL a HGYE ajánlás alkalmazásával nem sértette meg a magatartást közvetlenül szabályozó, külön jogszabályban, az 1924/2006/EK rendeletben előírt szigorúbb követelményeket, tehát a kereskedelmi gyakorlata jogszerű és nem tisztességtelen.
260. A NUMIL nyilatkozatában hivatkozta az Éltv. 10. § (2) bekezdés a) pontjának és az 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (1) bekezdés a) pontjának rendelkezéseit. A NUMIL nyilatkozata szerint a HGYE ajánlás sem a termékek természete, jellege, sem azonossága, sem tulajdonságai, sem összetétele, sem mennyisége, sem eltarthatósága, sem származási helye, származási országa, sem eredete, eredetének helye, sem előállítási vagy termelési módja tekintetében nem tartalmaz állítást, illetve valótlan állítást, és egyéb tekintetben, így megjelenítésében sem téveszti meg a fogyasztót. A NUMIL előadása szerint a HGYE ajánlás tartalma minden tekintetben valós, az egy a NUMIL-től független nemzeti egyesület jogszerű ajánlása, annak minden eleme és megjelenítése igazodik ezen tartalomhoz, nem megtévesztő sem az Éltv.-ben, sem pedig az 1169/2011/EU rendeletben meghatározottak alapján, tehát a kereskedelmi gyakorlat nem tisztességtelen.
261. A fentiekén túl a NUMIL nyilatkozatában hangsúlyozta, hogy még az ágazati jogszabályok által meghatározott megtévesztő magatartások megvalósításának bizonyítottsága esetében – amely a jelen esetben nem áll fenn –, szükséges lenne annak a Gazdasági Versenyhivatal általi igazolása is a tisztességtelenség megállapításához, hogy a magatartás torzítja az ügyleti döntést, illetve alkalmas arra. A NUMIL nyilatkozata szerint azonban jelen ügyben az ügyleti döntés torzítása, vagy az erre való alkalmasság semmilyen módon nem igazolt.

II. Fttv. „feketelista”

262. A NUMIL előadta, hogy a jelen eljárásban vizsgált magatartások az Fttv. tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokat konkrétan felsoroló mellékletének egyetlen pontjának sem feleltethetők meg, a HGYE ajánlás alkalmazása az Fttv. melléklete értelmében ezért nem tisztességtelen.

III. Megtévesztő kereskedelmi gyakorlat

263. A NUMIL előadta, hogy a Gazdasági Versenyhivatal szerint a HGYE ajánlás az Fttv. 6. § (1) bekezdésének b) pontjában foglaltakat valósítja meg. A NUMIL nyilatkozata szerint azonban egy tényállás akkor valósítja meg az Fttv. 6. § (1) szerinti magatartást, ha a taxatív jelleggel felsorolt tájékoztatási elemek a kereskedelmi gyakorlat keretében megvalósulnak, ám valótlan vagy megtévesztésre alkalmas módon. Az ilyen megtévesztés akkor minősül tisztességtelennek, ha ezáltal a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készíti vagy készítheti, amelyet egyébként nem hozott volna meg.
264. A NUMIL előadta, hogy a jelen eljárásban már teljes körűen bizonyította az Fttv. 14. §-ának megfelelően, hogy a tényállítások valósak, azaz tekintettel arra, hogy élelmiszerekkel kapcsolatos állítások igazolásáról van szó, azt, hogy a HGYE ajánlás alkalmazására a jogszabályokkal összhangban került sor. A HGYE ajánlás valós tényállításon alapszik, tehát nem készíti a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára, amelyet egyébként nem hozott volna meg, és nem is alkalmas erre, azaz a tisztességtelenség nem állapítható meg az Fttv. 6. § (1) bekezdésének b) pontja alapján.
265. A NUMIL előadta továbbá, hogy a HGYE ajánlásban is megnyilvánuló valós tényállítása nem téveszti meg a fogyasztót, és nem is alkalmas arra, hogy megtévesztesse a fogyasztót. Ismertette, hogy a mai piaci viszonyok között szokásos és közismert gyakorlat, hogy más szervezet logójának és nevének használatáért díjat fizetnek, ennek ellenkezőjét a fogyasztó sem feltételezhette, ez azonban nem vonhatta kétségbe a fogyasztó számára a HGYE hozzáértését és a NUMIL-től való

függetlenségét. A NUMIL nyilatkozata szerint a HGYE ajánlás az Fttv. 6. § (1) bekezdése b) pontjának ezen fordulója alapján sem tisztességtelen.

266. A NUMIL akként nyilatkozott, hogy az eljárás tárgyát olyan mindennapi, nem nagy értékű termékek képezik, amelyek esetében a fogyasztó a döntését az ő szempontjából a termék sokkal dominánsabb, jóval nagyobb jelentőséggel bíró egyéb jellemzői alapján hozza a vásárlás során, annak mérlegelésével, hogy szüksége van-e az adott termékre. Ilyen nagyobb jelentőségű jellemző például, hogy milyen korú gyermekek részére készült a termék, tartalmaz-e allergén összetevőt, mi szükséges az elkészítéséhez stb. A NUMIL nyilatkozata szerint a HGYE ajánlás mellett szereplő számos egyéb állítás, tájékoztatás is mind jogszerű.
267. A NUMIL nyilatkozata szerint eltekintve attól, hogy a HGYE ajánlás nem alkalmas a fogyasztók megtévesztésére, annak igazolása sem lenne lehetséges, hogy a HGYE ajánlás mellett szereplő sok egyéb jogszerű, és a fogyasztók számára jóval nagyobb jelentőséggel bíró tájékoztatás, állítás közül a HGYE ajánlás az az állítás, megjelenítés, amely alkalmas arra, hogy befolyásolja a fogyasztó üzleti döntését. Előadta, hogy ennek bizonyítására nem lehetséges egy logikailag zárt elméleti érvrendszert képező elméletet felállítani, így lehetetlen azt igazolni. *„Egy kereskedelmi kommunikáció fogyasztói döntésekre gyakorolt hatását illetően mindenekelőtt fel kell tárni a kereskedelmi kommunikáció fogyasztók által észlelt üzenetét, figyelemmel arra is, hogy ezen üzenet megállapítása során a kereskedelmi kommunikációnak az észlelőire gyakorolt első benyomást kell szem előtt tartani. A kereskedelmi kommunikáció összhatása adja a kereskedelmi kommunikáció tartalmát, üzenetét. Ezt követően bírálható el, hogy a kereskedelmi kommunikáció alkalmas volt-e a fogyasztói magatartás torzítására.”*⁸⁹ Ha a kereskedelmi kommunikáció összhatását egyszerre sok különböző állítás, megjelenítés adja, akkor nem lehet határozottan, teljes bizonyossággal kijelenteni, hogy a fogyasztók üzleti döntésének befolyásolására azok közül csak egy lehet alkalmas.

IV. Szakmai gondosság követelménye és a fogyasztó magatartásának torzítására való alkalmasság

268. A NUMIL nyilatkozata szerint arra tekintettel, hogy a jelen eljárásban vizsgált kereskedelmi gyakorlat nem sért külön jogszabályban előírt szigorúbb feltételt, nem feleltethető meg az Fttv. mellékletében szereplő „feketelista” egyik tényállásának sem, és nem minősíthető megtévesztőnek, a jogsértés legfeljebb abban az esetben lenne megállapítható, ha a kereskedelmi gyakorlat nem felelne meg a szakmai gondosság követelményének és alkalmas lenne a fogyasztói magatartás torzítására.
269. A szakmai gondosság Fttv. 3. §-a (2) bekezdésének a) pontja szerinti követelménye az ésszerűen elvárható szintű szakismeretet és a jóhiszeműség és tisztesség alapelveinek megfelelően elvárható gondosság követelményét foglalja magában. Az ésszerűen elvárható szintű szakismeretnek legalább olyan szintűnek kell lennie, hogy a vállalkozás a jogszabályi előírásoknak megfelelő magatartást tanúsítson.
270. A NUMIL előadta, hogy jelen ügyben, különös tekintettel a vizsgált magatartások jelentős mennyiségére, és számtalan formájára, már a Gazdasági Versenyhivatal által is elismerésre került, hogy a NUMIL a kereskedelmi kommunikációja során a legmesszemenőbbekig tartotta magát a jogszabályok előírásaihoz. A NUMIL előadta, hogy a szakmai gondosság egyik törvényi feltételének, az ésszerűen elvárható szakismeret követelményének kétség kívül megfelelő magatartása mindig eleget tett a jogszabályi előírásoknak és a kommunikált információk valóság tartalmát igazoló bizonyítékokkal is folyamatosan rendelkezett.
271. A NUMIL előadta továbbá, hogy a jóhiszeműség és tisztesség alapelveinek megfelelően elvárható gondosságnak ugyancsak eleget tesz és tett, hiszen egyrészt a Gazdasági Versenyhivatal a NUMIL több mint 20 éves magyarországi működése során még soha nem állapította meg

⁸⁹ Zavodnyik József: Nagykommentár a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvényhez (Wolters Kluwer Kft., Jogtár, kézirat lezárva: 2015. január 1., 73. oldal)

kereskedelmi kommunikációjának tisztességtelenségét. Előadta, hogy a NUMIL a tudomására jutásakor azonnal, még a vizsgálatot megelőzően, vagy annak a legelején módosította azon kereskedelmi gyakorlatait, amelyek esetében akár a lehetősége is felmerülhetett, vagy felmerülhetett volna, hogy magatartása tisztességtelen, így igen jelentős költségeket vállalva intézkedett a HGYE ajánlásnak a termékek csomagolásáról történő eltávolítása iránt, és a Gazdasági Versenyhivatal által a felirat betűmérete miatt vizsgált televíziós reklám adásba kerülését követően is azonnal, még jóval a Gazdasági Versenyhivatal vizsgálatát megelőzően növelte a betűméretet és javított az olvashatóságon.

272. A NUMIL nyilatkozata szerint a HGYE ajánlás tekintetében egy olyan magatartást akar a Gazdasági Versenyhivatal egyedi jogértelmezéssel jogsértőnek nyilvánítani, amely vonatkozásában kikristályosodott magyar vagy nemzetközi gyakorlat nincsen és a magatartás jogszerűségét szakmai állásfoglalások is alátámasztják. A NUMIL jóhiszeműségének kétségbevonását ez önmagában is megkérdőjelezi. A NUMIL minden tekintetben, és mindenkor jóhiszeműen és tisztességesen járt el a fogyasztókkal szemben, akik bízhatnak a NUMIL kereskedelmi kommunikációjának objektíve is jóhiszemű és tisztességes voltjában, teret nem engedve még a tisztességtelenség látszatának sem.
273. A NUMIL nyilatkozata szerint kereskedelmi kommunikációja során mindig a szakmai gondosság követelménye szerint járt el, így nem torzíthatta a fogyasztói magatartást.
274. A NUMIL összefoglalásként előadta, hogy a HGYE ajánlás alkalmazása nem ütközik sem a közvetlenül alkalmazandó 1924/2006/EK rendelet, sem az 1169/2011/EU rendelet, illetve az Éltv. előírásaiba, továbbá nem megtevesztő az Fttv. 6. §-a értelmében sem, így nem tisztességtelen az Fttv. 3. § (1) bekezdése szerint.
275. A NUMIL előadta továbbá, hogy az Fttv. 1. § (1) bekezdése rögzíti, hogy *„ez a törvény állapítja meg az áruhoz kapcsolódó, a kereskedelmi ügylet lebonyolítását megelőzően, annak során és azt követően a fogyasztóval szemben alkalmazott kereskedelmi gyakorlatokra, valamint az ilyen kereskedelmi gyakorlat tekintetében alkalmazott magatartási kódexekre vonatkozó követelményeket, és az azok megsértésével szembeni eljárás szabályait.”*
276. A NUMIL nyilatkozata szerint az Fttv. hatálya tehát csak azon kereskedelmi gyakorlatokra terjed ki, amelyek a fogyasztókkal szemben kerültek alkalmazásra. Nyilatkozata szerint e rendelkezésből kifolyólag a NUMIL és a HGYE együttműködésének kialakítása, előkészítése és lefolytatása kapcsán tanúsított magatartások vizsgálata nem is képezheti tárgyát vizsgálatnak, hiszen az együttműködés alatt bármelyik fél által tanúsított magatartás a szerződési feltételek egymás közötti egyeztetésére, és nem a fogyasztók felé irányult, nem a fogyasztókkal szemben került tanúsításra.
277. A NUMIL figyelemmel arra, hogy az Fttv. hatálya nem terjed ki az előző bekezdés szerinti magatartások vizsgálatára, így azoknak az Fttv. 3. § (2) bekezdésébe, és Fttv. 3. § (1) bekezdésébe ütközése sem állapítható meg. A NUMIL felhívta ezzel kapcsolatosan a figyelmet arra is, hogy abból következően, hogy az eljárás alá vontak együttműködésére az Fttv. hatálya nem terjed ki, mert az együttműködés előtt és alatt megvalósított magatartás nem a fogyasztókkal szemben került tanúsításra, az eljárás alá vontak együttműködésének kereteire vonatkozóan a későbbiekben ismertettek szerint csatolt dokumentumok tartalma sem képezheti vizsgálat tárgyát, hiszen az azzal kapcsolatos magatartás sem a fogyasztókkal szemben került tanúsításra. Megállapítható az is, hogy amennyiben ki is terjedne az Fttv. hatálya az együttműködési megállapodás kialakítására vagy lefolytatására, az Fttv. 3. § (1) és (2) bekezdéseiben meghatározott tényállások megvalósítása az együttműködés kapcsán sem lenne megállapítható. A NUMIL nyilatkozata szerint erre az esetre is vonatkoztathatóak a korábban kifejtettek.⁹⁰

⁹⁰ VJ/112-113/2015. számú beadvány 8-28. pontjai

278. A NUMIL szerint az „ajánlás” szó a fogyasztói értelmezés szempontjából annak megerősítését jelenti, hogy a HGYE véleménye szerint a termék jó.⁹¹ A NUMIL értékelésében a HGYE ajánlás szövegezése minden esetben tekintettel volt arra, hogy az „ajánlja” kifejezés az adott mondatban szerkezetileg úgy helyezkedjen el, hogy ne keltse a NUMIL termékekre vonatkozó kizárólagosság látszatát.

Az eljárás alá vontak álláspontja az eljáró versenytanács második előzetes álláspontjára⁹²

A NUMIL álláspontja

279. A NUMIL a Vj/112-140/2015. számú észrevételében úgy nyilatkozott, hogy minden tekintetben fenntartja a korábbiakban már ismertetett álláspontját, mely szerint a HGYE ajánlás alkalmazása nem jogsértő, és nem megtévesztő, az alkalmazott kereskedelmi gyakorlat nem tisztességtelen.
280. Kiemelte, hogy az 1924/2006/EK rendelet az ajánlás megengedettségéhez semmilyen további feltételt nem fűz, így nem ír elő sem függetlenséget, sem szakmai kontrollt és mást sem.
281. A HGYE mint civil szervezet természetesen minden tekintetben független a NUMIL-tól, tehát az eljáró versenytanács által meghatározott ezen feltétel is megvalósul. Ez akkor is így van, ha a társaság díjat fizetett a HGYE logójának a termékeken való alkalmazásáért. A logó használatért való díjfizetés nem teszi a HGYE-t a társaságtól függő szervezetté.
282. Az eljárás alá vont előadása szerint a HGYE mint egy egyesület nem minősül szakmailag „feljogosított” szervezetnek, ilyen látszatot nem is kelt a HGYE-ajánlás megjelenítése, és erre vonatkozó jogszabályi előírás sincsen. A HGYE mint egyesület jogszerűen jeleníti meg ugyanakkor az ajánlással a tagságát képező háziorvosok jó tapasztalatát a termékkel kapcsolatban. Az ajánlás ennél többet nem mond, nem is sugall.
283. Az eljárás alá vont előadta továbbá, hogy az 1924/2006/EK rendelet a lex specialis és az Fttv. a lex generalis, mivel a vonatkozó jogszabályok között a következő szabályozási piramis áll fenn: 1924/2006/EK rendelet <1169/2011/EU rendelet és Éltv. < Fttv.
284. Az eljárás alá vont szerint az 1924/2006/EK rendelet 11. cikkében foglaltakkal ellentétes, ellentmondó és nem elfogadható az eljáró versenytanács azon álláspontja, amely lényegét tekintve azt tartalmazza, hogy az ajánlás, mint orvosi egyesület ajánlása ugyan az 1924/2006/EK rendelet alapján megengedett, de mivel az egy orvosi egyesület ajánlása, ezért mégis tiltott (mert az Fttv. alapján megtévesztőnek minősül). Az eljárás alá vont álláspontja az, hogy nem lehet egy lex specialis által megengedett tényállást a lex generalis alapján jogsértőnek minősíteni, mivel az minden jogelvvvel szemben áll.
285. A NUMIL álláspontja szerint a fogyasztók figyelmének a HGYE-ajánlás által történő felkeltése nem történt tisztességtelen módon. A reklám alapvető célja a fogyasztók figyelmének felkeltése, a figyelemfelkeltés önmagában nem minősül jogsértésnek vagy megtévesztésnek.
286. Az eljárás alá vont szerint az Fttv. 6. § (1) bekezdése szerinti (kumulatív) tényállási elemek megvalósulása nem állapítható meg, hiszen a jelen eljárásban (eleget téve az Fttv. 14. §-ának) már teljes körűen bizonyította, hogy a HGYE-ajánlás valós tényállításon alapszik, tehát az Fttv. 6. § (1) bekezdésének első fordulata, a valótlan információtartalom, nem alkalmazható jelen esetben, továbbá a HGYE-ajánlás megjelenése sem alkalmas a fogyasztó megtévesztésére, azaz az Fttv. 6. § (1) pontjának második fordulata sem alkalmazható.

⁹¹ VJ/112-113/2015. számú beadvány 38-39. pontjai

⁹² A NUMIL számára betekintheső előzetes álláspont száma: VJ/112-131/2015., a HGYE számára betekintheső előzetes álláspont száma: VJ/112- 132/2015.

287. Az eljárás alá vont szerint – szemben az eljáró versenytanács álláspontjával – az ajánlás nem tartalmaz semmiféle összehasonlítást vagy utalást más termékre, továbbá semmilyen kitévelt arra vonatkozóan sem, hogy „szakemberek által kiemelt termékről” lenne szó. Ilyen állításokat az ajánlás nem is sugall. A szöveg csak azt tartalmazza, hogy a „HGYE ajánlja”. Az eljárás alá vont szerint az eljáró versenytanács az általa vélt állításokat önmagában azon tény alapján kívánja megállapítani, hogy az ajánlás kibocsátója a HGYE. Az „ajánlás” szónak a konkrét esetben csak az a jelentése van az eljárás alá vont szerint, hogy az ajánlás kibocsátója javasolja a terméket (mert az jó).
288. A NUMIL álláspontja szerint az eljáró versenytanács szponzorációval kapcsolatos feltételezése helytelen. Hangsúlyozta, hogy a fogyasztók körében is közismert gyakorlat, hogy más szervezet logójának és nevének használatáért a használó díjat szokott fizetni. A logóhasználat feltételeinek ismertetése, a felek közötti együttműködés kereteinek kommunikálása nem szokásos egy reklámban, amelynek mind idő-, mind pedig térbeli korlátai vannak. A reklámban a termék iránt érdeklődő fogyasztók számára a leglényegesebb információk átadása indokolt, az pedig jelen esetben az, hogy a termék (HGYE szerint is) jó, ajánlható.
289. A logóhasználatért való díjfizetés semmilyen módon nem változtatja meg, rontja le a HGYE ajánlás tartalmát, nevezetesen azt, hogy az ajánlás kibocsátója a terméket javasolja, mert jónak tartja. Egyébként a termék, a HGYE ajánlástól függetlenül is, valójában ténylegesen jó. Az ezzel kapcsolatos, a termékeken szereplő állítások valóságtartalmát a csaknem két éve folyó, igen mélyreható versenyfelügyeleti eljárás során a NUMIL tételesen bizonyította, ezzel ellentétes állítás igazolást nem nyert.
290. Az eljárás alá vont hangsúlyozta, hogy egyébként sincs szó „szponzorációról”, hiszen az eljárás alá vont a logóhasználat engedélyezéséért fizetett használati díjat HGYE-nek és nem támogatást nyújtott.
291. A NUMIL szerint a HGYE-ajánlás soha semmilyen megjelenési formájában nem közvetített annál több üzenetet, mint hogy a termék jó, nem mondta sem azt, hogy a termék más terméknél jobb lenne, sem azt, hogy ezt a terméket a szakemberek kiemelték volna más termékek közül. Semmilyen bizonyíték nem támasztja alá azt, hogy a fogyasztók az eljáró versenytanács által állított módon értelmezhetik az „ajánlást”, hogy önmagában a HGYE-ajánlás kifejezés feltüntetésével összehasonlítás, kiemelés történt volna, vagy hogy az ajánlás kizárólagosságot sugallna. Bizonyítékok nélküli feltételezések alapján viszont a jogsértés nem állapítható meg. Önmagában az ajánlás egyáltalán nem tartalmaz összehasonlítást más termékekkel, és nem is utal semmilyen termékkel történő összehasonlításra.
292. Az eljárás alá vont kiemelte, hogy a felek az együttműködésük kialakítása során kifejezetten arra törekedtek, hogy a kizárólagosságot, az összehasonlítás bármilyen formáját elkerüljék. A fogyasztók felé megjelenő ajánlás sem tartalmaz ilyen többletjelentést. Az eljáró versenytanács logikája alapján valamely fél termékének bármely pozitív tulajdonságára vonatkozó kijelentés önmagában már összehasonlítás, kiemelés lenne. Kiemelte továbbá, hogy az eljárás tárgyát képező termékek piacán a NUMIL-on kívül még nyolc további forgalmazó - cégenként többféle - terméke is kapható ugyanezen termékkategóriában. Ezek a termékek az üzletekben, még a kisebbekben is, egymás mellett érhetők el a fogyasztók számára. Ennek bemutatásaként és igazolásául az eljárás alá vont fényképeket csatolt egy kereskedelmi lánc polcairól. A fotókon látható, hogy még a termékek vonatkozásában szaküzletnek nem minősülő kereskedelmi lánc is négy-öt gyártó termékét kínálja. Az ezen termékeket vásárló fogyasztók tehát ismerik ezeket a termékeket, hiszen a boltok polcain egymás mellett sorakoznak. Ebből következően nem egyetlen cég jelenti a társaság termékeinek konkurenciáját. A fogyasztók nem értelmezhetik úgy az ajánlást, hogy az egy másik konkrét gyártó termékéhez képest megfelelőbb termék kiemelését jelenti.

293. Az eljárás alá vont hangsúlyozta továbbá a torzításra való alkalmasság körében, hogy semmi sem igazolja, hogy a kommunikáció során a fogyasztók felé közvetített üzenetek közül (pl.: összetétel, felhasználás egyszerűsége) kifejezetten a HGYE-ajánlás az - amelynek ráadásul még valótlan információt, vagy valóst tényt megtévesztő módon is tartalmaznia kellene -, amely oly módon felkelti a figyelmet, hogy a fogyasztót a termékkel kapcsolatos ügyleti döntés meghozatalára készteti. Az előzetes álláspont nem tartalmaz semmilyen olyan bizonyítékot, amely igazolná, hogy az ajánlás alkalmazása bármilyen hatást fejtett volna ki a fogyasztó ügyleti döntése vonatkozásában.
294. Az eljárás alá vont szerint ezzel szemben megállapítható, hogy a HGYE ajánlás alkalmazása kapcsán egyáltalán nem változott a társaságnak az adott termékpiacon betöltött helye, amely arra utal, hogy a HGYE ajánlás nem növelte a termékek forgalmát, ami pedig azt igazolja, hogy az ajánlásnak nem volt ténylegesen hatása a fogyasztók ügyleti döntésére, tehát arra, hogy az ajánlás miatt inkább a társaság termékét válasszák. Ennek bizonyítékeként a NUMIL csatolta a piaci részesedésekről szóló (2013-2016. évekre vonatkozó) kimutatást.⁹³
295. Az eljárás alá vont szerint a kimutatásból látható, hogy a társaság piaci részesedésének változása, mind pozitív, mind pedig negatív irányban a HGYE ajánlás 2014. elejétől 2016. elejéig tartó alkalmazása idején elenyésző volt, és nem állapítható meg, hogy az ajánlás következtében nőtt volna a társaság piaci részesedése más piaci szereplők rovására. Egyedül az anyatej-kiegészítő tápszerek piacán látható jelentős növekedés a társaság javára, ez azonban a piacon bekövetkezett más jelentős változásnak, nevezetesen annak volt köszönhető, hogy az egyik versenytárs a kimutatásban szereplő időszak kezdetével vezette ki a piacról az összes „3”-as típusú tápszerét, emiatt megnőtt a társaság ezen termékei iránti kereslet. Tehát a növekedés ezen termékkörnél sem a HGYE-ajánlás miatt, hanem a társaságtól független piaci körülmény miatt következett be.
296. Az Fttv. 3. §-ának (2) bekezdése kapcsán a NUMIL egyrészt azt ismertette, hogy az Fttv. hatálya nem terjed ki a társaság és HGYE közötti együttműködési szerződésre, másrészt bemutatta, hogy miért nem állapítható meg a szakmai gondosság követelményének sérelme.
297. Az Fttv. hatálya kapcsán a NUMIL a következőket adta elő:
- Az Fttv. 1. §-ának (1) bekezdése szerinti „kereskedelmi ügylet” kifejezés nyilvánvalóan a fogyasztóval létrehozásra kerülő kereskedelmi ügyletre, tehát ennek kialakítására, előkészítésére és lefolytatására, és nem más szereplők közötti kereskedelmi ügyletre vonatkozik. Ezen rendelkezés következtében az Fttv. hatálya nem terjed ki a társaság és a HGYE közötti, az együttműködési megállapodás létrehozásával kapcsolatos kereskedelmi gyakorlatra még abban az esetben sem, ha az ajánlásnak a társaság által történő alkalmazásáról ebben állapodtak meg.
  - Az Fttv. alapján vizsgálható magatartásnak tehát mindenképpen valaki (a fogyasztó) felé, ezáltal a valaki (a fogyasztó) által érzékelve kell megvalósulnia. E rendelkezésből kifolyólag a NUMIL és a HGYE együttműködésének kialakítása, előkészítése és lefolytatása kapcsán egymással szemben tanúsított magatartások vizsgálata nem képezheti tárgyát vizsgálatnak, hiszen az együttműködés alatt bármelyik fél által tanúsított magatartás a szerződési feltételek egymás közötti egyeztetésére, és nem a fogyasztók felé irányult, nem a fogyasztókkal szemben került tanúsításra.
  - Az Fttv. hatályának hiányában a HGYE együttműködés kialakítása, előkészítése és lefolytatása során egymással szemben tanúsított magatartások a jelen eljárás keretében nem vizsgálhatók, így azoknak az Fttv. 3. §-ába ütközése sem állapítható meg.

⁹³ Az eljáró versenytanács megjegyzi, hogy ezen (négy termék kategóriában készült) kimutatás szerint az eljárás alá vont piacvezető mind a négy területen, továbbá a kimutatásban a NUMIL-on kívül 5%-ot meghaladó részesedéssel két, három, illetve négy piaci szereplő bír.

- A Nagykommentár rögzíti, hogy „az Fttv. 1. §-ának (1) bekezdése nemcsak a kereskedelmi ügylet fogalmát nem adja meg, hanem a kereskedelmi ügylet lebonyolításának tartalmát sem határozza meg. A törvény ugyanakkor egyértelművé teszi, hogy az Fttv. hatálya kiterjed a kereskedelmi ügylet (a fentiek szerinti szerződés, illetőleg joggyakorlás) lebonyolítását megelőzően, annak során és azt követően a fogyasztóval szemben alkalmazott kereskedelmi gyakorlatokra”. Rögzíti továbbá, hogy „az Fttv. rendelkezései kizárólag azon kereskedelmi gyakorlatokra alkalmazandók, amelyek fogyasztóval szemben kerülnek alkalmazásra”. Ez az eljárás alá vont szerint nem csak annyit jelent, hogy azon magatartásokra terjed ki a törvény hatálya, amelyeket nem üzleti partnerek felé fejt ki egy vállalkozás, hanem azt is, hogy az adott magatartásnak a fogyasztó által közvetlenül érzékelhetőnek kell lennie, arról tudomást kell szereznie, a magatartás címzettjének a fogyasztónak kell lennie.
- A tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló 2005/29/EK irányelv (a továbbiakban: UCP irányelv) fogalommeghatározása [2. cikk d) pont] szerint „az üzleti vállalkozásoknak a fogyasztókkal szemben folytatott kereskedelmi gyakorlatai ... a kereskedő által kifejtett tevékenység, mulasztás, magatartási forma vagy megjelenítési mód, illetve kereskedelmi kommunikáció - beleértve a reklámot és a marketinget is -, amely közvetlen kapcsolatban áll valamely terméknek a fogyasztó részére történő eladásösztönzésével, értékesítésével vagy szolgáltatásával”.
- A Nagykommentár ismerteti, hogy az „Európai Unió Bírósága ítéleteiben kiemelte, a 2005/29/EK irányelv a vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlataira vonatkozó szabályokat teljes mértékben harmonizálja közösségi szinten, amely azt eredményezi, hogy a tagállamok nem fogadhatnak el a 2005/29/EK irányelvben foglaltaknál korlátozóbb intézkedéseket, még a magasabb szintű fogyasztóvédelem biztosítása érdekében sem ...”. A Nagykommentár szerint továbbá az „Fttv. értelmezésekor ugyanakkor megkerülhetetlen a 2005/29/EK irányelv figyelembe vétele is, hiszen az Európai Unió Bíróságának állandó ítélkezési gyakorlata szerint a belső jog alkalmazásakor a tagállami bíróságok (és hozzátehetjük: hatóságok) kötelesek a belső jogot úgy értelmezni, hogy a szóban forgó irányelv eredményének eléréséhez a lehető legteljesebb mértékig figyelembe veszik annak szövegét és célját.”

298. Az eljárás alá vont szerint tehát a rendelkezésre álló szakirodalomból, az Európai Bíróságnak a UCP irányelvet által is hivatkozott, e vonatkozásban eligazítást tartalmazó döntéseiből is az következik, hogy a kereskedelmi gyakorlat abban az esetben képezheti vizsgálat tárgyát, ha az közvetlen kapcsolatban áll a fogyasztóval. A fogyasztóhoz tehát el kell jutnia a vizsgálható magatartásnak, a fogyasztó számára annak érzékelhetőnek kell lennie. Azt a magatartást, amelyről a fogyasztó nem szerez tudomást, amelynek nem címzettje, és végeredményben egyáltalán nem is érinti, nem lehet a fogyasztóval szembeni tisztességtelen magatartás körében értékelni.

299. A Vj/85/2015. számú (a fogyasztói kapcsolattartás folyamatát, annak szervezetségét értékelő) eljárásban hozott határozat szerint a szakmai gondosság követelménye értelmében „a vállalkozásoknak ... a fogyasztókkal érintkező üzleti folyamataik megszervezése során a jóhiszeműség és tisztesség elvének megfelelően kell eljárnia.” Az eljárás alá vont szerint ha egy üzleti folyamat nem érintkezik a fogyasztóval, akkor az nem vizsgálható.⁹⁴

⁹⁴„Fontos tehát, hogy az eljáró versenytanács az Fttv. 3. § (2) bekezdés a) pontja szerinti szakmai gondosság követelményét fogyasztói kapcsolattartás folyamatára, annak szervezetségére, szabályozottságára értelmezte, míg az eljárás alá vont által megvalósított kereskedelmi gyakorlat üzenetét, annak eredményét, hatásait, illetve a Kormányrendelet szerint szükséges tájékoztatás elmaradását az Fttv. 6. és 7. §-ai alapján értékelte” (Vj/85-181/2015. 280. pont).

300. A NUMIL kiemelte, hogy a társaság és a HGYE között folyt - a szakmai gondosság szempontjából álláspontja szerint nem kifogásolható - párbeszéd nem volt a fogyasztók számára megismerhető, a kommunikáció címzettje a társaság és a HGYE volt, arról tudomást a fogyasztó nem szerezhette, így az a fogyasztók ügyleti döntésének torzítására sem lehetett alkalmas. A két fél között az együttműködési szerződés létrehozásával kapcsolatos egyeztetési folyamat nem minősíthető a fogyasztóval szemben kereskedelmi gyakorlatnak, így arra az Fttv. hatálya nem terjed ki.

301. A szakmai gondosság követelményének megsértése körében az eljárás alá vont az alábbiakat emelte ki:

- Az eljáró versenytanács félreértelmezte és ezért helytelen következtetést vont le a HGYE 2014. április 3-i leveléből, ugyanis a két, egymással konkuráló forgalmazóra vonatkozó utalás nem azt jelenti, hogy csak két forgalmazó van a piacon, hanem azt, hogy a NUMIL-on kívül csak egy másik konkurens cég kérte a HGYE-től a név- és logóhasználat engedélyezését, tehát ebben a körben van csak két konkuráló cég, nem az egész piacon.
- Mivel a piac nem szűk, ezért nem helyénvaló az eljáró versenytanács azon következtetése sem, hogy a társaságnak biztosított név- és logóhasználat automatikusan kizárólagosságot is jelent. Ráadásul az együttműködési megállapodás kizárólagosságra vonatkozó rendelkezést egyáltalában nem tartalmaz, így azt sem zárta ki, hogy a HGYE akár más terméket is ajánljon, így a többi piaci szereplő előtt is nyitva állt a lehetősége annak, hogy kérje a HGYE ajánlását.⁹⁵
- A név- és logóhasználat díjazása nem kapott nagyobb vagy központi szerepet a felek egyeztetései során, mint a szakmai kérdések. A felek levelezése összesen 34 darab e-mail-t foglalt magában. Ebből mindössze 6 darab e-mail szólt a díjazás összegéről, részben pedig a fizetés ütemezéséről további 3 darab. A fennmaradó 25 darab e-mail kizárólag szakmai kérdésekkel foglalkozik.⁹⁶
- A felek alapvetően személyesen vagy telefonon egyeztettek egymással, az együttműködés kialakítása kapcsán mindössze e-mail-váltások állnak a társaság rendelkezésére, ezeket az eljárás alá vont mind benyújtotta.
- A társaság a HGYE rendelkezésére bocsátott minden olyan szakmai információt, vizsgálati eredményt, amelyek alapján - a tagok saját orvosi praxisuk tapasztalatai mellett - a HGYE ellenőrizhette, hogy a termék jó, és így teljes megalapozottsággal adhatta ki termékajánlását, amely annál többet, mint hogy a termék jó, semmilyen formában nem tartalmazott. A HGYE minden felmerülő kérdését, felvetését a HGYE saját nyilatkozata szerint is dokumentáltan megnyugtatóan, további kérdéseket nyitva nem hagyva válaszolta meg.
- Az MGYT ugyanolyan civil szervezet, mint a HGYE, az Evidencia Bizottság objektív módon csak azt hivatott eldönteni, hogy az egészségre vonatkozó állítás, amelynek megvizsgálását a társaság kérte, milyen mennyiségű és minőségű irodalmi adattal van alátámasztva. Azt állapította meg, hogy az vitathatatlanul A szint, tehát legmagasabb szinten alátámasztott.

⁹⁵ Az eljáró versenytanács megjegyzi, hogy az eljárás alá vont ezen megállapítása teljes mértékben iratellenes. A NUMIL által a Vj/112-5/2015. számú irat 18/1. mellékleteként csatolt együttműködési megállapodás kifejezetten [ÜZLETI TITOK] köt ki az adott piacon.

⁹⁶ Az eljáró versenytanács megjegyzi, hogy mást ért szakmai kérdések alatt, mint ami a levelezésben az eljárás alá vont szerint szakmai kérdésként felmerül. Az eljáró versenytanács egészségügyi szakmai (az érintett termékek minőségét és egyéb jellemzőit, az ajánlás tartalmát érintő) kérdéseket, megjegyzéseket hiányolt, az eljárás alá vont ellenben az adott piac ágazati, ekként szakmai kommunikációs feltételeinek, korlátainak, illetve az egyes szlogenek megszövegezésének kérdéseit érthette feltehetően, ugyanis más jellegű szakmai egyeztetések a csatolt rendelkezésre álló levelekből nem derülnek ki.

- Az MGYT állásfoglalásának azon része, hogy „a változásnak a csecsemők egészségi állapotára való pozitív hatására nincs kellő súlyú tudományos adat” teljesen szubjektív, az Evidencia Bizottság ilyen megállapításra nincs is felhatalmazva és a NUMIL álláspontja szerint nincs is keretrendszere annak, hogy eldöntsék az evidencia értékét (egészségi állapotára való pozitív hatását).
- A HGYE nem egy szakértő szerv, ugyanakkor a tagságot képező háziorvosok rendelkeznek ismeretekkel a termék pozitív tulajdonságairól, amelyet A szintű evidencia is igazol és vannak gyakorlati tapasztalataik is az egészségi állapotra vonatkozó pozitív hatásaikról. Mindezek alapján megfelelő gondossággal eljárva, megalapozottan, és nem megtévesztően vagy félrevezetően ajánlhatták a terméket.
- A HGYE is figyelembe vette a szakirodalmat, amely alapján ugyanolyan szakértelemmel, mint az MGYT, megállapította, hogy a termék megalapozottan ajánlható. A HGYE nem egy szakértői testület, nem feladata kutatásokat végezni. A HGYE részéről elegendő a vonatkozó szakirodalom áttekintése, mérlegelése és a háziorvosok tapasztalatainak ismerete. A szakirodalom manapság pedig alapvetően az interneten férhető hozzá, ami azonban negatívumként nem értékelhető.
- A levelezésből nem vitathatóan megállapítható, hogy mindkét eljárás alá vont fél alapos előzetes vizsgálattal előzte meg az ajánlás megfogalmazására tett javaslatait. Szakmai körültekintésük teljes volt, az eltérő szakmai véleményeket mérlegelték. Még azokhoz is igazodtak és az ajánlás szövegezésénél figyelembe vették, amelyekkel nem értettek egyet.
- Az anyatej-helyettesítőkkal kapcsolatosan folytatott levelezést is félreértelmezte az eljáró versenytanács: a csatolt levelezésből egyértelműen látszik, hogy a NUMIL eredeti javaslatától az ajánlásnak a termékeken történő megjelenítése során a felek semmilyen módon nem tértek el. A HGYE, azt követően, hogy jogi tanácsadója is ellenőrizte a vonatkozó szabályozást, maga nyilatkozott úgy, hogy az ajánlás az egyeztetett formájában az orvosoknak szóló anyagokon mehet, hiszen az nem ütközik a hatályos szabályozásba. Fel sem merült az, hogy a társaság ne ismerte volna tökéletesen az alkalmazandó kötelező rendelkezéseket az anyatej-helyettesítő tápszerek népszerűsítése vonatkozásában.

302. Az eljárás alá vont az egyéb magatartási elemek kapcsán előadta, hogy már korábban elismerte, hogy a Kentaur Magazinban szereplő cikk adminisztratív hibából valóban nem helytálló állítást tartalmaz, vitatja ugyanakkor azt, hogy a televíziós reklám a fogyasztók számára megtévesztő lett volna (lásd a 192-193. pontokban ismertetett álláspontot).

303. A kötelezettségvállalásának elutasítása körében az eljárás alá vont az alábbiakat emelte ki.

304. Előadta, hogy vitathatatlan, hogy a Gazdasági Versenyhivatal döntései meghatározzák az egyes kereskedelmi gyakorlatok határait a jogszabályi előírások értelmezését illetően. Az is vitathatatlan azonban, hogy az 1924/2006/EK rendelet 11. és 12. cikke kifejezetten kimondja, hogy a nemzeti jogszabályokat kell alkalmazni a vizsgált kérdésben. Véleménye szerint a Gazdasági Versenyhivatal feladata jelen esetben nem az, hogy egy ingoványos, jogszabályi alapokat illetően egyáltalán nem egyértelmű szabályozási környezetben, a vizsgált kereskedelmi gyakorlatot annak bizonyítása nélkül, hogy az valóban alkalmas volt a fogyasztói döntés torzítására, jogsértőnek minősítsen az által nem kívánatosnak tekintett kereskedelmi gyakorlat kialakulásának megelőzése céljából, és a generalis prevenció szándékával példát statuáljon. Ráadásul ezen példa-statuálás elszenvető súlyos pénzbírsággal is kívánja sújtani a jogirodalomban eddig jogsértőként nem minősített gyakorlat ilyenként való meghatározása alapján. Mindez egy olyan társaság esetében történik, amelynél a csaknem két éves, igen alapos vizsgálat bizonyította a jogkövető magatartást.

305. A NUMIL előadta továbbá, hogy álláspontja szerint a kívánatosnak tartott helyes kereskedelmi gyakorlat kialakításának nem ez a megfelelő módja, hanem az, ha Gazdasági Versenyhivatal élve az erre vonatkozó jogosultságával, olyan jogszabályi rendelkezés meghozatalát kezdeményezi, amely egyértelműen szabályozza a kívánt gyakorlatot. A konkrét esetre alkalmazandó 1924/2006 EK rendelet 11. cikke a vonatkozó nemzeti szabályok megalkotásának a lehetőségére kifejezetten utal is. Miután a jelen eljárásban az adott gyakorlatra alkalmazandó jogszabály (1924/2006/EK rendelet) sérelme nem állapítható meg és a hivatkozott, az Fttv.-ben rögzített jogsértő tényállás megvalósítását pedig semmilyen bizonyíték nem támasztja alá, a társaság kereskedelmi gyakorlata nem minősül jogsértőnek.
306. A társaság a fentiek miatt nem ismeri el, hogy gyakorlata jogsértő volt. A társaság azért tette kötelezettségvállalását, hogy a továbbiakban az egyébként jogszerű magatartásának igazolására fordítandó energiáit a társadalom szempontjából sokkal hasznosabb célokra fordítsa. A NUMIL tehát nem ismeri el a jogsértést, annak határozatban történő kimondása esetén a döntés bírósági felülvizsgálatát fogja kezdeményezni.
307. A bírósági felülvizsgálat esetében a végrehajtás felfüggesztése bizonytalan, tehát az eljáró versenytanács olyan döntése, amelyben a jogsértés megállapításakor a bírság mellett kötelezettséget is előír, csak abban az esetben elfogadható, ha a kötelezettségvállalás teljesítésének feltételeként az eljárás végleges lezárását szabnák, beleértve a bírósági jogorvoslati eljárások jogerős befejeződését is. Abban a nem várt esetben, ha az ügy mégis a társaság jogsértésének bíróság által történő megállapításával zárul, a társaság természetesen vállalná a kötelezettségvállalásban megjelölt kötelezettségek teljesítését - amennyiben annak értéke a bírságösszegbe beszámításra kerül -, hiszen a kötelezettségvállalásban megjelölt készülékeknek a PIC centrumokhoz történő eljuttatásához fontos társadalmi érdek fűződik.
308. A fentiek és a korábbi beadványokban leírtak alapján, arra tekintettel, hogy nem bizonyított, hogy a társaság kereskedelmi gyakorlata jogsértő volt, az a fogyasztói döntést torzította vagy arra alkalmas volt, a NUMIL kérte az eljáró versenytanácsot, hogy ne állapítson meg jogsértést és ne szabjon ki vele szemben pénzbírságot.
309. A Vj/112-141/2015. számú iratban a NUMIL csatolta a 2011-től alkalmazott ún. Zöld Könyvet, amelyet minden munkavállalónak kötelező betartania, és amely a legkényesebb, legszigorúbban szabályozott területen, az anyatej-helyettesítő készítményekkel kapcsolatos marketingtevékenység során alkalmazandó megfelelési program.
310. A versenyfelügyeleti eljárásban tartott második tárgyaláson⁹⁷ a NUMIL fenntartva a korábbiakat az eljáró versenytanács kérdéseire előadta, hogy ugyan konkrét megfelelési lépése nem volt a vizsgált kereskedelmi gyakorlattal kapcsolatban, de a versenyfelügyeleti eljárás indulásakor a magatartást haladéktalanul abbahagyta. Hangsúlyozta, hogy az ajánlás fogyasztói üzenete pusztán annyi, hogy a termék jó, az egyesület akár több terméket is ajánlhatott volna, az ajánlás olyan, mint bármely más kereskedelmi gyakorlatban szereplő jellemző.
311. A versenyfelügyeleti eljárásban tartott második tárgyalást⁹⁸ követően az eljáró versenytanács nyilatkozattételre hívta fel⁹⁹ a NUMIL-t, figyelemmel a nyilvános konzultációra bocsájtott bírság-közlemény tervezetek¹⁰⁰ egyes vonatkozó rendelkezéseire is (enyhítő körülmények, megfelelési erőfeszítések és a tevőleges jóvátétel / közérdekű felajánlás).

⁹⁷ VJ/112-143/2015. számú jegyzőkönyv

⁹⁸ VJ/112-143/2015. számú jegyzőkönyv

⁹⁹ VJ/112-142/2015. számú irat

¹⁰⁰ http://www.gvh.hu//data/cms1036779/Nyilvanos__konzultacio_Fogyasztos_birsagkozlemeny_tervezet_2017.pdf

312. Az eljárás alá vont beadványában¹⁰¹ a következőket adta elő.
313. Hangsúlyozva, hogy nem ismeri el, hogy jogsértést követett volna el, és arra az esetre, ha az eljáró versenytanács jogsértést állapítana meg, a társaság fenntartja közérdekű vállalását, ha az eljáró versenytanács annak értéke 80 %-át beszámítja a bírságösszegbe.
314. Az eljárás alá vont megjegyezte azonban, hogy a fentiek megvalósítását továbbra is aggályosnak tartja, mivel
- a vállalás teljesítésével akkor is szankcionálásra kerül a társaság, ha végül a bíróság a felülvizsgálat végén nem állapítja meg a jogsértést, illetve
  - a bírságkiszabás során mérlegelt szempontoknak a társaság által történő ismerete nélkül az eljárás alá vont számára az sem bizonyos, hogy a vállalás és a mellette teljesítendő bírság együttesen nem haladja meg a bírság kiindulóösszegét, illetve a társaság terhe nem lesz nagyobb, mintha csak bírságot állapítanának meg.
315. A versenyfelügyeleti eljárásban elhangzottakra figyelemmel továbbá az eljárás alá vont az alábbiakat adta elő.
316. A NUMIL szerint nem sérült a bizalmi elv és a felek az ajánlás kapcsán megfelelő szakmai gondossággal jártak el. A bizalmi elv esetleges sérülésével szemben igen fontos ellenérv az a tény, hogy a fogyasztó már csak azért sem csalódhatott a HGYE-ajánlással ellátott termékben, mivel a termék valóban jó, a termékkel kapcsolatos minden állítás igaz, ez a csaknem két évig tartó versenyfelügyeleti eljárás során is bizonyítást nyert. Nem sérülhet a bizalmi elv, és nem vethető fel a szakmai gondosság hiánya, ha az ajánlás egy olyan termékhez kapcsolódik, amely ténylegesen, bizonyítottan jó. (Ez csak akkor lehetne felvethető, ha a terméken szereplő állítások nem felelnének meg a valóságnak, vagy a terméknek egyéb hibái lennének. Az eljárás során azonban ennek az ellenkezője nyert bizonyítást.)
317. Az eljárás alá vont előadta, hogy a HGYE nem orvosi szervezet, hanem házi gyermekorvosok országos egyesülete, tehát egy civil szervezet, amely elsődlegesen szakmai érdekképviselési feladatokat lát el tagjai részére. Nem egy tudományos vagy szakértő szerv, ilyen látszatot nem kelt, az ajánlás sem egyes orvosoktól, vagy általánosságban az orvosoktól, hanem az egyesülettől származik.
318. Az eljárás alá vont szerint az ajánlásról, összhangban az egyesületek működésének a Ptk.-ban és a HGYE alapszabályában rögzített szabályaival, a HGYE vezetősége megalapozottan döntött az alábbiak szerint:
- A speciális ágazati szabályok értelmében a HGYE-ajánlás jogszerű. Az ajánlás e tekintetben nem megtévesztő.
  - A két éven keresztül folyó versenyfelügyeleti eljárás sem állapította meg semmilyen tekintetben, hogy az ajánlott termékek ne lennének jók. A fogyasztókat az ajánlás tehát nem téveszti meg.
  - A HGYE mint szakmai civil szervezet teljes megalapozottsággal állítja, hogy a termék jó. Az ajánlást a lehető legnagyobb szakmai gondossággal készítette elő:
    - o megvizsgálta az elérhető tudományos szakirodalmat,
    - o figyelembe vette másikat, hasonló, szintén nem tudományos civil szervezet, az MGYT - a hatás tekintetében szubjektív - véleményét is,

---

¹⁰¹ VJ/112-145/2015. számú irat

- o ajánlása megadását megelőzően több kérdésben, így a fogyasztók által történő lehetséges értelmezések tárgyában is (kizárólagosság), folyamatosan konzultált a NUMIL-lal,
  - o a HGYE tagjai, döntéshozói maguk is gyakorló orvosok, így a termékekkel kapcsolatosan a személyes praxisuk során tapasztaltak is alátámasztották az ajánlásukat, hiszen a termék jó, kedvező hatásai az A szintű evidencia kétségbe nem vonható következményei.
319. Az eljárás alá vont a szakmai gondosság vonatkozásában előadta, hogy nincsen olyan előírás, amely meghatározná, hogy egy nem tudományos, civil szervezetnek egy termékajánlás kiadásához mit, milyen módon kellene vizsgálnia a HGYE által lefolytatott vizsgálatokon felül. Nem támasztható a szakmai gondosság megállapításának feltételül egy civil szervezet esetében, tehát nem egy szakértő szerv vonatkozásában, hogy például laboratóriumi vizsgálatokat folytasson le, ha rendelkezésére áll az A szintű evidencia igazolása a szakirodalom alapján, a termékek pozitív hatását pedig a tagok saját tapasztalatai támasztják alá (és egyébként is mindenki számára egyértelműek; lásd az eljárás alá vont 2017. szeptember 4-i beadványának 40-41. bekezdését).
320. Az eljárás alá vont a megfelelési program kapcsán az alábbiakat ismertette:
- az eljárás alá vont a legkényesebb termékkör, az anyatejhelyettesítő tápszerek vonatkozásában rendelkezik megfelelési programmal,
  - a HGYE-ajánlás előkészítése során a társaság és a HGYE közötti egész kommunikáció is azt bizonyítja, hogy mindkét fél a legnagyobb lehetséges mértékben törekedett a megfelelésre (az A szintű evidencia kérdésének vizsgálata, kizárólagosság, a HGYE részéről az ajánlható termékkör ellenőrzése), hogy elkerüljenek bármely jogsértést. A felek közötti levelezések is mind a megfelelésre törekvést támasztják alá. A termékek megjelenését, címkéit az OÉTI is vizsgálta és a HGYE ajánlás szerepeltetésével kapcsolatban semmiféle kifogást nem tett.
321. Az eljárás alá vont a jövőre nézve hangsúlyozta, hogy már tagja az Önszabályozó Reklámtestületnek, valamint 2017. év elejétől saját főállású jogtanácsost foglalkoztat, akinek kiemelt feladata a jogszabályoknak való megfelelés biztosítása. A nyilatkozat benyújtásakor is több megfelelési program kidolgozása folyik a társaságnál és a cégcsoporton belül.
322. Az eljárás alá vont kiemelte, hogy az eljárás alá vont számára azért is érthetetlen a HGYE-ajánlás jogsértőkénti minősítése, mivel korábban már hosszú időn keresztül, a társaság információi szerint 10 éven át alkalmazta a HIPP a HGYE ajánlását. A NUMIL tehát egy mások által hosszú ideig folytatott, korábban senki, így a Gazdasági Versenyhivatal által sem kifogásolt gyakorlatot vett át.
323. Az eljárás alá vont előadta továbbá, hogy tudomása szerint a HGYE-nek a HIPP márkára vonatkozó támogatási szerződése 2013-ban járt le, azonban a csomagolóanyagok kifuttatása évekig eltartott. Így a vizsgált időszakban párhuzamosan jelentős mennyiségben megtalálhatók voltak a polcokon a HGYE logóval ellátott HIPP termékek is azonos kategóriában (tápszer, gyerekital), vagyis nem igaz az az állítás, hogy a fogyasztó szemszögéből az ajánlás egyetlen márkára korlátozódott. Emiatt is kétséges a HGYE-logó vásárlási döntést befolyásoló vélt hatása.
324. A NUMIL szerint tehát mind a társaság, mind pedig a HGYE joggal és jóhiszeműen indulhatott ki abból, hogy az ajánlása jogszerű akkor, amikor ugyanaz az ajánlás igen hosszú időn keresztül a hasonló termékeken is megjelent, és azt soha, semmilyen hatóság nem kifogásolta.
325. Összefoglalva a fentieket az eljárás alá vont rögzítette, hogy álláspontja szerint nem követett el jogsértést a HGYE-ajánlás alkalmazásával, az nem megtévesztő, mert az ajánlást a HGYE számára, mint civil szervezet számára a speciális jogszabályok megengedik, a termék igazoltan jó, az ajánlást a HGYE és a társaság is kellő körültekintéssel, szakmai gondossággal alapozta meg. Az ajánlás megjelentetésével a társaság egy már hosszú idő óta folyó, soha nem kifogásolt kommunikációs

gyakorlat példáját követte abban a tudatban, hogy az ajánlása jogszerű. A NUMIL kérte az eljáró versenytanácsot, hogy ne állapítsa meg a jogsértést.

A HGYE álláspontja¹⁰²

326. A HGYE nyilatkozata szerint, a kiterjesztő végzés értelmezése – miszerint a HGYE által megfogalmazott ajánlással, illetve ennek közzétételével azt a látszatot keltették, hogy megalapozott, független, szakmai ajánlást tesznek, valójában azonban az ajánlás marketing célú – azt a burkolt állítást tartalmazza, hogy amennyiben az egyesület a név, logó és szlogen használat engedélyezéséért ellenértékben részesül, önmagában megalapozza azt a feltételezést, hogy szakmai álláspontja nem megalapozott és nem független. A HGYE szakmai álláspontjának kialakításában gazdasági vagy marketing szempontok nem játszottak szerepet.
327. Az egyesület megítélése szerint a HGYE ésszerűen elvárható szakismerettel rendelkezik, jóhiszeműen, megfelelő gondossággal, a tisztesség alapelveinek megfelelően járt el. Előadta továbbá, hogy a HGYE nem rontotta a fogyasztók lehetőségét a tájékozott döntésre, továbbá nem készítette olyan elhatározásra, amelyet egyébként nem hozott volna meg. Az egyesület nyilatkozata szerint nem folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot, a jogszabály mellékletében felsorolt tényállási elemek egyikét sem valósította meg.
328. Az egyesület nyilatkozata szerint nem helytálló az az érvelés, miszerint a HGYE a vásárlók félrevezetését valósította meg azzal, miszerint az „ajánlásért, annak kereskedelmi gyakorlatbeli felhasználásáért cserébe ellentételezést kap”. Előadta, hogy a kiterjesztő végzés értelmében marketing célú állítással – a vizsgálat korábbi szakaszában egészségre vonatkozó állítás – a HGYE szándéka a fogyasztók tájékoztatása és döntésük elősegítése volt. Az egyesület nyilatkozatában kiemelte, hogy nem volt érdekelt a termékek eredményes forgalmazásában, [ÜZLETI TITOK] .
329. A HGYE álláspontja szerint az Fttv. 6. § (1) bekezdés b) pontjának a tényállási elemeit a HGYE nem valósította meg ajánlásával, mert az nem tartalmazott valótlan információkat és valós tény megtevésztő módon nem jelenített meg. Álláspontja szerint az ajánlás nem sugallja, hogy a termék jobb lenne a versenytársak termékeinél, nem tartalmaz hamis állítást a termék összetételére vagy egyéb jellemzőire vonatkozóan.¹⁰³ Nyilatkozata szerint az 1169/2011/EU rendelet 7. cikkében foglalt megtevésztő tájékoztatás egyetlen tényállási elemét sem valósította meg.
330. A HGYE egyöntetű véleménye szerint a kisdetek számára az optimális megoldást az anyatejes táplálás jelenti. A HGYE, mint az alapellátásban dolgozó közel 1500 gyermekorvos érdekképviselői civil szervezete, ajánlásával segíteni kívánta a kisgyermekes szülők döntését, hogy gyermekük számára – az anyatejes táplálás hiányában – jó minőségű tápszert válasszon. A HGYE szándéka szerint az ajánlás a szülői döntés megkönnyítését célozta.¹⁰⁴
331. A fogyasztók lehetséges értelmezéséről a HGYE nem készített semmilyen felmérést. Az egyesület erre vonatkozó feltételezése szerint a termékekre vonatkozó HGYE ajánlást a szülők kompetens tanácsként, javaslatként értelmezhetik, amely olyan civil szervezettől származik, amely tagjainak gyakorlati tapasztalataira és a szakirodalom ismeretére támaszkodik.
332. A HGYE az eljáró versenytanács előzetes álláspontjára úgy nyilatkozott,¹⁰⁵ hogy a korábbiakat fenntartja. Kifogásolta azonban, hogy a VJ/68/2013. számú versenyfelügyeleti eljárást az egyesület esetében figyelembe kívánja venni az eljáró versenytanács, hiszen ezen ügyben az egyesület nem volt eljárás alá vont, így alappal feltételezhette, hogy nem követett el jogsértést. Továbbá kiemelte,

¹⁰² VJ/112-112/2015. számú beadvány 1. pont

¹⁰³ VJ/112-112/2015. számú beadvány 4. pont

¹⁰⁴ VJ/112-112/2015. számú beadvány 4. pont

¹⁰⁵ VJ/112-139/2015. számú irat

hogy az egyesület vezetése döntést hozott arról, hogy a jövőben a szervezet nem lát el ajánlással konkrét termékeket.

333. A versenyfelügyeleti eljárásban tartott második tárgyaláson¹⁰⁶ az egyesület hangsúlyozta, hogy nem volt sem célja, sem szándéka a megkülönböztetés, de azt is elismerte, hogy jellemzően csak egy-egy terméket ajánl egyszerre, miközben pl. szakmai fórumokon ezeket a versenytársi termékeket egyformán emeli ki.

VII.

Jogszabályi háttér

Az Fttv. és a Tpv. releváns rendelkezései

334. Az Fttv. 1. §-ának (1) bekezdése szerint az Fttv. állapítja meg az áruhoz kapcsolódó, a kereskedelmi ügylet lebonyolítását megelőzően, annak során és azt követően a fogyasztóval szemben alkalmazott kereskedelmi gyakorlatokra, valamint az ilyen kereskedelmi gyakorlat tekintetében alkalmazott magatartási kódexekre vonatkozó követelményeket, és az azok megsértésével szembeni eljárás szabályait. Ugyanezen cikk (2) bekezdése szerint az Fttv. hatálya arra a kereskedelmi gyakorlatra terjed ki, amely Magyarország területén valósul meg, továbbá arra is, amely Magyarország területén bárkit fogyasztóként érint.

335. Az Fttv. 2. §-ának

a) pontja szerint fogyasztó az önálló foglalkozásán és gazdasági tevékenységén kívül eső célok érdekében eljáró természetes személy,

b) pontja szerint vállalkozás, aki a kereskedelmi gyakorlat tekintetében önálló foglalkozásával vagy gazdasági tevékenységével összefüggő célok érdekében jár el,

c) pontja rögzíti, a törvény alkalmazásában áru minden birtokba vehető forgalomképes ingó dolog - ideértve a pénzt, az értékpapírt és a pénzügyi eszközt, valamint a dolog módjára hasznosítható természeti erőket - (a továbbiakban együtt: termék), az ingatlan, a szolgáltatás, továbbá a vagyoni értékű jog,

d) pontja értelmében a kereskedelmi gyakorlat a vállalkozásnak, illetve a vállalkozás érdekében vagy javára eljáró személynek az áru fogyasztók részére történő értékesítésével, szolgáltatásával vagy eladásösztönzésével közvetlen kapcsolatban álló magatartása, tevékenysége, mulasztása, reklámja, marketingtevékenysége vagy egyéb kereskedelmi kommunikációja,

h) pontja alapján az ügyleti döntés a fogyasztó arra vonatkozó döntése, hogy kössön-e, illetve hogyan és milyen feltételek mellett kössön szerződést, továbbá hogy gyakorolja-e valamely jogát az áruval kapcsolatban.

336. Az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdése kimondja, hogy tilos a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat. A (2) bekezdés szerint tisztességtelen az a kereskedelmi gyakorlat,

a) amelynek alkalmazása során a kereskedelmi gyakorlat megvalósítója nem az ésszerűen elvárható szintű szakismerettel, illetve nem a jóhízeműség és tisztesség alapelveinek megfelelően elvárható gondossággal jár el (a továbbiakban: szakmai gondosság követelménye), és

b) amely érzékelhetően rontja azon fogyasztó lehetőségét az áruval kapcsolatos, a szükséges információk birtokában meghozott tájékozott döntésre, akivel kapcsolatban alkalmazzák, illetve akihez eljut, vagy aki a címzettje, és ezáltal a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készteti, amelyet egyébként nem hozott volna meg (a továbbiakban: a fogyasztói magatartás

¹⁰⁶ VJ/112-143/2015. számú jegyzőkönyv

torzítása), vagy erre alkalmas. A (3) bekezdés alapján a (2) bekezdés értelmében tisztességtelen különösen az a kereskedelmi gyakorlat, amely megtévesztő (6. § és 7. §) vagy agresszív (8. §).

337. Az Fttv. 4. §-ának (1) bekezdése előírja, hogy a kereskedelmi gyakorlat megítélése során az olyan fogyasztó magatartását kell alapul venni, aki ésszerűen tájékozottan, az adott helyzetben általában elvárható figyelmességgel és körültekintéssel jár el, figyelembe véve az adott kereskedelmi gyakorlat, illetve áru nyelvi, kulturális és szociális vonatkozásait is. Ha a kereskedelmi gyakorlat a fogyasztók egy meghatározott csoportjára irányul, az adott csoport tagjaira általánosan jellemző magatartást kell figyelembe venni.
338. Az Fttv. 6. §-ának (1) bekezdése alapján megtévesztő az a kereskedelmi gyakorlat, amely valótlan információt tartalmaz, vagy valós tény - figyelemmel megjelenésének valamennyi körülményére - olyan módon jelenít meg, hogy megtéveszti vagy alkalmas arra, hogy megtéveszse a fogyasztót egy vagy több, alpontokban felsorolt tényező tekintetében, és ezáltal a fogyasztót olyan üzleti döntés meghozatalára készíti, amelyet egyébként nem hozott volna meg, vagy erre alkalmas.
339. Az Fttv. 9. §-ának (1) bekezdése rögzíti, hogy a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértéséért felel az a vállalkozás, amelynek a kereskedelmi gyakorlattal érintett áru értékesítése, eladásának ösztönzése közvetlenül érdekében áll.
340. A Fttv. 14. §-a kimondja, hogy a vállalkozás - az eljáró hatóság felhívására - a kereskedelmi gyakorlat részét képező tényállítás valóságát igazolni köteles. Ha a vállalkozás nem tesz eleget ennek a kötelezettségnek, úgy kell tekinteni, hogy a tényállítás nem felelt meg a valóságnak. Erre a vállalkozást a hatóság felhívásában figyelmeztetni kell.
341. Az Fttv. 19. §-ának c) pontja értelmében a kereskedelmi gyakorlat tisztességtelenségének megállapítására irányuló eljárásra az Fttv.-ben meghatározott eltérésekkel a Gazdasági Versenyhivatal eljárása tekintetében a Tpv. rendelkezéseit kell alkalmazni.
342. A Tpv. 44. §-ának (1) bekezdése értelmében a versenyfelügyeleti eljárásra – a Tpv. eltérő rendelkezése hiányában - a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) rendelkezéseit kell alkalmazni meghatározott kivételekkel. A Ket. 13. §-a (2) bekezdésének e) pontja alapján a Ket. rendelkezéseit a versenyfelügyeleti eljárásban csak akkor kell alkalmazni, ha a Tpv. vagy az Fttv. eltérő szabályokat nem állapít meg.
343. A Tpv. 76. §-a (1) bekezdésének e) pontja értelmében az eljáró versenytanács határozatában megállapíthatja a magatartás törvénybe ütközését, j) pontja alapján megállapíthatja, hogy a magatartás nem jogsértő, illetve k) pontja alapján bírságot szabhat ki.
344. Az eljáró versenytanács a Tpv. 78. §-ának (1) bekezdése értelmében bírságot szabhat ki azzal szemben, aki a Tpv., illetve az Fttv. rendelkezéseit megsérti. Ugyanezen törvényhely (1b) bekezdése szerint a bírság összege legfeljebb a vállalkozás, illetve azon - a határozatban azonosított - vállalkozáscsoport a határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételének tíz százaléka lehet, amelynek a bírsággal sújtott vállalkozás a tagja. A (3) bekezdés rögzíti, hogy a bírság összegét az eset összes körülményeire - így különösen a jogsérelem súlyára, a jogsértő állapot időtartamára, a jogsértéssel elért előnyre, a jogsértő piaci helyzetére, a magatartás felróhatóságára, az eljárást segítő együttműködő magatartására, a jogsértő magatartás ismételt tanúsítására, gyakoriságára - tekintettel kell meghatározni. A jogsérelem súlyát különösen a gazdasági verseny veszélyeztetettségének foka, a végső üzletfelek érdekei sérelmének köre, kiterjedtsége alapozhatja meg. A (8) bekezdés szerint kis- és középvállalkozásokkal szemben az első esetben előforduló jogsértés esetén - kivéve az Európai Unió jogába való ütközés esetét - bírság kiszabása helyett az eljáró versenytanács figyelmeztetést is alkalmazhat.

Az Éltv., az 1169/2011/EU rendelet és az 1924/2006/EK rendelet releváns rendelkezései

345. Az Éltv. mellékletének 10. pontja értelmében élelmiszer az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszerbiztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról szóló 2002. január 28-i 178/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 2. cikke szerinti fogalom. Ezen fogalom szerint az „élelmiszer” minden olyan feldolgozott, részben feldolgozott vagy feldolgozatlan anyagot vagy terméket jelent, amelyet emberi fogyasztásra szánnak, illetve amelyet várhatóan emberek fogyasztanak el.
346. Az Éltv. 2015. május 4-ig hatályos 10. §-ának (2) bekezdés a), b) és c) pontja szerint az élelmiszer-jelölés és az alkalmazott jelölési módszer, továbbá az élelmiszerek megjelenítése (formája vagy alakja, csomagolása, bemutatásának módja, kellékei) nem tévesztheti meg a végső fogyasztót
- a) az élelmiszer tulajdonságai - így különösen az élelmiszer természete, azonossága, jellemzői, összetétele, mennyisége, eltarthatósága, származási helye vagy eredete, illetve előállítási vagy termelési módja - tekintetében,
  - b) azáltal, hogy az élelmiszernek olyan hatást vagy tulajdonságot tulajdonít, amelyekkel az valójában nem rendelkezik,
  - c) annak állításával vagy olyan benyomás keltésével, hogy az élelmiszer különleges tulajdonsággal rendelkezik, ha ugyanezekkel a tulajdonságokkal minden más hasonló élelmiszer is rendelkezik.
347. Az Éltv. 2015. május 4-ig hatályos 10. §-ának (4) bekezdése szerint a (2) bekezdés rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell az élelmiszerekre vonatkozó reklámra.
348. Az Éltv. 2015. május 5-től hatályos 10. §-ának (5) bekezdése szerint az 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (1), (3) és (4) bekezdése a fogyasztóvédelemről szóló törvény alkalmazásában fogyasztóvédelmi rendelkezésnek minősül.
349. Az 1169/2011/EU rendelet 7. - tisztességes tájékoztatási gyakorlatok című - cikke (1) bekezdése a) és b) pontja kimondja, hogy az élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatás nem lehet megtévesztő, különösen
- a) az élelmiszer jellemzői és különösen annak jellege, azonossága, tulajdonságai, összetétele, mennyisége, eltarthatósága, származási országa vagy eredetének helye, előállításának vagy termelésének módja tekintetében;
  - b) az élelmiszer olyan hatással vagy tulajdonsággal való felruházása révén, amellyel az nem rendelkezik,
  - c) annak sugallása révén, hogy az élelmiszer különleges tulajdonságokkal rendelkezik, ha a szóban forgó tulajdonságokkal minden hasonló élelmiszer rendelkezik, különösen bizonyos összetevők és/vagy tápanyagok jelenlétének vagy hiányának kifejezett kiemelésével.
350. Az 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (4) bekezdés a) pontja értelmében a 7. cikk (1)-(3) bekezdéseiben foglaltakat az élelmiszerek reklámozására is alkalmazni kell.
351. Az 1169/2011/EU rendelet 8. cikk (1) bekezdése szerint az élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásért felelős élelmiszer-vállalkozó az a vállalkozó, akinek neve vagy cégneve alatt az élelmiszert forgalomba hozzák.
352. Az 1169/2011/EU rendelet 55. cikke szerint a rendelet rendelkezéseit 2014. december 13-ától kell – közvetlenül – alkalmazni.

353. Az élelmiszerekkel kapcsolatos, tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításokról szóló, 2006. december 20-i 1924/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: 1924/2006/EK rendelet) preambuluma (3) és (4) pontja értelmében
- az általános jelölési előírásokat az élelmiszerek címkézésére, kiserelésére és reklámozására vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 2000. március 20-i 2000/13/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: 2000/13/EK irányelv) tartalmazza,
  - az 1924/2006/EK rendeletet kell alkalmazni minden kereskedelmi kommunikációban szereplő tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításra, ideértve többek között az élelmiszerek általános reklámozását is.
354. Az állítások tudományos alátámasztása kapcsán az 1924/2006/EK rendelet 6. cikke rögzíti, hogy
- (1) a tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításokat általánosan elfogadott tudományos bizonyítékokra kell alapozni, és azokkal kell alátámasztani,
  - (2) a tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állítást alkalmazó élelmiszeripari vállalkozónak az állítás alkalmazását igazolnia kell,
  - (3) a tagállamok illetékes hatóságai kérhetik, hogy az élelmiszeripari vállalkozó vagy a terméket forgalomba hozó személy mutassa be a rendeletnek való megfelelést igazoló valamennyi vonatkozó tényezőt és adatot.
355. Az 1924/2006/EK rendelet 1. cikk (2) bekezdése értelmében alkalmazandó a kereskedelmi kommunikációban – a végső fogyasztónak ilyen formában szolgáltatott élelmiszerek címkézésén, megjelenítésén, vagy reklámjában – szereplő, tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állítások tekintetében. A rendelet preambuluma (4) pontja értelmében a rendeletet kell alkalmazni minden kereskedelmi kommunikációban szereplő tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításra, ideértve többek között az élelmiszerek általános reklámozását is.
356. Az 1924/2006/EK rendelet 2. cikk (fogalommeghatározások) (2) bekezdésének 5. pontja értelmében „egészségre vonatkozó állítás” bármely olyan állítás, amely kijelenti, sugallja vagy sejteti, hogy az adott élelmiszer, élelmiszercsoport vagy annak valamely alkotóeleme és az egészség között összefüggés van.
357. Az 1924/2006/EK rendelet 10. cikkének (1) bekezdésében rögzített főszabály szerint tilos az egészségre vonatkozó állítások alkalmazása.
358. A kivételek rendeletben rögzített konjunktív feltételei, hogy
- azok a II. fejezetben foglalt általános követelményeknek megfeleljenek,
  - a IV. fejezetben foglalt különös követelményeknek megfeleljenek,
  - azokat a rendelettel összhangban engedélyezzék,
  - azok a 13. és 14. cikkben meghatározott engedélyezett állítások listáján szerepeljenek,
  - figyelemmel a 28. cikk (5) és (6) bekezdésében leírt kitételekre is.
359. Az 1924/2006/EK rendelet 11. cikke szerint az orvosi, táplálkozástudományi és dietetikus szakemberek nemzeti egyesületei és az egészségügyi jótékonyági intézmények által kiadott ajánlásokkal vagy jóváhagyásokkal kapcsolatos külön közösségi szabályok hiányában a vonatkozó nemzeti jogszabályok alkalmazhatóak a Szerződés rendelkezéseivel összhangban.
360. Az 1924/2006/EK rendelet 12. cikke kimondja, hogy nem engedhető meg a következő, egészségre vonatkozó állítások alkalmazása:

- a) olyan állítások, amelyek azt sugallják, hogy az élelmiszer fogyasztásának mellőzése hatással lehet az egészségre;
- b) olyan állítások, amelyek a súlycsökkenés ütemére vagy mértékére utalnak;
- c) olyan állítások, amelyek egyes orvosok vagy egészségügyi szakemberek, valamint egyéb, a 11. cikkben nem említett szervezetek ajánlásaira hivatkoznak.

361. Az 1924/2006/EK rendelet 13. cikkének (1) bekezdése szerint az egészségre vonatkozó olyan állítások, amelyek az alábbiak leírását vagy említését tartalmazzák:

- a) a tápanyag vagy egyéb anyag szerepe a növekedésben, fejlődésben és a szervezet működésében; vagy
- b) pszichés állapot és magatartás; vagy
- c) a testtömegcsökkentésre szolgáló, csökkentett energiatartalmú étrendben történő felhasználásra szánt élelmiszerekről szóló 1996. február 26-i 96/8/EK bizottsági irányelv sérelme nélkül, a fogyás vagy testtömegkontroll, illetve az éhségérzet csökkentése vagy a jóllakottság érzésének növelése, vagy az étrendből hasznosítható energiamennyiség csökkentése,

és amelyeket feltüntetnek a (3) bekezdésben meghatározott listán, a 15-19. cikkben megállapított eljárások lefolytatása nélkül is alkalmazhatók, amennyiben:

- i. általánosan elfogadott tudományos bizonyítékokon alapulnak; és
- ii. az átlagos fogyasztó számára jól érthetőek.

362. Az 1924/2006/EK rendelet 28. cikkének (5) bekezdése szerint a 13. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett, egészségre vonatkozó állításokat - a 24. cikkben említett védintézkedések elfogadásának sérelme nélkül - e rendelet hatálybalépése időpontjától a 13. cikk (3) bekezdésében említett lista elfogadásáig lehet alkalmazni az élelmiszeripari vállalkozók saját felelőssége mellett, feltéve, hogy az állítások megfelelnek e rendeletnek és a rájuk vonatkozó hatályos nemzeti rendelkezéseknek.

A Ket. releváns rendelkezései

363. A Ket. 31. §-ának (1) bekezdés e) pontja alapján a hatóság az eljárást megszünteti, ha az eljárás folytatására okot adó körülmény már nem áll fenn.

364. A Ket. 13. § (2) bekezdés e) pontja alapján a Ket. rendelkezéseit a versenyfelügyeleti eljárásban csak akkor kell alkalmazni, ha a Tpv. vagy az Fttv. eltérő szabályokat nem állapít meg.

365. A Ket. 50. §-ának (1) bekezdése értelmében a hatóság köteles a döntéshozatalhoz szükséges tényállást tisztázni, s ha ehhez nem elegendők a rendelkezésre álló adatok, hivatalból vagy kérelemre bizonyítási eljárást folytat le. A Ket. 50. §-ának (6) bekezdése szerint a hatóság a bizonyítékokat egyenként és összességükben értékeli, és az ezen alapuló meggyőződése szerint állapítja meg a tényállást. A bizonyítékok értékelésének főbb szabályai a következők a Ket. 50. §-a alapján: a hatóság szabadon választja meg az alkalmazandó bizonyítási eszközt [50. § (5) bekezdés], a hatóság által hivatalosan ismert és a köztudomású tényeket nem kell bizonyítani [50. § (3) bekezdés], a hatóság olyan bizonyítékokat használ fel, amelyek alkalmasak a tényállás tisztázásának megkönnyítésére [50. § (4) bekezdés], bizonyíték különösen például az ügyfél nyilatkozata, az irat, a tanúvallomás [50. § (4) bekezdés]. A Ket. 2. §-ának (3) bekezdése szerint a közigazgatási hatóság az eljárás során az érintett ügyre vonatkozó tényeket veszi figyelembe, minden bizonyítékot súlyának megfelelően értékeli, döntését valósághű tényállásra alapozza.

VIII.

Jogi értékelés

A vizsgálat irányai és keretei

366. A versenyfelügyeleti eljárás a jelen ügyben érintett Milumil termékek 2014. november 1-jétől folytatott kereskedelmi kommunikációra terjed ki. A vizsgált állítások
- egészségre vonatkozó állítások,
  - összetételre vonatkozó állítások,
  - egészségügyi szervezet (orvos-szakmai) ajánlását megfogalmazó állítások.
367. Tekintettel arra, hogy ezen állítások jellege, tartalma, illetve a vizsgált magatartások miatt potenciálisan a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok körén belül az Fttv. 3. § (2) bekezdésének sérelmén túl a megtévesztés tényállásának a megvalósulása merült fel, a vizsgálat, illetve a magatartások értékelése – a speciális ágazati szabályokra is tekintettel – a következő jogalapokon folyt:
- a teljes vizsgált időszakon belül az Fttv. 3. § (2) bekezdése és az Fttv. 6. § (1) bekezdés b) pontja alapján,
  - a 2014. december 13. előtti kereskedelmi gyakorlatok esetében az Éltv. 10. §-a (2) bekezdésének a), b) és c) pontja alapján,
  - a 2014. december 13. napjától tanúsított magatartás tekintetében pedig az 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (1) bekezdés a), b) és c) pontjában foglaltak alapján.
368. Az eljáró versenytanács hangsúlyozza, hogy az egyes magatartások kettős jogalapon történő értékelése nem jelent súlyosító körülményt: az ilyen értékelés célja a magatartások teljeskörű vizsgálata.
369. Tekintettel a NUMIL azon érveire, hogy ha nem sérti egy kommunikáció a szigorú ágazati szabályozást, illetve tilalmat, akkor a magatartás nem értékelhető az Fttv. rendelkezései alapján jogsértőnek (lásd pl. a 284. pontot), továbbá a termékek kétségtelenül jók, így nem lehetnek az ezekkel kapcsolatos kommunikációs szakmai gondosság sérelmét megvalósítók, illetve megtévesztőek (lásd pl. a 289. pontot), az eljáró versenytanács általánosságban megállapította, hogy a jelen ügyben vizsgált ajánlással kapcsolatos ágazati rendelkezés és a megtévesztés általánosabb tényállása valóban speciális és generális viszonyban vannak egymással több tekintetben, azonban még egy kifogástalan minőségű, hasznos termékkel kapcsolatos, a szűkebb és speciális ágazati szabályoknak megfelelő kereskedelmi gyakorlat is lehet megtévesztő számos más, az ágazati szabályokban nem kezelt szempontból.
370. A jelen esetben megállapítható, hogy az Fttv. szerinti tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok köre, illetve az Éltv. és a 1169/2011/EU rendelet megtévesztő tájékoztatásokra vonatkozó rendelkezései jóval több magatartás típust lefednek, mint az 1924/2006/EK rendelet 11. cikke.

Hatály, hatáskör és illetékesség

371. Az Fttv. 10. §-ának (3) bekezdése szerint a Gazdasági Versenyhivatal kizárólagos hatáskörrel rendelkezik a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértése miatt indított ügyekben, ha a kereskedelmi gyakorlat a gazdasági verseny érdemi befolyásolására alkalmas.
372. A jelen ügyben a gazdasági verseny érdemi érintettsége fennáll a Milumil Junior 1 gyerekitalok vonatkozásában, tekintettel arra, hogy a kereskedelmi kommunikáció országos terjesztésű időszakos

lapban megjelent, így az Fttv. 11. § (2) bekezdésének a) pontja alapján az eljárás a Gazdasági Versenyhivatal hatáskörébe tartozik.

373. A további, vizsgálatban érintett termékek tekintetében a gazdasági verseny érdemi érintettsége fennáll, tekintettel az alkalmazott kereskedelmi gyakorlat kiterjedtségére, figyelemmel különösen a kommunikáció eszközeinek jellegére, a jogsértés időtartamára, a jogsértéssel érintett áru mennyiségére és a jogsértésért felelős vállalkozás méretére a nettó árbevétel nagysága alapján, így az Fttv. 11. § (1) bekezdésének a) és b) pontja alapján az eljárás a Gazdasági Versenyhivatal hatáskörébe tartozik.
374. A csomagoláson megjelenő kereskedelmi gyakorlatra tekintettel szükséges megjegyezni, hogy az Fttv. 10. §-ának (4) bekezdés (a) pontja értelmében a (3) bekezdés nem alkalmazható az olyan kereskedelmi gyakorlat vonatkozásában, amely kizárólag a termék címkéjén (a terméken, annak csomagolásán vagy a termékhez egyéb módon rögzítve), a termékhez adott használati és kezelési útmutatóban vagy jótállási jegyben jelenik meg. A jelen ügyben vizsgált kereskedelmi gyakorlat azonban nem csak a csomagoláson jelent meg, így a csomagolásra vonatkozóan is rendelkezik hatáskörrel a Gazdasági Versenyhivatal.
375. Az Éltv. 2015. május 4-ig hatályos 25. §-ának (3) bekezdése, illetve 2015. június 19-től hatályos 76/A. §-a értelmében Éltv. 10. § (2)-(4) bekezdésében foglalt rendelkezésekbe ütköző magatartás esetén az eljárás lefolytatására az Fttv.-ben meghatározott hatóság jogosult az ott meghatározott szabályok szerint azzal, hogy a végső fogyasztó az Fttv. alkalmazásában fogyasztónak minősül akkor is, ha nem természetes személy.
376. Az Éltv. 25. § (3) bekezdése szerint az 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (1), (3) és (4) bekezdésében foglalt rendelkezések megsértése esetén az eljárás lefolytatására a Fttv.-ben meghatározott hatóság jogosult az ott meghatározott szabályok szerint azzal, hogy a végső fogyasztó az Fttv. alkalmazásában fogyasztónak minősül akkor is, ha nem természetes személy.
377. Az Éltv. 76/A. § szerint az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény módosításáról szóló 2015. évi XLVI. törvény 15. §-a a) pontjának hatálybalépését megelőzően tanúsított, a 10. § (2)-(4) bekezdésében foglalt rendelkezésekbe ütköző magatartás esetén is az eljárás lefolytatására az Fttv.-ben meghatározott hatóság jogosult az ott meghatározott szabályok szerint azzal, hogy a végső fogyasztó az Fttv. alkalmazásában fogyasztónak minősül akkor is, ha nem természetes személy.
378. A fentiek értelmében az Éltv. 10. §-ának (2)-(4) bekezdésének és az 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (1) bekezdésének megsértése esetén is a gazdasági verseny Fttv. szerinti érdemi érintettségének megállapíthatóságát kell vizsgálni, amely az előzőekben kifejtettek szerint már megállapításra került, s így a Gazdasági Versenyhivatal hatásköre a jelen versenyfelügyeleti eljárásban az Éltv. és az 1169/2011/EU rendelet releváns rendelkezései vonatkozásában is fennáll.
379. Tekintettel arra, hogy az eljárás alá vontak a Gazdasági Versenyhivatal hatáskörét (illetve a hivatkozott jogszabályok tárgyi hatályát) vitatták a szakmai felhasználóknak szóló kommunikáció, illetve az Fttv. 3. § (2) bekezdése alatt értékelt magatartások esetében, ezért az eljáró versenytanács kiemeli, hogy
- az Fttv. rendelkezései alkalmazandóak ha a vizsgált kereskedelmi gyakorlat fogyasztóknak vagy fogyasztóknak is szól, miközben vállalkozások címzettsége esetében a Tpv. rendelkezései alkalmazandóak: a Tpv. 10/A. § (1) bekezdése értelmében a Tpv. - az üzleti döntések tisztességtelen befolyásolásának tilalmát kezelő - 8. § és a 9. § rendelkezéseit akkor kell alkalmazni, ha az üzleti gyakorlat kizárólag önálló foglalkozásával vagy gazdasági tevékenységével összefüggő célok érdekében eljáró személyt érint;

- az Fttv. 3. § (2) bekezdése alapján is olyan magatartás kerül értékelésre, amely fogyasztóknak (is) szóló kereskedelmi gyakorlattal függ össze: a jelen esetben a kereskedelmi gyakorlat része egy olyan ajánlás mint állítás, amely az eljárás alá vont együttműködése keretében került kialakításra.

380. A Gazdasági Versenyhivatal illetékességét a Tpv. 46. §-a állapítja meg.

Az eljárás tárgya

381. Általános követelményként fogalmazódik meg, hogy a vállalkozásnak a fogyasztók irányában tanúsított kereskedelmi gyakorlata feleljen meg a tisztesség követelményének, s így a magáról vagy áruinak lényeges tulajdonságáról adott, fogyasztóknak szóló tájékoztatása igaz és pontos legyen, s ne alkalmazzon jogszabály által tilalmazott állításokat tartalmazó kereskedelmi kommunikációkat.

382. Az eljáró versenytanács aláhúzza, hogy kizárólag az eljárást megindító végzésben és a kiterjesztő végzésekben meghatározott körben értékelte a vizsgált kereskedelmi gyakorlatot.

383. Az eljáró versenytanács megjegyzi továbbá, hogy tekintettel arra a körülményre, hogy az eljárás alá vontaknak megküldte a vizsgálati jelentést észrevételezésre, így egyes – a döntés szempontjából nem releváns, illetve a felek által sem vitatott – vizsgálati elemek, táblázatok, illetve egyéb összefoglalók esetében nem idézi azokat, hanem csak utal a vizsgálati jelentés meghatározott pontjaira, részeire.

A kereskedelmi gyakorlattal megcélzott fogyasztók

384. A vizsgált kereskedelmi gyakorlat elsősorban kisgyermekes szülőket – főként édesanyákat – céloz meg. Ezen belül is elsődlegesen azon szülők csoportjára irányult,

- akiknek nem áll rendelkezésére elegendő anyatej gyermekük táplálására, és így a megfelelő tejalapú táplálékot anyatej-kiegészítő tápszerrel kívánják biztosítani gyermekük számára,
- akik a csecsemő elválasztása idején, valamint a kisgyermek étrendjének kiegészítéseként, illetve az általánosan fogyasztott élelmiszerekhez való fokozatos hozzászoktatás folyamán tejpéppel kívánják biztosítani gyermekük számára a lehető legmegfelelőbb táplálékot, illetve
- akik a kisgyermekük számára az anyatej helyett vagy mellett a tejalapú folyadékot biztosítani kívánják, és ennek érdekében tejtalt választanak.

385. Ezen fogyasztók ügyleti döntéseik meghozatala és így gyermekük táplálékának kiválasztása során a gyermekük egészségi állapotának fenntartása és fejlesztése iránti igényük következtében az átlagosnál érzékenyebbek a vállalkozás kereskedelmi kommunikációi révén közvetített üzenetekre, ennek ellenére nem tekinthetők sérülékeny fogyasztóknak, de a magatartás értékelése kapcsán különös figyelemmel kell lenni arra, hogy az Fttv. 4. § (1) bekezdésének második mondata értelmében, ha a kereskedelmi gyakorlat a fogyasztók egy meghatározott csoportjára irányul, az adott csoport tagjaira általánosan jellemző magatartást kell figyelembe venni. Ebben a körben az eljáró versenytanács megállapítása szerint annak van jelentősége, hogy a vizsgált állítások a szülőknek szólnak, akik számára rendkívül fontos, hogy gyermekükkel, gyermekük egészségével kapcsolatos döntésekben hiteles útmutatást, segítséget kapjanak és éppen ezért ezen fogyasztói kör különösen figyelmes lehet a szakorvosi ajánlásra vonatkozó üzenetre.

386. A vizsgált termékek és ezek népszerűsítésére szolgáló kereskedelmi gyakorlat tartalma alapján az eljáró versenytanács arra a megállapításra jutott, hogy a kereskedelmi gyakorlattal célzott fogyasztók nem minősülnek kiszolgáltatottnak, ezért az ésszerűen eljáró átlagfogyasztók tudatossági szintjét veszi az eljáró versenytanács alapul az Fttv. 4. § (1) bekezdésére tekintettel, azaz a vizsgált kereskedelmi gyakorlat megítélése során az ésszerűen tájékozottan, az adott helyzetben általában elvárható figyelmességgel és körültekintéssel eljáró fogyasztókból indul ki.

387. Ezen fogyasztói kör esetében azonban – figyelemmel az Fttv. 4. § (1) bekezdésének második mondatára és arra az élethelyzetre, amelyben a célzott fogyasztók vannak - valamely terméknek a kisgyermek egészségére gyakorolt pozitív hatására, orvosi egyesület ajánlására, a terméknek a többi hasonló célú termékhez viszonyított előnyeire vonatkozó állítás alkalmas arra, hogy a fogyasztót olyan üzleti döntés meghozatalára készítse, amelyet egyébként nem hozott volna meg.
388. Az eljáró versenytanács megjegyzi az érintett fogyasztók tudatossága és az egészségügyi szervezet ajánlása kapcsán, hogy még ha köztudottnak is lenne tekinthető, hogy egyes szervezetek ajánlanak termékeket vagy márkákat, az nem várható el a fogyasztóktól, hogy azt is tudják, hogy az ajánlások mögött milyen (típusú) együttműködések vannak.

Az üzleti döntés

389. A kereskedelmi gyakorlat akkor megtévesztő, ha alkalmas a fogyasztó üzleti döntésének befolyásolására.
390. Kiemelendő (összhangban a törvény indokolásával), hogy az üzleti döntés fogalma szélesebb terjedelmű a fogyasztó gazdasági döntéseinek polgári jog szerinti fogalmánál, a szerződési akarat kifejezésénél. Üzleti döntésnek minősül a fogyasztó azon döntése, amikor azonosítja a szükségletét, és valamely vállalkozást vagy valamely szolgáltatást választja szükséglete kielégítésére.
391. A jogi értékelés szempontjából relevanciával bíró fogyasztói döntés meghozatala egy folyamat, amelynek nemcsak az egészét, hanem egyes szakaszait is védi a jog a maga eszközeivel. Ez a folyamat a fogyasztók figyelmének felkeltését is magában foglalja, s a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen magatartások, kereskedelmi gyakorlatok tilalma már e szakasszal kapcsolatban is érvényesülést kíván, így ez sem történhet tisztességtelen módon. Nemcsak az olyan magatartás lehet jogellenes, amely kizárólagosan meghatározza a fogyasztó döntését, hanem minden olyan magatartás, amely érdemben kihatással van a folyamatra - ideértve a figyelem felkeltését is. Kifogásolható már önmagában az a körülmény, hogy a tisztességtelen magatartás, kereskedelmi gyakorlat hatására a fogyasztó felveszi a kapcsolatot a vállalkozással, keresi annak termékét.
392. A vizsgálattal érintett termékek esetében a fogyasztók figyelmének felkeltése a vizsgált állítások közzétételkor történt meg. Az Fttv. értelmében a figyelemfelkeltés kapcsán hozott döntés is üzleti döntésnek minősül, mert a fogyasztó a kereskedelmi gyakorlat üzenetének hatására felkutatja a kínált termékeket és a kommunikációnak egészségre vonatkozó hatással kapcsolatos, a termékek (különleges) összetételére, illetve orvosi ajánlottságra vonatkozó üzenete miatt dönthet a termék megvásárlása mellett. A fogyasztó az egyes (célzott fogyasztású) élelmiszer készítmények közötti választáskor annak speciális összetételét és szakemberek általi ajánlottságát különösen szem előtt tartja.
393. A célzott fogyasztó a csecsemők, kisgyermekek táplálására szolgáló élelmiszerek (anyatej-helyettesítő tápszerek, tejpépek, tejitalok) kiválasztása során elsődlegesen azt a szempontot veszi figyelembe, hogy anyatej hiányában vagy mellett megfelelően tudja biztosítani gyermekének a fejlődéséhez szükséges tápanyagokat egy olyan termék megvásárlásával, amely megfelel ezen elvárásoknak. Ennek megfelelően a vizsgált kereskedelmi gyakorlat alkalmas a fogyasztók üzleti döntésének befolyásolására.

A vizsgált állítások igazolása

394. Az Fttv. 14. §-a rögzíti, hogy ha a vállalkozás a hatóság felhívására a kereskedelmi gyakorlat részét képező tényállítás valóságát nem igazolja, akkor ezt úgy kell tekinteni, hogy a tényállítás nem felelt meg a valóságnak. A kereskedelmi gyakorlat részét képező tényállítás valóságát tehát a vállalkozás köteles igazolni.

395. Az eljáró versenytanács megjegyzi, hogy egy reklámállításnak az igazolási kötelezettségre kiható értelmezése során nem bír jelentőséggel, hogy a vállalkozás a kifogásolt állítást miként értelmezi, a közléssel mit szeretett volna kifejezésre juttatni, mivel azt a fogyasztó szempontjából kell értelmezni.

Az eljárás alá vontak felelőssége

396. Az eljáró versenytanács hangsúlyozza, hogy a jelen versenyfelügyeleti eljárás (tekintettel az Éltv. 25. §-ára és 76/A. §-ára is) az Fttv. keretei között zajlik. Az eljáró versenytanács álláspontja így az, hogy a kereskedelmi gyakorlatok jogszerűségének vizsgálatakor azon vállalkozások számonkérése indokolt, amely vállalkozások az Fttv. értelmében felelősséggel tartoznak a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatért (akár csak az anyagi érdekeltségük, akár a közreműködésük közvetlen volta, illetve meghatározott, magasabb foka révén is).

397. Figyelembe véve az Fttv. – a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértése miatti felelősségről rendelkező – 9. §-ának (1) bekezdését és azt a ténytet, hogy a NUMIL-nak a jelen versenyfelügyeleti eljárásban vizsgált termékcsalád értékesítéséből bevétele keletkezett, egyértelműen rögzíthető, hogy a vizsgált kereskedelmi gyakorlattal érintett áru értékesítése, eladásának ösztönzése a NUMIL-nak közvetlenül érdekében állt, ezért a vizsgált kereskedelmi gyakorlatért az Fttv. 9. §-ának (1) bekezdése alapján a NUMIL felelősséggel tartozik.

398. A jelen esetben a HGYE felelőssége csak azon magatartás (ajánlás) esetében áll fenn, amelynek szükségszerűen részese, illetve amelynek kialakításában részt vett (amelyért ellenszolgáltatást kapott, illetve amelyre együttműködési keretek között került sor).

399. A HGYE jogi álláspontjában előadta, hogy elsősorban társadalmi szervezet és nem vállalkozás, valamint az együttműködési megállapodásból származó bevétele [ÜZLETI TITOK], ekként az Fttv. szerinti felelőssége nem állapítható meg. A HGYE saját nyilatkozata szerint azonban – mivel a tevékenységének költségeit nem fedezik a tagdíjak és támogatások – gazdasági tevékenységet is végez. Ennek keretében engedélyezi – ellenszolgáltatás teljesítése fejében – a logója és ajánlása használatát a jelen ügyben érintett termékeken és kereskedelmi kommunikációkon is. Ezen gyakorlata egyéb tevékenységei (adott esetben más ajánlások, illetve a jelen ügyben érintett ajánlásra vonatkozó együttműködés folytatását, bővítését) eredményességét is növelheti, ezáltal a vizsgált kereskedelmi gyakorlat tekintetében a HGYE gazdasági tevékenységével közvetlenül összefüggő célok érdekében jár el, így az Fttv. 2. §-ának b) pontja tekintetében vállalkozásnak tekintendő.

400. Az eljáró versenytanács azt is hangsúlyozza, hogy a HGYE maga is résztvett a kereskedelmi gyakorlat kialakításában, szöveges javaslatokkal élt, valamint beleszólása volt az érintett termékkör meghatározására is (az együttműködés anyagi kereteire is figyelemmel, lásd a fent – 55. pontban – bemutatott levelezést).

401. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint az Fttv. szerinti felelősséget megalapozó érdekeltséget alapvetően a jogsértő kereskedelmi gyakorlatban szükséges keresni: a jelen ügyben az együttműködési megállapodás azzal erősíti az egyesület közvetlen felelősségét, hogy ha nem lenne az ajánlás (ami maga a vizsgált állítás), akkor nem kapna az egyesület támogatást sem az ajánlásért cserébe, így az egyesület az ajánlás használatában - önmagáért az együttműködés keretében biztosított ellenszolgáltatásért - érdekelt. A HGYE érdekeltsége tehát az ajánlás mögötti együttműködésben, és ezáltal az ajánlás és termék sikerességében áll fenn.

402. Az Fttv. az ún. „érdek-elvet” tekinti a felelősség megállapíthatósága alapjának. Általánosságban elmondható, hogy a vállalkozások - a piac működési logikája szerint - szolgáltatásaikat ellenszolgáltatás fejében nyújtják, így elvileg több vállalkozásnak is fűződhet - a bevétel okán - egyidejűleg anyagi érdeke a kereskedelmi gyakorlathoz. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint

a HGYE-nek anyagi érdeke a kereskedelmi gyakorlathoz akként fűződött, [ÜZLETI TITOK] részesült a NUMIL-tól az együttműködési megállapodásban foglaltak szerint ellenszolgáltatásban (amelynek forrása nyilvánvalóan a Milumul termékekből származó árbevétel).

403. Az eljáró versenytanács megjegyzi továbbá, hogy a bevételben való érdekelttség az együttműködés hatékonyságától is függ, [ÜZLETI TITOK].
404. A Versenytanács gyakorlata szerint az „[...] Általánosságban elmondható, hogy a vállalkozások – a piac működési logikája szerint – szolgáltatásaikat ellenszolgáltatás fejében nyújtják, így elvileg több vállalkozásnak is fűződhet – a bevétel okán – egyidejűleg anyagi érdeke a kereskedelmi gyakorlathoz. Az egyes résztvevők között azonban a „közvetlen érdekelttség” szintjében nyilvánvaló különbségek mutatkoznak. Ennek az érdekelttségi különbségnek a felelősség terén is érvényesülnie kell.”¹⁰⁷
405. Az Fttv. szerinti felelősség megállapíthatóságához az ügy összes körülményeit figyelembe véve, esetről esetre szükséges mérlegelni azt, hogy önmagában az értékesítésből származó bevétel elegendő-e a közvetlen érdekelttség megállapításához és így a kereskedelmi gyakorlatért való felelősség megállapításához.¹⁰⁸
406. A HGYE esetében is megállapítható, hogy a Milumul termékek értékesítése révén elért bevétel és az adott – a HGYE közreműködése nélkül nem megvalósítható – kereskedelmi gyakorlat (a logo használat és az ajánlás maga) között oksági kapcsolat van. Tehát a HGYE esetében is fennáll az Fttv. 9. §-ának (1) bekezdése alapján a vizsgált kereskedelmi gyakorlatért (az ajánlás különböző formáiért) való felelősség.
407. Ebben a körben utal továbbá az eljáró versenytanács arra is, hogy a NUMIL felelőssége az 1169/2011/EU rendelet – a jelen ügyben vizsgált kereskedelmi gyakorlatnál szűkebb tájékoztatásokra, információkra vonatkozó – felelősségi szabályai alapján is fennállna. Az 1169/2011/EU rendelet 8. cikk (1) bekezdése szerint az élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásért felelős élelmiszer-vállalkozó az a vállalkozó, akinek neve vagy cégneve alatt az élelmiszert forgalomba hozzák, ugyanakkor az 1169/2011/EU rendelet 1. cikkének (3) bekezdése értelmében a rendelet valamennyi élelmiszer-vállalkozóra vonatkozik, függetlenül attól, hogy azok az élelmiszerlánc mely szakaszában működnek, amennyiben azok tevékenységei összefüggenek a fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásával. Ebből az következik, hogy az élelmiszerlánc bármely szintjén lévő élelmiszer-vállalkozónak fennáll a felelőssége azért, hogy az általa az élelmiszerekkel kapcsolatban közölt tájékoztatások pontosak és a jogszabályi előírásoknak megfelelőek legyenek.
408. Egyebekben az Éltv. 10. § (5) bekezdése alapján az Éltv. (2)-(4) bekezdésében foglalt rendelkezések fogyasztóvédelmi rendelkezések, így az Éltv. 10. § (2) bekezdésében foglaltak megsértéséért is az Fttv. 9. §-a szerinti vállalkozás felel.

A vizsgált állítások, magatartások

409. A vizsgálattal érintett termékek népszerűsítésére szolgáló kereskedelmi kommunikációnak központi üzenete az volt, hogy
- a termékek (A-, C- és D-) vitamintartalmuknak köszönhetően hozzájárulnak az immunrendszer normál/egészséges működéséhez,
  - a termékekben található vas elősegíti a kognitív képességek kialakulását,

¹⁰⁷ Lásd a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsának az Fttv.-vel, Grt.-vel és a Tpv. III. fejezetével, a Gyftv.-vel és az Éltv.-vel kapcsolatos elvi jelentőségű döntései (2015), I.9.1. pontját.

¹⁰⁸ Lásd a VJ/138/2015. számú ügyben hozott határozat 144. pontját

- a termékekben található oligoszacharidok elősegítik az egészséges bélflóra kialakulását,
- a termék Pronutra/Pronutravi formulája hozzájárul az agy fejlődéséhez és az immunrendszer egészséges működéséhez, valamint
- a termékeket a HGYE ajánlja a fogyasztóknak.

Az egészségre gyakorolt hatást megfogalmazó állítások

410. Az eljáró versenytanács ebben a körben értékelt az A-, C- és D-vitaminok, valamint a vas¹⁰⁹ és az oligoszacharidok¹¹⁰ vonatkozásában alkalmazott egészségre gyakorolt hatást megfogalmazó állításokat.
411. Az eljáró versenytanács az élelmiszerekkel kapcsolatos egészségre vonatkozó állítások kapcsán általánosságban megjegyzi, hogy a kereskedelmi kommunikáció értékelésénél azt veszi alapul, hogy az egyes megfogalmazások milyen fogyasztói üzenetet közvetítenek, azokat a fogyasztó miként értelmezi. Amennyiben egy állítás megfogalmazása nem szó szerint egyezik az engedélyezett állítások európai jegyzékében szereplő állítással, de a kommunikációban szereplő állítás fogyasztói üzenete tartalmában azonos azzal – és a termék az állításhoz kapcsolódó alkalmazási feltételt is teljesíti – úgy az állítás jogszerűen alkalmazandó. A Gazdasági Versenyhivatal tehát szó szerinti egyezést nem, de szigorú tartalmi megfelelést vár a kereskedelmi kommunikációban alkalmazott állításoktól.
412. Megállapítható továbbá, hogy az élelmiszerekkel kapcsolatban alkalmazott állítások vállalkozások általi igazolására a jogszabályi tilalmak, korlátok között kerülhet sor. Egy állítás Gazdasági Versenyhivatal előtti eljárásban történő igazolása nem vezethet olyan eredményre, amely (következményeit is tekintve) ellentétes a vonatkozó ágazati jogi szabályozással. Ennek megfelelően egy, a Gazdasági Versenyhivatal előtt folyamatban lévő eljárás nem eredményezheti, hogy az élelmiszerekre egészségre vonatkozó állítás lenne tulajdonítható a jogszabályok által rögzített feltételek teljesülésének hiányában, a jogszabályokban megszabott eljárásrend tiszteletben tartásának mellőzésével. Így a vállalkozásnak a Gazdasági Versenyhivatal előtti eljárásban az igazolási kötelezettség elsősorban arra terjed ki, hogy az állítás alkalmazására a jogszabályi előírásokkal összhangban került sor.
413. Azon egészségre vonatkozó állítások alkalmazhatóak élelmiszerek esetében, amelyek a 432/2012/EU rendelet és az annak módosításáról szóló rendeletek mellékletét képező engedélyezett állítások európai jegyzékében szerepelnek, az ott megfogalmazott alkalmazási feltételek szerint. Az egyes piaci szereplők saját felelősségük mellett, az 1924/2006/EK rendelet 28. cikkének (5) bekezdése szerint alkalmazhatóak továbbá azon állítások, amelyek az egyes botanikumokra vonatkoznak, az EFSA által kezelt konszolidált listán szerepelnek, és eleget tesznek az ott feltüntetett alkalmazási feltételeknek, figyelemmel az 536/2013/EU rendelet (5) preambulumbekkezdésére.
414. Az eljáró versenytanács a NUMIL által benyújtott bizonyítékok és a vizsgálat által feltárt adatok alapján (tekintettel arra, hogy a feltárt állítások jogszerűen alkalmazhatóak a termékek összetétele és az engedélyezett állítások alapján) arra a megállapításra jutott, hogy a Milumil termékek népszerűsítésére szolgáló kereskedelmi kommunikációkban és a termékek csomagolásán feltüntetett, az A-, C- és D- vitaminokra, valamint a vasra vonatkozó állításokkal a NUMIL nem sértette meg sem Éltv. 10. § (2) bekezdésében, sem a 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (1) bekezdésében

¹⁰⁹ A termékek (A-, C- és D-) vitamintartalmának köszönhetően hozzájárulnak az immunrendszer normál/egészséges működéséhez; a termékekben található vas elősegíti a kognitív képességek kialakulását.

¹¹⁰ „Az oligoszacharidok (speciális élelmi rostok) elősegítik az egészséges bélflóra kialakulását”.

foglaltakat, valamint nem valósította meg az Fttv. 6. §-a (1) bekezdése b) pontjának bj) alpontjában foglaltakat, és ezzel nem sértette meg az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében foglalt tilalmat.

415. Az oligoszacharidok kapcsán alkalmazott állítások tekintetében a NUMIL csatolta a 2008. január 18-án az Európai Bizottságnak benyújtott egyedi kérelmet¹¹¹. A kérelem azon állítás engedélyezésére irányul, amely szerint – többek között – az oligoszacharidok elősegítik az egészséges bélflóra kialakulását. Az egyedi kérelem a felhasználási feltételek körében határozza meg a célpopulációt, amely a csecsemők (születéstől kezdve) és a kisgyermek (3 éves korig).
416. Az eljárás alá vont vállalkozás az egyedi kérelemben foglaltaknak való megfelelés alátámasztására csatolt továbbá egy oligoszacharid-keverék megfeleltetését.¹¹² Ez a termékekben elvárt oligoszacharid-mennyiségre vonatkozik, amely szerint
- kifejezetten (nem koraszülött) csecsemők számára készült speciális gyógyászati célra szánt tápszerek (FSMP) esetében a megengedett nem-emészhető oligoszacharid tartalom 0,8 g/100 ml;
  - a növekedést serkentő / kisgyermek számára gyártott tejek esetében a napi beviteli mennyiség kisebb, mint az anyatej-kiegészítő tápszerek esetében, vagyis a nem-emészhető oligoszacharidok mennyiségének magasabbnak kell lennie bennük, hogy az egészségre vonatkozó állítás használható legyen,
  - az anyatej-kiegészítő tápszerek esetében a hozzáadott frukto-oligoszacharidok és galakto-oligoszacharidok mennyisége nem haladhatja meg a 0,8g/100 ml értéket, 90% oligogalaktozil-laktóz és 10% magas molekulásúyú oligofruktozil-szacharóz formájában.
417. A Gazdasági Versenyhivatal a termékekben található oligoszacharidok és a dossziében szereplő prebiotikumok megfeleltethetősége kapcsán az OGYÉI-t is megkereste¹¹³. Az OGYÉI érdemben úgy nyilatkozott, hogy a hozzá bejelentett három Milumil gyerekital¹¹⁴ galakto-oligoszacharidot és frukto-oligoszacharidot tartalmaz, amelyek besorolhatók azon élelmiszer összetevők közé, amelyeket az egyedi kérelemben megjelöltek, azonban a kérelem ennél részletesebben nem specifikálja az összetevőt.
418. Az EFSA weboldalán elérhető „Register of Questions” aloldalon az ismertett prebiotikum dosszié státusza „Waiting for full dossier”, azaz az elbírálás jelenleg is folyamatban van.
419. Megállapítható továbbá, hogy a NUMIL elismerte, hogy véletlen adminisztrációs hiba folytán az eljárás alá vont szándéka ellenére – miközben a Milumil 3 (36 hó +) gyerekital esetében az egyedi kérelemben meghatározott célpopuláció nem teljesül, ekként a termék vonatkozásában a csatolt egyedi kérelem alapján a vizsgált állítás nem alkalmazható – valóban alkalmazta a Rossmann üzletekben (2015. nyarán) megjelenő Kentaur Magazinban található cikkben a Milumil Junior 3 gyerekital vonatkozásában is „Az oligoszacharidok elősegítik az egészséges bélflóra kialakulását” állítást.
420. Erre való tekintettel az eljáró versenytanács megállapította, hogy a Milumil 3 (36 hó +) gyerekital népszerűsítésére is szolgáló fenti cikkben feltüntetett, az oligoszacharidokra vonatkozó állítással a NUMIL megsértette a 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (1) bekezdésének b) pontjában foglaltakat, valamint megvalósította az Fttv. 6. §-a (1) bekezdése b) pontjának bj) alpontjában foglaltakat, és ezzel megsértette az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében foglalt tilalmat.

¹¹¹ VJ/112-5/2015. számú irat 19. számú melléklete, részletesen a vizsgálati jelentés 3.5. pontja ismerteti

¹¹² VJ/112-5/2015. számú irat 20. számú melléklete, részletesen a vizsgálati jelentés 3.5. pontja ismerteti

¹¹³ A belföldi jogsegélyre adott választ a VJ/112-26/2015. számú irat tartalmazza és a vizsgálati jelentés 3.5.2. pontja ismerteti

¹¹⁴ Milumil Junior 1 (12 hó+) gyerekital, Milumil Junior 1 (12 hó+) vaníliás gyerekital, Milumil Junior 2 (24 hó+) gyerekital

421. Az eljáró versenytanács azonban a többi Milumil termék esetében alkalmazott oligoszacharid-állítások tekintetében (figyelemmel egyrészt arra, hogy ezen termékek valószínűsíthetően megfelelő mennyiségben tartalmaznak még el nem bírált speciális, jogszabályi keretek közötti egyedi kérelemnek megfelelő oligoszacharidokat, amire tekintettel az egyedi kérelem elbírálásáig az átmeneti időszakban a kérelemnek megfelelő állítás alkalmazható a jogszabály alapján, másrészt a Milumil 3 gyümölcs + 3 gabona tejpép összetétele kapcsán ismertetett álláspontra is) a versenyfelügyeleti eljárást megszüntette az oligoszacharid-állítás státuszára és az OGYÉI megállapításaira is tekintettel a Ket. 31. §-ának (1) bekezdés e) pontja alapján, mivel a Milumil 3 (36 hó +) gyerekitalon kívüli termékek esetében az állítás alkalmazásával, megalapozottságával kapcsolatos egyértelmű kétely, mint az eljárás folytatására okot adó körülmény már nem áll fenn, de a jogsértés hiánya sem állapítható meg egyértelműen.

A termékek összetételének egyediségére vonatkozó állítás

422. A vizsgált kereskedelmi gyakorlat egyik központi üzenete a Milumil termékek speciális formulája. Az eljáró versenytanács sem vitatja, hogy a különböző Pronutra formulák egyediek, speciálisak, védettek, így a jelen ügyben jogsértő kommunikáció csak akkor merül fel, ha az adott formulában levő összetevők, hatóanyagok helyett közvetlenül magának a formulának tulajdonítja a fogyasztói értelmezés a kedvező hatást – azaz a kereskedelmi gyakorlat nem teszi egyértelművé, hogy az ígért egészségre vonatkozó hatás nem önmagának a formulának, hanem annak tartalmának (a jelen esetben egyes vitaminoknak, illetve a vasnak) köszönhető, amely tartalommal más termékek is bírhatnak. Az engedélyezett állítások sem a formulához, hanem a formula egyes összetevőihöz kapcsolódhatnak.

423. Ebben a körben hangsúlyozza az eljáró versenytanács, hogy a jogalkotó maga is fontosnak tartotta, hogy az egyes jellemzők kommunikációja ebből a szempontból is versenysemleges legyen, amikor az Eltv., illetve a 1169/2011/EU rendelet megtevesztést tiltó rendelkezései között önállóan is kiemelte azt az esetet, amikor a kereskedelmi gyakorlat azt sugallja, hogy a népszerűsített élelmiszer különleges tulajdonságokkal rendelkezik, ha a szóban forgó tulajdonságokkal minden hasonló (azaz pl. azonos engedélyezett állításokkal reklámozható) élelmiszer rendelkezik.

424. A jelen ügyben feltárt kommunikációs eszközök döntő többsége egyértelműen és teljeskörűen, jól érzékelhetően, olvashatóan tartalmazza, hogy az ígért kedvező hatás (engedélyezett egészségre vonatkozó állítás) mely összetevőnek köszönhető.

425. A NUMIL által a Milumil Junior 1 gyerekital népszerűsítésére alkalmazott televíziós reklám egyik (csak rövid ideig, 2015. január 19. és 2015. január 26. között alkalmazott) változatában¹¹⁵ az elhangzó szöveg szerint a Milumil Junior gyerekital Pronutra formulája hozzájárul az agy fejlődéséhez és az immunrendszer egészséges működéséhez. A képernyőn apróbetűvel – mintegy 1,5-2 másodpercre – megjelenő felirat pedig tartalmazza, hogy „*Vasat tartalmaz. A vas hozzájárul az agy fejlődéséhez.*” és „*A-, C- és D-vitaminokkal, melyek hozzájárulnak az immunrendszer egészséges működéséhez.*”

¹¹⁵ Az eljáró versenytanács elfogadta a csatolt bizonyítékok alapján, hogy az eljárás alá vont gyakorlatilag néhány napon belül módosította a reklámot.

426. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint az apró betű mérete és a felirat időtartama miatt együttesen megállapítható, hogy ezen kiegészítő információ nem olvashatóak, így a kereskedelmi gyakorlat nem teremti meg a kapcsolatot az állítások (hozzájárul az agy fejlődéséhez és az immunrendszer egészséges működéséhez) és a hatóanyagok között (vas, A-, C- és D-vitaminok), így azt sugallja, hogy a kedvező hatás a Pronutra formulának köszönhető, nem pedig annak a hatóanyag tartalomnak, amely más, versenytársi termékekben is megtalálható lehet.

427. Az is alátámasztja a fenti apró betűs tájékoztatások olvashatatlanságát, érzékelhetetlenségét, hogy a termék népszerűsítésére – az eljárás alá vont nyilatkozata szerint - 2015. január 27-től alkalmazott televíziós reklámban a fenti szövegek már több mint kétszeres méretben olvashatóak:

428. Az eljáró versenytanács arra a megállapításra jutott, hogy az első televíziós reklám azt a látszatot kelti, hogy a termék Pronutra formulája – mintegy különleges, egyedi összetevőként – képes a kommunikált hatás kifejtésére.
429. A NUMIL eljárás alá vont vállalkozás hivatkozott arra, hogy a PRONUTRA (+ és S) és a PRONUTRAVI a vállalkozás bejegyzett védjegye, amelynek adatlapját és a bejegyzésről kiállított dokumentumot csatolta. A közösségi védjegyre vonatkozó csatolt dokumentumokból megállapítható, hogy az anyavállalatot a PRONUTRA és a PRONUTRAVI szövegdjegyre illeti meg védjegyoltalom. A védjegyjogosultnak arra vonatkozik a kizárólagos joga, hogy a védjegyet az árujegyzékben szereplő árukkal kapcsolatban használja, illetve használatára másnak engedélyt adjon.
430. A NUMIL nyilatkozata és a termékek csomagolása alapján megállapítható, hogy mind a PRONUTRA + és PRONUTRA S, mind pedig a PRONUTRAVI formula (A-)¹¹⁶, C- és D-vitamint, valamint vasat tartalmaz. Az eljárás alá vont vállalkozás előadta, hogy – egyezően az apró betűvel megjelenő feliratban foglaltakkal – az immunrendszer egészséges működésének támogatására a termékek A-, C- és D-vitamin tartalmuk folytán, míg a kognitív képességek fejlődésének támogatására pedig vastartalma révén képesek.
431. Az is megállapítható azonban, hogy valamennyi, a piacon elérhető termék, amely tartalmaz (a kommunikációhoz szükséges mennyiségben) A-, C- és D-vitamint, valamint vasat, hasonló hatás kifejtésére képes, tehát támogatja az immunrendszer normál működését és elősegíti a kisgyermek kognitív fejlődését.
432. A Milumil Junior 1 gyerektal televíziós reklámjában kiemelten (az elhangzó narrációban) csupán az szerepel, hogy a termék Pronutra formulája járul hozzá az immunrendszer működéséhez és az agy fejlődéséhez. A magyarázó információk az első változatban csupán rövid ideig, nem olvasható apró betűs feliratként jelennek meg.
433. A versenytanács elvi jelentőségű állásfoglalása szerint kizárólag a kommunikációs eszköz, illetve az információ jellegének értékelésével dönthető csak el, hogy az apró betű használata alkalmas-e a fogyasztók tisztességtelen befolyásolására. Az apró betű teljes értékű tájékoztatásnak minősül, amennyiben a megjelenített tájékoztatásokat a fogyasztónak módja van teljes egészében áttanulmányozni, és az apró betűs információ lényegesen nem módosítja a tájékoztatásban kiemelt módon közvetített üzenetet.¹¹⁷
434. A jelen ügyben megállapítható, hogy különösebb nehézség nélkül, a reklámfilm egységét nem befolyásoló módon könnyen közölhető, hogy az egészségre vonatkozó állítások mely hatóanyagoknak köszönhetőek. Az első televíziós reklám verzióban azonban az apró betűs üzenet nem érzékelhető, így a fogyasztó nem kerül olyan helyzetbe, hogy a reklám fő üzenetét az apró betűs tartalom fényében értékelje,¹¹⁸ ekként a fogyasztóban a televíziós reklám alapján az a benyomás alakul ki, hogy a vizsgálattal érintett Milumil Junior 1 gyerektalban lévő Pronutra formula egy olyan egyedi összetevő/összetevők kombinációja, amely csak ekként és nem annak összetevői révén alkalmas a hivatkozott hatás kifejtésére.
435. Az 1169/2011/EU rendelet 7. cikke (1) bekezdésének c) pontja alapján tilos azt sugallni, hogy az élelmiszer különleges tulajdonsággal rendelkezik, ha azzal a tulajdonsággal más hasonló élelmiszer

¹¹⁶ A Pronutra^S formulában nem található A-vitamin.

¹¹⁷ VJ/86/2007., lásd: http://www.gvh.hu/data/cms1033576/VT_elvi_allasfoglalasok_fttv_2016_03_02.pdf

¹¹⁸ Ezt támasztja alá a Versenytanács alábbi elvi jelentőségű döntése is: A fogyasztótól nem várható el a televíziós reklám alapos, részletes elemzése, így a reklám üzenete nem azonosítható egyszerűen a reklám forgatókönyvében egymás után megfogalmazott állításokkal. (Vj-52/2003.)

http://www.gvh.hu/data/cms1033576/VT_elvi_allasfoglalasok_fttv_2016_03_02.pdf

is rendelkezik. A fentebb kifejtett érvek alapján megállapítható, hogy valamennyi olyan termék, amely megfelelő mennyiségben tartalmaz A-, C- és D-vitamint, valamint vasat, alkalmas a kommunikált hatás kifejtésére, így e tulajdonságokkal valamennyi más A-,C- és D- vitamin és vas tartalmú termék is rendelkezik.

436. A Milumil Junior 1 gyerektal népszerűsítésére 2015. január 19. és 2015. január 26. között alkalmazott televíziós reklám tehát azt sugallta, hogy az egészségre vonatkozó kedvező hatások a különleges Pronutra formulának és nem azon összetevőknek, hatóanyagoknak tulajdoníthatóak, amellyel más hasonló termékek is rendelkeznek. Azáltal, hogy a NUMIL a Milumil Junior 1 gyerektal a kifogásolt televíziós reklámjában azt sugallta, illetve azt a fogyasztói benyomást keltette, hogy a termék Pronutra formulája révén különleges tulajdonsággal rendelkezik, holott azzal más hasonló termékek is rendelkeznek, megsértette a 1169/2011/EU rendelet 7. cikke (1) bekezdésének c) pontjában foglaltakat, valamint megvalósította az Fttv. 6. §-a (1) bekezdése b) pontjában foglaltakat, és ezzel megsértette az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében foglalt tilalmat.
437. Az eljáró versenytanács megjegyzi, hogy a jelen ügyben azért nem pusztán egy fontos jellemző elhallgatásáról van szó, mert maga az ágazati szabályozás is valamiféle aktív megtévesztésként ítéli meg a vizsgált magatartást, és a megtévesztés nem a kiegészítő információk hiányában, hanem abban áll, hogy a magatartás révén a fogyasztó azt gondolhatja, hogy az ígért hatások (engedélyezett állítások) a formulához kapcsolódnak.
438. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint a fent leírt probléma a többi reklámeszköznél nem állapítható meg (ezen kereskedelmi kommunikációs anyagokat – azok jellegéből adódóan – a fogyasztók kézbe vehetik, magukkal vihetik, részleteiben elolvashatják, így az esetleges apró betűs tájékoztatást is tanulmányozhatják, illetve a nagyobb betű méretet alkalmazó reklámfilmekben is elolvashatják), így ezek esetében a fogyasztó számára észlelhető lehet, hogy Pronutra formulát alkotó egyes vitaminoknak, valamint a vasnak tulajdoníthatóak a kommunikált egészségre gyakorolt kedvező hatások.
439. A fentiek alapján a további (a 2015. január 19. és 2015. január 26. között alkalmazott televíziós reklámon kívüli) kommunikációs eszközökön és a többi Milumil termék esetében feltüntetett, különböző Pronutra (PRONUTRA⁺, illetve PRONUTRA^S valamint a PRONUTRAVI) formulákkal és a kapcsolódó, az (A-), C- és D- vitamin és a vas vonatkozásában tett állításaival nem sértette meg sem az Éltv. 10. § (2) bekezdésének c) pontjában, sem az 1169/2011/EU rendelet 7. cikke (1) bekezdésének c) pontjában foglaltakat, valamint nem valósította meg az Fttv. 6. §-a (1) bekezdése b) pontjában foglaltakat, és ezzel nem sértette az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében foglalt tilalmat.

Egészségügyi szervezet ajánlása

440. Az eljárás során vizsgált összes kereskedelmi kommunikációban és egyes termékcsomagolásokon a NUMIL az eljárásban érintett valamennyi terméket a HGYE ajánlásával népszerűsítette, egyrészt a következő logó, másrészt az alábbi állítások révén:

- a Házi Gyermekorvosok Egyesületének ajánlásával (logó)

- „A Házi Gyermekorvosok Egyesületének ajánlásával.”
- „A vegyes étrend részeként az ízek bevezetésére a Házi Gyermekorvosok Egyesülete ajánlja a speciális oligoszacharid keveréket (scGOS/lcFOS, 9:1)* tartalmazó Milumil tejpépeket!”
- „A Milumil tejpépeket a Házi Gyermekorvosok Egyesülete is ajánlja.”
- „1 éves kor felett a Házi Gyermekorvosok Egyesülete ajánlja a speciális oligoszacharid keveréket (scGOS/FOS, 9:1) tartalmazó, a tehéntej kiváltására alkalmas Milumil Junior gyerekitalokat!”
- „A tehéntej kiváltására alkalmas Milumil Junior gyerekitalokat a Házi Gyermekorvosok Egyesülete is ajánlja!”
- „A Milumil tejpépeket a Házi Gyermekorvosok Egyesülete is ajánlja a vegyes étrend részeként az ízek bevezetésére.”
- „Anyatej hiányában, annak kiegészítésére a Házi Gyermekorvosok Egyesülete ajánlja a speciális oligoszacharid keveréket** (scGOS/lcFOS, 9:1) tartalmazó Milumil tápszereket!”
- „Anyatej hiányában, annak kiegészítésére a Házi Gyermekorvosok Egyesülete ajánlja a speciális oligoszacharid keveréket (scGOS/lcFOS, 9:1) tartalmazó Milumil tápszereket, gyerekitalokat, valamint a hozzátápláláshoz a Milumil tejpépeket.”

441. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint a szakmai ajánlás a fogyasztó tudatban úgy rögzül, mint a kereskedelmi gyakorlatban, a kommunikációkban megjelenő jellemzők (bizalmi) megerősítése.
442. Egy (szakmai) ajánlás – mint pozitív többlet-bizalmi elem – többféle fogyasztói értelmezéssel is bírhat megfogalmazástól, a megjelenítés formáitól és az érintett piac jellemzőitől is függően. Néhány termék kategória (gyógyszer, gyógyászati segédeszköz, élelmiszer) esetében a szabályozás az emberi egészség védelme, illetve a versenysemlegesség (és esetlegesen az indokolatlan fogyasztás elkerülése érdekében) tiltja/korlátozza az egészségügyi szakemberek ajánlását.
443. Az 1924/2006/EK rendelet (Egyes egészségre vonatkozó állítások alkalmazásának korlátozása című) 12. cikkének c) pontja értelmében nem engedhető meg olyan egészségre vonatkozó állítások alkalmazása, amelyek egyes orvosok vagy egészségügyi szakemberek, valamint egyéb, a 11. cikkben nem említett szervezetek ajánlásaira hivatkoznak.
444. A 11. cikk értelmében az orvosi, táplálkozástudományi és dietetikus szakemberek nemzeti egyesületei és az egészségügyi jótékonyági intézmények által kiadott ajánlásokkal vagy jóváhagyásokkal kapcsolatos külön közösségi szabályok hiányában a vonatkozó nemzeti jogszabályok alkalmazhatóak a Szerződés rendelkezéseivel összhangban.
445. Jelenleg sem európai, sem hazai szabályozás nincsen hatályban arra vonatkozóan, hogy az 1924/2006/EK rendelet 11. cikke szerint mely orvosi szervezet és hogyan ajánlhat élelmiszert a fogyasztók számára.
446. Az eljárás alá vontak szerint tilalom hiányában a nemzeti, országos egészségügyi szervezetek ajánlhatnak élelmiszereket fogyasztóknak. A eljáró versenytanács álláspontja szerint – különös tekintettel az érintett termékkörre – az eljárás alá vontak nincsenek figyelemmel arra, hogy a kivételről rendelkező bekezdés is utal a Szerződés rendelkezéseire, a közösségi elvekkel való összhang szükségességre.

447. Továbbá nem hagyható figyelmen kívül az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság következő véleménye:¹¹⁹

„Az EESC elismeri bizonyos szakmai szervezetek és jótékonyági intézmények szerepét az egészségesebb étrend - mint meghatározott betegségek megelőzésének egyik eszköze - ösztönzésében. Közreműködésük a szakmai tanácsadásban üdvözlendő. Mindazonáltal a pénzügyi támogatástól vagy szponzorálástól való lehetséges függőségüket ellenőrizni kell, mivel előfordulhat, hogy olyan élelmiszer ajánlásokat adnak, amelyek egyszerűen promóciós megállapodások és nem rögzített sztenderdeken alapulnak vagy nem elérhetőek más versenyző márkák számára. Továbbá világos kritériumokat kell kidolgozni a szponzorálás elfogadhatóságáról.”¹²⁰

448. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint tehát ahhoz, hogy egy egészségügyi szervezet ajánlása megfeleljen az 1924/2006/EK rendelet 11. cikke szerinti kivételnek (azaz ne legyen megtévesztő) nem pusztán annak van jelentősége, hogy az adott szervezet minek minősül (miközben a keretek egyértelmű megjelölése hiányában még ennek a megítélése sem aggálytalan), hanem annak is, hogy az ajánlás valóban elsősorban ajánlásnak tekinthető-e. Ebben a tekintetben az eljáró versenytanács szerint irányadó az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság fenti véleménye: rögzített és világos sztenderdek, illetve kritériumok alapján, más versenyző piaci szereplők és márkák számára is elérhető módon, szakmai tanácsként jelenjen meg az ajánlás. A jelen ügyben azonban megállapítható, hogy – bár az eljárás alá vontak arra hivatkoztak, hogy a kereskedelmi gyakorlatban igyekeztek ennek látszatát is elkerülni – az együttműködési megállapodás [ÜZLETI TITOK]¹²¹ volt, a HGYE-nek az ajánlásra rögzített sztenderjei nincsenek, alapvetően szóbeli egyeztetéseken határozták meg az ajánlás szakmai megalapozottságát, így nem tudható, hogy annak más piaci szereplő megfelelhet-e vagy sem, azaz más termékek minősülhetnek-e az egyesület szerint ugyanannyira jónak (az egyesület ajánlására méltónak), mint a Milumil termékek.

449. Az eljáró versenytanács azonban az eljárás alá vont érvei alapján arra jutott, hogy ugyan álláspontja szerint kérdéses a versenysemleges kommunikáció az eljárás alá vontak értelmezése alapján, ha a szóba jöhető szervezetek meghatározott keretek nélkül ajánlhatnak egészségre vonatkozó állításokkal (hivatkozással) élelmiszert, de sem a tilalom, sem a kivétel határa nem egyértelmű, ami azonban nem kérhető számon az eljárás alá vontakon a jelen ügyben.

450. A NUMIL megjegyzéseire figyelemmel az eljáró versenytanács azonban szükségesnek tartja kiemelni, hogy ugyan végül nem az 1924/2006/EK rendelet 11. cikkére figyelemmel értékelte a magatartást, hanem általánosan megtévesztésként, azonban – részben okafogyottsága okán – nem is állapította meg, hogy az 1924/2006/EK rendelet 11. cikke szerinti kivétel fennáll-e vagy sem, továbbá kiemelt figyelemmel volt a 447. pont szerinti véleményre a megtévesztés értékelése körében is.

451. Az eljáró versenytanács szerint valójában nincs is a tilalom vagy a kivétel meghatározásának valós relevanciája a jelen ügyben, ugyanis ahogyan korábban is kifejtette az eljáró versenytanács, a vizsgált magatartás a megtévesztés tényállása körében értékelendő a tilalomtól függtelenül: az a kérdés, hogy az egészségügyi szakmai egyesület ajánlásával (az együttműködési keretek kommunikálása nélkül) mit mond (mit mondhat, ha nem tilos) a fogyasztónak a kereskedelmi

¹¹⁹ Opinion of the European Economic and Social Committee on the ‘proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on nutrition and health claims made on foods’

(COM(2003) 424 final – 2003/0165 (COD)) (2004/C 110/05)

¹²⁰ Az eredeti szöveg: „Article 11, Para 1 d). The EESC recognises the role of certain professional organisations and charities in promoting a healthier diet as a means of preventing specific diseases. Their contribution in providing specialist advice is welcomed. Nevertheless, their possible dependence on financial support or sponsorship should be monitored as they may provide endorsements for foods which are simply promotional deals not based on any set standards or open to other competing brands. Moreover, clear criteria must be developed concerning the acceptability of sponsorship.”

¹²¹ Az együttműködési megállapodás több pontjában is utalás van a szerződés [ÜZLETI TITOK], lásd pl. az 1.1.5. pontot.

gyakorlat és ehhez képest mi van az ajánlás mögött, azaz megtéveszti-e az ajánlás szó használata a fogyasztókat az adott körülményekre tekintettel.

452. Általánosságban szükséges megjegyezni, hogy egy-egy (szakmai) ajánlás – mint pozitív többlet-bizalmi elem – többféle fogyasztói értelmezéssel is bírhat megfogalmazástól, a megjelenítés formáitól és az érintett piac jellemzőitől is függően, pl.:

- önmagában, a versenytársaktól függetlenül ajánlott a termék fogyasztása egy adott élethelyzetben,
- egy arra feljogosított, szakértelemmel rendelkező, független szervezet szerint az adott termék jó vagy más termékekhez képest jobb (ezért fogyasztása vagy használata – az adott kínálaton belül – ajánlott /más termékekkel szemben ajánlott).

453. A fogyasztók számára azonban – egyéb információk hiányában - az „ajánlás” szó (vagy ennek szinonimája) nem tükrözi, hogy együttműködési szerződés van a felek között, tehát nem gondolnak alapvetően szponzorációra, támogatásra a piaci szereplők részéről az egészségügyi szakma felé (pusztán az ajánlásért cserébe, tehát ide nem értve a független – adózási szempontból is másként értékelendő – anyagi támogatásokat, alapítványi hozzájárulásokat). Az ilyen jellegű ajánlás ugyanis azt sugallja, hogy

- a versenytársaknál megbízhatóbb, jobb, hatékonyabb az adott termék, hiszen a fogyasztói bizalmat egyébként is élvező szakemberek ajánlják nekünk, mert szerintük is az adott termék a jó (miközben alapvetően marketing célú együttműködésről van szó a legtöbb esetben),
- egy szakemberek által kipróbált, illetve a választékból kiemelt termékről van szó (miközben más termékek akár ugyanolyan jók is lehetnek, mint az aktuálisan ajánlott, elfogadott termék).

454. Az egészségügyi szervezetek ajánlása is egészségre vonatkozó állítás a joggyakorlat értelmében, hiszen pl. az 1924/2006/EK rendelet (Egyes egészségre vonatkozó állítások alkalmazásának korlátozása című) 12. cikke is egészségre vonatkozó állításként nevesíti az ajánlást. Tehát ezen állítások is egészségre vonatkozó állítások vagy egészségre vonatkozó állításokat erősítő állítások, így úgy kell értékelni, mint minden más egészségre ható állítást. Ekként, akár tiltott, akár nem az adott ajánlás, ha nem valós vagy valós, de megtévesztésre alkalmas a szakmai szervezet pártatlan ajánlásának a fogyasztói értelmezése, így valótlán tulajdonsággal ruházza fel a terméket a piaci szereplő (mivel pusztán csak szponzorációról, illetve kommunikációs együttműködésről van szó), akkor a kereskedelmi gyakorlat jogsértő lehet.

455. Tehát még ha felhatalmazott szervezettől, intézménytől is származik egy ajánlás, annak üzenete akár megtévesztő is lehet a fogyasztók számára bizonyos körülmények között. Önmagában – a vonatkozó ágazati szabályok és etikai normák betartása mellett – nem jogsértő az egészségügyi szervezet, intézmény, illetve általában egészségügyi szakember ajánlása (ide nem értve azokat a területeket, ahol ennek jogszabályi korlátai vannak), azonban kétségtelen, hogy az ajánlások megjelenítése magában hordozza annak a veszélyét, hogy az adott ajánlás egyben az érintett termékkel kapcsolatos egészségre vonatkozó hatáshoz, állításhoz kapcsolódik, arra irányuló hivatkozásnak minősül az egyéb kommunikációs tartalmakra is tekintettel és ekként alkalmas lehet arra, hogy a fogyasztókat (egy valótlán kép sugallása révén) megtéveszse.

456. A jogalkotó az Fttv.-ben, az Éltv.-ben és az 1924/2006/EK rendeletben is általánosan tiltja a valótlán tájékoztatásokat, illetve közvetve és közvetlenül is előírja az érthetőség követelményét. Az összetett szabályozási háttér miatt is kiemelendő, hogy a mögöttes, védendő fogyasztói érdek azonos: az információs aszimmetria oldása, a fogyasztói tájékoztatás javítása, a piaci szereplők működése és a fogyasztói döntések segítése érdekében. Egy emberi szervezetre ható, élettani hatással bíró termék (legyen az élelmiszer, gyógyászati segédeszköz vagy gyógyszer) esetében egy

szakmai felhasználó, egy egészségügyi szakember ajánlása vagy az arra való hivatkozás kétségtelenül olyan bizalmi elem, amely a fogyasztói döntésre érdemi hatással lehet.

457. A jelen ügyben azonban az is felmerült, hogy az eljárás alá vontak – kereskedelmi gyakorlatra vonatkozó – együttműködésük kialakítása során – a fogyasztói ügyleti döntést végső soron befolyásolható módon – nem voltak figyelemmel a szakmai gondosság egyes követelményeire. Erre való tekintettel az eljáró versenytanács az egészségügyi szervezet ajánlását

- a fogyasztók megtévesztése, valamint
- a szakmai gondosság követelményeinek megsértése

körében is értékelte. A szabályozás logikájából adódóan (ha ún. feketelistás tényállás nem merül fel) először a megtévesztés, majd a szakmai gondosság követelményeinek megsértése [azaz az az Fttv. 3. §-ának (2) bekezdése szerinti tényállás fennállása] vizsgálendő.

458. Az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdése általános értelemben mondja ki, hogy tilos a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat. Az Fttv. generálklauzulája a legáltalánosabban megtiltja a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot.

459. Az Fttv. 3. §-ának (2) bekezdése értelmében nem tesz eleget a vállalkozás a szakmai gondosság követelményének, ha (az egyéb feltételek teljesülése mellett) nem az ésszerűen elvárható szintű szakismerettel jár el. A szakismeretnek legalább olyan szintűnek kell lennie, hogy a vállalkozás a fogyasztók tájékozott ügyleti döntések meghozatalának alapjait megteremtő, ezt célzó jogszabályi előírásokat (ideértve a jogszabályban rögzített tilalmakat) tiszteletben tartva járjon el.

460. Az Fttv. 3. § (2) bekezdésének a sérelme akkor állapítható meg, ha

- a vállalkozás nem az ésszerűen elvárható szintű szakismerettel, illetve nem a jóhiszeműség és tisztesség alapelveinek megfelelően elvárható gondossággal jár el,
- és ezzel érzékelhetően rontja azon fogyasztó lehetőségét az áruval kapcsolatos, a szükséges információk birtokában meghozott tájékozott döntésre, akivel kapcsolatban alkalmazzák, illetve akihez eljut, vagy aki a címzettje, és ezáltal a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára kényszeríti, amelyet egyébként nem hozott volna meg, vagy erre alkalmas.

461. Az élelmiszerek kapcsán tett állítások alkalmazhatósága szempontjából kiemelkedő szerepük van az ágazati szabályoknak. Amint azt a Fővárosi Ítéltáblának a Legfelsőbb Bíróság, mint felülvizsgálati bíróság Kfv.II. 39.262/2007/5. számú ítéletével hatályában fenntartott, 2.Kf. 27.616/2006/7. számú ítélete rögzítette, nem lehet tisztességes egy magatartás, ha az a törvényi és egyéb jogszabályi előírásokba ütközik (Vj/86/2004.). Ezzel összhangban lévő döntést hozott a Fővárosi Törvényszék 3.K. 32.097/2010/6. számú jogerős ítéletében (Vj/89/2009.), egyetértve azzal, hogy a jogszabályba ütköző kereskedelmi magatartás nyilvánvalóan és egyértelműen tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatnak minősül és tilalmazott, s ebből a szempontból közömbös, hogy a vállalkozás bizonyította-e ezen reklámokban megfogalmazott állításait.

462. A szakmai gondosság másik eleme, a jóhiszeműség és tisztesség elve a korrektség, tisztesség objektív követelményét támasztja a vállalkozással szemben. A jóhiszeműség és tisztesség elve egyfajta erkölcsi, etikai alappal bíró követelmény, amely érvényesülni rendeli a megbízhatóságot, azzal, hogy a bizalom a fogyasztó oldalán oly módon jelentkezik, hogy a fogyasztó bízhat abban, hogy a vállalkozás jóhiszemű és tisztességes, a jogszabályi előírásokkal összhangban lévő, a jogszabályi tilalmakat elkerülő kereskedelmi gyakorlatot folytat vele kapcsolatban.

463. A joggyakorlat¹²² alapján a jóhiszeműség és tisztesség alapelve a megbízhatóság érvényesülését követeli meg. A joggyakorlat szerint nem csak a fogyasztók felé közölt üzenetek mögötti szakmai gondosság (pl. az üzenetet alátámasztó bizonyítékok rendelkezésre állása) vizsgálható,¹²³ hanem a vállalkozások fogyasztókkal kapcsolatos folyamatainak szervezettsége, megfelelősége is.
464. Így az eljáró versenytanács az eljárás alá vontak érveire és a szabályozás fentebb ismertetett logikájára tekintettel arra a megállapításra jutott, hogy amennyiben a megtévesztés és ekként az Fttv. 3. §-a (1) bekezdésének sérelme megállapítható egy kereskedelmi gyakorlat (adott esetben az ajánlás) kapcsán, akkor az Fttv. 3. §-ának (2) bekezdése szerinti tényállás külön vizsgálata nem indokolt, hacsak egyéb körülmények nem indokolják az elhatárolást. A jelen esetben ezért az eljáró versenytanács az Fttv. 3. §-ának (2) bekezdésének megvalósulása körében figyelembe vehető körülményeket is a megtévesztés körében értékelte.
465. Szükséges megjegyezni, hogy bár a megtévesztés tényállásainak vizsgálata nem kívánja meg a szakmai gondosság sérelmének önálló vizsgálatát, azonban egy magatartás megtévesztő voltának a körében is releváns lehet (bizonyítékként), ha egy eljárás alá vont megsérti ezen követelményt.

Megtévesztés

466. A vizsgálattal érintett termékek esetében a fogyasztók figyelmének felkeltése a vizsgált állítások közzétételekor történt meg. A célzott fogyasztó a csecsemők, kisgyermekek táplálására szolgáló élelmiszerek (anyatej-helyettesítő tápszerek, tejpépek, tejitalok) kiválasztása során elsődlegesen azt a szempontot veszi figyelembe, hogy anyatej hiányában vagy mellett megfelelően tudja biztosítani gyermekének a fejlődéséhez szükséges tápanyagokat egy olyan termék megvásárlásával, amely megfelel ezen elvárásoknak. Ennek megfelelően a vizsgált kereskedelmi gyakorlat alkalmas a fogyasztók ügyleti döntésének befolyásolására.
467. Az érintett fogyasztói kör - várandós nők, csecsemős, illetve kisgyermekes anyák - olyan célcsoport, amely ügyleti döntésének meghozatala során az átlagosnál érzékenyebb a vállalkozás kereskedelmi kommunikációi révén közvetített üzenetekre. Az anyatejes táplálás helyettesítésére, illetve kiegészítésére alkalmas termék kereskedelmi kommunikációja olyan célcsoportot céloz meg, mely tapasztalatlansága, táplálást kívánó gyermekének kora miatt – ha nem is sérülékeny vagy kiszolgáltatott, de – könnyen befolyásolható lehet, még akkor is, ha rendkívül körültekintően, ésszerűen jár el.
468. Továbbá mindenképpen figyelemmel kell lenni a megtévesztés lehetősége körében arra is, hogy az Fttv. 4. § (1) bekezdésének második mondata értelmében, ha a kereskedelmi gyakorlat a fogyasztók egy meghatározott csoportjára irányul, az adott csoport tagjaira általánosan jellemző magatartást kell figyelembe venni. Az általánosan jellemző magatartás pedig az, hogy a szülők a gyermeküknek – különösen, ha a táplálásukról van szó – a legjobbat akarják, így különösen nyitottak azokra az üzenetekre, amelyek szakmailag is alátámasztott előnyöket, megfelelőséget ígérnek.
469. Általános követelményként fogalmazódik meg, hogy a vállalkozásnak a fogyasztók irányában tanúsított kereskedelmi gyakorlata feleljen meg a tisztesség követelményének, s így a magáról vagy árujának lényeges tulajdonságáról adott, fogyasztóknak szóló tájékoztatása igaz és pontos legyen.
470. Az Fttv. 6. § (1) bekezdésének b) pontja szerint megtévesztő az a kereskedelmi gyakorlat, amely valótlan információt tartalmaz, vagy valós tény - figyelemmel megjelenésének valamennyi körülményére - olyan módon jelenít meg, hogy megtéveszti vagy alkalmas arra, hogy megtéveszse a

¹²² Vj/122/2010. számú versenyfelügyeleti eljárás.

¹²³ Lásd a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsának az Fttv.-vel, Grt.-vel és a Tpv. III. fejezetével, a Gyftv.-vel és az Éltv.-vel kapcsolatos elvi jelentőségű döntései (2015), I.3.16. pontját.

fogyasztót az az áru lényeges jellemzői tekintetében, és ezáltal a fogyasztót olyan üzleti döntés meghozatalára készíti, amelyet egyébként nem hozott volna meg, vagy erre alkalmas.

471. Megállapítható, hogy a kereskedelmi gyakorlatban megjelenő ajánlás valóban a HGYE-től származik, de az is megállapítható, hogy az eljárás alá vontak (anyagi jutatáson alapuló [ÜZLETI TITOK] jogokat biztosító) kommunikációs együttműködési megállapodást kötöttek egymással az ajánlásra vonatkozóan, ekként az vizsgálendő, hogy ez az ajánlás úgy jelenik-e meg, hogy megtévesztheti-e a fogyasztót az érintett termékek szakmai ajánlottsága tekintetében vagy sem. Ekként először az vizsgálendő, hogy az érintett egyesületi ajánlás mit is jelent a jelen ügyben, mire terjedt ki a mögöttes együttműködés, hogyan alakult ki, milyen szakmai és egyéb megfontolások vezettek az ajánlás megadásához.
472. Szükséges előjáróban kiemelni, hogy egy reklámállításnak az igazolási kötelezettségre kiható értelmezése során nem bír jelentőséggel, hogy a vállalkozás a kifogásolt állítást miként értelmezi, a közléssel mit szeretett volna kifejezésre juttatni, mivel azt a fogyasztó szempontjából kell értelmezni. A vállalkozásoknak ugyanis a vizsgált gyakorlatok üzenetének lehetséges általános fogyasztói értelmezésre kell figyelemmel lennie.
473. Jelen esetben megállapítható, hogy az eljárás alá vontak nem hagyták teljesen figyelmen kívül a fogyasztói értelmezést, azonban az kizárólag arra irányult, hogy a fogyasztó a HGYE ajánlást ne értelmezze kizárólagos ajánlásként. Ugyanakkor ez nincs összhangban azzal, a levelezésben található utalással, miszerint ez a piac lényegében kétszereplős és a HGYE előtt ismert, hogy ajánlását csak egyik szereplőnek adta meg, azaz az ajánlás kizárólagosnak is mondható.
474. A jelen esetben továbbá az eljárás alá vontak érvei ellenére megállapítható, hogy maga az együttműködés is [ÜZLETI TITOK] használati jogokat biztosított az egyesület adott logójának, nevének és ajánlását tartalmazó szlogenek használatára. A jelen esetben azonban nem az együttműködés szerződéses feltételeinek (a szerződéses [ÜZLETI TITOK]) van elsődleges jelentősége, hanem annak, hogy a kereskedelmi gyakorlat alapján a fogyasztó mire gondol (a szerződés tartalma legfeljebb csak megerősíti a lehetséges értelmezést). Az eljáró versenytanács álláspontja szerint a kereskedelmi gyakorlat tartalma és azon tény alapján, hogy más termékek ilyen ajánlással nem rendelkeztek a vizsgált időszakban a fogyasztó azt észlelte, hogy a HGYE a termékkínálatból kiemeli a Milumil termékeket mint szakmai szempontból ajánlásra érdemes termékcsaládot.
475. Az eljáró versenytanács kiemeli, hogy az eljárás alá vontak HGYE díjazása tekintetében lefolytatott egyeztetései, illetve döntései a versenyszféra gazdasági együttműködéseinek előkészítése során jellemző jegyeket viselnek, [ÜZLETI TITOK] .
476. Az elektronikus levélváltásokban (az eljárás alá vontak által csatolt e-mail-ekben) az eljárás alá vontak az együttműködési megállapodásban meghatározott feltételek egyeztetésére, pontosítására törekedtek. Az együttműködés során szakmai kérdésekben történt egyeztetés csupán az anyatej-helyettesítő tápszer reklámozására vonatkozó speciális szabályokra, az „A” szintű evidenciára, az anyatej-helyettesítő és az anyatej-kiegészítő tápszer címkéjének tartalmára vonatkozó szabályozására, illetve az ajánlás orvosokat célzó marketingeszközökön való alkalmazásának lehetőségére terjedt ki (az eljáró versenytanács álláspontja szerint továbbá ezekben a kérdésekben sem feltétlenül jutottak a felek egyező, vagy éppen megnyugtató, a jogszabályoknak és egyéb előírásoknak megfelelő álláspontra). Az együttműködés keretében kapott támogatás fizetési feltételeiről, fizetések ütemezéséről történt egyezkedés ezzel szemben a levelezések során központi szerepet kapott.

477. A Milumil termékekhez adott ajánlás szakmai megalapozottságának egyeztetésére, a termékek hatékonyságának, illetve megfelelőségének érdemi alátámasztására (a csatolt bizonyítékok alapján) az együttműködés kialakítása során nem került sor.
478. Az eljáró versenytanács szerint egy tápszerek, azaz speciálisan érzékeny, különös szabályokkal is rendezett piac termékeinek forgalmazásával is foglalkozó vállalkozástól megalapozottan várható el, hogy tökéletesen ismerje a vonatkozó szabályokat, ideértve a reklámozási korlátokat, illetve ezen ismeret hiányában szakmai segítséget vegyen igénybe még az egyeztetések, illetve a kereskedelmi gyakorlat kialakítása előtt. Mindemelett a HGYE-től mint egy gyermekorvosokat magában foglaló szakmai egyesülettől különösen elvárható, hogy ajánlásainak megadása során kellő szakmai körültekintéssel, illetve megalapozottsággal járjon el. Ez azt feltételezi, hogy a HGYE azokat a termékeket, amelyhez ajánlását adja, széles körű vizsgálat alá vesse mind összetételi, mind pedig hatékonysági szempontból, annak bizonyítására, hogy az ajánlás egy magasabb minőségi, megbízhatósági szintű termékre vonatkozik. Szükséges e tekintetben annak a bizonyítása is, hogy milyen körülményekre tekintettel emeli ki a Milumil termékeket az érintett piacon jelen lévő hasonló termékek köréből.
479. A versenyfelügyeleti eljárás során azonban a HGYE nem bocsátott érdemi információt rendelkezésre arra vonatkozóan, hogy milyen adatok, tények és módszertani eljárások alapján adta meg ajánlását a vizsgálattal érintett termékekhez, nem bizonyította, hogy az ajánlás megadásának előkészítése során szakmailag, pl. rögzített sztenderdek alapján átgondolta döntését. Az eljárás alá vontak által rendelkezésre bocsátott levelezés nem tartalmaz orvos-, illetve gyermekorvos szakmai előkészítettségre vonatkozó adatokat, a HGYE sem bocsátott rendelkezésre ilyen tárgyú belső vizsgálatot.
480. Az egyesület többször is hivatkozott arra, hogy döntésében (ajánlás biztosítása) közrejátszott az egyes tagok (fogyasztóktól vagy máshonnan származó) pozitív tapasztalata a Milumil termékekről. Az eljáró versenytanács kiemeli azonban ebben a körben, hogy miközben az eljárás alá vontak szerint az együttműködésre vonatkozó egyeztetések (lásd pl. az 52. pontot) 2013. őszén kezdődtek (amikor az egyesület még egy másik vállalkozással állt hasonló kapcsolatban), addig az ajánlással ellátott, a jelen ügyben vizsgált termékeket csak ezt követően kezdte a NUMIL forgalmazni (lásd pl. a 70. pontot), továbbá egyes termékek forgalmazása csak a szerződés megkötését követően kezdődött.
481. Kiemelendő továbbá a lehetséges gyermekorvosi tapasztalatokkal kapcsolatban, hogy a szerződés arra vonatkozóan is tartalmaz kitélt, hogy az aktuálisan fejlesztés alatt álló termékekre is kiterjedhet az egyesület ajánlása - ezen (innovációs) termékkörrel kapcsolatban tehát szintén megállapítható, hogy sem a fogyasztók, sem a házi orvosok nem rendelkezhetek életszerűen tapasztalattal.
482. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint az, hogy a szakemberek egy adott vállalkozás vagy márka kapcsán általánosan jó tapasztalattal rendelkeznek még nem feltétlenül elegendő ahhoz, hogy az adott vállalkozás vagy márka összes eleme kapcsán megállapítható legyen annak szakmai támogatottsága (különösen, hogy nem került igazolásra, hogy a tagság tapasztalatait, véleményét az egyesület szervezett módon vizsgálta volna, és hogy a nyilatkozó tagok véleménye hogyan oszlott meg).
483. A HGYE nem folytatott továbbá szakmai alapokon nyugvó belső egyeztetést az ajánlás megadása tárgyában arról, hogy mi a fogyasztói értelmezés az ajánlás kapcsán, következethet-e a fogyasztó arra, hogy az ajánlás kizárólag szakmai alapú, különös tekintettel az egyesület nonprofit jellegére. Szükséges megjegyezni, hogy ilyen típusú kérdés a NUMIL oldalán sem merült fel.

484. A HGYE alapszabálya ugyan nem tartalmaz arra vonatkozó rendelkezést, hogy az egyesület által megkötött együttműködési megállapodások milyen eljárásrend szerint fogadtatnak el, az egyesület maga is csak egy kivonatot csatolt a döntésről, amiből azonban semmilyen szakmai szempont nem derült ki, így nem nyert igazolást, hogy a rendelkezésre álló szakirodalman belül vagy azon túl mit vettek figyelembe. Különös tekintettel arra (lásd a 62-66. pontokat), hogy az egyesület előadása szerint egy másik piaci szereplő termékeinek ajánlása is felmerült lehetőségként, azonban azt elvetették valamilyen közelebbről nem ismertetett szempont alapján. Ekként szükségképpen nem pusztán önmagában, hanem más termékekhez képest kerültek a Milumil termékek kiemelésre.
485. Az egyesület által hivatkozott szakirodalmi hivatkozások is pusztán azt támasztják alá, hogy a Milumil termékek jók, a szervezet számára kedvező hatással jár a fogyasztásuk, azonban az ezen hivatkozásokból sem olvasható ki, hogy ezen tulajdonságok közül konkrétan melyik és miért releváns az ajánlás körében.
486. A fentiekre tekintettel tehát megállapítható, hogy nem bizonyított, hogy a HGYE szakmai ajánlása valamiféle szakismeretre vagy szakmai tapasztalatra épült (ide nem értve a termékcsaláddal kapcsolatos általános, közelebből nem megfogalmazott kedvező összképet, amellyel azonban más termékek is bírhattak), továbbá az eljárás alá vontak által csatolt belső levelezés sem tartalmaz még csak utalást sem arra vonatkozóan, hogy az egyesület milyen szakmai indokokra alapozva adta meg ajánlását és az eljárás során sem bizonyította ezt.
487. Kétségtelen, hogy a HGYE az ajánlás szövegét oly módon javasolta módosítani, hogy az ne sugalljon a NUMIL termékek felé megfogalmazott kizárólagos ajánlást. Azonban tekintettel arra, hogy a vizsgálattal érintett termékek piacán jelen lévő vállalkozások köre (relatív) szűk és ezek egyike termékeihez adta a HGYE ajánlását¹²⁴, nem állja meg a helyét az az érvelés a HGYE részéről, hogy ajánlásukat úgy fogalmazták meg az együttműködés kialakítása során, hogy az ne keltse a NUMIL termékek felé irányuló kizárólagosság látszatát,¹²⁵ hiszen azáltal, hogy a NUMIL termékeit ajánlja – a többi vállalkozás termékeit azonban nem – kiemelte a vállalkozás termékeit a piacon jelen lévő többi vállalkozás termékeihez képest.
488. A NUMIL úgy nyilatkozott, hogy ugyan az egyesület korábbi együttműködése 2013. év végén fejeződött be, de a HIPP termékek még akár hosszabb ideig (akár évekig) polcon lehettek a HGYE ajánlását tartalmazó logóval, így párhuzamosan két márka is megjelenhetett a piacon az ajánlással ellátva, azaz a gyakorlat sem volt szó kizárólagos ajánlásról. Az eljáró versenytanács szerint valóban elképzelhető, hogy nagyobb mennyiségű csomagolóanyag, illetve készlet elérhető volt a korábbi együttműködés befejezésével (ahogyan ez a Milumil termékek esetében is történt, így a NUMIL jelentős költséget vállalt a csomagolás megváltoztatásával), amit a másik fél még szerződészerűen forgalmazhatott, azonban egyrészt a csomagolóanyagokon kívüli kereskedelmi gyakorlat párhuzamosan nem fordulhatott elő, másrészt – figyelemmel a két szerződés hatálya között eltelt közel egy évre, illetve a termékek szavatossági idejére is – nem életszerű, hogy marginális előforduláson túl, a fogyasztók számára egyértelműen észlelhető mennyiségben legyenek a polcokon egymás mellett ilyen termékek. Az eljáró versenytanács szerint ezek az esetlegesen – csak elvi lehetőségként – előforduló, de egyébként nem bizonyított helyzetek sem alkalmasak annak alátámasztására, hogy az átlagosan eljáró fogyasztó a vizsgált időszakban nem csak a Milumil termékek esetében találkozott a HGYE ajánlásával mint kommunikációs elemmel.
489. Az ajánlást a fogyasztók szemszögéből kell értelmezni.¹²⁶ Az eljárás alá vontak figyelmen kívül hagyták az alkalmazott kereskedelmi kommunikációjuk során azt a lehetséges fogyasztói

¹²⁴ VJ/112-112/2015. számú beadvány 5. pontja

¹²⁵ HGYE 2014. április 3. 10:14 – i elektronikus levél tartalma, illetve a VJ/112-113/2015. számú beadvány 38-39. pontjai

¹²⁶ VJ/56/2014. versenytanácsi határozat 137. pontja

értelmezést, miszerint egy olyan piacon, ahol a jelen lévő vállalkozások köre szűk, az egyetlen terméknek biztosított ajánlás kizárólagos ajánlást sugallhat, különös figyelemmel arra, hogy nem tették egyértelművé, hogy az ajánlás mögött egy ([ÜZLETI TITOK] jogokat biztosító) együttműködési szerződés van.¹²⁷

490. Mindez akkor is fennáll, ha egyébként a termékcsalád egyéb kedvező jellemzői bizonyítottak, hiszen nem az a kérdés, hogy az ajánlás mögött valóban pozitív vélemény van, hanem az, hogy az egyesület ajánlása valóban – abszolút és relatív megfontolásokat is tartalmazó – szakmai szempontokra alapított, az ellentételezéstől függetlenül.
491. Az eljáró versenytanács hangsúlyozza, nem abban látta a megtévesztés lehetőségét, hogy az ajánlásra ellentételezésért cserébe került sor (hiszen pl. egy szakmai tesztnek, kontrollnak akár jelentősebb költsége is lehet), hanem abban, hogy ez egyértelműen nem derült ki a kereskedelmi gyakorlatból, továbbá a kereskedelmi gyakorlat kialakításának körülményei alapján (transzparencia hiányában) nem nyert igazolást, hogy valóban és milyen szakmai szempontok vezettek az adott [ÜZLETI TITOK] ajánláshoz, azaz nem nyert bizonyítást a tényleges szakmai kontroll.
492. A HGYE előadása szerint áttekintette az orvosokból és tudományos munkatársakból álló nemzetközi Cochrane hálózat adatbázisát, illetve az MGYT Evidencia Bizottságának állásfoglalását, melyet az egyedi rövid láncú galaktooligoszacharid és hosszú láncú fruktooligoszacharid (scGOS/lcFOS) 9:1 arányú rostkeverékről (a továbbiakban: rostkeverék) adott.
493. Az MGYT Evidencia Bizottságának véleménye szerint annak ellenére, hogy tudományosan igazolt, hogy a rostkeverék 8 g/l adagban szignifikánsan növeli a csecsemők bélflórájának bifidus tartalmát, nincs tudományosan alátámasztva, hogy ez a változás a csecsemők egészségi állapotára pozitív hatással lenne. A vélemény szerint igazolt továbbá, hogy a rostkeverék hatására csökken a széklet pH-ja, valamint megnő a székletürítések gyakorisága és lágyabbá válik a csecsemők széklete, azonban tudományosan nincs alátámasztva, hogy a fenti változások a csecsemők egészségi állapotára pozitív hatással vannak.
494. Az MGYT tagjai gyermekorvosok, tehát egy – a HGYE-hez hasonlóan – szakértelemmel rendelkező társaság, amelynek véleménye szerint nem bizonyított, hogy a NUMIL termékek a csecsemők egészségi állapotára vonatkozóan pozitív hatással lennének. Tekintettel arra, hogy az eljárás alá vontak előtt ismert volt az MGYT véleménye, szükség lett volna arra, hogy az egyesület álláspontja, esetleg ellenvetése ebben a tekintetben is megismerhető legyen.
495. Az egyesület azonban ezt a véleményt kizárólag arra használta fel, hogy a NUMIL A szintű evidenciára vonatkozó hivatkozását gyengítse, ugyanakkor a HGYE ajánlása megadása során nem mutatott fel olyan tudományos alapokkal bíró szakirodalmat, amely egy ilyen szakmai ajánlást kellően alátámasztana (figyelemmel a fent bemutatott ágazati iránymutatásra is). Elsődlegesen internetes szakirodalomra, szülők általi elfogadásra és általános klinikai vizsgálatokra hivatkozott.
496. Annak ellenére, hogy egyrészt a piacon jelen lévő hasonló termékekhez képest nem bizonyított a NUMIL termékek hatékonysága, bármilyen tekintetben kedvezőbb élettani hatása (hiszen erre vonatkozó bizonyítékot egyik eljárás alá vont sem csatolt, illetve erre nem is hivatkozott, sőt, ilyen vizsgálat feltehetően nem is készült), másrészt, hogy a HGYE tisztában volt azzal, hogy a tudományos eredmények nem támasztják alá a termékek csecsemők egészségére gyakorolt pozitív hatását, a HGYE ajánlását adta a termékekhez. A HGYE azon túlmenően, hogy nem jelölte meg a bizonyítottság alapját képező dokumentumokat, szakmai testületként az ajánlás megadását internetes adatbázisokból kinyert adatokra, illetve online cikkekre alapozta (amelyek egyébként is döntően az összetevőkre vonatkoztak, amelyekkel más termékek is rendelkezhetnek), amely magatartás nem

¹²⁷ A Gazdasági Versenyhivatal elvi döntéseinek (2016) I. 3. 18. pontja alapján (VJ/108/2015).

elfogadható, illetve nem felel meg a szakmai gondosság követelményének (ami a jelen esetben a kereskedelmi gyakorlathoz kapcsolódóan a megtévesztés körében értékelendő). Szükséges megjegyezni, hogy az egyesületnek – ugyan árbevételének egy jelentős részét képezte az együttműködésből származó bevétel – sem alapszabályában, sem egyéb dokumentumában nincsenek az ajánlásra vonatkozó keretek meghatározva, bemutatva, de a konkrét ajánlás (se szakmai szempontból, se az egyesület működését érintően) sincs dokumentálva.

497. A fentiek szerinti hiányosságokról a NUMIL-nak is tudnia kellett, hiszen egyrészt az MGYT-hez is maga fordult, másrészt lett volna lehetősége a HGYE-vel szakmai kérdésekben egyeztetni, továbbá nincs bizonyítéka annak sem, hogy átnyújtotta volna az egyesületnek pl. a rendelkezésére álló eredményeket, kutatási anyagokat.

498. A rendelkezésre álló adatokból tehát megállapítható, hogy

- a kereskedelmi gyakorlat célzott üzenetétől függetlenül az együttműködés az egyesület ajánlása, nevének és logójának használata tekintetében [ÜZLETI TITOK] jogot biztosított a NUMIL-nak, így szerződészerűen a Milumil termékeken kívül más termékeket nem lehetett a vizsgált időszakban reklámozni a HGYE ajánlásával, továbbá nem igazolt, hogy nagyobb számban, jól érzékelhető mértékben párhuzamosan több márka is megjelent volna a polcokon az egyesület ajánlásával,
- nem tudható, hogy más vállalkozással vagy vállalkozásokkal az egyesület miatt, azaz milyen szakmai szempontok alapján nem kötött megállapodást kommunikációs együttműködésre,
- alapvetően szóbeli egyeztetések és e-mail váltások vezettek az eljárás alá vont közötti kommunikációs együttműködéshez, illetve nincs nyoma a konkrét termékekkel kapcsolatos különböző vélemények, szakmai álláspontok, tapasztalatok rögzítésének, összegzésének, a felmerülő konkrét szempontoknak, miközben az igazolt, hogy az ajánlások megszövegezése és a díjak meghatározása kapcsán milyen egyeztetések folytak,
- a hivatkozott szakirodalom nem az egyes termékekkel, hanem alapvetően az összetétellel kapcsolatos, amely jellemzőkkel azonban akár más termékek és márkák is rendelkezhetnek, az egyedi összetétellel (speciális rostkeveréssel) kapcsolatos hivatkozás tekintetében pedig kérdéses, hogy az milyen előnyben nyilvánul meg (figyelemmel az MGYT azon mondására is, hogy a rostkeveréknek „*a csecsemők egészségi állapotára való pozitív hatására nincs kellő súlyú tudományos adat*”),
- az ajánlással és a logóval ellátott vagy ellátható új termékkel kapcsolatban kérdéses a korábbi szakmai vagy felhasználói tapasztalat, miközben egyébként is aggályos, hogy a laikusoknak szóló szakmai ajánlás laikusok – rendszerezetlen, nem összegzett, általánosító jellegű – tapasztalataira támaszkodik (anélkül, hogy ezt a körülményt nem tisztázná egyértelműen).

499. A fentiek miatt azonban nem nyert bizonyítást, hogy mit is jelent a HGYE ajánlása, az ajánlásnak pontosan mi a (házi orvos szakmai) indoka, háttere azon túl, hogy az egyesület tagjai kedvező tapasztalattal rendelkeznek a Milumil termékekkel kapcsolatban (ahogyan feltehetően szintén kedvező tapasztalattal rendelkezettek a korábbi kommunikációs partner termékeivel, de akár más, a piacon elérhető termékekkel kapcsolatban). Ekként az vizsgálendő a továbbiakban, hogy a fogyasztók számára mit jelenthetett a kereskedelmi gyakorlatban megjelenő ajánlás: általános, relatív előnyt nem jelentő azon mondást, hogy a termék jó vagy ennél többet, miszerint a Milumil termék - különböző szakmai szempontok alapján - a HGYE által kiválasztott termék, aminek megvásárlását az egyesület ajánlja a fogyasztóknak.

500. Tekintettel arra, hogy a HGYE ajánlása az összes feltárt kereskedelmi gyakorlatnak része volt, minden vizsgált reklámban és csomagoláson megjelent a logó, így a versenyfelügyeleti eljárás keretében vizsgált kereskedelmi gyakorlat kapcsán az ajánlással kapcsolatos megtévesztésre a fogyasztók figyelmének felkeltésekor került sor. A fogyasztó ügyleti döntésének meghozatala egy folyamat: ez a folyamat a fogyasztók figyelmének felkeltését is magában foglalja. Nemcsak az olyan magatartás jogellenes, amely kizárólagosan meghatározza a fogyasztó döntését, hanem minden olyan magatartás, amely érdemben kihatással van a folyamatra – ideértve a figyelem felkeltését is. Általában jogsértést eredményez, ha ezen kapcsolatfelvétel alapja, elindítója egy tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat.¹²⁸
501. A fogyasztók a tájékoztatásokra tekintettel a vizsgált termékeket megtekinthetik, illetve megvásárolhatják, tekintettel arra is, hogy a termékek kereskedelmi kommunikációja olyan szakmai szervezet ajánlását hordozzák, amely a korábban kifejtettekre tekintettel különösen alkalmas arra, hogy a fogyasztót olyan döntés meghozatalára készítse, amelyet egyébként nem hozott volna meg.
502. A HGYE ajánlását a kisgyermekes szülők értékelhetik az ezen a területen kompetensnek számító szervezettől érkező „tanácsként”, „javaslatként”, mely – mint pozitív többletbizalmi elem – azzal a jelentéssel bír a fogyasztó számára, hogy a termék más – a piacon elérhető hasonló – termékekhez viszonyítva (általánosságban, hiszen nem emelt ki a kereskedelmi gyakorlat semmilyen szempontot) jobb, ezért használata az adott kínálaton belül ajánlott, vagy ezekkel a más termékekkel megelőzően ajánlott. Az eljáró versenytanács kiemeli továbbá, hogy nem várható el a fogyasztóktól, hogy az ágazati szabályozással tisztában legyenek, így tudják azt, hogy az ajánlások vagy más bizalmi jegyek alkalmazásának milyen feltételei lehetnek. Ekként a fogyasztó még azt is gondolhatta, hogy a kereskedelmi gyakorlatban látott szlogen, logó vagy ajánlás valamilyen minősítő jelzés, amelyet meghatározott (minőségi vagy egyéb szakmai, objektív) feltételek teljesítése esetén bármely vállalkozás elérhet – de azt aktuálisan csak a Milumil termékek érték el.
503. A HGYE számára egyértelmű volt, hogy az ajánlás az ügyleti döntésre befolyással bír, hiszen a logó és a szöveges ajánlás céljaként a szülői döntés megkönnyítését említi,¹²⁹ illetve azt, hogy szándéka a fogyasztók tájékoztatása és a döntésének elősegítése volt.
504. Az eljárás alá vontak az ajánlással a fogyasztói bizalom erősítését célozták egy olyan piacon, ahol a fogyasztók egyébként is bizalmi típusú termékeket vásárolnak.
505. Mindkét eljárás alá vont értelmezésében az „ajánlás” azt jelenti, hogy a HGYE az általa ajánlott NUMIL (Milumil) termékeket jó minőségű termékeként tartja számon. A magyar nyelv értelmező szótára szerint az ajánl szó jelentése egyértelműen azt jelenti, hogy valamely dolgot használatra, alkalmazásra, igénybevételre javasol.¹³⁰ Azzal, hogy az ajánlást egy országos, házi orvosokat tömörítő egyesület teszi, megalapozott az a fogyasztói elvárás, hogy az ajánlás szakmailag teljes körűen átgondolt és megalapozott legyen, és ne kizárólagosan egy véleményt jelenítsen meg.
506. Az eljárás alá vontak egységesen akként nyilatkoztak, miszerint utólag nem állapítható meg melyik eljárás alá vont kezdeményezte az együttműködést. Az elektronikus levelezés tartalmából megállapítható, hogy a HGYE személyes egyeztetést is kezdeményezett a NUMIL-lal, arról azonban, hogy a megbeszélésre sor került-e, illetve ennek tartalmáról az eljárás alá vontak nem nyilatkoztak.
507. Megállapítható, hogy annak ellenére, hogy az eljárás alá vontak között a megállapodással egy hosszabb időtávra kötött, magas összegű díjazással járó együttműködés alakult ki, a HGYE nem bizonyította ajánlásának szakmai megalapozottságát, az ajánlás szakmai előkészítettségét, de

¹²⁸ VJ/37/2011. számú versenytanácsi határozat 82. pontja

¹²⁹ VJ/112-112/2015. számú beadvány 4. pont, lásd pl. a 330. pontot

¹³⁰ <http://mek.oszk.hu/adatbazis/magyar-nyelv-ertelmezo-szotara/kereses.php?kereses=aj%C3%A1nl>

valójában magát az eljárási folyamatot sem, így az ajánlás – a fogyasztói lehetséges értelmezésére tekintettel – megtevesztésre volt alkalmas, hiszen a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján az együttműködés ([ÜZLETI TITOK] megalapozó) szakmai indokai, szempontjai nem voltak megállapíthatóak, de az együttműködés kommunikációs jellege egyértelmű volt a szerződés alapján, továbbá az egyesület ellenétételezés fejében biztosította a használatot.

508. A NUMIL által előadottak szerint a fogyasztók tisztában vannak azzal a mai piaci viszonyok között szokásos és közismert gyakorlattal, hogy egy vállalkozás egy szervezet logójának és nevének használatáért díjat fizet, azonban nyilatkozatát nem támasztotta alá fogyasztói kutatással, tanulmánnyal, egyéb bizonyítékkal sem. Ez a megállapítás továbbá azért is kétséges, mert miközben valójában [ÜZLETI TITOK] szerződést kötöttek a felek az ajánlásra, az egyesület kifejezetten hivatkozott arra, hogy a kereskedelmi gyakorlatban a kizárólagosság látszatnak elkerülésére törekedett. Másrészt az eljáró versenytanács – ahogy már fentebb utalt rá - nem abban látta a megtevesztésre való alkalmasságot, hogy a NUMIL az ajánlás használatáért díjat fizetett, hanem a szakmai megalapozottság (tehát az ilyen típusú semlegesség, függetlenség) hiányában.
509. Az eljáró versenytanács szerint a fogyasztóról nem feltételezhető megalapozottan, hogy tisztában van azzal, hogy egy szervezet milyen feltételek mellett adja meg ajánlását, illetve logójának használatát egy vállalkozás számára, hiszen életszerűen nem kerül hasonló szerződéses kapcsolatba.
510. A fogyasztó egy országos, elismert, házi orvosokat összefogó egyesület ajánlása esetében alappal annyit feltételez, hogy a terméken szereplő ajánlás megadása mögött kiforrott szakmai álláspont, egyfajta szakmai kontroll húzódik meg (függetlenül attól, hogy azért fizetett-e a gyártó).
511. Egy ésszerűen tájékozott fogyasztó nem valószínűsíthető, hogy piaci ismerettel rendelkezik arról, hogy egy szakmai egyesület logójának használata miként történik, nem valószínűsíthető, hogy tudomással bír arról, hogy az egyesület és egy vállalkozás közötti marketing célú együttműködés eredménye, nem kizárólag egy szakmailag megalapozott döntés eredménye (aminek az is következménye, hogy más vállalkozás nem használhatja a logót).
512. Ugyanakkor az eljárás során beszerzett adatok alapján feltételezhető, hogy a logó és ajánlás használata mögött alapvetően az a vállalkozói szándék húzódik meg, hogy egy vállalkozó az általa gyártott terméket valamilyen szempont alapján kiemelve a piacon megtalálható termékek közül, vásárlása során azt válassza a fogyasztó (ezt támasztja alá a szerződés [ÜZLETI TITOK] is).
513. A NUMIL szerint a fogyasztó ügyleti döntését az ő szempontjából a termék sokkal nagyobb jelentőséggel bíró egyéb jellemzői alapján hozza meg a vásárlás során, nem a logó és a szakmai ajánlás bíró ügyleti döntést befolyásoló erővel. Az eljáró versenytanács hangsúlyozza, hogy a megtevesztés tényállásának megvalósulásához elegendő, ha az állítás alkalmas arra, hogy a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készíteti, amelyet egyébként nem hozott volna meg. Nem szükséges tehát annak mérlegelése, hogy az állítás ténylegesen milyen súlyban befolyásolta a fogyasztó ügyleti döntését a többi állításhoz mérten.
514. Az eljáró versenytanács szerint azonban egy szakmai szervezet ajánlása minden esetben jelentős befolyásolási erővel bíró állításnak minősül a fogyasztóra nézve. Az ésszerűen tájékozott fogyasztó esetében sem valószínűsíthető, hogy szakmai ismerettel rendelkezik egy anyatejes táplását kiegészítő, helyettesítő termék összetételéről, annak hatásairól, így ügyleti döntésében kiemelő jelentőséggel bíró, egy gyermekorvosokat magában foglaló egyesület ajánlása, főleg abban az esetben, amikor a piacon nem található jelen versenyfelügyeleti eljárásban vizsgált termékkel azonos termékkategóriába tartozó más termék, mely szintén bírná az egyesület ajánlását.
515. Kiemelő, hogy az orvosok ajánlása a fogyasztó szempontjából szakmailag kellően megalapozott ajánlásnak minősül és alapvetően a fogyasztó azt feltételezi, hogy az ajánlás mögött az áll, hogy a gyermekét tápszerrel táplálni kívánó személy helyett az egyesület a piacon szereplő

termékeket komoly szakmai, esetlegesen laboratóriumi, de mindenképpen magas sztenderdek szerinti vizsgálatnak is alávetette, melynek alapján ajánlásával segíti a szülők megalapozott döntését.

516. Az eljáró versenytanács megjegyzi továbbá, hogy némi ellentmondás van az ajánlás mögötti azon érvben, miszerint a terméket jelentős számú szülő használja.¹³¹ Ezek szerint egy szakmai egyesület alapítja ajánlását a fogyasztói szokásokra figyelemmel, miközben a fogyasztók az ajánlás mögött kizárólag szakmai szempontokat várnának el, nem pedig a saját szokásaik leképezését, azaz a szülői ajánlást.
517. Továbbá megállapítható, hogy gazdaságilag ésszerűtlen lenne egy vállalkozás részéről olyan marketing eszköz és stratégia alkalmazása – jelen esetben logó és egyesületi ajánlásra hivatkozás alkalmazása – melynek célja nem a fogyasztó üzleti döntésére vonatkozó ráhatás. A logó és ajánlás használatának egyéb célját az eljárás alá vontak sem jelölték meg.
518. Az eljáró versenytanács kiemeli továbbá, hogy azon kommunikációs cél, hogy a termék pusztán csak jó, szintén nehezen értelmezhető. Az érintett termékkör természeténél és jellegénél fogva olyan, hogy a területen a fogyasztók komoly szakmai kontrollt és tudományos igényű fejlesztéseket várnak el, így nem feltételezik, hogy a piacon elérhető bármely termék ne lenne jó. Ha egy termék a kínálaton belül egy szervezet ajánlásával van kiemelve, akkor azzal mindenképpen valamiféle többletet tulajdonít a terméknek a fogyasztó más termékekhez képest.
519. Az együttműködési megállapodás megkötéséről szóló egyeztetések során megfogalmazódott az az igény – egyben cél – a NUMIL részéről,¹³² hogy a termékeken elhelyezett egyesületi ajánlás a gyermekorvosok számára egyértelműen kifejezze a HGYE támogatását, a NUMIL HGYE-vel való együttműködését. Ennek az is az indoka, hogy a NUMIL orvoslátogatói könnyebben és hatékonyabban legyenek képesek meggyőzni a házi-, illetve gyermekorvosokat arról, hogy a NUMIL termékeket ajánlják betegeik részére.¹³³ Ez megerősíti azt az előzőekben tett megállapítást, amely szerint az ajánlás alkalmas arra, hogy a fogyasztót olyan üzleti döntés meghozatalára készítse, amelyet egyébként nem hozott volna meg, hiszen amennyiben egy orvos szakember döntésére befolyással bír az ajánlás, annyiban a fogyasztó üzleti döntését is befolyásolja.
520. A vizsgált termékek csomagolásán alkalmazott ajánlásra vonatkozó apróbetűs állítás is alkalmas a fogyasztók tisztességtelen befolyásolására, mivel az apró betű teljes értékű tájékoztatásnak minősül, amennyiben a megjelenített tájékoztatásokat a fogyasztónak módja van teljes egészében áttanulmányozni, és az apró betűs információ lényegesen nem módosítja a tájékoztatásban kiemelt módon közvetített üzenetet.¹³⁴ Jelen versenyfelügyeleti eljárásban vizsgált termékek csomagolását a fogyasztónak a vásárlás során módja volt megtekinteni, illetve azt teljes egészében áttanulmányozni.
521. A vizsgált termékek csomagolásán az ajánlásra vonatkozó állítás mellett minden esetben szerepel a terméken a HGYE ajánlásának logója is, tehát az apróbetűs rész megerősíti a logó által közvetített ajánlást.
522. A bannerek, illetve mozgó bannerek információátesztőképességével összefüggésben szükséges megjegyezni, hogy a bannerek megjelenési méretére figyelemmel, illetve arra tekintettel, hogy a HGYE logó kiemelt, jól látható helyen szerepel, az ajánlás fogyasztónak nyújtott megtévesztő tájékoztatásként minősül.
523. A nyomtatásban megjelent reklámok esetén jelentőséggel bír az abban foglalt egyes információk elhelyezése, egyes képek, információk kiemelése, az alkalmazott betűnagyság, s minden más olyan

¹³¹ VJ/112-112/2015. számú beadvány 7. pontja

¹³² VJ/112-113/2015. számú beadvány melléklete (2014. április 1-i elektronikus levél)

¹³³ HGYE 2014. február 25-ei elektronikus levelének tartalma alapján

¹³⁴ A Gazdasági Versenyhivatal elvi döntéseinek (2016) I. 6. 24. pontja alapján (VJ/86/2007).

reklámmegoldás, amely kihatással van a reklámban közvetített információk összehatására.¹³⁵ Jelen versenyfelügyeleti eljárásban alkalmazott nyomtatott reklámanyagok (szórólap, sajtóhirdetés, DM levél) vonatkozásában a HGYE ajánlására vonatkozó szöveges állítás alkalmas arra, hogy a fogyasztókat megtéveszse, mivel az a termékek ismertetését tartalmazó leírásban került elhelyezésre jól látható és jól olvasható módon, normál betűmérettel.

524. A NUMIL a miluklub.hu honlapon közzétett szöveges ajánlás alkalmazása a nyomtatott reklámanyagoknál kifejtettekhez hasonlóan megtévesztette a fogyasztókat, mivel az ajánlást jól látható helyen és jól olvashatóan tette közzé.

525. A vizsgált kereskedelmi kommunikáció összessége jól érzékelhetően, olvashatóan tartalmazza a HGYE ajánlását (a logót és/vagy a szlogent), így erre is figyelemmel alkalmas arra, hogy a fogyasztót olyan üzleti döntés meghozatalára készítse, amelyet egyébként nem hozott volna meg.

526. A feltárt kereskedelmi gyakorlatok tehát az ajánlást oly módon jelenítették meg, mely alkalmas volt arra, hogy megtéveszse a fogyasztót az áru lényeges jellemzői tekintetében és ezáltal alkalmas volt arra, hogy a fogyasztót olyan üzleti döntés meghozatalára készítse, amelyet egyébként nem hozott volna meg.

527. A fentiekben kifejtett érvek alapján az eljáró versenytanács megállapította, hogy azon kereskedelmi gyakorlatok, tehát azon reklámeszközök és egyéb tájékoztatások, amelyek a HGYE ajánlására vonatkozó állítást tartalmaztak (lásd a 103. pontot), megsértették

- a teljes vizsgált időszak vonatkozásában az Fttv. 6. § (1) bekezdés b) pont szerinti tényállás megvalósításával az Fttv. 3. § (1) bekezdésében előírt tilalmat;
- a 2014. november 1-től 2014. december 12-ig tanúsított magatartás tekintetében az Éltv. 10. §-a (2) bekezdése a) pontját; valamint
- a 2014. december 13-tól tanúsított magatartás tekintetében az 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (1) bekezdés a) pontját.

528. A fenti magatartásért mindkét eljárás alá vont felelősséggel tartozik.

Az eljárás alá vontak álláspontjával kapcsolatos és egyéb általános megjegyzések

529. Az eljáró versenytanács megjegyzi, hogy azokon a piacokon, ahol jogszerűen lehet különböző típusú ajánlásokat közzétenni, az aggályok és kifogások elkerülése végett indokolt az ajánlásokat, azok indokait és tartalmát a lehető legnagyobb mértékben transzparenssé tenni. Ha az adott szervezet, személy vagy piaci szereplő nem teszi egyértelművé, hogy mit ért ajánlás alatt és miért, milyen szempont alapján ajánlja az adott terméket, akkor az azzal járhat, hogy az ajánlással olyan üzenetet fogalmaz meg, amelyet nem tud alátámasztani (pl. az ajánlott terméket javasolom megvásárolni, mert általánosságban jobb mint a többi hasonló termék).

530. Az eljáró versenytanács az eljárás alá vontak érvei alapján a következő megjegyzéseket teszi.

531. Az ajánlás használatára a HGYE az együttműködési megállapodás alapján valóban feljogosította a NUMIL-t. A felek közötti szerződés azonban nem mentesít őket az alól, hogy a tájékoztatás, a kereskedelmi gyakorlat egyértelmű legyen.

532. A versenyfelügyeleti célokat tekintve nem tekinthető egyértelmű üzenetet hordozó kereskedelmi gyakorlatnak az „ajánlás”, ha egy országos szinten működő egyesület ajánlása pusztán egy piaci szereplő termékeinek ellenérték fejében történő kiemelését jelenti, azaz csak egy marketing/kommunikációs együttműködésről van szó, úgy hogy közben hiányzik az ajánlás szakmai megalapozottsága.

¹³⁵ VJ/134/2007. számú határozat 38. pontja

533. Az eljáró versenytanács kiemeli továbbá, hogy a HGYE-re való hivatkozás azt hangsúlyozza, hogy a készítmény kiválasztásánál a szakmai elismerést vegye figyelembe a fogyasztó. A fogyasztó joggal feltételezi, hogy egy orvosi szervezet megfelelő szaktudással, pontos szakismerettel rendelkezik az ilyen jellegű termékek egészségre gyakorolt hatásával kapcsolatban, így amennyiben a termékeket egy orvosi szervezet ajánlja, az a fogyasztó döntésére befolyással bír. Az egészségügyi szervezeti ajánlás alkalmazása (ha a kereskedelmi gyakorlatból nem derül ki egyértelműen az együttműködés jellege) tehát érzékelhetően rontja azon fogyasztó lehetőségét az áruval kapcsolatos, a szükséges információk birtokában meghozott tájékozott döntésre, akivel kapcsolatban alkalmazzák, illetve akihez eljut, vagy aki a címzettje, és ezáltal a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készíti, amelyet egyébként nem hozott volna meg, vagy erre alkalmas.
534. Az eljáró versenytanács hangsúlyozza, hogy a megtévesztés szempontjából nem az a legfontosabb kérdés, hogy mely szervezet ajánlhat egy terméket vagy márkát a fogyasztóknak, hanem hogy miként, milyen keretek között teszi azt. Szükséges hangsúlyozni, hogy egy versenyhatóság esetében különösen fontos feladat, hogy versenysemleges kommunikációs kereteket biztosítson a jogalkalmazása során. A versenysemlegesség akkor biztosított, ha a valós szakmai megalapozottságot tükröző ajánlások megfogalmazása jól érthető a fogyasztóknak, ameddig ez nem így van, addig az egyes szakmai vélemények kommunikációi magukban hordozzák a megtévesztés lehetőségét.
535. A jelen ügyben a HGYE mint a saját értelmezése szerinti nemzeti egyesület úgy emel ki egy terméket, mintha az valamiféle piacelsőséggel rendelkezne, hiszen a HGYE éppen a Milumil termékeket ajánlja (más termékeket nem). Az eljáró versenytanács megjegyzi a jelen ügytől függetlenül, hogy sem szakmai, sem jogi meghatározása nincs a nemzeti egyesület általános fogalmának.
536. Az eljáró versenytanács megjegyzi továbbá, hogy maga a HGYE is úgy fogalmazott, hogy a szülők döntését kívánta megkönnyíteni: ezzel azonban éppen azt erősítette a fogyasztókban, hogy szakmai szempontból jobban jár a Milumil termékek választásával mintha a versenytársi termékeket választaná.
537. A NUMIL által hivatkozott EFLA vélemény kapcsán az eljáró versenytanács a tilalomtól független megtévesztés kapcsán is fontosnak tartja kiemelni, hogy nem pusztán az egészségre vonatkozó konkrét állítások a tiltottak a rendelet értelmében (XY ajánlja Z terméket, mert segít az egészséges koleszterin szint fenntartásában), hanem az is, ha az egészségügyi szakmai szereplő általában ajánlja a terméket, ugyanis elég valószínűtlen, hogy egy orvos vagy más egészségügyi szakember egy élelmiszert más okból ajánl, mint hogy az kedvező hatással van az egészségre.
538. Az eljáró versenytanács egyébként ezt az értelmezést követte a Vj/52/2012. számú versenyfelügyeleti eljárásban hozott döntésében is, ahol többek között a következőket is rögzítette:
- ... egy emberi szervezetre ható, élettani hatással bíró termék (legyen az élelmiszer, gyógyászati segédeszköz vagy gyógyszer) esetében egy szakmai felhasználó, egy egészségügyi szakember ajánlása vagy az arra való hivatkozás kétségtelenül olyan bizalmi elem, amely a fogyasztói döntésre érdemi hatással lehet;
  - ... a jogalkotó az Fttv.-ben és az Éltv.-ben (valamint a 1924/2006/EK rendeletben) is általánosan tiltja a valótlan tájékoztatásokat, illetve közvetve és közvetlenül is előírja az érthetőség követelményét. Erre való tekintettel az eljárás alá vont által hangsúlyozott – alapvetően tervezetekben, véleményekben megjelenő - jogalkotói szándék, miszerint élelmiszerek esetében nem pusztán az orvosi ajánlások, hivatkozások tilalmazottak, hanem a valótlan, megalapozatlan hatásokra vonatkozó orvosi ajánlások, nem fogadható el, hiszen

ebben a környezetben minden megalapozatlan, általános tudományos bizonyítást nélkülöző állítás tilalmazott – a forrástól függetlenül;

- *... a minden tagállamban közvetlenül és kötelezően alkalmazandó 1924/2006/EK rendelet 12. cikkének c) pontja alapján nem engedhetők meg az olyan egészségre vonatkozó állítások alkalmazása étrend-kiegészítők esetében sem, amelyek egyes orvosok vagy egészségügyi szakemberek ajánlásaira hivatkoznak. A Versenytanács álláspontja szerint ennek az ajánlásra történő hivatkozásnak nem kell közvetlennek, kifejezettnek lennie („XY orvos a Z terméket ajánlja”), hanem ez megvalósulhat közvetett hivatkozás által is, minden olyan esetben, amikor az állítás bármilyen formában megerősítést nyer egy vagy több orvos, egészségügyi szakember (pl. gyógyszerész) kereskedelmi kommunikációban történő megjelenítése által, amely akár az orvos egészségügyi szakember kifejezetten megnyilatkozása nélkül is megvalósulhat, már önmagában a kereskedelmi kommunikációban történő feltűnése révén.*

539. Nem fogadható el tehát az az álláspont, hogy a HGYE ajánlás pusztán csak a termékre, de nem annak egészségre vonatkozó hatásaira vonatkozott. Egyebekben pedig ha el is fogadnánk, az a magatartás megtévesztőként való megítélésére nem lenne hatással, hiszen akkor is azt kellene vizsgálni, hogy mit jelent az adott ajánlás (a mögöttes megállapodás alapján is) a kereskedelmi gyakorlat üzenetéhez képest.

540. Az eljáró versenytanács azt is hangsúlyozza, hogy a konkrét személyek (és nevesített szervezetek) szerepeltetése értelemszerűen más hatással van a fogyasztókra, mintha pusztán azt tartalmazná a kereskedelmi gyakorlat, hogy (általánosságban) orvosok vagy szakmai szervezetek szerint is megfelelő a termék, az előbbi ugyanis egy magasabb fokú bizalmi szintet jelent (valaki ténylegesen a nevét adja a termékhez, mintegy felelősséget vállalva érte, így megbízhatóbb az adott termék más termékekhez képest, amelyekhez nem adta a nevét senki).

541. Az eljáró versenytanács továbbá azt is ki kívánja emelni, hogy a HGYE az egyes egészségre vonatkozó állítások kapcsán nem a NUMIL álláspontját követte (ugyanis a NUMIL részletesen bemutatta, hogy az általa alkalmazott állítások hogyan és milyen logika mentén felelnek meg a szabályozásnak), hanem azt nyilatkozta, hogy *„az az állítás, amely szerint az A-, C-, D-vitaminok támogatják az immunrendszert, evidenciának tekinthető. Ugyanez elmondható az oligoszacharidok vonatkozásában is, amelyek elősegítik az egészséges bélflóra kialakulását.”*

542. A NUMIL azon nyilatkozatával összefüggésben miszerint az Fttv. hatálya nem terjed ki a NUMIL és a HGYE együttműködésének kialakítása során tanúsított magatartások vizsgálatára megállapítja, hogy a Gazdasági Versenyhivatal tényállásfeltárási kötelezettsége során az eljárás alá vontaktól beszerezhet, és eljárása során mérlegelhet minden olyan információt, adatot, amely a teljeskörű tényállás tisztázását szolgálja. Jelen esetben az egyesület ajánlásának háttérben álló megállapodás körülményei és kidolgozottsága, az azon alapuló fogyasztói tájékoztatás is az eljárás tárgyát képezi, mely tájékoztatás címzettjei kétséget kizáró módon fogyasztók.

543. A HGYE azon álláspontja kapcsán, miszerint az egyesület logójának, illetve szöveges ajánlásának ellenérték fejében engedélyezett használata már önmagában megalapozza a Gazdasági Versenyhivatal álláspontja szerint azt a feltevést, miszerint az ajánlás megalapozatlan és nem független, az eljáró versenytanács hangsúlyozza, hogy a Gazdasági Versenyhivatal azt vizsgálja, hogy az eljárás alá vontak együttműködésük kialakítása során milyen szakmai szempont-, és érvrendszer szerint, a szakmai gondosság követelményeit betartva jártak-e el. A Gazdasági Versenyhivatal vizsgálata nem azt értékeli, hogy a szakmai függetlenséggel kialakított álláspont díjazása annak függetlenségét kétségbe vonja-e, hanem azt vizsgálja, hogy a HGYE által adott ajánlás valójában szakmai függetlenséggel került-e kialakításra (azaz valóban a szakmai ajánlás szempontjai a döntőek).

544. Az eljáró versenytanács megjegyzi, hogy az együttműködési megállapodás értelmében azon termékekre is kiterjedhet a logó, név és ajánlás használati jog, amely a NUMIL termékfejlesztése következtében a későbbiekben kerül bevezetésre. Mindez szükségszerűen azt jelenti, hogy ezen termékekről (hiszen a szerződéskötéskor még fejlesztés alatt álltak, azaz még nem voltak piacon) még nem lehet senkinek, így az érintett gyermekorvosoknak sem tapasztalata.
545. Tapasztalat hiányában tehát olyan termékek kereskedelmi gyakorlata is tartalmazhatta volna az ajánlást a szerződés értelmében az eljárás alá vontak megállapodása alapján (az eljáró versenytanács nem rendelkezik arra vonatkozóan információval, hogy erre sor került volna tényelgesen is), amelyről az egyesületnek nem lehetett szakmai álláspontja.
546. Az együttműködés egyeztetésére 2013. őszétől, a megállapodásra 2014 áprilisában került sor, miközben a jelen vizsgálattal érintett termékek (lásd a 70. pontot) többsége csak ezen időszakot követően került forgalmazásra.
547. Az eljáró versenytanács szerint alapvetés, hogy a szabályozásra és a hatósági kontrollra is figyelemmel (nem is beszélve a piaci szereplőkbe vetett általános bizalomra) a fogyasztó nem feltételezi, hogy a piacon kapható bármely termék nem jó – ha így lenne, azaz bármely termék nem lenne megfelelő, illetve kedvező a gyermekek egészsége szempontjából, akkor az lenne az elvárt, hogy a termék a piacról kikerüljön (akár egy egészségügyi érintettségű országos szervezet közreműködésével).
548. Az eljáró versenytanács végezetül megjegyzi, hogy arra is tekintettel, hogy a jelen ügyben vizsgált ajánlás mint kereskedelmi gyakorlat nem pusztán szakmai szempontú, illetve az együttműködés keretei között a szakmai szempontok érvényesülése pontosan nem ismert, a jelen esetben a helyes kereskedelmi gyakorlat nem az ajánlás, hanem a NUMIL támogatásának (a NUMIL a HGYE támogatója) vagy az eljárás alá vontak együttműködésének a megjelenítése lenne.

A NUMIL kötelezettségvállalásával kapcsolatos eljáró versenytanácsi álláspont

549. Az eljáró versenytanács a Tptv. 75. § (1) bekezdése, valamint a Gazdasági Versenyhivatal elnökének és a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa elnökének 6/2014. számú, a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának feltételezett megsértése tárgyában indult eljárásokban tett kötelezettségvállalásról szóló közleménye (a továbbiakban: Kötelezettségvállalási Közlemény) alapján értékeli az eljárás alá vont által benyújtott kötelezettségvállalást.
550. A Kötelezettségvállalási Közlemény 4. pontjában rögzíti, hogy a törvény a Gazdasági Versenyhivatalnak széles mérlegelési jogkört biztosít a kötelezettségvállalási nyilatkozat elbírálása (elfogadása vagy elvetése) tárgyában.
551. A jelen ügyben fontos kiemelni, hogy a kifogásolt magatartás (az egészségügyi szervezet megtévesztő, illetve a szakmai gondosságot is sértő ajánlása) még a legmagasabb tudatosság mellett is jogsértő lehet, mivel nem a fogyasztói tudatosságban keresendő a lehetséges fogyasztói sérelem oka.
552. A kötelezettségvállalás elfogadása ellen szóló érv a magatartás súlyának megítélése szempontjából releváns azon körülmény, hogy a kereskedelmi gyakorlat jelentős számú fogyasztót ért el (hosszabb időn keresztül): önmagában a reklámköltés nagyságrendje alapján megállapítható, hogy a fogyasztói hatás igen jelentős volt, illetve kellett hogy legyen.
553. A kötelezettségvállalás részletes kidolgozottsága, a vállalás komolysága és lehetséges haszna ellenére az eljáró versenytanács nem tudta elfogadni az eljárás alá vont kötelezettségvállalási nyilatkozatát, ugyanis az eljáró versenytanács álláspontja szerint a jelen ügyben a tényállás teljes körű tisztázásához és az adott kereskedelmi gyakorlat minősítéséhez fűződő, valamint a prevencióhoz kötődő közérdek a benyújtott tartalmú kötelezettségvállalás elfogadásával elérhető

előnyöknél nagyobb súllyal bírhat. A vállalás tényét és tartalmát az eljáró versenytanács – a NUMIL együttműködési szándékának jeleként - enyhítő körülményként vette azonban figyelembe.

554. Tekintettel arra, hogy a jogsértés megállapításához, a kereskedelmi gyakorlat minősítéséhez fűződő közérdek az elsődleges indoka a kötelezettségvállalás el nem fogadásának, ezért az eljáró versenytanács a jogkövetkezmények (a bírság összegének csökkentése) körében figyelembevehetőnek tartotta volna az eljárás alá vont közcélú vállalását, felhívta az eljárás alá vontat nyilatkozattételre is. Azonban a NUMIL a vállalást csak arra az esetre tartotta fenn, ha az eljáró versenytanács minimálisan a vállalási érték 80%-ával (azaz nagyságrendileg 22.500.000 Ft-tal) csökkenti a bírságot, azonban ez az összeg meghaladja azt a tervezett (kiemelt enyhítést jelentő) mértéket, amellyel az eljáró versenytanács csökkenthette volna a bírság összegét. Az eljáró versenytanács elismeri, hogy az egyes (kompenzációs jellegű vagy egyéb, nem kizárólag a Tptv. 75. §-a alapján történő elfogadás esetére tett) önkéntes vállalások mint az együttműködés jelei valamiféle kockázat vállalást jelenthetnek az eljárás alá vontak részéről, hiszen a versenyfelügyeleti eljárás adott időpontjában csak a már megismert iratok, illetve a joggyakorlat és a vonatkozó közlemények alapján becsülhetik meg a várható jogkövetkezményt, a bírság összegét és a lehetséges bírságcsökkentési mértéket, de az eljárás kimenetelétől független kockázatvállalás az együttműködés és a korrekció iránti elköteleződés hitelességét támaszhatja alá, másrészt az eljáró versenytanács nem az eljárás alá vontak bírságcsökkentésre irányuló szándékát, hanem a fogyasztók javára szolgáló, jogsértéshez kapcsolódó kompenzációkat, vállalásokat kívánja értékelni.

Összefoglalás

555. Általános követelményként fogalmazódik meg, hogy a vállalkozásnak a fogyasztók irányában tanúsított kereskedelmi gyakorlata feleljen meg a tisztesség követelményének, amely azon elvárást is magában foglalja, hogy a vállalkozásnak magáról vagy termékeinek lényeges tulajdonságáról adott, fogyasztóknak szóló tájékoztatása igaz és pontos, továbbá az ágazati szabályokat követő és ekként versenysemleges legyen. A reklámok üzenetének értelmezése során a joggyakorlat nem a vállalkozások szándékát, hanem a lehetséges fogyasztói tartalmat értékeli – figyelemmel a reklámokban megjelenő állításokra, a reklám összhatására és az érintett termék jellemzőire, különös tekintettel a reklámban kiemelt jellemzőre. Egy reklámállításnak az igazolási kötelezettségre kiható értelmezése során nem bír jelentőséggel, hogy a vállalkozás a kifogásolt állítást miként értelmezi, a közléssel mit szeretett volna kifejezésre juttatni, mivel azt a fogyasztó szempontjából kell értelmezni.

556. Lényeges továbbá, hogy az Fttv. 14. §-a értelmében a vállalkozás – az eljáró hatóság felhívására – a kereskedelmi gyakorlat részét képező tényállítás valóságát igazolni köteles. Ha a vállalkozás nem tesz eleget ennek a kötelezettségnek, úgy kell tekinteni, hogy a tényállítás nem felelt meg a valóságnak. A fogyasztókhöz eljuttatott információk valóságtartalmát tehát minden esetben a közreadójának kell igazolnia. Abban az esetben azonban, ha olyan állítással valósul meg a megtévesztés, amely esetében nincs helye általános (tényekre vonatkozó) igazolásnak (pl. az adott ágazat keretében speciális korlátok vagy bizonyítási mechanizmusok, esetleg tilalmak érvényesülnek vagy éppen az állítás ténye/értelme/tartalma önmaga is vita tárgya), ott az Fttv. 14. §-a szerinti igazolási kötelezettség is eltérő tartalmat nyer. Életszerűen azon állításokat sem lehet igazolni, ahol a rendelkezésre álló tények igazolják hitelt érdemlően és kétséget kizáróan az állítás valóságtartalmának a hiányát, de azon állítások is igazolhatatlanok, amelyek jogszabályellenesek, tiltottak.

557. A fogyasztók alapvetően többféle termék-kategóriába tartozó, különböző minőségű fogyasztási cikkekkel, szolgáltatásokkal találkozhatnak a különböző piacokon. Az egyes piacokon eltérő szabályok jelölik ki a reklámozási kereteket, azonban általánosságban elmondható, hogy ahhoz, hogy bármely termék vagy szolgáltatás bármilyen, az emberi szervezetre irányuló pozitív hatással

népszerűsíthető legyen, megfelelően és szigorú (tudományos, klinikai) keretek között igazolni kell az érintett piaci szereplőknek ezen hatásokat, továbbá olyan módon kell kommunikálni, hogy sem az általános tilalmak, sem az alapelvek ne sérüljenek: tehát a piaci szereplőknek azt is igazolni kell tudni, hogy a jogszabályi követelményeknek (tilalmaknak, korlátoknak, mechanizmusoknak) hogyan felelnek meg. Amennyiben nem állítana fel a szabályozás és a jogalkalmazás szigorú, minden vállalkozásra kiterjedő kereteket, azon piaci szereplők, akik jogszerűen forgalmazzák, minősítetik és reklámozzák termékeiket, jelentős piaci hátrányba kerülnének.

558. A versenytanácsi gyakorlata szerint, amennyiben egy reklám nem határozza meg, hogy mi értendő egy, az adott reklámban használt kifejezés alatt, akkor a kifejezés tartalommal való kitöltését a reklámozó a fogyasztóra bízta. Ha azonban a tájékoztatás nem egyértelmű, annak következményeit is a vállalkozásnak kell viselnie, mindenekelőtt oly módon, hogy valamennyi értelmezés valóságnak való megfelelését igazolnia kell. A Vj-116/2007. számú versenyfelügyeleti eljárásban megállapításra került, hogy a többféle fogyasztói értelmezés következményeit a vállalkozás elkerülheti egy egyértelmű (és bizonyítottan valós) megfogalmazással. Ezen érvelést elfogadva, a Fővárosi Ítéltábla 2.Kf.27.298/2012/7. számú döntésében rávilágított, hogy a fenti ügyben a vállalkozás csupán a saját álláspontját közölte, de nem igazolta a másik értelmezés lehetőségének szükségszerű elvetését.

559. Az eljáró versenytanács megállapította a Tptv. 76. §-a (1) bekezdésének j) pontja alapján, hogy

- a Milumil termékek népszerűsítésére szolgáló kereskedelmi kommunikációkban és a termékek csomagolásán feltüntetett, az A-, C- és D- vitaminokra, valamint a vasra vonatkozó állításokkal, valamint
- a 2015. január 19. és 2015. január 26. között alkalmazott televíziós reklámon kívüli kommunikációs eszközökön feltüntetett, különböző Pronutra (PRONUTRA⁺, illetve PRONUTRA^S valamint a PRONUTRAVI) formulákkal és a kapcsolódó, az (A-), C- és D- vitamin és a vas vonatkozásában tett állításaival

a NUMIL nem sértette meg sem az Éltv. 10. § (2) bekezdésében, sem az 1169/2011/EU rendelet 7. cikke (1) bekezdésében foglaltakat, valamint nem valósította meg az Fttv. 6. §-a (1) bekezdése b) pontjában foglaltakat, és ezzel nem sértette az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében foglalt tilalmat.

560. Az eljáró versenytanács továbbá a versenyfelügyeleti eljárást megszüntette a Rossmann üzletekben (2015 nyarán) megjelenő Kentaur Magazinban található cikkben a Milumil Junior 3 gyerekital vonatkozásában tett oligoszacharid-állításon kívüli további oligoszacharid-állítások tekintetében a Ket. 31. §-ának (1) bekezdés e) pontja alapján, mivel a Milumil 3 (36 hó +) gyerekitalon kívüli termékek esetében az állítás alkalmazásával, megalapozottságával kapcsolatos egyértelmű kétely mint az eljárás folytatására okot adó körülmény már nem áll fenn, de a jogsértés hiánya sem állapítható meg (az engedélyezési folyamatra is tekintettel).

561. Az eljáró versenytanács megállapította azonban a Tptv. 76. §-a (1) bekezdésének e) pontja alapján, hogy

- a Rossmann üzletekben (2015 nyarán) megjelenő Kentaur Magazinban található cikkben a Milumil Junior 3 (36 hó +) gyerekital vonatkozásában is alkalmazott „Az oligoszacharidok elősegítik az egészséges bélflóra kialakulását” állítással a NUMIL megsértette a 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (1) bekezdésének b) pontjában foglaltakat, valamint megvalósította az Fttv. 6. §-a (1) bekezdése b) pontjának bj) alpontjában foglaltakat, és ezzel megsértette az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében foglalt tilalmat,
- a Milumil Junior 1 gyerekital népszerűsítésére 2015. január 19. és 2015. január 26. között alkalmazott televíziós reklám révén a NUMIL megsértette a 1169/2011/EU rendelet 7. cikke (1)

bekezdésének c) pontjában foglaltakat, valamint megvalósította az Fttv. 6. §-a (1) bekezdése b) pontjában foglaltakat, és ezzel megsértette az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében foglalt tilalmat,

- a HGYE ajánlását tartalmazó kereskedelmi gyakorlatok (lásd a 103. pontot) azt a látszatot keltették, hogy a vizsgált termékeken a termékcsalád hatékonyságára (általános értelemben vett fogyasztói hasznára), illetve megfelelőségére vonatkozó, függetlenséget, szakmai álláspontot és kontrollt sugárzó ajánlás szerepel, valójában azonban alapvetően marketing célú volt az együttműködés, ezzel az eljárás alá vontak megsértették
  - a teljes vizsgált időszak vonatkozásában az Fttv. 6. § (1) bekezdés b) pont szerinti tényállás megvalósításával az Fttv. 3. § (1) bekezdésében előírt tilalmat;
  - a 2014. november 1-től 2014. december 12-ig tanúsított magatartás tekintetében az Éltv. 10. §-a (2) bekezdése a) pontját; valamint
  - a 2014. december 13-tól tanúsított magatartás tekintetében az 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (1) bekezdés a) pontját.

Jogkövetkezmény

562. Tekintettel arra, hogy a kifogásolt magatartások mind befejezettek, nem indokolt a jelen ügyben a magatartás folytatásának megtiltása.

563. Az eljáró versenytanács a Tptv. 76. §-a (1) bekezdésének e) pontja szerinti jogsértés megállapításán túlmenően a Tptv. 76. §-a (1) bekezdésének k) pont alapján és a Tptv. 78. §-ának (1) bekezdés a) pontjára figyelemmel bírságot is indokoltnak tartott kiszabni a magatartás jellegére és súlyára, valamint a NUMIL piaci szerepére is figyelemmel.

564. Az eljáró versenytanács a bírság összegét mindkét eljárás alá vont esetében a Tptv. 78. §-a (3) bekezdésének, illetőleg a Gazdasági Versenyhivatal Elnökének és a Versenytanács Elnökének 2/2015. számú, a bírság mértékének meghatározásával kapcsolatban kialakult versenytanácsi gyakorlatot rögzítő közleményben (a továbbiakban: Közlemény) foglaltaknak megfelelően határozta meg.

565. A kiszabandó bírság összegének a meghatározása alapvetően négy, egymást követő lépésben történik. Az eljáró versenytanács először meghatározza a bírság kiinduló összegét, majd az adott ügyben figyelembeveendő, a jogsértés súlyát, hatását enyhítő és súlyosító körülmények mérlegelésével meghatározza a bírság alapösszegét. Ezt követően – amennyiben indokolt – az esetleges korrekciós tényezőkre tekintettel megváltoztatja az alapösszeget, végül figyelemmel van a bírság maximális összegére, mint korlátra.

566. Az eljáró versenytanács a HGYE esetében a releváns árbevételből, annak mintegy 5%-ából indult ki (lásd a Közlemény 22. pontját), mivel az egyesület oldalán reklámköltség nem merült fel. A HGYE az együttműködési megállapodás alapján a vizsgált időszakban összesen [ÜZLETI TITOK] Ft-ot kapott, ezen bevétele a jelen ügyben vizsgált, ajánlás kommunikációjában megnyilvánuló magatartáshoz köthető. Ennek az összegnek az 5%-a, mintegy [ÜZLETI TITOK] Ft a bírság kiinduló összege.

567. A NUMIL esetében a bírság összegének megállapításakor az eljáró versenytanács a vizsgált, jogsértő információt tartalmazó kereskedelmi kommunikációk előállításának és terjesztésének ismert ([ÜZLETI TITOK] Ft-os összegű¹³⁶) költségeiből indult ki (lásd a Közlemény 17. pontját), azzal, hogy a több jogsértés megvalósító eszközök (Kentaur Magazinban található cikk,¹³⁷ 2015. január 19.

¹³⁶ Lásd a vizsgálati jelentés 8.3. számú melléklete szerinti összesítő táblázatot.

¹³⁷ Költsége [ÜZLETI TITOK] Ft volt.

és 2015. január 26. között alkalmazott televíziós reklám¹³⁸) költségeit nem vette duplán figyelembe. Tekintettel arra a különleges, versenyfelügyeleti eljárásokban egyáltalán nem jellemző helyzetre, hogy az egyes kereskedelmi gyakorlatokon belül több egyformán hangsúlyos üzenet is megjelenik, amelyeknek egy jelentős része (és különösen az egyes hatás-állítások köre) szintén vizsgálat tárgyát képezte és nem jogsértő az eljáró versenytanács döntése értelmében, az eljáró versenytanács a bírság kiinduló összegét a fenti összeg mintegy felében, mintegy [ÜZLETI TITOK] Ft-ban határozta meg.

568. Az eljáró versenytanács kiemelt súlyú enyhítő körülményként vette figyelembe a NUMIL esetében, hogy

- a NUMIL még az eljáró versenytanács előzetes álláspontját megelőzően, a versenyfelügyeleti eljárás indulásakor jelentősen módosította kereskedelmi gyakorlatát, ennek érdekében – számlával igazolt módon – jelentős, még a kereskedelmi gyakorlat összköltségéhez képest is számottevő költséget vállalt,¹³⁹
- megszüntetésre került a versenyfelügyeleti eljárás egy jelentősebb állításcsoport kapcsán,
- a NUMIL Kentaur Magazinban található cikkbeli kommunikációs hibát elismerte,
- saját belső mechanizmusai alapján észlelte, hogy a Milumil Junior 1 gyerektal népszerűsítésére 2015. január 19. és 2015. január 26. között alkalmazott televíziós reklámban megjelenő információ nehezebb olvasható és haladéktalanul intézkedett a kijavításáról.

569. Az eljáró versenytanács kisebb súlyú enyhítő körülményként vette figyelembe a NUMIL esetében, hogy kötelezettségvállalási nyilatkozatot nyújtott be, amelynek tartalma megfelelő részletességgel kidolgozott, nem öncélú, továbbá közérdekű vállalását meghatározott feltételekkel fenntartotta a kötelezettségvállalás elfogadása hiányában is.

570. Nem tudta az eljáró versenytanács azonban enyhítő körülményként figyelembe venni az eljárás alá vont által csatolt Zöld Könyvet, hiszen az nem a jelen ügyben vizsgált termékekre, illetve kereskedelmi gyakorlatra nézve irányadó. Szintén nem tudta a vonatkozó gyakorlat alapján figyelembe venni az eljáró versenytanács enyhítő körülményként (ahogyan a döntés befolyásolására való alkalmasság körében sem), hogy a NUMIL piaci részesedése a vizsgált időszakban nem nőtt jelentősen, hiszen a részesedések alakulása számos más tényezőtől függhet.

571. Az eljáró versenytanács kiemelt súlyosító körülményként vette figyelembe a NUMIL esetében, hogy a vizsgált jogsértő gyakorlat huzamosabb ideig tartott, átfogó volt, az érintett termékcsalád teljes kommunikációját jellemezte, több mint egy éven át valósult meg és ekként széles fogyasztói körhöz eljutott.

572. A HGYE esetében az eljáró versenytanács kisebb súlyú enyhítő körülményként azonosította, hogy

- a hatósággal való együttműködése keretében adatszolgáltatási kötelezettségét meghaladóan, önkéntesen olyan levelezést csatolt, amely túlmutatott a vonatkozó (a szakmai együttműködésre irányuló) kérdésemre, számára kedvezőtlen tartalmú volt, továbbá azt is, hogy
- az eljárás alá vontak együttműködése keretében, az együttműködés kialakítása során az egyesület hívta fel a figyelmet egyes korlátozásokra, illetve a kizárólagosság látszatának elkerülésére.

573. Az eljárás alá vontak érveire figyelemmel az eljáró versenytanács a felróhatóságot nem értékelte súlyosító körülményként, így mindkét eljárás alá vont esetében a bírság kiinduló összegénél

¹³⁸ Költsége [ÜZLETI TITOK] Ft volt.

¹³⁹ Az eljáró versenytanács megjegyzi, hogy a NUMIL-nak a szerződés lejártá ellenére 2016. március 31-ét követően is lett volna lehetősége a fennmaradó készletek forgalmazására és a csomagolások felhasználására, ezt azonban vezetői döntéssel nem tette meg, hanem abbahagyta a régi csomagolással való forgalmazást.

alacsonyabb alapösszeget határozott meg. Az eljáró versenytanács a NUMIL esetében a felróhatóság alacsony foka, így súlyosító körülményként való figyelembevétele mellőzése körében tekintettel volt arra is, hogy a vállalkozás a jelentősebb számú kiterjesztéseket követően is minden esetben részletesen ismertette jogi álláspontját is, azt nem pusztán az előzetes álláspontokat követően tette meg, valamint az ÖRT-hez fordult az álláspontja alátámasztására.

574. A fentiek alapján mindkét eljárás alá vont esetében a bírság alapösszege alacsonyabb mint a kiinduló összeg.
575. Végezetül az eljáró versenytanács a fentieknek megfelelően kalkulált bírságösszeget megvizsgálta abból a szempontból is mindkét eljárás alá vont esetében, hogy a speciális és generális prevenció elveit figyelembe véve az – figyelemmel az ügy összes körülményeire – kellő mértékű elrettentő erőt képvisel-e, valamint, hogy nem haladja-e meg a törvényi maximumot. Az eljáró versenytanács arra a megállapításra jutott, hogy mindkét eljárás alá vont esetében a fentiek szerint meghatározott bírságösszeg alkalmas a prevenciók célokra, így nem tartotta indokoltnak az alapösszegek növelését.
576. Nem tudta azonban az eljáró versenytanács csökkenteni sem a bírság összegét. Ebben a körben az eljáró versenytanács figyelemmel volt arra, hogy a NUMIL esetében olyan jelentős piaci szereplőről van szó, akinek a magatartása irányadó lehet más vállalkozások számára és ekként jelentős hatású lehet az adott piacon és más ágazatokban is. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint a bírságként meghatározott összeg nem eltúlzott a kereskedelmi gyakorlat költségeihez és az eljárás alá vont, illetve a vállalkozáscsoportja piaci súlyához képest, de alkalmas arra, hogy a valós visszatartó ereje legyen az érintett piacon. A bírság mértéke (54.000.000 Ft) kapcsán az eljáró versenytanács megjegyzi, hogy a kiszabott bírság összege csekély mértékű az eljárás alá vont 2016. évi nettó árbevételének 10%-ához (1.174.895.100 Ft) mint törvényi korláthoz képest.
577. A HGYE esetében a meghatározott összeg (500.000 Ft) ugyan a törvényi maximumhoz képest nem elhanyagolható, azonban az egyesület szerepére, a vizsgált magatartás jellegére figyelemmel a bírság összege nem csökkenthető.

XI.

Egyéb kérdések

578. A Ket. 73. § (3) bekezdése értelmében egy okiratba foglalható a határozat és a végzés, illetve több határozat vagy végzés. Az egy okiratba foglalt döntések rendelkező részét és indokolását döntésenként önállóan kell megszövegezni. Az egybefoglalás az egyes döntések meghozatalára vonatkozó határidőket és a jogorvoslati szabályok alkalmazását nem érinti.
579. A határozat elleni jogorvoslati jogot a Tpv. 83. §-ának (1) bekezdése biztosítja. A Tpv. 82. §-ának (1) bekezdése szerint az eljáró versenytanácsnak az eljárás során hozott végzése ellen külön jogorvoslatnak csak akkor van helye, ha azt a Ket. vagy a Tpv. megengedi. A végzés elleni jogorvoslati jogot a Tpv. 82. §-a, illetve a Ket. 98. §-a (3) bekezdésének c) pontja biztosítja.
580. A Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 332. §-ának (2) bekezdése szerint a keresetlevél benyújtásának a végrehajtásra nincs halasztó hatálya, a felperes azonban a keresetlevélben a végrehajtás felfüggesztését kérheti. A végrehajtást a kérelem elbírálásáig az eljáró versenytanács nem foganatosíthatja.
581. Az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény és a közigazgatási perrendtartásról szóló törvény hatálybalépésével összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2017. évi L. törvénnyel módosított, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 157. §-a alapján a 2018. január 1-e előtt a közigazgatási szervnél előterjesztett keresetlevél elbírálása során a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény, az ezt követően benyújtott keresetlevél

elbírálása során a Kp. rendelkezései az irányadók, így a keresetlevél benyújtásának időpontja alapján a keresetlevél tartalmi és formai kellékei eltérhetnek.

582. A bíróságot a határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül kell megfizetni, függetlenül attól, hogy a határozattal szemben keresetet terjesztenek-e elő.
583. A bíráságnak a Gazdasági Versenyhivatal 10032000-01037557-00000000 számú bíróságbevételei számlája javára történő befizetésekor a közlemény rovatban feltüntetendő az eljárás alá vont neve, a versenyfelügyeleti eljárás száma, a befizetés jogcíme (bírság).
584. A Tpv. 44. §-a alapján a Ket. versenyfelügyeleti eljárásra is irányadó 140. §-ának (1) bekezdése értelmében a végrehajtást megindító hatóság vagy a bíróság függesztheti fel a végrehajtást. A Ket. 140. §-ának (3) bekezdése szerint a végrehajtást megindító hatóság a kötelezett kérelmére kivételesen akkor függesztheti fel a végrehajtást, ha a kötelezett a felfüggesztésre okot adó, méltányolható körülményt igazolta, és a kötelezettet a végrehajtási eljárás során korábban nem sújtották eljárási bírsággal.
585. A Ket. 132. §-ának (1) bekezdése szerint a pénzfizetési kötelezettségének határidőre eleget nem tevő késedelmi pótlékot köteles fizetni. A (2) bekezdés szerint a késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része.
586. A bíróság és a késedelmi pótlék meg nem fizetése esetén a Gazdasági Versenyhivatal megindítja a határozat végrehajtását. Az eljáró versenytanács tájékoztatja a kötelezettet, hogy a Tpv. 90/A. §-ának (1) bekezdése alapján a Gazdasági Versenyhivatal által kiszabott, teljesítési határidőben meg nem fizetett bírság (valamint a meg nem fizetett bírság után felszámítandó és meg nem fizetett késedelmi pótlék) behajtása iránt az állami adóhatóság intézkedik. A (2) bekezdés szerint a meghatározott cselekmény végrehajtását a Gazdasági Versenyhivatal foganatosítja, kivéve, ha az eljáró versenytanács végrehajtási bírság kiszabásáról döntött.

Budapest, 2017. december 22.

dr. Szoboszlai Izabella s.k.
előadó versenytanácsstag

Dudra Attila s.k.
versenytanácsstag

dr. Köhalmi Attila s.k.
versenytanácsstag